

**UPUTA ZA SASTAVLJANJE IZVJEŠĆA
PROPISANIH ODLUKOM O PRIKUPLJANJU
PODATAKA ZA POTREBE SASTAVLJANJA
PLATNE BILANCE, STANJA INOZEMNOG DUGA
I STANJA MEĐUNARODNIH ULAGANJA KOJA SE
HRVATSKOJ NARODNOJ BANCII DOSTAVLJAJU U
PAPIRNATOM OBLIKU**

1. Opće odredbe

1.1. Ovom Uputom detaljno se propisuju obrasci izvješćivanja propisani Odlukom o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja (dalje u tekstu: Odluka) koji se Hrvatskoj narodnoj banci dostavljaju u papirnatom obliku, njihov oblik, sadržaj i metodološke upute za popunjavanje.

1.2. Ovom Uputom propisani su sljedeći obrasci:

1. IU-IP – Prijava inozemnoga vlasničkog ulaganja
2. IU-IPP – Prijava inozemnoga vlasničkog ulaganja za podružnice
3. IU-P – Upitnik o transakcijama između matičnih trgovačkih društava i njihovih podružnica
4. IU-N – Međunarodne transakcije povezane s nekretninama
5. IU-NI – Prijava prometa nekretnina u inozemstvu
6. IU-DIV – Inozemna ulaganja, isplate dividendi i ostalih oblika udjela u dobiti
7. KZ2 – Upitnik o kreditnom poslu zaduženja
8. KO2 – Upitnik o kreditnom poslu odobrenja
9. K3 – Pregled korištenja kredita, otplate glavnice i plaćanja kamate (za kredite zaduženja i kredite odobrenja)
10. GOD-INOK – Godišnje izvješće o ostalim kreditnim poslovima s inozemstvom
11. GRAĐ-USL – Transakcije rezidenata s nerezidentima povezane s građevinskim uslugama
12. US-GP – Godišnje izvješće o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom
13. FI – Prijava ulaganja u financijske izvedenice
14. DOH-Q – Upitnik o isplaćenim dohocima nerezidentima
15. OPL-M – Upitnik o poslovima oplemenjivanja s inozemstvom

1.3. Popunjeni obrasci iz točke 1.2. ove Upute dostavljaju se poštom na adresu:

Hrvatska narodna banka

Sektor statistike

Direkcija za opću ekonomsku statistiku i statistiku odnosa s inozemstvom

Trg hrvatskih velikana 3

10002 Zagreb

1.4. Obveznici izvješćivanja mogu sami kreirati izvještajne tablice obrazaca iz točke 1.2. ove Upute, pri čemu su dužni poštivati sve elemente propisane ovom Uputom.

1. OBRAZAC IU-IP – PRIJAVA INOZEMNOGA VLASNIČKOG ULAGANJA

PRIJAVA INOZEMNOGA VLASNIČKOG ULAGANJA

PODACI O IZVJEŠTAJNOM SUBJEKTU:

NAZIV:

MATIČNI BROJ:

OIB:

OSOBA ZA KONTAKT:

TELEFON: e-adresa:

POPUNIO:

Mjesto i datum popunjavanja

Pečat i potpis

Osnovne upute za popunjavanje

Izvještajni subjekt u okviru ovog Upitnika je rezident – pravna ili fizička osoba u čije se ime Upitnik popunjava.

Izravna vlasnička ulaganja – vlasnička ulaganja kod kojih ulagač nakon obavljenog ulaganja ima najmanje 10% udjela u kapitalu neke pravne osobe.

U izravna vlasnička ulaganja, osim toga, ulaze i ulaganja horizontalno povezana poduzeća, te »obrnuta ulaganja«.

Izravna vlasnička ulaganja, horizontalna povezanost (*fellow enterprises*). Ovakav specifičan oblik izravnih vlasničkih ulaganja podrazumijeva ulaganja kod kojih ulagač posjeduje manje od 10% udjela u kapitalu, ako je ulagač dio iste grupe poduzeća kao i izvještajni subjekt. U ovom smislu grupu poduzeća čine pravne osobe nad kojima izravno ili neizravno upravljanje obavlja jedinstvena pravna ili fizička osoba.

Ukoliko je inozemni ulagač pravna osoba navedena u šifrarniku B, (inozemna pravna osoba u kojoj izvještajni subjekt ima više od 10%), a čije ulaganje iznosi manje od 10% u izvještajni subjekt, radi se o »**obrnutom ulaganju**« **kao obliku izravnog vlasničkog ulaganja**. Jednako tako, ukoliko izvještajni subjekt ulaže manje od 10% u inozemno društvo koje je njegov vlasnik, ulaganje se smatra izravnim vlasničkim ulaganjem.

Portfeljna vlasnička ulaganja – vlasnička ulaganja kod kojih ulagač nakon obavljenog ulaganja ima manje od 10% udjela u kapitalu neke pravne osobe, a nisu dio iste grupe poduzeća.

Ulaganja u investicijske fondove u inozemstvo također se tretiraju kao portfeljna ulaganja.

Domaći investicijski fondovi nisu obvezni popunjavati i podnositi ovaj obrazac.

Za portfeljna vlasnička ulaganja u svim tablicama popunjavaju se samo rubrike označene zvjezdicom (*).

A. VLASNIČKA ULAGANJA IZ INOZEMSTVA

Šifrarnik A.

Šifra inozemnog ulagača *	Zemlja inozemnog ulagača	Naziv inozemnog ulagača	Način ulaska u vlasničku strukturu	Djelatnost inozemnog ulagača	Postotak udjela u kapitalu nakon obavljene zadnje transakcije *

Za portfeljna vlasnička ulaganja popunjavaju se samo rubrike označene zvjezdicom!

Šifra inozemnog ulagača – Ovim se šiframa valja koristiti u Tablici A.1. Podaci o ulaganju kako bi se navedene transakcije iz te tablice mogle pripisati odgovarajućem inozemnom ulagaču u Šifrniku A.

Izravnom ulagaču koji nakon obavljenog ulaganja posjeduje barem 10% udjela u kapitalu izvještajnog subjekta, dodjeljuje se šifra A iza koje slijedi troznamenasta brojčana oznaka (npr. A001). Jednom dodijeljena šifra veže se uz istog subjekta. Ukoliko se pojavi novi inozemni ulagač, dodjeljuje mu se nova šifra, A002 i tako redom.

Za specifičan oblik izravnog ulaganja kod kojeg postoji horizontalna povezanost (opisan u uvodnim napomenama) šifriranje se obavlja na sljedeći način:

Ukoliko inozemni ulagač **posjeduje manje od 10%** vlasničkog udjela u izvještajnom subjektu i **dio je iste grupe poduzeća** kao i izvještajni subjekt te imaju **zajedničkog konačnog vlasnika nerezidenta**, dodjeljuje mu se oznaka koja počinje **slovnim oznakom FA** iza koje slijedi troznamenasta brojčana oznaka, počevši s FA001 (eng. »fellow enterprise«). Također, kad je šifra jednom dodijeljena jednom poduzeću, nikad se više ne može ponovno upotrijebiti za drugo inozemno poduzeće, već se za svako novo poduzeće mora koristiti nova šifra!

Ukoliko inozemni ulagač **posjeduje manje od 10%** vlasničkog udjela u izvještajnom subjektu i **dio je grupe poduzeća** izvještajnog subjekta ili imaju **zajedničkog konačnog vlasnika rezidenta**, dodjeljuje mu se oznaka koja počinje **slovnim oznakom FB** iza koje slijedi troznamenasta brojčana oznaka, počevši s FB001 (eng. »fellow enterprise«). Također, kad je šifra jednom dodijeljena jednom poduzeću, nikad se više ne može ponovno upotrijebiti za drugo inozemno poduzeće, već se za svako novo poduzeće mora koristiti nova šifra!

Pod **konačnim vlasnikom** podrazumijeva se pravna ili fizička osoba koja ima kontrolu nad upravljanjem grupom poduzeća.

Kod »**obrnutih ulaganja**«, kao specifičnog oblika izravnih ulaganja, koristi se šifra B

Za **portfeljne ulagače** koji nakon obavljenog ulaganja posjeduju manje od 10% udjela u kapitalu izvještajnog subjekta, unosi se šifra sastavljena od slova C i dvoslovne oznake zemlje prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznake međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Tako se npr. porteflna ulaganja iz Austrije unose sa šifrom C-AT

Zemlja inozemnog ulagača – Unosi se dvoslovna oznaka zemlje u kojoj inozemni ulagač ima sjedište, prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1., a za međunarodne institucije unosi se oznaka iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«.

Naziv inozemnog ulagača – Unosi se točan naziv inozemnog ulagača.

Način ulaska u vlasničku strukturu – Unosi se jedan od modaliteta ulaska inozemnog ulagača u vlasničku strukturu izvještajnog subjekta prema sljedećem šifrniku:

- 1 – osnivanjem pravne osobe (samostalno ili zajedno s drugim inozemnim ili domaćim ulagačem/ulagačima)
- 3 – preuzimanjem udjela u kapitalu u procesu privatizacije
- 4 – preuzimanjem udjela u kapitalu od drugih domaćih ili inozemnih pravnih ili fizičkih osoba.

Djelatnost inozemnog vlasnika – Unosi se **NACE Rev.2** (*National Classification of Economic Activities*), šifra djelatnosti inozemnog vlasnika od četiri znamenke. Šifra djelatnosti NACE Rev.2 odgovara šifri djelatnosti iz Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD 2007) koja se upotrebljava u Republici Hrvatskoj. Popunjava se samo za pravne osobe odnosno za inozemne ulagače koji imaju najmanje 10% udjela u kapitalu izvještajnog subjekta.

Postotak udjela u kapitalu unosi se postotak udjela koji ima inozemni ulagač nakon zadnje prijavljene transakcije. Za porteflnne ulagače se unosi udio u kapitalu (na dvije decimale) na nivou pojedine zemlje iz kojih svaki od ulagača sudjeluje s manje od 10% u kapitalu (primjerice, ako u izvještajni subjekt ulažu tri ulagača iz Austrije koji imaju redom 2%, 3% i 6% udjela, u ovu se rubriku upisuje za šifru C-AT 11%).

A.1. Podaci o ulaganju					u tisućama kuna i postocima
Šifra inozemnog ulagača*	Mjesec*	Tržišna vrijednost ulaganja*	Vrsta vlasničkog ulaganja	Način plaćanja*	Postotak udjela u kapitalu, ostvaren transakcijom

Za porteflna vlasnička ulaganja popunjavaju se samo rubrike označene zvjezdicom!

Šifra inozemnog ulagača* – Unosi se šifra iz Šifrnika A. Za portfeljne ulagače transakcije se iskazuju agregirano na razini zemlje i mjeseca.

Mjesec * – Unosi se šesteroznamenasta oznaka godine i mjeseca (npr. za siječanj 2014 unosi se 201401) na koji se transakcija odnosi. Iskazuje se mjesec ulaganja, odnosno kupnje ili prodaje dionica ili udjela u kapitalu, a ne mjesec njegova ugovaranja ili upisa u registar Trgovačkog suda.

Tržišna vrijednost ulaganja* – Unosi se tržišna vrijednost dionica ili udjela u kapitalu koji su pribavljeni ovom transakcijom. U nedostatku informacija, može se koristiti knjigovodstvenom vrijednošću.

Ako su uplaćeni u novcu, unosi se uplaćeni iznos, bez obzira na to je li mu svrha osnivački ulog, dokapitalizacija ili je plaćen trećoj osobi – pravnoj ili fizičkoj (ili Hrvatskom fondu za privatizaciju) radi stjecanja dionica/udjela u kapitalu.

Transakcije koje rezultiraju povećanjem kapitala, ali ne temeljnoga kapitala, već npr. pričuva pravne osobe, također se unose. Za druge načine stjecanja dionica ili udjela u kapitalu (stvari, prava i licencije ili sl.) unosi se tržišna vrijednost uložene imovine (u nedostatku informacija, može se koristiti knjigovodstvenom vrijednošću).

U slučaju zamjene dužničkog odnosa vlasničkim (npr. pretvaranje kredita u udio u kapitalu), unosi se vrijednost duga koji se pretvara u temeljni kapital.

Neparticipirajuće povlaštene dionice treba izdvojiti od kupnje/prodaje običnih dionica/udjela u kapitalu i kod Načina plaćanja upisati »P«.

Svaka prodaja udjela u kapitalu odnosno povlačenje inozemnoga kapitala unosi se s negativnim predznakom.

Vrsta vlasničkog ulaganja – Unosi se šifra koja odgovara vrsti vlasničkog ulaganja:

1 – osnivački ulog	3 – privatizacija (otkup udjela od Hrvatskog fonda za privatizaciju)
2a – povećanje temeljnoga kapitala	4 – preuzimanje udjela od drugih pravnih ili fizičkih osoba/prodaja udjela drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi
2b – povećanje pričuva pravne osobe	

Napomena: u slučajevima prijenosa vlasničkih udjela s jednog nerezidenta na drugog nerezidenta, treba prikazati obje transakcije, na način da se kupnja prikazuje s pozitivnim, a prodaja s negativnim predznakom.

Način plaćanja – Unosi se šifra načina plaćanja dionica ili udjela u kapitalu prema sljedećem šifrniku:

1 – uplata u novcu	4 – prava i licencije	7 – financijska imovina ili potraživanja
2 – maržni kredit brokera	5 – zamjena dužničkog odnosa vlasničkim (pretvaranje inozemnog potraživanja u vlasnički ulog)	8 – pripajanja i spajanja
3 – stvari		11 – prijenos nekretnine
		12 – prijenos vlasništva bez naknade
		P – neparticipirajuće povlaštene dionice

Napomena:

Prava koja proizlaze iz prava potraživanja inozemnog ulagača prema izvještajnom subjektu s osnova pozajmica ne označavaju se šifrom 4 – prava i licencije, nego 5.

Modalitet 7, financijska imovina ili potraživanja podrazumijeva stjecanje vlasničkog udjela ustupanjem neke financijske imovine ili potraživanja kao npr. mjenice, dionica ili drugih vrijednosnih papira ili sličnih potraživanja, U ovo ne spadaju pozajmice povezanih poduzeća, kao niti pretvaranje potraživanja u ulog.

Modalitet 11, prijenos nekretnine podrazumijeva unos nekretnine u kapital poduzeća.

Modalitet 12, prijenos vlasništva bez naknade obuhvaća stjecanje vlasničkih udjela bez naknade, ali obavezno u stupac »Tržišna vrijednost ulaganja« treba upisati tržišnu vrijednost ili knjigovodstvenu vrijednost prenesenih udjela!

Postotak udjela u kapitalu – Unosi se postotak (na dvije decimale) udjela u temeljnom kapitalu izvještajnog subjekta koji je inozemni ulagač (nerezident) stekao prikazanom transakcijom. Unosi se samo za ulagače koji posjeduju najmanje 10% udjela u kapitalu izvještajnog subjekta!

B. VLASNIČKA ULAGANJA U INOZEMSTVO

Šifrniki B.

Šifra inozemne pravne osobe *	Zemlja inozemne pravne osobe	Naziv inozemne pravne osobe	Djelatnost inozemne pravne osobe	Postotak udjela u kapitalu nakon obavljene zadnje transakcije*

Za portfeljna vlasnička ulaganja popunjavaju se samo rubrike označene zvjezdicom!

Šifra inozemne pravne osobe – Ovim se šiframa treba koristiti u Tablici B.1. Podaci o ulaganju kako bi se navedene transakcije iz te tablice mogle pripisati ulaganjima u odgovarajuće inozemne pravne osobe u Šifrarniku B.

Svim inozemnim poduzećima u kojima izvještajni subjekt posjeduje 10% ili više udjela u vlasništvu, dodjeljuje se šifra koja započinje slovom B iza koje slijedi troznamenasta brojčana oznaka, počevši s B001. Kad je šifra jednom dodijeljena jednom poduzeću, nikad se više ne može ponovno upotrijebiti za drugo inozemno poduzeće, već se za svako novo poduzeće mora koristiti nova oznaka!

U slučaju da postoje više od dva inozemna poduzeća u koja se investira, tablicu treba proširiti koristeći se novim šiframa (B003, B004...).

Za specifičan oblik izravnog ulaganja kod kojeg postoji horizontalna povezanost (opisan u uvodnim napomenama) šifriranje se obavlja na sljedeći način:

Ukoliko je **inozemno trgovačko društvo u kojem izvještajni subjekt posjeduje manje od 10%, dio iste grupe poduzeća kao i izvještajni subjekt i imaju zajedničkog konačnog vlasnika nerezidenta**, dodjeljuje mu se oznaka koja počinje **slovnim oznakom FA** iza koje slijedi troznamenasta brojčana oznaka, počevši s FA001 (*eng. »fellow enterprise«*). Također, kad je šifra jednom dodijeljena jednom poduzeću, nikad se više ne može ponovno upotrijebiti za drugo inozemno poduzeće, već se za svako novo poduzeće mora koristiti nova šifra!

Ukoliko je **inozemno trgovačko društvo u kojem izvještajni subjekt posjeduje manje od 10%, dio grupe poduzeća izvještajnog subjekta ili imaju zajedničkog konačnog vlasnika rezidenta**, dodjeljuje mu se oznaka koja počinje **slovnim oznakom FB** iza koje slijedi troznamenasta brojčana oznaka, počevši s FB001 (*eng. »fellow enterprise«*). Također, kad je šifra jednom dodijeljena jednom poduzeću, nikad se više ne može ponovno upotrijebiti za drugo inozemno poduzeće, već se za svako novo poduzeće mora koristiti nova šifra!

Pod **konačnim vlasnikom** podrazumijeva se pravna ili fizička osoba koja ima kontrolu nad upravljanjem grupom poduzeća.

Kod **»obrnutih ulaganja«**, kao specifičnog oblika izravnih ulaganja, koristi se šifra A

Za portfeljna vlasnička ulaganja u inozemstvo kojima nakon obavljenog ulaganja izvještajni subjekt posjeduje manje od 10% udjela u kapitalu, odnosno dionica, unosi se šifra sastavljena od slova C i dvoslovne oznake države ili zemlje prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznake međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Tako se npr. portfeljna ulaganja u Njemačku unose sa šifrom C-DE.

Zemlja inozemne pravne osobe – Unosi se dvoslovna oznaka zemlje sjedišta pravne osobe čiji su udjeli u kapitalu, odnosno dionice stečeni ovom transakcijom, prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1., a za međunarodne institucije oznaka iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«.

Naziv i sjedište inozemne pravne osobe – Unosi se točan naziv i sjedište inozemne pravne osobe čiji su udjeli u kapitalu odnosno dionice stečeni ovom transakcijom. Unosi se samo za inozemne pravne osobe u kojima izvještajni subjekt ima najmanje 10% udjela u kapitalu.

Djelatnost inozemne pravne osobe – Unosi se NACE Rev.2 (*National Classification of Economic Activities*), šifra djelatnosti inozemne pravne osobe od četiri znamenke. Šifra djelatnosti NACE Rev.2 odgovara šifri djelatnosti iz Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD 2007) koja se upotrebljava u Republici Hrvatskoj. Unosi se samo za inozemne pravne osobe u kojima izvještajni subjekt ima najmanje 10% udjela u kapitalu.

Postotak udjela u kapitalu unosi se postotak udjela koji ima inozemni ulagač nakon zadnje prijavljene transakcije.

Za portfeljna ulaganja se unosi udio u kapitalu (na dvije decimale) po zemljama u kojima izvještajni subjekt sudjeluje s manje od 10% u kapitalu (primjerice, ako izvještajni subjekt ima ulaganja u tri različite dionice u Njemačkoj koja su redom 2%, 3% i 6% udjela, u ovu se rubriku upisuje za šifru C – DE 11%).

B.1. Podaci o ulaganju					u tisućama kuna i postocima	
Šifra inozemne pravne osobe*	Mjesec*	Tržišna vrijednost ulaganja*	Način plaćanja*	Postotak udjela u kapitalu ostvaren transakcijom	Oznaka vrijednosnog papira* ISIN code	Kod domaćeg skrbnika DA/NE*

Za portfeljna vlasnička ulaganja popunjavaju se samo rubrike označene zvjezdicom!

Šifra inozemne pravne osobe* – Unosi se šifra iz Šifrnika B. Za portfeljne ulagače iz Šifrnika B transakcije se iskazuju zbirno na razini zemlje i mjeseca.

Ulaganja u investicijske fondove, bez obzira na ostvareni udio, također se smatraju portfeljnim ulaganjima i trebaju biti unesena u ovu tablicu.

Mjesec * – Unosi se šesteroznamenasta oznaka godine i mjeseca (npr. za siječanj 2014. unosi se 201401) na koji se transakcija odnosi. Iskazuje se mjesec ulaganja, odnosno kupnje ili prodaje dionica ili udjela u kapitalu, a ne mjesec njegova ugovaranja ili upisa u registar Trgovačkog suda.

Tržišna vrijednost ulaganja* – Unosi se tržišna vrijednost dionica ili udjela u kapitalu koji su pribavljeni ovom transakcijom.

Ako su uplaćeni u novcu, pod tržišnom vrijednošću podrazumijeva se uplaćeni iznos. Transakcije koje rezultiraju povećanjem kapitala, a ne povećavaju temeljni kapital, već npr. pričuve pravne osobe, također se unose u ovaj stupac.

Za druge načine stjecanja dionica ili udjela u kapitalu (stvari, prava i licencije ili sl.) unosi se tržišna vrijednost uloženog sredstva. U nedostatku informacija kao tržišnom vrijednošću nefinancijskog sredstva može se koristiti knjigovodstvenom vrijednošću.

U slučaju zamjene dužničkog odnosa vlasničkim (npr. pretvaranje kredita u udio u kapitalu) unosi se vrijednost duga koji se pretvara u temeljni kapital. Svaka prodaja udjela u kapitalu odnosno povlačenje kapitala iz inozemstva unosi se s negativnim predznakom.

Napomena: Za inozemne pravne osobe u kojima izvještajni subjekt ima manje od 10% dionica ili udjela u kapitalu, nije potrebno prijavljivati svaku transakciju pojedinačno, već zbirno, na razini mjeseca i **ISIN koda**. Primjerice, ako je pravna osoba u jednom mjesecu kupila dionice ili udjele u kapitalu s istim ISIN kodom, može zbrojiti sve te transakcije i prikazati ih zbirno, za taj mjesec i **taj ISIN kod**.

Način plaćanja* – Unosi se šifra načina plaćanja dionica ili udjela u kapitalu prema sljedećem šifrarniku:

1 – uplata u novcu	4 – prava i licencije	7 – financijska imovina ili potraživanja
2 – maržni kredit brokera	5 – zamjena dužničkog odnosa vlasničkim / pretvaranje inozemnog potraživanja u vlasnički ulog	8 – pripajanja i spajanja
3 – stvari		11 – prijenos nekretnine
		12 – prijenos vlasništva bez naknade
		P – neparticipirajuće povlaštene dionice

Napomena:

Prava koja proizlaze iz prava potraživanja inozemnog ulagača prema izvještajnom subjektu s osnova pozajmica ne označavaju se šifrom 4, nego 5.

Modalitet 7, financijska imovina ili potraživanja podrazumijeva stjecanje vlasničkog udjela ustupanjem neke financijske imovine ili potraživanja kao npr. mjenice, dionica ili drugih vrijednosnih papira ili sličnih potraživanja, U ovo ne spadaju pozajmice povezanih poduzeća, kao niti pretvaranje potraživanja u ulog.

Modalitet 11, prijenos nekretnine podrazumijeva unos nekretnine u kapital poduzeća.

Modalitet 12, prijenos vlasništva bez naknade obuhvaća stjecanje vlasničkih udjel bez naknade, ali obavezno u stupac »Tržišna vrijednost ulaganja« treba upisati tržišnu vrijednost ili knjigovodstvenu vrijednost prenesenih udjela!

Postotak udjela u kapitalu ostvaren transakcijom – Unosi se postotak (na dvije decimale) udjela u temeljnom kapitalu inozemne pravne osobe koji je izvještajni subjekt stekao prikazanom transakcijom. Unosi se samo za inozemne pravne osobe u kojima izvještajni subjekt ima najmanje 10% udjela u kapitalu.

Oznaka vrijednosnog papira (ISIN code)* – unosi se ISIN oznaka vrijednosnog papira

Kod domaćeg skrbnika DA/NE*

DA – ako su stečene/otuđene dionice, odnosno udjeli u kapitalu (bile) u skrbništvu domaćih skrbnika.

NE – ako stečene/otuđene dionice, odnosno udjeli u kapitalu nisu (bile) u skrbništvu domaćih skrbnika

2. OBRAZAC IU-IPP – PRIJAVA INOZEMNOGA VLASNIČKOG ULAGANJA ZA PODRUŽNICE

PRIJAVA INOZEMNOGA VLASNIČKOG ULAGANJA ZA PODRUŽNICE

Za mjesec _____

PODACI O IZVJEŠTAJNOM SUBJEKTU:

NAZIV:	
MATIČNI BROJ:	
OIB:	

A. PRIJENOS IMOVINE IZMEĐU INOZEMNOG TRGOVAČKOG DRUŠTVA I DOMAĆE PODRUŽNICE

Zemlja matičnog trgovačkog društva – osnivača podružnice:	
Vrijednost prenesene imovine u tisućama kuna:	
Namjena:	
Oblik prijenosa:	

B. PRIJENOS IMOVINE IZMEĐU DOMAĆEG TRGOVAČKOG DRUŠTVA I INOZEMNIH PODRUŽNICA

Zemlja inozemne podružnice	Vrijednost prenesene imovine u tisućama kuna	Namjena	Oblik prijenosa

Važna napomena: U ove tablicu NE unose se novčani prijenosi imovine koji su Direkciji za opću ekonomsku statistiku i statistiku odnosa s inozemstvom HNB-a prijavljeni kao kredit kao ni strojevi i roba koji se privremeno izvoze/uvoze! U tablicu se UNOSE pozajmice koje nisu prijavljene kao krediti Direkciji za opću ekonomsku statistiku i statistiku odnosa s inozemstvom.

OSOBA ZA KONTAKT:	IME I PREZIME:
	FUNKCIJA:
	TELEFON: e-adresa:
POPUNIO:	IME I PREZIME:

Mjesto i datum popunjavanja

Pečat i potpis

Izveštajni subjekt u okviru ovog Upitnika je rezident – trgovačko društvo ili podružnica u čije se ime Upitnik popunjava.

Za mjesec – U ovu rubriku unosi se četveroznamenkasta oznaka mjeseca i godine (npr. za siječanj 2008. godine unosi se 0108) za razdoblje za koje se prijava podnosi.

A. PRIJENOS IMOVINE IZMEĐU INOZEMNOG TRGOVAČKOG DRUŠTVA I DOMAĆE PODRUŽNICE

Zemlja matičnog trgovačkog društva – osnivača podružnice – Unosi se troznamenkasta šifra zemlje sjedišta inozemnog trgovačkog društva prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. **Iznimno, za Kosovo se valja koristiti posebnom šifrom 095.**

Vrijednost prenesene imovine u tisućama kuna – Unosi se vrijednost prenesene imovine. Ako je riječ o novčanoj transakciji, upisuje se uplaćeni iznos. Za druge oblike imovine unosi se vrijednost po kojoj se ona evidentira u knjigovodstvu podružnice. Za prijenose imovine u drugom smjeru, od podružnice prema osnivaču, podrazumijeva se **negativni predznak**.

Napomena: Obavezno uključiti neizravne prijenose imovine! Primjeri takvih transakcija dostupni su na internetskoj stranici Hrvatske narodne banke (www.hnb.hr).

Namjena – Unosi se jedna od ponuđenih brojevnih oznaka koja znači odgovarajuću namjenu prijenosa:

1 – ulaganja u osnovna sredstva

2 – ostala ulaganja (transferi robe i novca osnivača u podružnicu i obrnuto ili ostali nenovčani prijenos imovine koji nije osnovno sredstvo)

3 – isplata osnivaču u inozemstvo iz ostvarene dobiti podružnice.

Oblik prijenosa – Unosi se jedna od ponuđenih brojevnih oznaka koja znači odgovarajući oblik prijenosa imovine:

1 – novac 3 – stvari 4 – prava i licencije 9 – neizravni prijenosi imovine 10 – usluge

Važna napomena: Trgovačka društva i podružnice koje se nalaze u uzorku za statističko istraživanje o prihodima i rashodima

od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom (US-PB), vrijednost pružene usluge osnivača podružnici i obrnuto trebaju prikazati i u navedenom istraživanju. Trgovačka društva i podružnice koje se ne nalaze u uzorku za statističko istraživanje o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom, a ispunjavaju uvjete navedene u članku 70 Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja, dužne su dostaviti HNB-u Godišnje izvješće o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom (US-GP)

Te usluge treba prikazati u trenutku ispostavljanja/primanja fakture za pruženu/primljenu uslugu.

B. PRIJENOS IMOVINE IZMEĐU DOMAĆEG TRGOVAČKOG DRUŠTVA I INOZEMNIH PODRUŽNICA

Zemlja inozemne podružnice – Unosi se troznamenkasta šifra zemlje sjedišta inozemne podružnice prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. **Iznimno, za Kosovo se valja koristiti posebnom šifrom 095.**

Ako su podružnice osnovane u više zemalja, valja popuniti više stupaca.

Vrijednost prenesene imovine u tisućama kuna

Unosi se vrijednost prenesene imovine. Ako je riječ o novčanoj transakciji, upisuje se uplaćeni iznos.

Za druge oblike imovine unosi se vrijednost po kojoj se ona evidentira u knjigovodstvu podružnice. Za prijenose imovine u drugom smjeru, od podružnice prema osnivaču, podrazumijeva se **negativni predznak**.

Napomena: Obavezno uključiti neizravne prijenose imovine! Primjeri takvih transakcija dostupni su na internetskoj stranici Hrvatske narodne banke (www.hnb.hr).

Namjena – Unosi se jedna od ponuđenih brojevnih oznaka koja znači odgovarajuću namjenu prijenosa:

1 – ulaganja u osnovna sredstva

2 – ostala ulaganja (transferi robe i novca matice u podružnicu i obrnuto ili ostali nenovčani prijenos imovine koji nije osnovno sredstvo)

3 – isplata matičnom trgovačkom društvu u inozemstvu iz ostvarene dobiti podružnice.

Oblik prijenosa – Unosi se jedna od ponuđenih brojevnih oznaka koja znači odgovarajući oblik prijenosa imovine:

1 – novac 3 – stvari 4 – prava i licencije 9 – neizravni prijenosi imovine 10 – usluge

Važna napomena: Trgovačka društva i podružnice koje se nalaze u uzorku za statističko istraživanje o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom (US-PB), vrijednost pružene usluge matice podružnici i obrnuto trebaju prikazati i u navedenom istraživanju. Trgovačka društva i podružnice koje se ne nalaze u uzorku za statističko istraživanje o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom, a ispunjavaju uvjete navedene u članku 70. Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja, dužne su dostaviti HNB-u Godišnje izvješće o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom (US-GP). Te usluge treba prikazati u trenutku ispostavljanja/primanja fakture za pruženu/primljenu uslugu.

3. OBRAZAC IU-P – UPITNIK O TRANSAKCIJAMA IZMEĐU MATIČNIH TRGOVAČKIH DRUŠTAVA I NJIHOVIH PODRUŽNICA

UPITNIK O TRANSAKCIJAMA IZMEĐU MATIČNIH TRGOVAČKIH DRUŠTAVA I NJIHOVIH PODRUŽNICA

TROMJESEČJE:

PODACI O IZVJEŠTAJNOM SUBJEKTU:

NAZIV: _____
 MATIČNI BROJ: _____
 OIB: _____
 ADRESA: _____

Upute za popunjavanje

Izvještajni subjekt u okviru ovog Upitnika domaća je podružnica inozemnog trgovačkog društva ili domaće trgovačko društvo koje ima podružnicu u inozemstvu, a u čije se ime ovaj Upitnik popunjava.

Tromjesečje – Unosi se oznaka godine i tromjesečja na koje se Upitnik odnosi, npr. za prvo tromjesečje 2009. unosi se oznaka 09Q1.

Upitnik se sastoji od 2 dijela:

A. Ulaganja inozemnih trgovačkih društava u svoje podružnice registrirane u Hrvatskoj

Ovaj dio popunjavaju domaće podružnice inozemnih trgovačkih društava!

A.1. Prijenos imovine svih oblika između inozemnih trgovačkih društava i podružnica u RH

A.2. Stanje imovine i obveza domaće podružnice i novoostvarena dobit/gubitak

B. Ulaganja domaćih trgovačkih društava u svoje podružnice u inozemstvu

Ovaj dio popunjavaju domaća trgovačka društva s podružnicama u inozemstvu!

B.1. Prijenos imovine svih oblika između domaćih trgovačkih društava i njihovih podružnica u inozemstvu

B.2. Stanje neto imovine u inozemnim podružnicama na kraju izvještajnog tromjesečja

OSOBA ZA KONTAKT: IME I PREZIME: _____
 FUNKCIJA: _____
 TELEFON: _____ TELEFAKS: _____
 e-adresa _____
 MJESTO I DATUM: _____
 VLASTORUČNI POTPIS: _____

A. Ulaganja inozemnih trgovačkih društava u svoje podružnice registrirane u RH

A.1. Prijenos imovine svih oblika između inozemnih trgovačkih društava i podružnica u RH (u tisućama kuna)				
Zemlja matičnog trgovačkog društva	Mjesec	Iznos	Namjena	Oblik prijenosa
1	2	3	4	5

Popunjava se na razini mjeseca tako da se zbroje svi prijenosi određenog oblika (stupac 5) i namjene (stupac 4).

U ovu tablicu NE unose se novčani prijenosi imovine koji su Direkciji za opću ekonomsku statistiku i statistiku odnosa s inozemstvom HNB-a prijavljeni kao kredit kao ni strojevi i roba koji se privremeno izvoze/uvoze! U tablicu se UNOSE pozajmice koje nisu prijavljene kao krediti Direkciji za opću ekonomsku statistiku i statistiku o .

Stupac 1 – Unosi se troznamenkasta šifra zemlje u kojoj je registrirano matično trgovačko društvo, prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Primjerice, za podružnicu čije je sjedište u Njemačkoj unosi se šifra 276. **Iznimno, za Kosovo se valja koristiti šifrom 095.**

Stupac 2 – Unosi se četveroznamenkasta oznaka mjeseca i godine (npr. za siječanj 2003. godine unosi se 0103).

Stupac 3 – Unosi se vrijednost prenesene imovine. Ako je riječ o novčanoj transakciji, upisuje se uplaćeni iznos. Za druge oblike imovine unosi se vrijednost po kojoj se ona evidentira u knjigovodstvu podružnice. Za prijenose imovine u drugom smjeru, od podružnice prema matici, podrazumijeva se **negativni predznak**.

Napomena: Obvezno uključiti neizravne prijenose imovine! Primjeri takvih transakcija dostupni su na internetskoj stranici Hrvatske narodne banke (www.hnb.hr).

Stupac 4 – Unosi se jedna od ponuđenih brojevanih oznaka koja znači odgovarajuću namjenu prijenosa imovine:

1 – ulaganja u osnovna sredstva (Uključuje stvari, ali i novac namijenjen kupnji osnovnog sredstva.)

2 – ostala ulaganja (transferi robe i novca, pružanje usluga matice podružnici i obrnuto ili ostali nenovčani prijenos imovine koji nije osnovno sredstvo)

3 – isplata matičnom trgovačkom društvu u inozemstvo iz ostvarene dobiti podružnice.

Stupac 5 – Unosi se jedna od ponuđenih brojevanih oznaka koja znači odgovarajući oblik prijenosa imovine:

1 – novac 3 – stvari 4 – prava i licence 9 – neizravni prijenosi imovine 10 – usluge

Važna napomena: Trgovačka društva i podružnice koje se nalaze u uzorku za statističko istraživanje o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom (US-PB), vrijednost pružene usluge matice podružnici i obrnuto trebaju prikazati u navedenom istraživanju. Trgovačka društva i podružnice koje se ne nalaze u uzorku za statističko istraživanje o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom, a ispunjavaju uvjete navedene u članku 70. Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja, dužne su dostaviti HNB-u Godišnje izvješće o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom (US-GP).

Te usluge treba prikazati u trenutku ispostavljanja/primanja fakture za pruženu/primljenu uslugu.

Primjeri za popunjavanje tablice A.1.

1. Neizravni prijenos imovine – Podružnica je u siječnju 2008. godine pružila građevinske usluge trgovačkom društvu »M« u Hrvatskoj u vrijednosti od 10 mil. kuna te mu ispostavila fakturu s nalogom da sredstva, umjesto podružnici, proslijedi matičnom trgovačkom društvu u Njemačku. Trgovačko društvo »M« to je i učinilo u ožujku 2008. godine. U svom izvješću, u Tablici A.1., podružnica mora prikazati ovu transakciju jer su sredstva koja je domaće trgovačko društvo »M« isplatilo inozemnoj matici, praktično pripadala domaćoj podružnici i isplaćena su po njezinu nalogu, tako da je praktično riječ o transakciji između domaće podružnice i matičnog trgovačkog društva bez obzira na to što novac matičnom trgovačkom društvu podružnica nije prosljedila sa svog računa. Konkretno, Tablica A.1. izgledala bi ovako:

Zemlja matičnog trgovačkog društva	Mjesec	Iznos	Namjena	Oblik prijenosa
276	0308	-10.000	2	9

2. **Uvoz/izvoz i plaćanje/naplata robe** – Podružnica je u siječnju 2008. godine uvezla od matice iz Austrije robu u vrijednosti od 15 mil. kuna. U ožujku podružnica je doznala matici 10 mil. kuna. U Tablici A.1. podružnica treba prikazati sljedeće transakcije:

Zemlja matičnog trgovačkog društva	Mjesec	Iznos	Namjena	Oblik prijenosa
040	0108	15.000	2	3
040	0308	-10.000	2	1

3. **Redovni uvoz/izvoz stroja** – Podružnica je u ožujku 2008. od matičnog trgovačkog društva iz Slovenije uvezla stroj vrijedan 20 mil. kuna. Stroj je uvezen kao **redovan uvoz** (ne kao privremeni). U prosincu 2008. godine, po nalogu matičnog trgovačkog društva iz Slovenije, stroj je iz podružnice u Hrvatskoj izvezen izvan Hrvatske. U Tablici A.1. treba prikazati sljedeće transakcije:

Zemlja matičnog trgovačkog društva	Mjesec	Iznos	Namjena	Oblik prijenosa
705	0308	20.000	1	3
705	1208	-20.000	1	3

4. **Primanje/pružanje usluge** – Podružnica je u ožujku 2008. godine od svog matičnog trgovačkog društva iz Njemačke dobila u najam stroj vrijedan 20 mil. kuna. Ovaj stroj uvezen je kao **privremeni uvoz**. Faktura za uslugu najma ispostavljena je podružnici u ožujku, a u rujnu

2008. podružnica je doznačila matici 200.000 kuna za uslugu najma stroja. Kao što je navedeno u uputama, privremeno uvezena roba ne upisuje se kao prijenos robe u ovu tablicu! Međutim, pružanje usluge (trenutak ispostavljanja fakture za pruženu uslugu) i plaćanje za uslugu treba prikazati u Tablici A.1., i to na sljedeći način:

Zemlja matičnog trgovačkog društva	Mjesec	Iznos	Namjena	Oblik prijenosa
276	0308	200	2	10
276	0908	-200	2	1

5. **Isplata dobiti** – Podružnica je u travnju 2008. godine matičnom trgovačkom društvu u Njemačkoj transferirala 2 mil. kuna iz ostvarene dobiti. U Tablici A.1. ovu transakciju treba prikazati na sljedeći način:

Zemlja matičnog trgovačkog društva	Mjesec	Iznos	Namjena	Oblik prijenosa
276	0408	-2.000	3	1

A.2. Stanje imovine i obveza domaće podružnice (izvještajne institucije) na kraju tromjesečja i novoostvarena dobit/gubitak u izvještajnom tromjesečju (u tisućama kuna)

Zemlja matičnog trgovačkog društva	
1. Ukupna imovina (aktiva)	
2. Ukupne obveze	
2.1. Prema matičnom trgovačkom društvu	
2.2. Prema trećim osobama	
3. Novoostvarena dobit/gubitak u izvještajnom tromjesečju*	

* Ova pozicija podrazumijeva dobit/gubitak koju je podružnica ostvarila samo i isključivo u izvještajnom tromjesečju! Ako u trenutku popunjavanja obrasca ne raspoložite točnim podatkom o dobiti, dovoljna je procjena, a naknadno možete dostaviti eventualne ispravke.

NAPOMENA:

B. Ulaganja domaćih trgovačkih društava u svoje podružnice u inozemstvu

B.1. Prijenos imovine svih oblika između domaćih trgovačkih društava i njihovih podružnica u inozemstvu (u tisućama kuna)

Zemlja inozemne podružnice	Mjesec	Iznos	Namjena	Oblik prijenosa
1	2	3	4	5

Popunjava se na razini mjeseca tako da se zbroje svi prijenosi određenog oblika (stupac 5) i namjene (stupac 4).

U ovu tablicu NE unose se novčani prijenosi imovine koji su Direkciji za opću ekonomsku statistiku i statistiku odnosa s inozemstvom HNB-a prijavljeni kao kredit kao ni strojevi i roba koja se privremeno izvoze/uvoze! U tablicu se unose pozajmice koje nisu prijavljene kao krediti Direkciji za opću ekonomsku statistiku i statistiku odnosa s inozemstvom.

Stupac 1 – Unosi se troznamenasta šifra zemlje u kojoj je inozemna podružnica registrirana, prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka, objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Primjerice, za podružnicu čije je sjedište u Njemačkoj unosi se šifra 276. **Iznimno, za Kosovo se valja koristiti šifrom 095.**

Stupac 2 – Unosi se četveroznamenasta oznaka mjeseca i godine. (Primjerice, za siječanj 2003. godine unosi se 0103).

Stupac 3 – Unosi se vrijednost prenesene imovine. Ako je riječ o novčanoj transakciji, upisuje se uplaćeni iznos.

Za druge oblike imovine unosi se vrijednost po kojoj se ona evidentira u knjigovodstvu podružnice. Za prijenose imovine u drugom smjeru, od podružnice prema matici, podrazumijeva se **negativni predznak**.

Napomena – Obvezno uključiti neizravne prijenose imovine! Primjeri takvih transakcija dostupni su na internetskoj stranici Hrvatske narodne banke (www.hnb.hr).

Stupac 4 – Unosi se jedna od ponuđenih brojčanih oznaka koja znači odgovarajuću namjenu prijenosa imovine:

1 – ulaganja u osnovna sredstva (uključuje stvari, ali i novac namijenjen za kupnju osnovnog sredstva)

2 – ostala ulaganja (transferi robe i novca matice u podružnicu, pružanje usluga matice podružnici i obrnuto ili ostali nenovčani prijenos imovine koja nije osnovno sredstvo)

3 – isplata matičnoj pravnoj osobi u zemlji iz ostvarene dobiti podružnice

Stupac 5 – Unosi se jedna od ponuđenih brojčanih oznaka koja znači odgovarajući oblik prijenosa imovine:

1 – novac 3 – stvari 4 – prava i licencije 9 – neizravni prijenosi imovine 10 – usluge

Važna napomena: Trgovačka društva i podružnice koje se nalaze u uzorku za statističko istraživanje o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom (US-PB), vrijednost pružene usluge matice podružnici i obrnuto trebaju prikazati i u navedenom istraživanju. Trgovačka društva i podružnice koje se ne nalaze u uzorku za statističko istraživanje o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom, a ispunjavaju uvjete navedene u članku 70. Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja, dužne su dostaviti HNB-u Godišnje izvješće o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom (US-GP).

Te usluge treba prikazati u trenutku ispostavljanja/primanja fakture za pruženu/primljenu uslugu.

Primjeri za popunjavanje Tablice B.1.

1. Neizravni prijenos imovine – Matično trgovačko društvo je u siječnju 2008. godine dobilo iz Njemačke iznos od 10 mil. kuna. Taj joj je iznos doznačilo trgovačko društvo iz Njemačke na ime dugovanja koje je ono imalo prema podružnici matičnog trgovačkog društva u Njemačkoj. U svom izvještaju u Tablici B.1. matično trgovačko društvo MORA prikazati ovu transakciju jer su sredstva koja su od strane inozemnog trgovačkog društva isplaćena matičnom trgovačkom društvu praktično pripadala podružnici u inozemstvu i isplaćena su po njezinu nalogu tako da je praktično riječ o transakciji između podružnice u inozemstvu i matičnog trgovačkog društva, bez obzira na to što novac matičnom trgovačkom društvu podružnica nije prosljedila sa svog računa. Konkretno, Tablica B.1. izgledala bi ovako:

Zemlja inozemne podružnice	Mjesec	Iznos	Namjena	Oblik prijenosa
276	0108	-10.000	2	9

2. **Izvoz/uvoz i naplata/plaćanje robe** – Matično trgovačko društvo u siječnju 2008. godine izvezla je u svoju podružnicu u Austriji robe u vrijednosti od 15 mil. kuna. U ožujku iste godine podružnica je doznačila matici 10 mil. kuna. U Tablici B.1. treba prikazati sljedeće transakcije:

Zemlja inozemne podružnice	Mjesec	Iznos	Namjena	Oblik prijenosa
040	0108	15.000	2	3
040	0308	-10.000	2	1

3. **Redovan izvoz/uvoz stroja** – Matično trgovačko društvo u ožujku 2008. godine izvezlo je u svoju podružnicu u Sloveniji stroj vrijedan 20 mil. kuna. Taj stroj izvezen je kao **redovan izvoz** (ne kao privremeni). U prosincu 2008. godine, po nalogu matičnog trgovačkog društva, taj je stroj prebačen iz podružnice u Sloveniji u podružnicu u Njemačkoj. U Tablici B.1. treba prikazati sljedeće transakcije:

Zemlja inozemne podružnice	Mjesec	Iznos	Namjena	Oblik prijenosa
705	0308	20.000	1	3
705	1208	-20.000	1	3
276	1208	20.000	1	3

4. **Pružanje/primanje usluge:** Matično trgovačko društvo u ožujku 2008. godine izvezlo je u najam svojoj podružnici u Njemačkoj stroj vrijedan 20 mil. kuna. Taj stroj izvezen je kao **privremeni izvoz**. Faktura za uslugu najma ispostavljena je u ožujku, a u rujnu 2008. podružnica je doznačila matici 200.000 kuna za uslugu najma stroja. Kao što je navedeno u uputama, privremeno izvezena roba ne upisuje se kao prijenos robe u ovu tablicu! Međutim, pružanje usluge (trenutak ispostavljanja fakture za pruženu uslugu) i naplata usluge trebaju biti prikazani u Tablici A.1. na sljedeći način:

Zemlja inozemne podružnice	Mjesec	Iznos	Namjena	Oblik prijenosa
276	0308	200	2	10
276	0908	-200	2	1

5. **Isplata dobiti** – Matično trgovačko društvo u travnju 2008. godine primilo je od svoje podružnice u Njemačkoj iznos od 2 mil. kuna iz ostvarene dobiti podružnice. U Tablici A.1. ovu transakciju treba prikazati na sljedeći način:

Zemlja inozemne podružnice	Mjesec	Iznos	Namjena	Oblik prijenosa
276	0408	-2.000	3	1

B.2. Stanje neto imovine u inozemnim podružnicama na kraju izvještajnog tromjesečja (u tisućama kuna)

Zemlja inozemne podružnice	Neto imovina na kraju prethodnog tromjesečja	Promjena vrijednosti neto imovine zbog novih poslovnih događaja	Promjena vrijednosti neto imovine zbog revalorizacije i/ili otpisa imovine	Promjena vrijednosti neto imovine zbog tečajnih razlika	Neto imovina na kraju izvještajnog tromjesečja
1	2	3	4	5	6

VAŽNA NAPOMENA: Razlika stanja neto imovine na kraju izvještajnog (stupac 6) i prethodnog tromjesečja (stupac 2) mora biti u potpunosti objašnjena promjenama vrijednosti imovine iz stupaca 3, 4 i 5.

Uputa za popunjavanje tablice B2:

Stupac 1 – Unosi se troznamenasta šifra zemlje u kojoj je osnovana inozemna podružnica prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Primjerice, za podružnicu osnovanu u Njemačkoj unosi se šifra 276.

Iznimno, za Kosovo se valja koristiti posebnom šifrom 095.

Stupac 2 – Unosi se razlika između stanja ukupne imovine i ukupnih obveza u inozemnim podružnicama na kraju prethodnog tromjesečja. Ova pozicija iskazuje se temeljem knjigovodstvenih vrijednosti matičnog trgovačkog društva (ova vrijednost može biti i negativna ako su obveze veće od imovine).

Stupac 3 – Unosi se razlika između stanja neto imovine izvještajnog i prethodnog tromjesečja koja je posljedica novih poslovnih promjena odnosno reflektira novostvorenu dobit ili pretrpljeni gubitak u izvještajnom tromjesečju, a koji nije posljedica revalorizacija niti tečajnih razlika.

Stupac 4 – Unose se promjene vrijednosti neto imovine u inozemnim podružnicama nastale u izvještajnom tromjesečju zbog revalorizacije i/ili otpisa imovine.

Stupac 5 – Unose se promjene vrijednosti neto imovine u inozemnim podružnicama nastale u izvještajnom tromjesečju zbog tečajnih razlika.

Primjer: Stanje neto imovine na kraju prethodnog tromjesečja je bilo 750 (100.000 EUR na što se primijenio srednji tečaj HNB-a za kojeg pretpostavljamo da je bio 7,5 HRK/EUR).

Ako pretpostavimo da nije bilo revalorizacije, otpisa niti novih transakcija i da je tečaj na kraju tekućeg tromjesečja porastao na 7,6 HRK/EUR, novo stanje imovine je 760, a vrijednost tečajne prilagodbe je 10.

U slučaju da je tečaj pao na 7,4 HRK/EUR, vrijednost tečajne prilagodbe bila bi -10.

Stupac 6 – Unosi se razlika između stanja ukupne imovine i ukupnih obveza u inozemnim podružnicama na kraju izvještajnog tromjesečja. Ova pozicija iskazuje se temeljem knjigovodstvenih vrijednosti matičnog trgovačkog društva. Iskazana vrijednost trebala bi odgovarati zbroju stupaca 2, 3, 4 i 5.

NAPOMENA:

Unosi se eventualna dodatna napomena ili objašnjenje uz prikazane podatke.

[illegible]

UPUTE ZA POPUNJAVANJE

Ovim se Upitnikom prikupljaju podaci o prijenosu prava vlasništva na nekretninama u Republici Hrvatskoj koje se odvija između rezidenata i nerezidenata. Pojam rezidenta odnosno nerezidenta definiran je u članku 2. Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja. Za potrebe popunjavanja ovog Upitnika preporučuje se da obveznici izvještavanja odnosno javni bilježnici utvrde rezidentnost osoba koje stječu/otuđuju nekretninu na osnovi podataka o prebivalištu odnosno sjedištu ovisno o tome je li riječ o fizičkoj ili pravnoj osobi. Ako je prebivalište fizičke osobe odnosno sjedište pravne osobe na teritoriju Republike Hrvatske, smatra se da je riječ o rezidentu. Sve ostale osobe smatraju se nerezidentima.

Predmet ovog Obrascia nisu predugovori ili ugovori o namjeri kupnje nekretnine, kao niti aneksi ugovora o kupnji nekretnine ukoliko predmet tih ugovora nije novčana transakcija kojom nerezident stječe ili prodaje nekretninu od rezidenta.

Tromjesečje – Unosi se oznaka godine i tromjesečja na koje se Upitnik odnosi, npr. za prvo tromjesečje 2014. treba unijeti 14Q1.

U polje **Datum ugovora** upisuje se datum kada je sklopljen ugovor o prodaji nekretnine ili drugi pravni posao kojemu je cilj prijenos prava vlasništva na nekretnini. U slučaju kada javni bilježnik ne ovjerava sklopljeni ugovor, već samo potpis prodavatelja, unosi se datum ovjere potpisa.

U polje **Stjecatelj nekretnine** upisuje se šifra vrste stjecatelja prema sljedećem šifrniku:

- 1 – rezident – fizička osoba
- 2 – rezident – pravna osoba – **U ovo polje se unose matični broj i OIB pravne osobe!**
- 3 – nerezident – fizička osoba
- 4 – nerezident – pravna osoba

U polje **Država stjecatelja** nekretnine upisuje se troznamenasta oznaka zemlje u kojoj stjecatelj nekretnine ima prebivalište/sjedište (ako nije poznato, upisuje se državljanstvo), prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. **Iznimno, za Kosovo se valja koristiti posebnom šifrom 095. Primjerice, ako stjecatelj nekretnine ima prebivalište u Njemačkoj, unosi se 276.**

U polje **Prodavatelj nekretnine** upisuje se šifra vrste prodavatelja odnosno osobe koja prenosi pravo vlasništva na nekretnini na osnovi nekoga drugog pravnog posla prema istom šifrniku kao i za stjecatelja.

U polje **Država prodavatelja** upisuje se troznamenasta šifra zemlje na isti način kao za stjecatelja nekretnine. *Primjerice, ako je osoba koja prenosi pravo vlasništva na nekretnini rezident Republike Hrvatske, treba upisati 191.*

U polje **Valuta** upisuje se oznaka valute u kojoj je iskazana cijena ugovorne nekretnine (npr. HRK ili EUR).

U polje **Cijena iz ugovora** upisuje se vrijednost nekretnine koja je navedena u Ugovoru kao iznos koji je stjecatelj nekretnine dužan platiti za tu nekretninu. **Cijena se navodi u originalnoj valuti**, koja je navedena u prethodnom stupcu. Ukoliko u ugovoru nije navedena vrijednost nekretnine, takve transakcije nije potrebno unijeti!

U polje **Vrsta nekretnine** upisuje se šifra vrste nekretnine prema sljedećem šifrniku:

- 1 – šuma
- 2 – poljoprivredno zemljište
- 3 – građevinsko zemljište
- 4 – stanovi i kuće za odmor (uključuje i okućnicu)
- 5 – mješovito (poslovne i privatne svrhe; ne uključuje seoska imanja koja su dio prethodnih stavki)

U polje **Županija** upisuje se ime županije u kojoj se nalazi nekretnina iz ugovora. U polje **Otok** upisuje se ime otoka na kojemu se nalazi nekretnina iz ugovora.

Ukoliko se radi o darovanju nekretnine ili prijenosu vlasništva nekretnine bez naknade, označite polje **Darovanje** sa X.

5. OBRAZAC IU-NI – PRIJAVA PROMETA NEKRETNINA U INOZEMSTVU
PRIJAVA PROMETA NEKRETNINA U INOZEMSTVU

Mjesec obavljenih transakcija: _____

PODACI O IZVJEŠTAJNOM SUBJEKTU:

NAZIV:			
MATIČNI BROJ:			
OIB:			
OSOBA ZA KONTAKT:	IME I PREZIME:		
	TELEFON:	e-adresa:	
POPUNIO:	IME I PREZIME:		

 Mjesto i datum popunjavanja

 Pečat i potpis

Osnovne upute za popunjavanje

Ovim se Upitnikom prikupljaju podaci o prijenosu prava vlasništva na nekretninama u inozemstvu od strane ili u korist domaće pravne ili fizičke osobe. Informacije se prikupljaju isključivo radi sastavljanja Platne bilance Republike Hrvatske.

Izveštajni subjekt u okviru ovog Upitnika je rezident – pravna ili fizička osoba u čije se ime Upitnik popunjava.

U rubriku **Mjesec obavljenih transakcija** unosi se četveroznamenkasta oznaka mjeseca i godine u kojem se dogodila transakcija povezna s prijenosom prava vlasništva na nekretnini u inozemstvu (primjerice za siječanj 2009. godine unosi se 0109).

TRANSAKCIJA PROMETA NEKRETNINA U INOZEMSTVU
Podaci o transakciji

u tisućama kuna

Zemlja	Iznos	Vrsta nekretnine	Napomena

Zemlja – Unosi se dvoslovna oznaka zemlje u kojoj se nalazi nekretnina koju je rezident stekao ili otuđio (kupio, prodao, darovao, stekao ili otuđio na nekoj drugoj pravnoj osnovi), a prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«.

U polje **Iznos** upisuje se uplaćeni iznos u protuvrijednosti u kunama, prema srednjem tečaju za devize Hrvatske narodne banke na dan plaćanja. Ako se iznos plaća u ratama, prijava se popunjava za svaku ratu zasebno u mjesecu kada je rata plaćena. Transakcije prodaje nekretnine u inozemstvu bilježe se s negativnim predznakom.

U polje **Vrsta nekretnine** upisuje se šifra vrste nekretnine prema slijedećem šifrniku:

- 1 – šuma
- 2 – poljoprivredno zemljište
- 3 – građevinsko zemljišta
- 4 – stanovi i kuće za odmor (uključuje i okućnicu).

6. OBRAZAC IU-DIV – INOZEMNA ULAGANJA, ISPLATE DIVIDENDI I OSTALIH OBLIKA UDJELA U DOBITI
INOZEMNA ULAGANJA, ISPLATE DIVIDENDI I OSTALIH OBLIKA UDJELA U DOBITI

Za mjesec: _____

PODACI O IZVJEŠTAJNOM SUBJEKTU:

NAZIV: _____

MATIČNI BROJ: _____

OIB: _____

OSOBA ZA KONTAKT:

IME I PREZIME: _____

TELEFON: _____

e-adresa: _____

POPUNIO:

IME I PREZIME: _____

 Mjesto i datum popunjavanja

 Pečat i potpis

A1. Isplate udjela u dobiti/dividendi i zadržane dobiti prethodnih razdoblja inozemnim vlasnicima/dioničarima
u tisućama kuna

1. Šifra inozemnog vlasnika/dioničara	2. Isplaćena dividenda/udio u dobiti	3. Isplaćena zadržana dobit prethodnih godina

Upute za popunjavanje

U ovu tablicu unose se dividende ili drugi oblici udjela u dobiti koje izvještajni subjekt (pravna osoba rezident) isplati nerezidentima bez obzira na to je li riječ o isplati redovne dividende ili predujma dividende na osnovi dobiti ostvarene prethodne godine ili isplatama na teret zadržane dobiti prethodnih godina.

Podružnice koje dostavljaju IU-P ili IU-IPP, te na njemu prijave isplatu dobiti matičnom poduzeću, ne dostavljaju ovaj obrazac.

1. Šifra inozemnog vlasnika/dioničara

Unosi se šifra iz Šifrarnika A. obrasca IU-IP. Za portfeljne ulagače iz Šifrarnika A, transakcije se iskazuju zbirno po zemljama

2. Isplaćena dividenda/udio u dobiti

Unosi se iznos isplaćene dividende/udjela u dobiti koji se odnosi na inozemnog ulagača iz stupca 1 tablice.

3. Isplaćena zadržana dobit prethodnih godina

Unosi se iznos koji se po odluci pravne osobe isplaćuje inozemnom dioničaru/vlasniku na teret zadržane dobiti prijašnjih godina ili pričuva pravne osobe (ne iz dobiti čija je odluka o raspodjeli donesena tekuće godine). Isplaćene pričuve koje su prijavljene na IU-IP obrascu, ne prijavljuju se na ovom obrascu.

**B1. Naplate udjela u dobiti/dividendi i/ili zadržane dobiti prethodnih razdoblja od ulaganja u kapital pravnih osoba u inozemstvu
u tisućama kuna**

1. Šifra inozemne pravne osobe	2. Isplaćena dividenda/udjeli u dobiti	3. Isplaćena zadržana dobit prethodnih godina

Upute za popunjavanje

U ovu tablicu unose se iznosi dividendi ili drugih udjela u dobiti koje izvještajni subjekt (pravna ili fizička osoba rezident) primi na osnovi udjela u kapitalu nerezidentih pravnih osoba bez obzira na to je li riječ o naplati redovne dividende ili predujma dividende na osnovi dobiti ostvarene prethodne godine ili na teret zadržane dobiti prethodnih godina.

Podružnice koje dostavljaju IU-P ili IU-IPP, te na njemu prijave isplaćenu dobit matičnom poduzeću, ne dostavljaju ovaj obrazac.

1. Šifra inozemne pravne osobe

Unosi se šifra iz Šifrnika B. obrasca IU-IP. Za portfeljne ulagače iz Šifrnika B transakcije se iskazuju zbirno po zemljama.

2. Naplaćena dividenda/udio u dobiti

Unosi se iznos naplaćene dividende/udjela u dobiti na osnovi udjela u kapitalu inozemnih pravnih osoba iz stupca 1 tablice.

3. Naplaćena zadržana dobit prethodnih godina

Unosi se iznos koji se po odluci inozemne pravne osobe isplaćuje dioničaru/vlasniku na teret zadržane dobiti prijašnjih godina ili pričuva pravne osobe (ne iz dobiti čija je odluka o raspodjeli donesena tekuće godine). Isplaćene pričuve koje su prijavljene na IU-IP obrascu, ne prijavljuju se na ovom obrascu.

7. OBRAZAC KZ2 – UPITNIK O KREDITNOM POSLU ZADUŽENJA

Naziv obveznika izvješćivanja: _____
(naziv obveznika izvješćivanja koji dostavlja obrazac)

Podnositelj: _____
(ime i prezime osobe koja dostavlja obrazac)

Adresa: _____

Telefon: _____

Telefaks/e-adresa: _____

Datum zaključenja ugovora: _____ Registarski broj: _____
(dd.mm.gggg., vidi upute na kraju) (vidi upute na kraju)

Valuta i iznos kredita: _____
(naziv ugovorene valute zaključenja) (iznos kredita u valuti zaključenja)

Valuta i iznos kredita: _____
(naziv ugovorene valute otplate) (iznos kredita u valuti otplate)

Dužnik

Naziv: _____

(naziv dužnika)

Matični broj: _____

(za pravne osobe matični broj Državnog zavoda za statistiku)

OIB: _____

(osobni identifikacijski broj)

Kreditor

Naziv: _____

(tvrtka za pravne osobe, ime i prezime za fizičke osobe)

Grad: _____

(grad u kojem je sjedište/prebivalište kreditora)

Država: _____

(država u kojoj je sjedište/prebivalište kreditora)

Sektor (označiti jedno, vidi upute na kraju):

(1) središnja država	(9) javna nefinancijska društva
(2) fondovi socijalne sigurnosti	
(3) razvojne banke	(11) privatna nefinancijska društva
(4) lokalna država	(12) neprofitne ustanove
(5) središnja banka	(13) obrtnici i trgovci
(6) kreditne institucije	(14) kućanstva (pojedinci)
(7) novčani fondovi	(15) međunarodne financijske institucije
(8) ostale financijske institucije i društva osim (3), (5), (6), i (7)	

Vlasnički odnos s dužnikom (označiti jedno):

- (1) kreditor ima više od 50% udjela u temeljnom kapitalu dužnika
- (2) kreditor ima između 10 i 50% udjela u temeljnom kapitalu dužnika
- (3) dužnik ima više od 50% udjela u kapitalu kreditora
- (4) dužnik ima između 10 i 50% udjela u kapitalu kreditora
- (5) ne postoji vlasnički odnos s 10% ili više udjela u kapitalu

Udio kreditora: _____

(popuniti samo za sindicirane kredite, vidi upute na kraju)

Agencija za osiguranje: _____

(naziv inozemne agencije koja osigurava kreditora)

Osigurani iznos kredita (%): _____

(ugovoreni postotak osiguranog dijela kredita)

Opis kreditnog posla

Vrsta ugovora (označiti jedno, vidi upute na kraju):

(1) običan	(7) zamjena duga
(2) revolving	(8) sindicirani
(3) okvirni	(9) pretvaranje gotovinskog posla u kreditni
(4) konkretni kao dio okvira	(10) kompenzacija
(5) reprogramirani	(11) dužnički vrijednosni papir
(6) refinancirani	(12) prodaja/ustupanje domaćeg potraživanja nerezidentu

Vrsta kredita (označiti jedno, vidi upute na kraju):

(1) komercijalni kredit	(4) projektni krediti
(2) robni kredit	(5) kratkoročna kreditna linija
(3) financijski kredit	

Trajanje kredita (vidi upute na kraju): _____

(ggg-mm-dd)

Broj projekta: _____

(za kredite Svjetske banke broj pod kojim ga vodi Svjetska banka)

Dodatni podaci o dužničkom vrijednosnom papiru (popunjava se samo ako je za obilježje »Opis kreditnog posla« odabrano (11))

ISIN oznaka: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

CFI oznaka: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Cijena pri izdanju: ☐ ☐ ☐, ☐ ☐ ☐ %

Država depozitorija: _____ (država u kojoj je sjedište depozitorija u kome se vodi DVP)

Ugrađeni derivat: DA NE (zaokružiti) Vezani derivat: DA NE (zaokružiti)

Odnosna varijabla ugrađenog derivata: ☐ ☐ (ako postoji ugrađeni derivat, upisati broj s donjeg popisa varijabli)

Odnosna varijabla vezanog derivata: ☐ ☐ (ako postoji vezani derivat, upisati broj s donjeg popisa varijabli)

Odnosne varijable derivata:

(01) kamatna stopa;

(02) tečaj;

(03) tečaj i kamatna stopa. Ovaj modalitet vrijednosti obilježja upisuje se kod valutno-kamatnih ugovora o razmjeni (engl. cross-currency interest rate swaps);

(04) cijena vlasničkih vrijednosnih papira;

(05) kredit;

(06) roba;

(07) indeks. Ovaj modalitet obuhvaća burzovne indekse ili fiksne košarice vlasničkih ili dužničkih instrumenata;

(08) kratkoročni dužnički vrijednosni papir (instrument novčanog tržišta). Ovaj modalitet odabire se samo za transakcije short selling;

(09) dugoročni dužnički vrijednosni papir. Ovaj modalitet odabire se samo za transakcije short selling;

(10) vlasnički vrijednosni papir. Ovaj modalitet odabire se samo za transakcije short selling;

(99) ostale odnosne varijable ili kombinacije varijabla.

Krajnji korisnik kredita _____

(vidi upute na kraju)

Naziv: _____

(tvrtka za pravne osobe, ime i prezime za fizičke osobe)

OIB: _____

(osobni identifikacijski broj)

Osiguranje otplate kredita

Instrument osiguranja otplate (označiti jedno):

(1) bez osiguranja

(2) garancija

(3) mjenica

(4) promesa (engl. *promissory note*)

(5) akreditiv

(6) hipoteka

(7) jamstvo

(8) ostalo

Naziv garanta/jamca: _____

(naziv tvrtke ili institucije)

Matični broj garanta/jamca (ako je jamac rezident): _____

(matični broj Državnog zavoda za statistiku)

Sektor garanta/jamca (ako je jamac nerezident):

(1) središnja država

(2) fondovi socijalne sigurnosti

(3) razvojne banke

(4) lokalna država

(5) središnja banka

(6) kreditne institucije

(7) novčani fondovi

(8) ostale financijske institucije i društva osim (3), (5), (6), i (7)

(9) javna nefinancijska društva

(11) privatna nefinancijska društva

(12) neprofitne ustanove

(13) obrtnici i trgovci

(14) kućanstva (pojedinci)

(15) međunarodne financijske institucije

Naziv supergaranta: _____

(naziv tvrtke ili institucije)

Matični broj: _____

(matični broj Državnog zavoda za statistiku)

Otplata glavnice

Dinamika otplate glavnice (označiti jedno)

- (1) otplata u jednakim otplatnim kvotama
 (2) otplata u anuitetima
 (3) jednokratna otplata
 (4) ostalo

Otplata se zasniva na (označiti jedno):

- (1) ukupnom iznosu kredita
 (2) svakom korištenju
 (vidi upute na kraju)

Broj otplate glavnice u godini: _____ Prvi datum otplate glavnice: _____

(dd.mm.gggg)

Ukupan broj otplate glavnice: _____ Posljednji datum otplate glavnice: _____

(dd.mm.gggg)

Početak (broj mjeseci i dana od datuma korištenja do datuma prve otplate glavnice): _____

(mm-dd)

Za izračun otplate
 uzima se (označiti jedno)

360 dana u godini.
 365 dana u godini

30 dana u mjesecu
 kalendarski broj dana u mjesecu

Plaćanje kamata

Vrsta kamate (označiti jedno):

- (1) bez kamata
 (2) fiksna stopa
 (3) dvije fiksne stope
 (4) LIBOR
 (5) FIBOR
 (6) PIBOR

- (7) EURIBOR
 (8) AKA
 (9) ZIBOR
 (10) kamata uključena u glavnice
 (11) ostalo

Kamatna stopa 1: _____

(fiksna kamatna stopa ili marža iznad refer. stope)

Broj plaćanja kamata u godini: _____

Kamatna stopa 2: _____

(trenutačna vrijednost referentne kamatne stope)

Prvi datum plaćanja kamata: _____

(dd.mm.gggg)

Ukupan broj plaćanja kamata: _____

Posljednji datum plaćanja kamata: _____

(dd.mm.gggg)

Međudatum plaćanja kamata: _____

(prvi datum po drugoj kamatnoj stopi) (dd.mm.gggg)

Interkalarna kamata: _____

(navesti iznos u valuti otplate, ako je iznos već utvrđen)

Zatezna kamatna stopa: _____

(marža iznad redovne stope)

Troškovi

(upisati iznos u valuti zaključenja)

Naknada za jamstvo odobravanja kredita (engl. *commitment fee*): _____Naknada za obradu kreditnog zahtjeva (engl. *arrangement fee*): _____Naknada za troškove obrade otplate (engl. *management fee*): _____Ostali troškovi kredita (engl. *pocket money*): _____

Ostalo: _____

Način naplate troškova (zaokružiti jedno):

(1) jednokratno

(2) godišnje

(3) tromjesečno

Restrukturiranje duga

(ne popunjavati bez posebnih uputa HNB-a)

Oznaka sporazuma: _____ Izvorni dužnik: _____

Izvorni garant/jamac: _____

_____,
(mjesto)_____,
(datum)_____
(potpis ovlaštene osobe – podnositelja)

Pečat tvrtke

Upute za popunjavanje obrasca KZ2

Opće upute

Rezident koji zaključi ugovor o kreditu zaduženja ili na stranom tržištu izda dužnički vrijednosni papir dužan je dostaviti HNB-u popunjeni obrazac KZ2 i prateću dokumentaciju propisanu Odlukom. Zajedno s obrascem KZ2 rezident predaje i obrazac K3 s popunjenom Tablicom A (ako je kredit već u korištenju, treba biti popunjena i Tablica B obrasca K3).

Po primitku obrasca KZ2 HNB unosi podatke u bazu podataka i kreditu dodjeljuje registarski broj pod kojim se taj kredit nadalje prati. HNB potom podnositelju dokumentacije dostavlja Potvrdu o registraciji kredita, koja sadržava ispis unesenih podataka. Ispis podataka različit je od podataka podnositelja, ako je podnositelj određenu rubriku pogrešno popunio. Podnositelj može staviti primjedbu na ispravljanje podatka koje obavlja HNB.

Rezident također dostavlja obrazac KZ2 kad dođe do promjene ugovora o kreditu. U tom slučaju popunjavaju se samo rubrike: tvrtka, podnositelj prijave, adresa, telefon, telefaks, registarski broj i rubrike čiji se sadržaj mijenja.

Ako dužnik odustaje od korištenja ugovorenoga kredita koji je registriran kod HNB-a, rezident pismenim putem o tome izvješćuje HNB.

Obrazac KZ2 potpisuje i ovjerava rezident koji je zaključio ugovor o kreditu zaduženja ili druga osoba koja je ovlaštena za dostavljanje izvješća.

Upute za popunjavanje rubrika

Datum zaključenja ugovora

Naveći datum zaključenja ili datum izmjene ugovora o kreditnom poslu s inozemstvom. Ako ima više izmjena ugovora, treba navesti datum posljednje izmjene.

Registarski broj

Naveći broj pod kojim je kredit registriran kod HNB-a. Ako kredit još nije registriran, rubrika se ne popunjava.

Sektor kreditora

Popunjava se sukladno Odluci o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora 2010 – SKIS 2010. koju je objavio Državni zavod za statistiku.

Udio kreditora

Kod sindiciranoga kredita za svakoga kreditora treba navesti sljedeća obilježja: naziv, grad, država, sektor, vlasnički odnos s dužnikom i udio. Podaci za kreditore navode se proširivanjem obrasca KZ2 na sljedeći način: kreditor 1 – naziv grad, država, sektor, vlasnički odnos s dužnikom, udio; kreditor 2 – naziv grad, država, sektor, vlasnički odnos s dužnikom, udio; kreditor 3 – naziv grad, država, sektor, vlasnički odnos s dužnikom, udio; itd. Udio kreditora je iznos koji odobrava jedan kreditor, a navodi se u valuti otplate. Zbroj udjela svih kreditora treba biti jednak iznosu kredita u valuti otplate.

Vrsta ugovora

1 Običan – Većina kredita je ovog tipa, tj. pojedinačni krediti s ugovorenim rokovima dospijeća i kamatnom stopom.

2 Revolving – Vrsta ugovora kojim kreditor odobrava kredit u određenom iznosu i u određenom razdoblju. Otplate dijela kredita pruža se mogućnost novoga korištenja, tako da visina duga nikad ne smije prijeći ugovoreni limit.

3 Okvirni – Vrsta ugovora kojim kreditor, u određenom razdoblju, odobrava korištenje više pojedinačnih kredita, s time da ukupan iznos svih kredita ne može biti veći od ugovorene okvirne svote. Uvjeti pojedinačnih kredita nisu nužno isti. **Obrazac K3 dostavlja se za okvirni ugovor samo ako pojedinačni krediti unutar okvirnog ugovora imaju jedinstveni plan otplate prema inozemstvu.**

4 Konkretni kao dio okvirnog – Pojedinačni kredit unutar okvirnog kredita. **Obrazac K3 dostavlja se za svaki pojedinačni kredit samo ako pojedinačni krediti unutar okvirnog ugovora imaju različite planove otplate prema inozemstvu.**

5 Reprogramirani – Pojedinačni kredit na osnovi sporazuma s kreditorom kojim se dužniku omogućuje da ranije zaključeni kredit (cijeli ili dio) vrati u novim ugovorenim rokovima i uz druge uvjete.

6 Refinancirani – Pojedinačni kredit na osnovi posebnog sporazuma s kreditorom koji se uzima radi otplate drugog ranije zaključenoga kredita. Novim kreditom otplaćuju se dospijele obveze po glavnica i kamata i/ili buduća dospijeća glavnica i kamata.

7 Zamjena duga – Pojedinačni kredit kojim se **uz povoljnije uvjete** otplaćuje drugi ranije zaključeni kredit. Kreditori u ovom slučaju ne moraju biti isti.

8 Sindicirani – Kredit koji odobrava grupa kreditora

9 Pretvaranje gotovinskog posla u kreditni – Posao uvoza prvobitno ugovoren s rokom plaćanja do 90 dana kojem se naknadno na osnovi izmjene ugovora s dobavljačem mijenja rok plaćanja u duži od 90 dana.

10 Kompenzacija – Posebni tip normalnoga kredita koji kreditor i dužnik zaključuju radi uravnoteženja međusobne razmjene.

11 Dužnički vrijednosni papir – Svi dužnički vrijednosni papiri

12 Prodaja/ustupanje domaćeg potraživanja nerezidentu – u slučaju kad rezident svoje potraživanje prema drugom rezidentu u cijelosti ili djelomično proda ili ustupi nerezidentu, a o istome ne obavijesti dužnika rezidenta (ili nekim drugim pravnim poslom s nerezidentom dovede dužnika rezidenta u položaj koji po ekonomskim učincima znači kreditno zaduženje prema inozemstvu).

Vrsta kredita

- 1 Komercijalni kredit – Kredit za uvoz robe ili usluga, koji izravno odobrava inozemni dobavljač ili izvoznik
- 2 Robni kredit – Kredit za uvoz robe i usluga, koji odobrava banka inozemnog dobavljača ili izvoznika ili inozemna državna agencija za promicanje izvoza.
- 3 Financijski kredit – Kredit kojim kreditor dužniku odobrava novčana sredstva
- 4 Projektni kredit – Kredit za financiranje realizacije određenog projekta kod kojeg u trenutku zaključenja nije definirana struktura korištenja sredstava (plaćanje uvoza, pretvaranje u domaću valutu radi plaćanja domaćih dobavljača, izvođača radova i sl.)
- 5 Bankarska kratkoročna kreditna linija – Dozvoljeno prekoračenje na računu domaće banke kod inozemne banke prema ugovoru.

Dodatni podaci o dužničkom vrijednosnom papiru

ISIN oznaka – Međunarodni jedinstveni identifikacijski broj (ISIN) je oznaka vrijednosnog papira, određena u skladu s međunarodnim ISO standardima, koja se koristi u međunarodnom trgovanju vrijednosnim papirima. ISO standardi propisuju jedinstveni način označavanja različitih vrsta vrijednosnih papira, kako bi se u međunarodnom trgovanju postigla transparentnost. ISIN oznaku na emisionom tržištu dodjeljuje ovlaštena nacionalna agencija za dodjelu oznaka vrijednosnih papira sukladno pravilima ANNA-e.

CFI oznaka – CFI oznaka je određena ISO/CD 10962 standardom koji klasificira vrijednosni papir odnosno financijski instrument. Sastoji se od šest slova. Prvo slovo označava osnovnu vrstu financijskog instrumenta, drugo slovo označava podvrstu financijskog instrumenta, a daljnja slova predstavljaju razne druge karakteristike financijskog instrumenta. CFI oznaku na emisionom tržištu dodjeljuje ovlaštena nacionalna agencija za dodjelu oznaka vrijednosnih papira.

Cijena izdanja – Cijena vrijednosnog papira kod izdanja, upisuje se u obliku postotka s 4 decimalna mjesta; odnosno npr. 99,9190% ili 100,0545%.

Krajnji korisnik kredita

Naveći naziv i matični broj krajnjega korisnika kredita. Naziv krajnjega korisnika različit je od naziva dužnika samo ako domaća osoba (obično banka) zaključi kredit u svoje ime, a za račun krajnjega korisnika. Ako postoji više krajnjih korisnika, rubrika se ne popunjava.

Trajanje kredita

Naveći broj godina, mjeseci odnosno dana od prvog korištenja do posljednje otplate glavnice u obliku »ggg.mm.dd.«. Primjerice, ako je kredit odobren na 18 mjeseci, treba navesti »001-06-00«.

Sektor garanta/jamca

Vidjeti upute za sektor kreditora i pronaći odgovarajući sektor.

Otplata glavnice

U rubrici »Dinamika otplate glavnice« odabire se broj »1« ako svaka obročna otplata (anuitet) u sebi sadržava jednaku otplatnu kvotu (tj. dio glavnice koji se otplaćuje), broj »2« ako se otplata zasniva na jednakim obrocima (anuitetima), a broj »3« ako je otplata glavnice jednokratna. U svim ostalim slučajevima odabire se broj »4«.

Ako je u rubrici »Otplata se zasniva na: »izabrano«, »na svakom korištenju«, rubrike »početak«, »broj otplate glavnice u godini« i »ukupan broj otplate glavnice«, popunjavaju se samo kad su njihove vrijednosti iste za svako korištenje. Inače se ove rubrike ne popunjavaju (u tom slučaju u rubrici »dinamika otplate glavnice« treba odabrati »4 – ostalo«).

Plaćanje kamata

Ako podnositelj nije u mogućnosti utvrditi udio kamate u otplati zajma (što se može dogoditi, primjerice, kod lizing aranžmana), u ovoj rubrici treba odabrati opciju »10 – kamata uključena u glavicu«. U tom slučaju, kod popunjavanja plana otplate zajma u obrascu K3 sve planirane otplate iskazuju se kao otplate glavnice.

8. OBRAZAC KO2 – UPITNIK O KREDITNOM POSLU ODOBRENJA

Pravna osoba: _____
(naziv pravne osobe koja dostavlja obrazac)

Podnositelj: _____
(ime i prezime osobe koja dostavlja obrazac)

Adresa: _____

Telefon: _____

Telefaks/e-adresa: _____

Datum zaključenja ugovora: _____ Registarski broj: _____
(dd.mm.gggg., vidi upute na kraju) (vidi upute na kraju)

Valuta i iznos kredita: _____
(naziv ugovorene valute zaključenja) (iznos kredita u valuti zaključenja)

Valuta i iznos kredita: _____
(naziv ugovorene valute naplate) (iznos kredita u valuti naplate)

Dužnik

Naziv: _____

(naziv ili ime i prezime dužnika)

Grad: _____

(grad u kojem je sjedište dužnika)

Država: _____

(država u kojoj je sjedište dužnika)

Sektor (označiti jedno, vidi upute na kraju):

(1) središnja država	(9) javna nefinancijska društva
(2) fondovi socijalne sigurnosti	
(3) razvojne banke	(11) privatna nefinancijska društva
(4) lokalna država	(12) neprofitne ustanove
(5) središnja banka	(13) obrtnici i trgovci
(6) kreditne institucije	(14) kućanstva (pojedinci)
(7) novčani fondovi	(15) međunarodne financijske institucije
(8) ostale financijske institucije i društva osim (3), (5), (6), i (7)	

Kreditor

Naziv: _____

(naziv ili ime i prezime kreditora)

Matični broj: _____

(za pravne osobe matični broj Državnog zavoda za statistiku)

OIB: _____

(osobni identifikacijski broj)

Vlasnički odnos s dužnikom (označiti jedno):

- (1) kreditor ima više od 50% udjela u temeljnom kapitalu dužnika
- (2) kreditor ima između 10% i 50% udjela u temeljnom kapitalu dužnika
- (3) dužnik ima više od 50% udjela u kapitalu kreditora
- (4) dužnik ima između 10% i 50% udjela u kapitalu kreditora
- (5) ne postoji vlasnički odnos s 10% ili više udjela u kapitalu

Udio kreditora: _____

(popuniti samo za sindicirane kredite, vidi upute na kraju)

Opis kredita

Vrsta ugovora (označiti jedno, vidi upute na kraju):

(1) običan	(7) zamjena duga
(2) revolving	(8) sindicirani
(3) okvirni	(9) pretvaranje gotovinskog posla u kreditni
(4) konkretni kao dio okvira	(10) kompenzacija
(5) reprogramirani	
(6) refinancirani	(12) prodaja/ustupanje domaćeg potraživanja nerezidentu

Vrsta kredita (označiti jedno, vidi upute na kraju):

(1) komercijalni kredit	(4) projektni krediti
(2) robni kredit	(5) kratkoročna kreditna linija
(3) financijski kredit	

Trajanje kredita (vidi upute na kraju): _____

(ggg-mm-dd)

Osiguranje od komercijalnih rizika (vidi upute na kraju): _____

(postotni broj)

Osiguranje naplate kredita

Instrument osiguranja otplate (označiti jedno):

(1) bez osiguranja	(5) akreditiv
(2) garancija	(6) hipoteka
(3) mjenica	(7) jamstvo
(4) promesa (engl. <i>promissory note</i>)	(8) ostalo

Naziv banke garanta: _____

Naziv banke supergaranta: _____

Izvoznik

(vidi upute na kraju)

Naziv: _____

(tvrtka)

Matični broj: _____

(matični broj Državnog zavoda za statistiku)

Naplata glavnice

Dinamika naplate glavnice (označiti jedno):

- (1) otplata u jednakim otplatnim kvotama
- (2) otplata u anuitetima
- (3) jednokratna otplata
- (4) ostalo

Napлата se zasniva na (označiti jedno):

- (1) ukupnom iznosu kredita
 - (2) svakom korištenju
- (vidi upute na kraju)

Broj naplata glavnice u godini: _____ Prvi datum naplate glavnice: _____

(dd.mm.gggg)

Ukupan broj naplata glavnice: _____ Posljednji datum naplate glavnice: _____

(dd.mm.gggg)

Početak (broj mjeseci i dana od datuma korištenja do datuma prve naplate glavnice): _____

(mm-dd)

Za izračun naplate 360 dana u godini

uzima se (označiti jedno)

365 dana u godini

30 dana u mjesecu

kalendarski broj dana u mjesecu

Plaćanje kamata

Vrsta kamate (označiti jedno):

- (1) bez kamata
- (2) fiksna stopa
- (3) dvije fiksne stope
- (4) LIBOR
- (5) FIBOR
- (6) PIBOR

(7) EURIBOR

(8) AKA

(9) ZIBOR

(10) kamata uključena u glavicu

(11) ostalo

Kamatna stopa 1:

(fiksna kamatna stopa ili marža iznad refer. stope)

Broj plaćanja kamata u godini:

Kamatna stopa 2:

(trenutna vrijednost referentne kamatne stope)

Prvi datum plaćanja kamata: _____

(dd.mm.gggg)

Ukupan broj plaćanja kamata:

Posljednji datum plaćanja kamata: _____

(dd.mm.gggg)

Međudatum plaćanja kamata:

(prvi datum po drugoj kamatnoj stopi) _____

(dd.mm.gggg)

Interkalarna kamata: _____

(navesti iznos u valuti naplate, ako je iznos već utvrđen)

Zatezna kamatna stopa: _____

(marža iznad redovne stope)

Troškovi

(upisati iznos u valuti zaključenja)

Naknada za jamstvo odobravanja kredita (engl. *commitment fee*): _____Naknada za obradu kreditnog zahtjeva (engl. *arrangement fee*): _____Naknada za troškove obrade otplate (engl. *management fee*): _____Ostali troškovi kredita (engl. *pocket money*): _____

Ostalo: _____

Način naplate troškova (zaokružiti jedno):

(1) jednokratno

(2) godišnje

(3) tromjesečno

(mjesto)

(datum)

(potpis ovlaštene osobe – podnositelja)

Pečat tvrtke

Upute za popunjavanje Obrasca KO2

Opće upute

Rezident koji zaključi ugovor o kreditu odobrenja dužan je dostaviti HNB-u popunjeni obrazac KO2 i prateću dokumentaciju propisanu Odlukom. Zajedno s obrascem KO2 rezident predaje i obrazac K3 s popunjenom Tablicom A (ako je kredit već u korištenju, treba biti popunjena i Tablica B obrasca K3).

Po primitku obrasca KO2 HNB unosi podatke u bazu podataka i kreditu dodjeljuje registarski broj pod kojim se taj kredit nadalje prati. HNB potom podnositelju dokumentacije dostavlja potvrdu o registraciji kredita, koja sadržava ispis unesenih podataka. Ispis podataka različit je od podataka podnositelja ako je podnositelj određenu rubriku pogrešno popunio. Podnositelj može staviti primjedbu na ispravljanje podatka koje obavlja HNB.

Rezident također dostavlja obrazac KO2 kad dođe do promjene ugovora o kreditu. U tom slučaju popunjavaju se samo rubrike: tvrtka, podnositelj prijave, adresa, telefon, faks, registarski broj i rubrike čiji se sadržaj mijenja.

Ako dužnik odustaje od korištenja ugovorenoga kredita koji je registriran kod HNB, domaća osoba (rezident) pismenim putem o tome izvješćuje HNB.

Obrazac KO2 potpisuje i ovjerava rezident koji je zaključio ugovor o kreditu odobrenja ili druga osoba koja je ovlaštena za dostavljanje izvješća.

Upute za popunjavanje rubrika

Datum zaključenja ugovora

Navesti datum zaključenja ili datum izmjene ugovora o kreditnom poslu s inozemstvom. Ako ima više izmjena ugovora, navesti datum posljednje izmjene.

Registarski broj

Navesti broj pod kojim je kredit registriran kod HNB-a. Ako kredit još nije registriran, rubrika se ne popunjava.

Sektor dužnika

Popunjava se sukladno Odluci o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora 2010 – SKIS 2010. koju je objavio Državni zavod za statistiku.

Udio kreditora

Kod sindiciranoga kredita za svakoga kreditora treba navesti sljedeća obilježja: naziv, grad, država, sektor, vlasnički odnos s dužnikom i udio. Podaci za kreditore navode se proširivanjem obrasca KO2 na sljedeći način: kreditor 1 – naziv grad, država, sektor, vlasnički odnos s dužnikom, udio; kreditor 2 – naziv grad, država, sektor, vlasnički odnos s dužnikom, udio; kreditor 3 – naziv grad, država, sektor, vlasnički odnos s dužnikom, udio itd. Udio kreditora je iznos koji odobrava jedan kreditor, a navodi se u valuti otplate. Zbroj udjela svih kreditora treba biti jednak iznosu kredita u valuti otplate.

Vrsta ugovora

1 Običan – Većina kredita je ovog tipa, tj. pojedinačni krediti s ugovorenim rokovima dospijeca i kamatnom stopom.

2 Revolving – Vrsta ugovora kojim kreditor odobrava kredit u određenom iznosu i u određenom razdoblju. Otplate dijela kredita pruža se mogućnost novog korištenja, tako da visina duga nikad ne smije prijeći ugovoreni limit.

3 Okvirni – Vrsta ugovora kojim kreditor, u određenom razdoblju, odobrava korištenje više pojedinačnih kredita, s tim da ukupan iznos svih kredita ne može biti veći od ugovorene okvirne svote. Uvjeti pojedinačnih kredita nisu nužno isti. **Obrazac K3 dostavlja se za okvirni ugovor, samo ako pojedinačni krediti unutar okvirnog ugovora imaju jedinstveni plan naplate od inozemstva.**

4 Konkretni kao dio okvirnog – Pojedinačni kredit unutar okvirnog kredita. **Obrazac K3 dostavlja se za svaki pojedinačni kredit samo ako pojedinačni krediti unutar okvirnog ugovora imaju različite planove naplate od inozemstva.**

5 Reprogramirani – Pojedinačni kredit na osnovi sporazuma s kreditorom kojim se dužniku omogućuje da ranije zaključeni kredit (cijeli ili dio) vrati u novim ugovorenim rokovima i uz druge uvjete.

6 Refinancirani – Pojedinačni kredit na osnovi posebnog sporazuma s kreditorom koji se uzima radi otplate drugog ranije zaključenoga kredita. Novim kreditom otplaćuju se dospjele obveze po glavnica i kamata i/ili buduća dospelja glavnica i kamata.

7 Zamjena duga – Pojedinačni kredit kojim se **uz povoljnije uvjete** otplaćuje drugi ranije zaključeni kredit. Kreditori u ovom slučaju ne moraju biti isti.

8 Sindicirani – Kredit koji odobrava grupa kreditora.

9 Pretvaranje gotovinskog posla u kreditni – Posao izvoza prvobitno ugovoren s rokom plaćanja do 90 dana kojem se naknadno na osnovi izmjene ugovora s dobavljačem mijenja rok plaćanja u duži od 90 dana.

10 Kompenzacija – Posebni tip normalnoga kredita koji kreditor i dužnik zaključuju radi uravnoteženja međusobne razmjene.

12 Preuzimanje potraživanja prema nerezidentima od drugih nerezidenata – u slučajevima kad rezident od nerezidenta kupi potraživanje koje taj nerezident ima prema nekom drugom nerezidentu ili mu navedeno potraživanje bude ustupljeno (ili kad nekim drugim pravnim poslom s nerezidentom stekne potraživanje koje po svojim ekonomskim učincima znači kreditno potraživanje od inozemstva).

Vrsta kredita

1 Komercijalni kredit – Kredit za izvoz robe ili usluga koji izravno odobrava domaći dobavljač ili izvoznik

2 Robni kredit – Kredit za izvoz robe i usluga koji odobrava banka domaćeg dobavljača ili izvoznika ili domaća državna agencija za promicanje izvoza

3 Financijski kredit – Kredit kojim kreditor dužniku odobrava novčana sredstva

4 Projektni kredit – Kredit za financiranje realizacije određenog projekta kod kojeg u trenutku zaključenja nije definirana struktura korištenja sredstava.

5 Bankarska kratkoročna kreditna linija – Dozvoljeno prekoračenje na računu inozemne banke otvorenom kod domaće banke prema ugovoru.

Trajanje kredita

Navesti broj godina, mjeseci odnosno dana od prvoga korištenja do posljednje otplate glavnice u obliku »ggg.mm.dd.«. Primjerice, ako je kredit odobren na 18 mjeseci, navesti »001-06-00«.

Osiguranje od komercijalnih rizika

Navesti postotak osiguranja robe u transportu kod društva za osiguranje.

Izvoznik

Navesti naziv i matični broj izvoznika, ako izvoznik zaključuje kredit odobrenja u ime i za račun dobavljača.

Naplata glavnice

U rubrici »Dinamika naplate glavnice« odabire se broj »1« ako svaka obročna naplata (anuitet) u sebi sadržava jednaku naplatnu kvotu (tj. dio glavnice koji se otplaćuje), broj »2« ako se naplata zasniva na jednakim obrocima (anuitetima), a broj »3« ako je naplata glavnice jednokratna. U svim ostalim slučajevima odabire se broj »4«.

Ako je u rubrici »Naplata se zasniva na:« izabrano »na svakom korištenju«, rubrike »početak«, »broj naplata glavnice u godini« i »ukupan broj naplate glavnice« popunjavaju se samo kad su njihove vrijednosti iste za svako korištenje. Inače se ove rubrike ne popunjavaju (u tom slučaju u rubrici »dinamika naplate glavnice« treba odabrati »4 – ostalo«).

Plaćanje kamata

Ako podnositelj nije u mogućnosti utvrditi udio kamate u otplati kredita (što se može dogoditi, primjerice, kod lizing aranžmana), u ovoj rubrici treba odabrati opciju »10 – kamata uključena u glavnice«. U tom slučaju, pri popunjavanju plana otplate kredita u obrascu K3 sve planirane otplate iskazuju se kao otplate glavnice.

9. OBRAZAC K3 – PREGLED KORIŠTENJA KREDITA, OTPLATE GLAVNICE I PLAĆANJA KAMATE (ZA KREDITE ZADUŽENJA I KREDITE ODOBRENJA)

Pravna osoba: _____
(pravna osoba koja dostavlja obrazac)

Podnositelj prijave: _____
(ime i prezime osobe koja dostavlja obrazac)

Adresa: _____

Telefon: _____

Telefaks/e-adresa: _____

Kreditni posao (označiti jedno): Zaduženja Odobrenja

Registarski broj: _____ Datum registracije: _____
(dd.mm.gggg)

Valuta i iznos kredita: _____
(naziv ugovorene valute otplate) (ugovoreni iznos kredita u valuti otplate)

Nakon popunjavanja tablica izračunati i navesti:

Stanje duga: _____ Neiskorišteno: _____
(iznos u valuti otplate) (iznos u valuti otplate)

Iskorišteno: _____ Dospjelo neotplaćeno: _____
(iznos u valuti otplate)

Otplaćene glavnice: _____ Glavnice: _____
(iznos u valuti otplate) (iznos u valuti otplate)

Pečat tvrtke

U Tablici A obrasca K3 prikazuju se stavke plana korištenja i plana otplate glavnice i kamata. Jedna stavka plana upisuje se u jedan red. Tablica se dostavlja uz obrazac KZ2 ili KO 2. Ako dolazi do izmjene prvobitnog plana, dostavlja se nova tablica s izmjenama plana. Iznimno, tablica se ne dostavlja ako je: 1) vrsta ugovora »2 revolving«; 2) vrsta ugovora »3 okvirni«, a pojedinačni krediti iz okvira nemaju jedinstveni plan otplate; 3) vrsta ugovora »4 konkretni kao dio okvira«, a pojedinačni krediti iz okvira imaju jedinstveni plan otplate i 4) vrsta kredita »5 kratkoročna kreditna linija«.

Plan korištenja i otplate kredita prikazuje se u samo u sljedećim stupcima: vrsta transakcije, redni broj korištenja, datum plana i iznos plana. Izmjena plana korištenja i otplate kredita prikazuje se u svim stupcima, a navode se samo stavke plana koje se mijenjaju.

Ako se kredit ne koristi u skladu s planom ili se uredno ne otplaćuje dospjele nerealizirane stavke plana (stavke plana s datumom plana do datuma podnošenja obrasca) prikazuju se u stupcima: vrsta transakcije, redni broj korištenja, datum plana, iznos plana i opis.

Troškovi kredita (naknade), interkalarna kamata i zatezna kamata ne uključuju se u plan otplate.

Upute za popunjavanje stupaca

Vrsta transakcije

Izabrati jednu vrijednost:

- 1 – korištenje 3 – plaćanje kamata
2 – otplata glavnice

Redni broj korištenja

Ako se otplata kredita zasniva na ukupnom iznosu kredita, ne popunjava se. Ako se otplata kredita zasniva na svakom korištenju, upisati redni broj korištenja (prvo, drugo, treće itd.).

Datum plana

Navesti datum stavke plana korištenja ili otplate u obliku »dd.mm.gggg«. Pod datumom korištenja smatra se: a) kod komercijalnih kredita datum uvoza robe ili izvršenja usluga, b) kod robnih kredita datum kad je kreditor platio dobavljaču po ugovoru o uvozu robe ili usluga; c) kod financijskih i projektnih kredita datum odobrenja sredstava na račun kod domaće banke. Datumom otplate smatra se ugovoreni datum otplate.

Iznos plana

Navesti iznos stavke plana korištenja ili otplate. Ako kredit nije realiziran, zbroj iznosa stavaka plana korištenja (otplate) mora biti jednak ugovorenoj svoti kredita u valuti otplate.

Izmjena datuma plana

Navesti novi datum stavke plana korištenja ili otplate u obliku »dd.mm.gggg«. Ako se popunjava ovaj stupac, u trećem stupcu nazvanom datum plana treba stajati stari datum stavke plana koja se mijenja.

Izmjena iznosa plana

Navesti novi iznos stavke plana korištenja ili otplate. Ako se popunjava ovaj stupac, u četvrtom stupcu nazvanom iznos plana treba stajati stari iznos stavke plana koja se mijenja.

Opis

Ovo obilježje popunjava se samo ako dužnik kredit ne koristi u skladu s planom ili ga uredno ne otplaćuje biranjem jedne od sljedećih vrijednosti:

41 – sudski spor 43 – kašnjenje

Sudski spor označuje pokretanje sudskog spora (npr. ako uvezena roba nije određene kvalitete, pa je dužnik ne želi platiti). Kašnjenje označuje da dužnik nije koristio dospjelu stavku plana korištenja ili otplatio dospjelu stavku plana otplate glavnice ili plana plaćanja kamata.

Tablica B. Realizacija korištenja i otplate kredita

Registarski broj: _____

(navesti broj s prethodne strane)

Vrsta transakcije	Redni broj korištenja	Datum plana	Iznos plana	Datum realizacije	Iznos realizacije	Obuhvat	Opis

Upute za popunjavanje

Opće upute

U Tablici B obrasca K3 prikazuju se stavke realizacije korištenja, stavke realizacije otplate glavnice, stavke realizacije plaćanja kamata, stavke plaćanja interkalarnih kamata, stavke plaćanja troškova i stavke plaćanja zateznih kamata. Jedna stavka upisuje se u jedan red. Tablica se dostavlja nakon svake transakcije.

Kod okvirnih kredita tablica se popunjava za okvir ako postoji plan za okvir, odnosno za svaki pojedinačni kredit ako postoji plan za svaki pojedinačni kredit iz okvira.

Upute za popunjavanje stupaca

Vrsta transakcije

Izabrati jednu vrijednost:

1 – korištenje	4 – plaćanje interkalarnih kamata
2 – otplata glavnice	5 – plaćanje troškova
3 – plaćanje kamata	6 – plaćanje zateznih kamata

Redni broj korištenja

Ako se otplata kredita zasniva na ukupnom iznosu kredita, ne popunjava se. Ako se otplata kredita zasniva na svakom korištenju, upisati redni broj korištenja (prvo, drugo, treće itd.) koji se uzima iz Tablice A.

Datum plana

Navesti datum stavke plana korištenja, plana otplate glavnice ili plana plaćanja kamata u obliku »dd.mm.gggg«. Datum stavke plana uzima se iz Tablice A. Iznimno, stupac se ne popunjava ako je riječ o plaćanju interkalarnih kamata, plaćanju zatezne kamate ili plaćanju troškova.

Iznos plana

Navesti iznos stavke plana korištenja, plana otplate glavnice ili plana plaćanja kamata. Iznos stavke plana uzima se iz Tablice A. Iznimno, stupac se ne popunjava ako je riječ o plaćanju interkalarnih kamata, plaćanju zateznih kamata ili plaćanju troškova.

Datum realizacije

Navesti datum realizacije pripadajuće stavke plana korištenja, plana otplate glavnice ili plana plaćanja kamata. Datum realizacije je stvarni datum korištenja ili otplate, a može biti različit od datuma plana.

Iznos realizacije

Navesti iznos realizacije pripadajuće stavke plana korištenja, plana otplate glavnice ili plana plaćanja kamata. Iznos realizacije može biti različit od iznosa plana.

Obuhvat

Ovo obilježje popunjava se samo kod stavaka otplate čiji je iznos realizacije različit od iznosa plana biranjem jedne od sljedećih vrijednosti:

- 1 – u cijelosti
- 2 – djelomično

U cijelosti označuje da je stavka plana otplate u cijelosti podmirena. Djelomično označuje da stavka plana otplate nije u cijelosti podmirena.

Opis

Ovo obilježje popunjava se samo kod stavaka otplate koje su podmirene na način koji nije bio predviđen u izvornom ugovoru o kreditu biranjem jedne od sljedećih vrijednosti:

322 – otplata robom	362 – refinanciranje
323 – prijeboj	363 – zamjena duga
34 – oprost	364 – otkup duga
35 – usklađenje	37 – pretvaranje duga u udio u temeljnom kapitalu
361 – reprogramiranje	

Otplata robom – Otplata kredita u robi ili uslugama.

Otpust duga (oprost duga) – Ako kreditor odustaje od naplate potraživanja, unosi se realizacija otplate sa statusom »otput (oprost)« uz sve nerealizirane stavke plana.

Usklađenje – Ako inozemni (domaći) kreditor proda kredit, odnosno potraživanje po kreditu drugoj domaćoj (stranoj) osobi, unosi se realizacija otplate sa statusom »usklađenje« uza sve nerealizirane stavke plana. Ako inozemni (domaći) kreditor proda kredit, odnosno potraživanje po kreditu drugoj stranoj (domaćoj) osobi, ne unosi se realizacija otplate sa statusom »usklađenje«, nego se obavlja izmjena kreditora u obrascu KZ2 (KO2).

Reprogramiranje – Zatvaranje nerealiziranih stavki plana starih kredita koji se reprogramiraju

Refinanciranje – Zatvaranje nerealiziranih stavki plana starih kredita koji se refinanciraju

Zamjena duga – Ako dužnik zamijeni svoj dug za novi dug prema kreditoru, unose se realizacija otplate uza sve nerealizirane stavke plana. Do visine novog duga unose se stavke realizacije s opisom »zamjena duga« po sljedećem redosljedu: 1) dospjele neotplaćene kamate, 2) dospjele glavnice i 3) nedospjele glavnice. Iznad visine novog duga unose se stavke realizacije s opisom »usklađenje«.

Otkup duga – Ako dužnik otkupi svoj dug prema kreditoru, unosi se realizacija otplate uz sve nerealizirane stavke plana. Do visine prodajne vrijednosti kredita unose se stavke realizacije bez opisa po sljedećem redosljedu: 1) dospjele neotplaćene kamate, 2) dospjele glavnice i 3) nedospjele glavnice. Iznad visine prodajne vrijednosti kredita unose se stavke realizacije s opisom »otkup duga«.

Pretvaranje duga u ulog u temeljnom kapitalu – Ako kreditor zamijeni svoje potraživanje od dužnika za ulog u temeljnom kapitalu, unosi se realizacija otplate uza sve nerealizirane stavke plana. Do visine vrijednosti uloga u temeljnom kapitalu unose se stavke realizacije s opisom »pretvaranje duga u ulog u temeljnom kapitalu« po sljedećem redosljedu: 1) dospjele neotplaćene kamate i 2) dospjele glavnice i 3) nedospjele glavnice. Iznad visine fer vrijednosti uloga u temeljnom kapitalu unose se stavke realizacije s opisom »usklađenje«.

Usklađivanje podataka između HNB-a i podnositelja

Hrvatska narodna banka ažurira bazu podataka o kreditnim poslovima s inozemstvom na sljedećim načelima:

- 1) zbroj iznosa stavaka realizacije korištenja i nerealiziranih stavaka plana korištenja jednak je ugovorenom iznosu kredita u valuti otplate i
- 2) zbroj iznosa stavaka realizacije otplate glavnice i nerealiziranih stavaka plana otplate glavnice jednak je ugovorenom iznosu kredita u valuti otplate.

Ako je iznos realizacije različit od iznosa plana, Hrvatska narodna banka ažurira plan korištenja, plan otplate glavnice i plan plaćanja kamata u svojoj bazi podataka **bez posebne obavijesti podnositelja** na sljedeći način:

- 1) Ako je stavka realizacije korištenja manja (veća) od stavke plana, povećava se (smanjuje se) sljedeća stavka plana za razliku između realizacije i plana.

- 2) Ako je stavka realizacije otplate glavnice manja od pripadajuće stavke plana: 1) povećava se posljednja stavka plana za razliku između realizacije i plana kad je obuhvat otplate »u cijelosti«, 2) formira se nova stavka plana s istim »datumom plana« i »iznosom plana« koji je razlika između realizacije i plana kad je obuhvat otplate »djelomično«.

Ako je stavka realizacije otplate glavnice veća od pripadajuće stavke plana, umanjuje se posljednja stavka plana za razliku između realizacije i plana (ako posljednja stavka plana postane nula, umanjuje se pretposljednja stavku plana itd.).

- 3) Ako je stavka realizacije plaćanja kamata manja od pripadajuće stavke plana: 1) plan se ne mijenja kad je obuhvat plaćanja »u cijelosti« i 2) formira se nova stavka plana s istim »datumom plana« i »iznosom plana« koji je razlika između realizacije i plana kad je obuhvat plaćanja »djelomično«. Ako je stavka realizacije plaćanja kamata veća od pripadajuće stavke plana, plan se ne mijenja.

Nakon ažuriranja plana korištenja, plana otplate glavnice i plana plaćanja kamata, Hrvatska narodna banka povremeno – kad ocijeni potrebnim – dostavlja podnositelju pregled stanja duga i svih stavaka po odnosnom kreditu radi usklađenja podataka.

Tablica C. Ispravljanje realizacije korištenja i otplate kredita

Registarski broj: _____

(navesti broj s prethodne strane)

Vrsta transakcije	Redni broj korištenja	Datum realizacije	Iznos realizacije	Ispravljanje realizacije		Obuhvat	Opis
				Datum realizacije	Iznos realizacije		

Upute za popunjavanje

Opće upute

Tablica C obrasca K3 popunjava se samo ako je potrebno ispraviti stavke realizacije korištenja i otplate kredita, koje su zabunom pogrešno iskazane u prethodno podnesenim obrascima. Jedna ispravljena stavka realizacije upisuje se u jedan red.

Upute za popunjavanje stupaca

Vrsta transakcije

Izabrati jednu vrijednost:

- 1 – korištenje
- 2 – otplata glavnice
- 3 – plaćanje kamata

- 4 – plaćanje interkalarnih kamata
- 5 – plaćanje troškova
- 6 – plaćanje zateznih kamata

Redni broj korištenja

Ako se otplata kredita zasniva na ukupnom iznosu kredita, ne popunjava se. Ako se otplata kredita zasniva na svakom korištenju, upisati redni broj korištenja (prvo, drugo, treće itd.).

Datum realizacije

Navesti datum stavke realizacije koja se ispravlja u obliku »dd.mm.gggg«.

Iznos realizacije

Navesti iznos stavke realizacije koja se ispravlja.

Ispravljanje datuma realizacije

Navesti ispravljeni datum stavke realizacije u obliku »dd.mm.gggg«.

Izmjena iznosa realizacije

Navesti ispravljeni iznos stavke realizacije.

Obuhvat

Kod stavaka otplate čiji je iznos realizacije različit od iznosa plana, navesti obuhvat ispravljene stavke realizacije biranjem jedne od sljedećih vrijednosti:

- 1 – u cijelosti
2 – djelomično

Opis

Kod stavaka otplate koje su podmirene na način koji nije bio predviđen u izvornom kreditnom ugovoru, navesti opis ispravljene stavke realizacije biranjem jedne od sljedećih vrijednosti:

322 – otplata robom	362 – refinanciranje
323 – prijeboj	363 – zamjena duga
34 – oprost	364 – otkup duga
35 – usklađenje	37 – pretvaranje duga u ulog u temeljnom kapitalu
361 – reprogramiranje	

10. OBRAZAC GOD-INOK – GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTALIM KREDITNIM POSLOVIMA S INOZEMSTVOM

Izvještajna godina:

PODACI O DRUŠTVU

NAZIV DRUŠTVA

MATIČNI BROJ:

OIB:

ADRESA:

OSOBA ZA KONTAKT:

IME I PREZIME:

TELEFON:

e-adresa:

a. STANJE DUGA PO KREDITNIM POSLOVIMA S INOZEMSTVOM

– u kunama –

ZAVRŠNO STANJE (IZVJEŠTAJNA GODINA -1)		Ukupna nova zaduženja tijekom izvještajne godine*	ZAVRŠNO STANJE (IZVJEŠTAJNA GODINA)	
UKUPNO – Glavnica i kašnjenje glavnice	UKUPNO – Obračunata nedospjela kamata i dospjela neplaćena kamata	UKUPNO – povučena i otplaćena glavnica	UKUPNO – Glavnica i kašnjenje glavnice	UKUPNO – Obračunata nedospjela kamata i dospjela neplaćena kamata

* polje koje se popunjava isključivo pod određenim uvjetima, vidi Upute za popunjavanje

b. STANJE POTRAŽIVANJA PO KREDITNIM POSLOVIMA S INOZEMSTVOM

– u kunama –

ZAVRŠNO STANJE (IZVJEŠTAJNA GODINA -1)		Ukupna nova odobrenja tijekom izvještajne godine*	ZAVRŠNO STANJE (IZVJEŠTAJNA GODINA)	
UKUPNO – Glavnica i kašnjenje glavnice	UKUPNO – Obračunata nedospjela kamata i dospjela neplaćena kamata	UKUPNO – odobrena i otplaćena glavnica	UKUPNO – Glavnica i kašnjenje glavnice	UKUPNO – Obračunata nedospjela kamata i dospjela neplaćena kamata

* polje koje se popunjava isključivo pod određenim uvjetima, vidi Upute za popunjavanje

(Pečat i potpis)

Upute za popunjavanje obrasca GOD-INOK

Opće upute

U navedenim tablicama potrebno je iskazati stanje duga i/ili stanje potraživanja po ostalim kreditnim poslovima s inozemstvom u kunsjoj protuvrijednosti.

Ostali kreditni poslovi s inozemstvom definirani su člankom 35. stavak 3. Odluke.

Napominje se da kratkoročni komercijalni (trgovački) krediti nisu predmet ovog izvještavanja.

Upute za popunjavanje obilježja

Izvještajna godina

U ovo se polje unosi podatak o izvještajnoj godini za koju se dostavljaju podaci. Unosi se podatak u formatu GGGG.

Završno stanje (izvještajna godina – 1)

Pod ovim se obilježjem upisuju podaci o stanju duga i/ili potraživanja po kreditnim poslovima s inozemstvom na posljednji datum godine prije izvještajne godine (ako je izvještajna godina 2014., unose se stanja za 31. prosinca 2013.).

Završno stanje (izvještajna godina)

Pod ovim se obilježjem upisuju podaci o stanju duga i/ili potraživanja po kreditnim poslovima s inozemstvom na posljednji datum izvještajnog razdoblja (31. prosinca GGGG).

Ukupna nova zaduženja /odobrenja tijekom izvještajne godine*

Ovo se polje popunjava samo u slučaju da su i završno stanje na kraju izvještajne godine, i završno stanje na kraju godine koja joj prethodi, jednaki nuli, a društvo je imalo stanje duga/potraživanja tijekom izvještajne godine.

Pojašnjenje za dug: poduzeće se u tijeku izvještajne godine jednokratno ili višekratno zadužilo, ali i u cijelosti otplatilo dug. U ovo polje upisuje se ukupni iznos povučenih, a ujedno i otplaćenih sredstava tijekom izvještajne godine.

Pojašnjenje za potraživanja: poduzeće je u tijeku izvještajne godine jednokratno ili višekratno odobrilo zajam/ove nerezidentu/ima koji je/ koji su u cijelosti i vraćen/i. U ovo polje upisuje se ukupni iznos odobrenih te ujedno i vraćenih zajmova tijekom izvještajne godine.

UKUPNO – Glavnica i kašnjenje glavnice

Unosi se ukupno stanje (iznos) iskorištene, a neotplaćene glavnice na odgovarajući datum, uključivo i dospjele neotplaćene glavnice.

Vrijednosti u inozemnoj valuti iskazuju se u kunsjoj protuvrijednosti.

Za iskazivanje stanja kunske protuvrijednosti primjenjuje se srednji tečaj HNB-a na odgovarajući datum (31. prosinca GGGG-1. i 31. prosinca GGGG).

UKUPNO – Obračunata nedospjela kamata i dospjela neplaćena kamata

Unosi se ukupno (zbrojeno) stanje (iznos) obračunate nedospjele kamate na odgovarajući datum (vremenska razgraničenja kamata) te dospjelih ali neplaćenih/nenaplaćenih kamata.

Vrijednosti u inozemnoj valuti iskazuju se u kunsjoj protuvrijednosti.

Za iskazivanje stanja kunske protuvrijednosti primjenjuje se srednji tečaj HNB-a na odgovarajući datum (npr. pri izvještaju za 2013. 31. prosinca 2012. i 31. prosinca 2013.)

11. OBRAZAC GRAĐ-USL – TRANSAKCIJE REZIDENATA S NEREZIDENTIMA POVEZANE S GRAĐEVINSKIM USLUGAMA

NAZIV OBVEZNIKA PODNOŠENJA IZVJEŠĆA:

MATIČNI BROJ:

OIB:

ADRESA:

A. GRAĐEVINSKE USLUGE U INOZEMSTVU

(uključuje i građevinske usluge fakturirane podružnici ili matici u inozemstvu kao i građevinske usluge koje podružnica fakturira drugom nepovezanom nerezidentu)

u tis. kuna

1.1. Ukupna vrijednost ugovora o pružanju građevinskih usluga sklopljenog s nerezidentom	
1.2. Datum sklapanja i broj ugovora	
2. Šifra zemlje u kojoj se izvode radovi ili kojoj se fakturira građevinska usluga	
3. Stanje ugovora na početku izvještajnog razdoblja	

REALIZACIJA UGOVORA PO MJESECIMA*u tis. kuna*

<i>Mjesec/godina:</i>			
4. Vrijednost ugovora realizirana (fakturirana) tijekom izvještajnog mjeseca			
4.1. Plaće obračunate zaposlenicima domaćega trgovačkog društva, tj. rezidentima RH			
4.2. Plaće obračunate nerezidentima			
4.2.1. Plaće, tj. rad inozemnih kooperanata			
4.2.2. Ostale plaće obračunate nerezidentima			
4.3. Materijal izvezen iz RH i upotrijebljen pri izvođenju radova u inozemstvu			
4.4. Materijal kupljen u inozemstvu i upotrijebljen pri izvođenju radova u inozemstvu			
4.4.1. Materijal inozemnih kooperanata			
4.4.2. Ostali materijal kupljen u inozemstvu			
4.5. Obračunati porez u RH			
4.6. Obračunati porez u inozemstvu			
4.7. Ostali troškovi domaćeg izvođača u inozemstvu			
4.7.1. Najam opreme u inozemstvu			
4.7.2. Usluge smještaja u inozemstvu			
4.7.3. Ostali troškovi u inozemstvu			

Važna napomena: Kod usluge montaže, nikako ne treba unositi vrijednosti izvezene robe koja je predmet montaže, već samo vrijednost usluge.

KONTROLNA PITANJA

Je li ugovor o izvođenju radova sklopljen na rok do jedne godine (okvirno)?	DA	NE
Obavljaju li se radovi preko podružnice hrvatskog rezidenta u inozemstvu?	DA	NE
Obavljaju li se radovi preko ureda hrvatskog rezidenta u inozemstvu?	DA	NE

B. GRAĐEVINSKE USLUGE U REPUBLICI HRVATSKOJ

(uključuje i građevinske usluge koje su inozemna matica ili podružnica fakturirale rezidentu)

u tis. kuna

1.1. Ukupna vrijednost ugovora o primanju građevinskih usluga sklopljenog s nerezidentom	
1.2. Datum sklapanja i broj ugovora	
2. Šifra zemlje inozemnog izvođača radova ili drugog nerezidenta koji je ispostavio fakturu za građevinsku uslugu	
3. Stanje ugovora na početku izvještajnog razdoblja	

REALIZACIJA UGOVORA PO MJESECIMA*u tis. kuna*

<i>Mjesec/godina:</i>			
4. Vrijednost ugovora realizirana(fakturirana) tijekom izvještajnog mjeseca			
4.1. Plaće obračunate zaposlenicima domaćega trgovačkog društva, tj. rezidentima RH			
4.2. Plaće obračunate nerezidentima			
4.3. Materijal kupljen u RH i upotrijebljen pri izvođenju radova u RH			
4.4. Materijal uvezen iz inozemstva i upotrijebljen pri izvođenju radova u RH			
4.5. Obračunati porez u RH			
4.6. Obračunati porez u inozemstvu			
4.7. Ostali troškovi stranog izvođača u Hrvatskoj			
4.7.1. Najam opreme u Hrvatskoj			
4.7.2. Usluge smještaja u Hrvatskoj			
4.7.3. Ostali troškovi u Hrvatskoj			

Važna napomena: Kod usluge montaže, nikako ne treba unositi vrijednosti uvezene robe koja je predmet montaže, već samo vrijednost usluge.

KONTROLNA PITANJA

Je li ugovor o izvođenju radova sklopljen na rok do godine dana (okvirno)?	DA	NE
Obavljaju li se radovi preko podružnice nerezidenta u Republici Hrvatskoj?	DA	NE
Obavljaju li se radovi preko ureda nerezidenta u Republici Hrvatskoj?	DA	NE

OSOBA ZA KONTAKT

Ime i prezime: _____

Funkcija: _____

Telefon: _____ Telefaks: _____

OBRAZAC POPUNIO

Ime i prezime: _____

Mjesto i datum: _____

Žig i potpis: _____

UPUTA ZA POPUNJAVANJE**Obrazac GRAĐ-USL popunjava se u sljedećim slučajevima:**

- Ako rezidentno/nerezidentno društvo nema osnovanu podružnicu u inozemstvu/RH već pruža/prima građevinske usluge u inozemstvu/RH putem nekog drugog organizacijskog oblika (ureda, pogona...).
- Ako podružnica u RH ili inozemstvu pruža/prima građevinsku uslugu od nepovezanog nerezidentnog društva.
- Ako rezidentno/nerezidentno društvo (matice) ima osnovanu podružnicu u inozemstvu/RH i prima/ispostavlja fakturu za građevinsku uslugu između matice i podružnice. U tom slučaju rezidentno društvo **dužno je popunjavati i redovito dostavljati HNB-u i propisane obrasce o vlasničkim ulaganjima ako zadovoljava uvjete navedene u člancima 8., 9., 10., i 11.** Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja. U obrazac GRAĐ-USL tada se unose **samo one vrijednosti transakcija koje su u obrascima IU-P ili IU-IPP prikazane kao usluge (oblik prijenosa imovine 10)**, a odnosile su se samo na građevinske usluge između matice i podružnice.

U zaglavlje obrasca GRAĐ-USL upisuju se osnovni podaci o obvezniku dostavljanja izvješća: njegov naziv, matični broj, OIB i adresa.

Dio A

U ovaj dio obrasca unose se podaci o građevinskim uslugama koje su domaća društva obavila u inozemstvu ili fakturirala **podružnici, matici ili nekom drugom nepovezanom nerezidentu** i o svim troškovima koji su pritom nastali. Nije nužno za svaki sklopljeni ugovor s nerezidentom popuniti poseban obrazac već se može sumirati više ugovora pod uvjetom da se ti sumirani ugovori odnose na istu zemlju. U takvim slučajevima, ne mora se popunjavati pozicije 1.1., 1.2. i 3., a poziciju 2. treba obavezno popuniti.

U poziciju 1.1. Ukupna vrijednost ugovora o pružanju građevinskih usluga sklopljenog s nerezidentom upisuje se ukupna vrijednost sklopljenog ugovora u tisućama kuna (preračunavanje u kune obavlja se prema srednjem tečaju HNB-a na dan sklapanja ugovora), bez obzira na to je li taj ugovor sklopljen u izvještajnom razdoblju ili prije njega. **Ova vrijednost upisuje se u obrazac tijekom cijelog razdoblja realizacije ugovora.**

U poziciju 1.2. Datum sklapanja i broj ugovora upisuje se datum sklapanja i broj zaključka pod kojim se ugovor vodi u nadzornoj knjizi.

U poziciju 2. Šifra zemlje u kojoj se izvode radovi ili kojoj se fakturira građevinska usluga upisuje se troznamenkasta šifra zemlje prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. **Iznimno, za Kosovo valja upisati posebnu šifru 095.**

U poziciju 3. Stanje ugovora na početku izvještajnog razdoblja upisuje se stanje nerealiziranog ugovora na početku izvještajnog razdoblja. **Primjerice, ako je ugovor sklopljen sredinom 2013., a anketni se upitnik popunjava za prvo tromjesečje 2014., u ovu će se rubriku upisati razlika između ukupne vrijednosti sklopljenog ugovora i vrijednosti ugovora realizirane do kraja 2013.**

U poziciju 4. Vrijednost ugovora realizirana (fakturirana) tijekom izvještajnog mjeseca upisuju se vrijednosti realizacije ugovora po pojedinim mjesecima izvještajnog razdoblja (primjerice, za prvo tromjesečje 2014. godine posebno će se iskazati vrijednosti realizacije ugovora za siječanj, veljaču i ožujak 2014. godine).

U poziciju 4.1. Plaće obračunate zaposlenicima domaćega trgovačkog društva, tj. rezidentima RH upisuje se vrijednost obračunatih plaća rezidentima RH po mjesecima izvještajnog razdoblja.

U poziciju 4.2. Plaće obračunate nerezidentima upisuje se ukupna vrijednost obračunatih plaća nerezidentima (uključujući i rad inozemnih kooperanata) po mjesecima izvještajnog razdoblja.

U poziciju 4.2.1. Plaće, tj. rad inozemnih kooperanata upisuje se vrijednost usluga rada inozemnih kooperanata po mjesecima izvještajnog razdoblja. **Važna napomena: Ako se ne može točno izdvojiti vrijednost rada od vrijednosti materijala inozemnih kooperanata, dovoljno je procijeniti taj omjer i naznačiti ga u obrascu. Primjerice, ako je ukupan iznos usluge inozemnoga kooperanta bio 5 mil. kn, a nepoznat vam je omjer vrijednosti rada i materijala u tom iznosu, to treba procijeniti. Ako je omjer 50% rada i 50% materijala, 2,5 mil. kn upisuje se u stavku Plaće, tj. rad inozemnih kooperanata, a drugih 2,5 mil. kn u stavku Materijal inozemnih kooperanata.**

U poziciji 4.2.2. Ostale plaće obračunate nerezidentima upisuju se sve ostale obračunate plaće nerezidentima po mjesecima izvještajnog razdoblja.

U poziciju 4.3. Materijal izvezen iz RH i upotrijebljen pri izvođenju radova u inozemstvu upisuje se vrijednost materijala izvezenog iz RH i upotrijebljenog pri izvođenju radova u inozemstvu po mjesecima izvještajnog razdoblja.

U poziciju 4.4. Materijal kupljen u inozemstvu i upotrijebljen pri izvođenju radova u inozemstvu upisuje se vrijednost kupljenog materijala u inozemstvu i upotrijebljenog pri izvođenju radova u inozemstvu po mjesecima izvještajnog razdoblja.

U poziciju 4.4.1. Materijal inozemnih kooperanata upisuje se vrijednost materijala inozemnih kooperanata upotrijebljenog pri izvođenju radova po mjesecima izvještajnog razdoblja.

U poziciju 4.4.2. Ostali materijal kupljen u inozemstvu upisuje se vrijednost svega ostalog materijala kupljenog u inozemstvu i upotrijebljenog pri izvođenju radova u inozemstvu po mjesecima izvještajnog razdoblja.

U poziciju 4.5. Obračunati porez u RH upisuje se vrijednost obračunatog poreza u RH po mjesecima izvještajnog razdoblja.

U poziciju 4.6. Obračunati porez u inozemstvu upisuje se vrijednost obračunatog poreza u inozemstvu po mjesecima izvještajnog razdoblja.

U poziciju 4.7. Ostali troškovi domaćeg izvođača u inozemstvu upisuje se ukupan iznos svih ostalih troškova domaćeg izvođača u inozemstvu, osim troška amortizacije strojeva.

U poziciju 4.7.1. Najam opreme u inozemstvu upisuje se vrijednost usluge najma opreme u inozemstvu korištene pri izvođenju radova.

U poziciju 4.7.2. Usluge smještaja u inozemstvu upisuje se vrijednost usluge smještaja radnika koji izvode i nadziru radove u inozemstvu.

U poziciju 4.7.3. Ostali troškovi u inozemstvu upisuje se ukupan iznos svih ostalih troškova nastalih prilikom izvođenja radova u inozemstvu kao što su troškovi pripreme terena za izvođenje radova, troškovi instaliranja strojeva i sl. (ovdje ne treba uključiti trošak amortizacije strojeva). **Sve ove, kao i prethodno navedene troškove, treba iskazati prema načelu fakturirane, a ne prema načelu naplaćene realizacije.**

Kod preračunavanja svih stavki u kune, primjenjuje se srednji tečaj HNB-a na dan ispostavljanja/primanja fakture ili obračuna troškova.

Dio B

U ovaj se dio obrasca unose podaci o građevinskim uslugama koje su inozemna društva obavila u Republici Hrvatskoj kao i o **građevinskim uslugama koje su inozemna matica ili podružnica fakturirale rezidentu** i podaci o svim troškovima koji su pritom nastali. **Nije nužno za svaki sklopljeni ugovor s nerezidentom popuniti posebni obrazac već se može sumirati više ugovora pod uvjetom da se ti sumirani ugovori odnose na istu zemlju. U takvim slučajevima, ne mora se popunjavati pozicije 1.1., 1.2. i 3., a poziciju 2. treba obavezno popuniti.**

Sve pozicije ovog dijela upitnika popunjavaju se na jednak način kao u dijelu A, s tim što se ovdje to odnosi na radove inozemnih društava obavljene u RH ili fakturirane od strane inozemne matice ili podružnice rezidentu

12. OBRAZAC US-GP – GODIŠNJA PRIJAVA PRIHODA I RASHODA OD RAZMJENE USLUGA S INOZEMSTVOM I POSEBNIH TRANSAKCIJA S INOZEMSTVOM

GODIŠNJA PRIJAVA PRIHODA I RASHODA OD RAZMJENE USLUGA S INOZEMSTVOM I POSEBNIH TRANSAKCIJA S INOZEMSTVOM

Godina: _____

PODACI O IZVJEŠTAJNOJ JEDINICI:

NAZIV: _____

OIB: _____

OSOBA ZA KONTAKT:

IME I PREZIME:

TELEFON:

TELEFAX:

E-MAIL ADRESA:

Mjesto i datum popunjavanja

Pečat i potpis

Opće napomene

Izvjestajna jedinica je pravna osoba u čije se ime izvještaj popunjava.

Sve transakcije koje su predmet ovog izvještaja moraju biti posljedica odnosa između izvještajnog subjekta i nerezidenata! Poslovni odnosi s rezidentima nisu predmet ovog izvještaja! Pojam rezidenta odnosno nerezidenta definiran je u članku 2. Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja. Ulaskom Hrvatske u EU, tretman inozemstva ostaje isti.

Predmet ovog dijela istraživanja su sve usluge za koje je izdana/primljena faktura u odnosima s nerezidentima, osim usluga vezanih uz **turizam**, a to su:

- usluge smještaja, organizaciju izleta, krstarenja, usluge prijevoza u turističke svrhe, usluge turističke animacije i sl., osim usluga smještaja na plovilima (uključiti u 272, Usluge najma, uključujući usluge operativnog leasinga)
- plaćanja povezana sa službenim putovanjima u inozemstvo osim kotizacija za seminare i kongrese te naknada za obrazovne programe i stručno osposobljavanje koji su opisani šifrom 895

Izvještaj se sastoji od dva dijela:

1. Prihodi i rashodi od razmjene usluga s inozemstvom (tablice 1 i 2)

U ovaj dio izvještaja podaci se unose na obračunskom principu, odnosno evidentiraju se u trenutku nastanka prihoda/potraživanja odnosno obveze/rashoda, a ne u trenutku plaćanja odnosno naplate. Drugim riječima, prihodi i rashodi od usluga evidentiraju se u pravilu na temelju fakture prema inozemstvu, odnosno iz inozemstva ili obračunatih prihoda i rashoda s inozemstvom ukoliko faktura nije izdana. Podaci se prikazuju u izvještajnom razdoblju (mjesecu, tromjesečju) u kojem je usluga obavljena, odnosno faktura izdana/primljena. Iznimno, u slučajevima kad je usluga obavljena, ali je ne prati faktura, već kao temelj za naplatu služi ugovor, obračun ili sličan dokument, prihodi ili rashodi evidentiraju se temeljem takvog dokumenta. U slučajevima da uslugu prema inozemstvu obavi domaća podružnica, a primatelju usluge fakturira je matična institucija iz inozemstva, prihod od usluge podružnica također treba prijaviti bez obzira što nije samostalno izdala fakturu niti će je naplatiti. U tom slučaju, podloga za evidenciju je iznos s fakture koju matično poduzeće izdaje trećoj osobi. Obrnuto, ako inozemna podružnica domaćeg poduzeća obavi uslugu trećoj osobi u inozemstvu, a uslugu fakturira i naplati domaće matično poduzeće, takvu fakturu ne treba prikazivati kao prihod! Ovakve transakcije posebno se prikazuju u okviru istraživanja o transakcijama između matičnih poduzeća i podružnica (obrazac IU-P).

Transakcije se izražavaju u kunama, a pri preračunavanju se koristi srednji tečaj Hrvatske narodne banke na dan fakture. U izvještaj je potrebno unijeti sve usluge koje je izvještajna jedinica obavila za nerezidenta iza to mu izdala fakturu (prihodi) ili obrnuto (rashodi), osim usluga vezanih uz turizam.

2. Posebne transakcije s inozemstvom (tablice 3 i 4)

Ove se transakcije prikazuju u izvještajnom razdoblju (mjesecu ili tromjesečju) u kojem je transakcija obavljena. Transakcije se izražavaju u kunama, a pri preračunavanju iznosa iz originalnih valuta koristi se srednji tečaj Hrvatske narodne banke na dan transakcije. Detaljan opis ovih transakcija nalazi se u nastavku ovog obrasca.

Napomena: Transakcije evidentirane u B dijelu ne mogu ujedno biti sadržane u dijelu A ove upute. Drugim riječima, posebne transakcije nisu transakcije koje su vezane za plaćanje usluga iz dijela A.

Tablica 1. Prihodi od ostvarenih usluga u poslovanju s nerezidentima

U ovu tablicu unose se podaci o prihodima koje je izvještajna jedinica ostvarila od obavljenih usluga nerezidentima. Osnova za prikazivanje je izdana faktura. Detaljan opis svake od navedenih usluga nalazi se u Prilogu. U polje Iznos (HRK) unosi se fakturirana vrijednost obavljene usluge u kunama. Za preračunavanje iz neke druge valute u kune koristi se srednji tečaj HNB-a na dan izdavanja fakture.

Tablica 1 Prihodi od ostvarenih usluga u poslovanju s nerezidentima

Oznaka	Naziv obavljene usluge	Iznos (HRK)
102	Usluge popravaka i održavanja imovine	
103	Usluge dorade robe	
205	Usluge prijevoza	
205a	Usluge prijevoza koje se ne odnose na prijevoz robe prilikom uvoza	
249	Građevinske usluge	
253	Usluge osiguranja ili mirovinskih fondova (premije osiguranja ili potraživanja iz osiguranja)	
247	Telekomunikacijske usluge	
958	Poštanske usluge	
959	Kurirske usluge	
260	Financijske usluge, osim usluga osiguravajućih društava i mirovinskih fondova	
263	Računalne usluge	
889	Informacijske usluge; usluge novinskih agencija	
890	Informacijske usluge; ostalo	
891	Naknade za prava na korištenja intelektualnog vlasništva-franšize i slična prava	

892	Naknade za prava na korištenje intelektualnog vlasništva-patenti, licencije i ostalo	
270	Usluge povezane s trgovinom; preprodaja robe (merchanting)	
271	Usluge povezane s trgovinom; ostalo	
272	Usluge najma uključujući i usluge operativnog leasinga	
275	Pravne usluge	
276	Računovodstvene usluge, revizija, porezno savjetovanje	
277	Usluge savjetovanja, odnosi s javnošću	
278	Usluge oglašavanja, istraživanja tržišta	
279	Usluge istraživanja i razvoja	
280	Arhitektonske, inženjerske i ostale tehničke usluge	
282	Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; zbrinjavanje otpada i uklanjanje onečišćenja	
283	Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; ostalo	
284	Ostale poslovne usluge	
288	Audio-vizualne usluge	
895	Ostale osobne usluge; usluge obrazovanja	
896	Ostale osobne usluge; zdravstvene usluge	
897	Ostale osobne usluge; kultura i razonoda, ostalo	
Ukupno		

Tablica 2. Rashodi od primljenih usluga u poslovanju s nerezidentima

U ovu tablicu unose se podaci o rashodima (troškovima) koje je izvještajna jedinica ostvarila od usluga primljenih od nerezidenata. Osnova za prikazivanje je primljena faktura. Detaljan opis svake od navedenih usluga nalazi se u Prilogu. U polje Iznos (HRK) unosi se fakturirana vrijednost obavljene usluge u kunama. Za preračunavanje iz neke druge valute u kune koristi se srednji tečaj HNB-a na datum izdavanja fakture.

Tabela 2 Rashodi od primljenih usluga u poslovanju s nerezidentima

<i>Oznaka</i>	<i>Naziv obavljene usluge</i>	<i>Iznos (HRK)</i>
102	Usluge popravaka i održavanja imovine	
103	Usluge dorade robe	
205	Usluge prijevoza	
205a	Usluge prijevoza koje se ne odnose na prijevoz robe prilikom uvoza	
249	Građevinske usluge	
253	Usluge osiguranja ili mirovinskih fondova (premije osiguranja ili potraživanja iz osiguranja)	
247	Telekomunikacijske usluge	
958	Poštanske usluge	
959	Kurirske usluge	
260	Financijske usluge, osim usluga osiguravajućih društava i mirovinskih fondova	
263	Računalne usluge	
889	Informacijske usluge; usluge novinskih agencija	
890	Informacijske usluge; ostalo	
891	Naknade za prava na korištenja intelektualnog vlasništva-franšize i slična prava	
892	Naknade za prava na korištenje intelektualnog vlasništva-patenti, licencije i ostalo	
271	Usluge povezane s trgovinom; ostalo	
272	Usluge najma uključujući i usluge operativnog leasinga	
275	Pravne usluge	
276	Računovodstvene usluge, revizija, porezno savjetovanje	
277	Usluge savjetovanja, odnosi s javnošću	
278	Usluge oglašavanja, istraživanja tržišta	
279	Usluge istraživanja i razvoja	
280	Arhitektonske, inženjerske i ostale tehničke usluge	
282	Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; zbrinjavanje otpada i uklanjanje onečišćenja	
283	Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; ostalo	
284	Ostale poslovne usluge	

288	Audio-vizualne usluge	
895	Ostale osobne usluge; usluge obrazovanja	
896	Ostale osobne usluge; zdravstvene usluge	
897	Ostale osobne usluge; kultura i razonoda, ostalo	
Ukupno		

Tablica 3. Priljevi od posebnih transakcija s inozemstvom

Ova tablica sadrži podatke o priljevima koje su rezidenti ostvarili po transakcijama koje su navedene i opisane u nastavku ovog obrasca. Osnova za prikazivanje je obavljena transakcija, odnosno plaćanje. U polje Iznos (HRK) unosi se vrijednost transakcije u kunama. Za preračunavanje iz neke druge valute u kune koristi se srednji tečaj HNB-a na dan transakcije.

Tablica 3 Priljevi od posebnih transakcija s inozemstvom

Oznaka	Naziv transakcije	Iznos (HRK)
1	Kupoprodaja licenci, koncesija, franšiza i druge nematerijalne imovine	
2	Transferi s osnove osiguranja	
3	Naknade za najam nepokretne imovine (renta)	
4	Novčani transferi-financiranje predstavništava u inozemstvu	
5	Pokloni, pomoći, donacije i sl.	
6	Porezi na dohodak i porezi na imovinu	
7	Kazne i naknade	
8	Realizirane činidbene garancije	
9	Povrati po uvozu/izvozu robe	
10	Ostali transferi	
Ukupno		

Tablica 4. Odljevi od posebnih transakcija s inozemstvom

Ova tablica sadrži podatke o odljevima koje su rezidenti ostvarili po transakcijama koje su navedene i opisane u nastavku ovog obrasca. Osnova za prikazivanje je obavljena transakcija, odnosno plaćanje. U polje Iznos (HRK) unosi se vrijednost transakcije u kunama. Za preračunavanje iz neke druge valute u kune koristi se srednji tečaj HNB-a na dan transakcije.

Tablica 4 Odljevi od posebnih transakcija s inozemstvom

Oznaka	Naziv transakcije	Iznos (HRK)
1	Kupoprodaja licenci, koncesija, franšiza i druge nematerijalne imovine	
2	Transferi s osnove osiguranja	
3	Naknade za najam nepokretne imovine (renta)	
4	Novčani transferi-financiranje predstavništava u inozemstvu	
5	Pokloni, pomoći, donacije i sl.	
6	Porezi na dohodak i porezi na imovinu	
7	Kazne i naknade	
8	Realizirane činidbene garancije	
9	Povrati po uvozu/izvozu robe	
10	Ostali transferi	
11	Isplate plaća nerezidentima	
Ukupno		

102 Usluge popravaka i održavanja imovine

Odnosi se na popravke i održavanje (servisiranje) imovine, bez obzira na lokaciju na kojoj se usluga pruža. Pod vrijednošću usluge podrazumijeva se vrijednost obavljenog posla, a ne vrijednost imovine nakon obavljene usluge. U vrijednost usluge treba uključiti vrijednost materijala koji se eventualno ugrađuje.

Uključuje:

- remont ili dokiranje brodova (najam prostora za smještaj broda za obavljanje određenih završnih radova ili popravaka na brodu) te otklanjanje štete nastale na plovilu kao i bilo kakve druge popravke na brodovima i ostalim transportnim sredstvima
- redovne kontrole i održavanje zrakoplova i letjelica (nakon odgovarajućeg naleta) uključivši i tekuće popravke zrakoplova i letjelica
- popravak strojeva i pokretne robe (npr. automobila) u garantnom i izvangarantnom roku

- ostale popravke i održavanje bez razlike radi li se o manjim popravcima ili popravcima koji povećavaju efikasnost ili iskoristivost imovine odnosno produžuju njezin životni vijek.

Ne uključuje:

- popravke koje izvođač građevinska i montažerska poduzeća (uključiti u 249, Građevinske usluge)
- popravke računalne opreme (uključiti u 263, Računalne usluge)
- održavanje uređaja i opreme na terminalima (luke, zračne luke, kolodvori i sl.) (uključiti u 205, Usluge prijevoza)

103 Usluge dorade robe u tuđem vlasništvu

Odnosi se na doradu, preradu i oplemenjivanje robe što uključuje rafiniranje nafte, preradu prirodnog plina, sastavljanje elektronike, šivanje, poslove dorade u brodogradnji, označavanje, pakiranje i sl. na robu u tuđem vlasništvu. Uključuje samo vrijednost usluge i korištenog materijala, a ne i vrijednost robe koja se doraduje, prerađuje ili oplemenjuje.

Ne uključuje:

- montažu građevinskih elemenata (uključiti u 249, Građevinske usluge) niti montažu strojeva koji nisu vezani uz građevinske projekte (uključiti u 280, Arhitektonske, inženjerske i ostale tehničke usluge)

205 Usluge prijevoza

Odnosi se na postupak prijevoza ljudi i tereta s jedne lokacije na drugu kao i na sve povezane pomoćne i prateće usluge. Obuhvaća:

Prijevoz tereta: prijevoz tereta u vlasništvu nerezidenta u međunarodnom prometu prijevoznim sredstvima rezidenta, prijevoz tereta u vlasništvu rezidenta prijevoznim sredstvima u vlasništvu nerezidenta, prijevoz tereta u vlasništvu rezidenta unutar Hrvatske prijevoznim sredstvima nerezidenta. Uključuje i usluge utovara na prijevozno sredstvo te istovara, ako je ugovorom između vlasnika robe i prijevoznika dogovoreno da prijevoznik obavi tu uslugu, kao i iznajmljivanje prijevoznih sredstava s posadom u vlasništvu rezidenta nerezidentima za prijevoz tereta i obratno, usluga pri tranzitu struje, usluga prijevoza pošte u ime poštanskih ureda i kurirskih tvrtki.

Prijevoz putnika: prijevoz nerezidenata u međunarodnom prometu prijevoznim sredstvima u vlasništvu rezidenta, prijevoz rezidenata prijevoznim sredstvima nerezidenta, prijevoz putnika unutar Republike Hrvatske prijevoznim sredstvima u vlasništvu nerezidenta. Uključuju se prateći troškovi koji nastaju sredstvima – osobna potrošnja putnika). Uključuje i iznajmljivanje prilikom prijevoza putnika (npr. troškovi za višak prtljage, za hranu i piće u prijevoznim prijevoznih sredstava s posadom za prijevoz putnika nerezidentima koja su u vlasništvu rezidenata i obrnuto).

Ostale prateće i pomoćne usluge: sve usluge povezane s uslugama prijevoza u lukama i zračnim lukama te na kolodvorima i na drugim terminalima. Ove usluge obuhvaćaju: utovarivanje, istovarivanje, pohranjivanje, skladištenje, pakiranje, održavanje i čišćenje prijevozne opreme, manevriranje, vuču i spašavanje prijevoznih sredstava, troškovi priveza i iznajmljivanje veza (npr. godišnji vez), i tegljenje u lukama, pilotažu, usluge otpremništva i ostale agentske usluge, marže i provizije, pristojbe za provoz i prelet te eksploatacijske troškove prijevoznika.

Ne uključuje:

- usluge financijskog leasinga prijevoznog sredstva (nije predmet ovog istraživanja)
- naknade za iznajmljivanje morskih plovila, zrakoplova, željezničkih kompozicija, cestovnih vozila i ostalih transportnih sredstava bez posade odnosno najam takvih sredstava (uključiti u 272, Usluge operativnog leasinga)
- operativni najam (leasing) transportnih sredstava (uključiti u 272, Usluge operativnog leasinga)
- kurirske usluge koje pružaju kurirske tvrtke (uključiti u 959, Kurirske usluge)
- usluge prijevoza putnika koje rezidenti pružaju nerezidentima unutar svojeg teritorija (nije predmet ovog istraživanja)
- krstarenja unutar zemlje koja su dio kružnog putovanja (nije predmet ovog istraživanja)
- vrijednost isporučenog plina, nafte i električne energije (nije predmet ovog istraživanja)
- osiguranje tereta (uključiti u 253, Usluge osiguranja i mirovinskih fondova)
- robu koju prijevoznici nabavljaju u lukama (nije predmet ovog istraživanja)
- popravke željezničkih postrojenja, luka i uzletišnih postrojenja (uključiti u 249, Građevinske usluge)

205a Usluge prijevoza koje se ne odnose na prijevoz robe prilikom uvoza

Ovdje treba izdvojiti prihode i rashode koji se odnose samo na usluge prijevoza robe koje nisu vezane uz prijevoz robe prilikom uvoza!

249 Građevinske usluge

Odnose se na prihode i rashode od građevinskih usluga u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu.

Prihodi uključuju:

Prihodi od građevinskih usluga koje rezidentne tvrtke obavljaju u inozemstvu npr. priprema lokacije, građevinski radovi na visokogradnji ili niskogradnji kao i instalacija i montaža strojeva, opreme i postrojenja. Osim toga, prihodna strana uključuje i rashode za robu, usluge i plaće rezidentima koje nerezidentna poduzeća ostvaruju u poslovanju s rezidentima prilikom izvođenja građevinskih radova na gradilištima u Republici Hrvatskoj.

Uključuje:

- usluge iznajmljivanja građevinske opreme ili opreme za rušenje zajedno s rukovateljem
- radove vanjskog čišćenja građevina
- građevinske popravke

- fakturiranu robu i usluge koju nerezidentna poduzeća koriste na gradilištima u Republici Hrvatskoj, a nabavljaju se od rezidenata
- naknade zaposlenima i druge zavisne troškove koje nerezidenti ostvaruju u poslovanju s rezidentima, a povezani su uz građevinske radove u Republici Hrvatskoj
- pripremu lokacije
- građevinske radove u visokogradnji i niskogradnji
- instalaciju i montažu strojeva, opreme i postrojenja

Ne uključuje:

- pripremu lokacije za rudarstvo, vađenje nafte i plina (uključiti u 283, Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; ostalo)
- uklanjanje kontaminiranoga gornjeg sloja tla (uključiti u 282, Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; zbrinjavanje otpada i uklanjanje onečišćenja)
- građevinske radove koje podružnice hrvatskih tvrtki izvođe u inozemstvu (nije predmet ovog istraživanja)

Rashodi uključuju:

Građevinske usluge koje rezidentima pružaju nerezidentna poduzeća u Republici Hrvatskoj. Osim toga, uključuje se i vrijednost robe, usluga i plaća koju rezidentnim poduzećima fakturiraju nerezidenti za uporabu na inozemnom gradilištu.

Uključuje:

- robu i usluge koje rezidentna poduzeća koriste na inozemnom gradilištu, a nabavljaju se od nerezidenata
- naknade zaposlenima i druge zavisne troškove koje nerezidenti fakturiraju rezidentima povezane uz građevinske radove u inozemstvu, uključujući i usluge smještaja radnika
- pripremu lokacije
- građevinske radove u visokogradnji ili niskogradnji
- instalaciju i montažu strojeva, opreme i postrojenja
- usluge iznajmljivanja građevinske opreme ili opreme za rušenje zajedno s rukovateljem
- radove vanjskog čišćenja građevina
- građevinske popravke

Ne uključuje:

- pripremu lokacije za rudarstvo, vađenje nafte i plina (uključiti u 283, Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; ostalo)
- uklanjanje kontaminiranoga gornjeg sloja tla (uključiti u 282, Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; zbrinjavanje otpada i uklanjanje onečišćenja)
- izgradnju tornjeva na naftnim bušotinama (uključiti u 283, Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; ostalo)
- građevinske radove koje podružnice inozemnih tvrtki izvođe u Republici Hrvatskoj (nije predmet ovog istraživanja)

253 Usluge osiguranja ili mirovinskih fondova (premije osiguranja ili potraživanja iz osiguranja)

Odnosi se na premije koje rezidentni vlasnici polica plaćaju nerezidentnim društvima za osiguranje i mirovinskim fondovima te na potraživanja iz osiguranja koja nerezidentna društva za osiguranje i mirovinski fondovi plaćaju rezidentu na temelju njegove police za pokriće osiguranog događaja. Nadalje, uključene su i pomoćne usluge u osiguranju.

Uključuje:

- životno osiguranje
- mirovinske fondove
- osiguranje prijevoza robe od krađe, štete ili potpunoga gubitka tereta
- osiguranje vozila koja se rabe za prijevoz robe
- osiguranje od posljedica nesretnog slučaja i zdravstveno osiguranje
- osiguranje na svim prijevoznim sredstvima (brodovima, kamionima itd.)
- pomorsko, avionsko i ostalo transportno osiguranje
- osiguranje od požara i ostalih oštećenja imovine
- osiguranje od novčanih gubitaka
- osiguranje od opće odgovornosti
- ostale vrste osiguranja kao što je osiguranje od nezgoda na putovanju i osiguranje povezano s kreditima i kreditnim karticama
- provizije za posredovanje i zastupanje u osiguranju te agencijske usluge
- konzultantske usluge u vezi s osiguranjem i mirovinskim osiguranjem
- usluge vrednovanja i usklađivanja
- akterske usluge
- usluge upravljanja spasilačkim operacijama
- pravne usluge i usluge nadzora u vezi s oštetama i povratom

Ne uključuje:

- potraživanja iz osiguranja koje rezidentu isplaćuju rezidentna društva za osiguranje za štete koju je prouzrokovao nerezident
- naknade štete iz komercijalnih odnosa (nije predmet ovog istraživanja)

NAPOMENA: Hrvatska društva za osiguranje i reosiguranje ne izvještavaju po ovoj usluzi, s obzirom da su ona uključena u Statističko istraživanje o međunarodnim transakcijama povezanim s osiguranjem.

247 Telekomunikacijske usluge

Odnose se na usluge prijenosa zvuka, slike, podataka i drugih informacija preko telefona, teleksa, telegrama, radija, tv kabela i elektromagnetskih valova, satelita, elektroničke pošte, mobilnih telefona i sl.

Uključuje:

- usluge poslovnih mreža
- telekonferencije
- prateće usluge (npr. popravak i održavanje satelita, iznajmljivanje komunikacijskih linija)
- usluge on-line pristupa internetu
- iznajmljivanje veze prema satelitu

Ne uključuje:

- usluge instalacije telekomunikacijske opreme (uključiti u 249, Građevinske usluge)
- usluge povezane s bazama podataka za pristup podacima i njihovu obradu koje osiguravaju serveri baza podataka (uključiti u 890, Informacijske usluge; ostalo)
- vrijednost informacija koje se prenose

958 Poštanske usluge

Odnose se na usluge preuzimanja, prijevoza i dostave pisama, novina, časopisa, brošura, ostalih tiskovina, omota i paketa.

Uključuje:

- poštanske šalterske usluge (kao što su prodaja poštanskih maraka, poštanskih uputnica i sl.)
- usluge iznajmljivanja poštanskih sandučića
- usluge povezane s neisporučenom poštom

Ne uključuje:

- financijske usluge koje pruža nacionalna poštanska uprava (uključiti u 260, Financijske usluge, osim usluga društava za osiguranje i mirovinskih fondova)
- usluge pripreme pošte (uključiti u 284, Ostale poslovne usluge)
- skladištenje robe i povezane usluge (uključiti u 205, Usluge prijevoza)
- poslove koje su ugovorom o međunarodnom prijevozu pošte zaključili poštanski uredi ili kurirske tvrtke, a koje obavljaju transportna poduzeća (uključiti u 205, Usluge prijevoza)

959 Kurirske usluge

Odnose se na usluge preuzimanja, prijevoza i dostave pisama, novina, časopisa, brošura, ostalih tiskovina, omota i paketa, ali za razliku od poštanskih usluga odnose se isključivo na usluge brze ili *door-to-door* dostave koje obavljaju kurirske tvrtke.

Ne uključuje:

- poslove koje su ugovorom o međunarodnom prijevozu pošte zaključili poštanski uredi ili kurirske tvrtke, a koje obavljaju transportna poduzeća (uključiti u 205, Usluge prijevoza)

260 Financijske usluge, osim usluga društava za osiguranje i mirovinskih fondova

Odnose se na sve usluge financijskog posredovanja i pomoćne usluge kao npr. provizije i naknade povezane s primanjem depozita i davanjem kredita, hipotekarnim i nehipotekarnim kreditiranjem, akreditivima, garancijama, bankovnim akceptima, kreditnim linijama i sličnim instrumentima, financijskim najmom (leasing), faktoringom, transakcijama s financijskim derivatima, pokroviteljstvom i plasiranjem izdanja, brokerskim uslugama, klirinškim plaćanjima i deviznim transakcijama. Također uključuje usluge financijskog savjetovanja, usluge skrbništva nad financijskom imovinom, usluge pohrane financijske imovine ili zlatnih poluga, usluge vezane uz spajanje i pripajanje, usluge povezane s platnim karticama, usluge upravljanja financijskom imovinom, burzovne usluge, otkup natječajne dokumentacije povezane s financijskim proizvodima, usluge određivanje kreditnog rejtinga, usluge procjene boniteta i sl.

Ne uključuje:

- operativni najam – leasing (uključiti u 272, Usluge najma, uključujući i usluge operativnog leasinga))
- nefinancijske savjetodavne usluge koje pružaju banke
- dobitke i gubitke ostvarene kupovinom ili prodajom vrijednosnih papira i financijskih derivata za vlastiti račun te kupoprodajom deviza koje banka obavlja u svoje ime i za svoj račun

263 Računalne usluge

Odnose se na usluge vezane za hardver i softver odnosno obradu podataka.

Uključuje:

- instalacija hardvera i softvera
- savjetovanje u vezi s korištenjem hardvera i softvera
- analizu, dizajn, programiranje i instalaciju sustava za neposrednu uporabu
- razvijanje, proizvodnju i isporuku softvera prilagođenog kupcu (po narudžbi)
- ostali softver kojeg je moguće skinuti s interneta odnosno pružanje dozvole korištenja takvog softvera na ograničeno vrijeme
- održavanje i popravak računala i prateće opreme
- usluge obrade podataka i virtualna podrška
- usluge izrade internetske stranice i ugošćavanja (*hostinga* odnosno nuđenja serverskog kapaciteta za ugošćavanje korisnikovih internet-skih stranica)
- usluge upravljanja računalnim kapacitetima

Ne uključuje:

- isporuku softvera na mediju (CD, DVD i sl.) (nije predmet ovog upitnika)
- standardne tečajeve računalne izobrazbe (uključiti u 895, Ostale osobne usluge, kultura i razonoda; usluge obrazovanja)
- autorske i licenčne naknade za uporabu računalnih programa (uključiti u 892, Naknade za prava na korištenje intelektualnog vlasništva – patenti, licencije i ostalo)

889 Informacijske usluge; usluge novinskih agencija

Odnose se na usluge novinskih agencija kao što su npr. kupnja ili prodaja novosti, ekskluzivnih informacija, fotografija, članaka, prodaju novina i časopisa u inozemstvu u nematerijalnom obliku. Uključuje i prihode od novine i časopisa koji ne podliježu carinjenju.

Ne uključuje:

- prodaju novina i časopisa koji podliježu carinjenju

890 Informacijske usluge; ostalo

Odnose se na usluge vezane uz baze podataka kao što su koncipiranje, pohranjivanje i davanje podataka na raspolaganje on-line, na magnet-skim, optičkim ili tiskanim medijima. Uključuju i web pretraživače te pretplate na novine, časopise i sl. kroz elektroničku dostavu (e-mail ili sl.), ostale on-line pristupe različitim sadržajima, arhivama, pretplate za usluge novinskih i burzovnih agencija.

891 Naknade za prava na korištenje intelektualnog vlasništva – franšize i slična prava

Odnosi se na naknade vezane uz korištenje franšiza koje uključuju i naknade za izobrazbu, pomoć, oglašavanje. Osim toga, uključuju i autorske naknade koje se plaćaju za uporabu registriranih robnih marki, tj. riječi, simbola, dizajna ili njihovih kombinacija, po kojima se proizvodi ili usluge njihova vlasnika razlikuju od proizvoda ili usluga drugih pružatelja.

Ne uključuje:

- kupnju i prodaju konkretne nematerijalne imovine (franšiza, robnih marki i sl.)

892 Naknade za prava na korištenje intelektualnog vlasništva – patenti, licencije i ostalo

Odnosi se na naknade za uporabu nematerijalne, neproizvedene i nefinancijske imovine koja proizlazi iz procesa istraživanja i razvoja kao što su patenti, industrijski procesi, naknade za uporabu prema sporazumu o licenciranju, proizvedenih originala ili prototipova (npr. prava na korištenje rukopisa i sl.), televizijska prava prijenosa sportskih, koncertnih i drugih sličnih događanja, naknada za pravo na korištenje intelektualnog vlasništva, tantijemi, naknada za korištenje licenci u industriji i sl.

Ne uključuje:

- distributivna prava na audiovizualne proizvode u ograničenom razdoblju ili području (uključiti u 288, Audiovizualne usluge)
- kupnju i prodaju rezultata istraživanja i razvoja npr. patenata, autorskih prava, industrijskih procesa i sl. (uključiti u 279, Usluge istraživanja i razvoja)
- kupnju i prodaju nematerijalne imovine kao npr. licence, koncesije, franšize, trgovačke marke ((uključiti u dio B. ove upute, šifra 1 – kupoprodaja licenci, koncesija, franšiza i druge nematerijalne imovine)

270 Usluge povezane s trgovinom; preprodaja robe (merchanting)

Preprodaja robe ili *merchanting* postoji u slučajevima kad rezident kupi robu od nerezidenta s namjerom da je preproda drugom nerezidentu uz uvjet da roba nikad ne prijeđe granicu i uđe na teritorij rezidenta. Drugim riječima, fizičko posjedovanje robe u ovom slučaju je irelevantno, međutim trgovac mora robu posjedovati u pravnom smislu između trenutaka kupnje i prodaje.

Odnosi se na provizije za robu/usluge odnosno razliku u cijeni između prodaje i kupnje koju rezident ostvari. Po ovoj usluzi izvještavaju samo institucije koje ostvaruju prihode od usluga merchantinga. Rashodi po ovoj usluzi nije predmet ovog istraživanja.

271 Usluge povezane s trgovinom; ostalo

Odnosi se na provizije agentima, zastupnicima i posrednicima, robnim brokerima, dilerima i komisionarima, provizije povezane s prodajom robe na aukcijama, usluge vještačenja vezane uz trgovinu, naknade posrednicima u punjenju turističkih kapaciteta i sl. Vrijedi samo za slučajeve kad osoba koja obavi uslugu ne posjeduje robu koja se prodaje.

Ne uključuje:

- brokerske usluge povezane s financijskim uslugama (uključiti u 260 Financijske usluge, osim društava za osiguranje i mirovinskih fondova)
- provizije povezane s prijevozom (uključiti u 205, Usluge prijevoza)
- posredovanje u osiguranju (uključiti u 253, Usluge osiguranja i mirovinskih fondova)

272 Usluge najma, uključujući i usluge operativnog leasinga

Odnosi se na naknade za iznajmljivanje prijevoznih sredstava bez posade i iznajmljivanje na temelju ugovora o operativnom najmu (leasing) prijevoznih sredstava bez posade i opreme, kao što su brodovi, zrakoplovi, cestovna motorna vozila (uključujući i rent-a-car usluge), željeznički kontejnerski vagoni, platforme; najam platformi i zakup domena. Također uključuje i iznajmljivanje smještajnih kapaciteta na plovilima bez posade i iznajmljivanje bilo koje druge vrste strojeva i opreme.

Ne uključuje:

- financijski najam – leasing (nije predmet ovog istraživanja)
- iznajmljivanje telekomunikacijskih linija ili kapaciteta (uključiti u 247, Telekomunikacijske usluge)
- iznajmljivanje prijevoznih sredstava s posadom (uključiti u 205, Usluge prijevoza)
- prodaju cestovnih motornih vozila na kredit (nije predmet ovog istraživanja)
- iznajmljivanje nekretnina npr. poslovnih prostora, zemljišta, naftnih terminala, stanova i sl. (uključiti u 2. dio izvještaja pod 3. Naknade za najam nepokretne imovine (renta))

275 Pravne usluge

Odnose se na usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata kao što su:

- pravno savjetovanje i zastupanje u svim pravnim, sudskim i zakonskim postupcima
- izradu nacрта pravne dokumentacije i instrumenata
- usluge čuvanja pologa i namire
- usluge odvjetnika i javnog bilježnika uključujući odvjetničke ugovorne naknade
- usluge sudskih i sudsko/medicinskih vještačenja

Ne uključuje:

- plaćanja sudskih troškova i drugih pristojba po sudskim rješenjima i nagodbama (nije predmet ovog istraživanja)
- vrijednost pologa deponiranih kod odvjetnika ili javnih bilježnika (nije predmet ovog istraživanja)

276 Računovodstvene usluge, revizija, porezno savjetovanje

Odnose se na usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata kao što su:

- evidentiranje komercijalnih transakcija za tvrtke i ostale komitente
- provjeru računovodstvene evidencije i financijskih izvješća
- planiranje i konzultantske usluge u vezi s porezom na dobit
- pripremu poreznih dokumenata
- usluge revizije, planiranja i kontrole organizacije, poslovne politike i strategije

277 Usluge savjetovanja i upravljanja, uključujući i usluge odnosa s javnošću

Odnose se na usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata kao što su:

- usluge povezane s poboljšanjem ugleda (imidža) klijenata i njihovim odnosima s javnošću
- savjetovanja za upravljanje i osnivanje tvrtke, upravljanje tržištem, ljudskim resursima i proizvodnjom
- konzultantske usluge povezane s upravljanjem projektima
- usluge povezane s izdavanjem potvrda (certifikata)
- usluge savjetovanja i posredovanja kod sklapanja poslova s inozemstvom
- priprema i pribavljanje dokumentacije za posao (npr. priprema pomoraca za ukrcaj na strane brodove)
- korporativni troškovi vezani za upravljanje
- usluge i autorski honorari za prevođenje, objave znanstvenih članaka u časopisima i održavanje stručnih predavanja

Ne uključuje:

- usluge oglašavanja (uključiti u 278, Usluge oglašavanja, istraživanje tržišta)

278 Usluge oglašavanja, istraživanje tržišta

Odnose se na usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata kao što su:

- dizajn, kreiranje i plasiranje oglasa na tržište, usluge plakiranja, priprema i distribucija oglednih materijala
- medijsko plasiranje (uključuje kupnju i prodaju oglasnog prostora, promidžbenog vremena te sponzorstva)
- izložbene usluge koje pružaju trgovinski sajmovi
- promociju proizvoda (uključujući katalošku prodaju i organizaciju igara na sreću)

- marketing povezan s prodajom i distribucijom izvezen robe
- istraživanje tržišta, ispitivanje i anketiranje javnog mijenja

Ne uključuje:

- usluge odnosa s javnošću (uključiti u 277, Usluge savjetovanja, odnosi s javnošću)

279 Usluge istraživanja i razvoja

Usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata povezane s osnovnim istraživanjem, s primijenjenim istraživanjem ili s eksperimentalnim razvojem novih proizvoda i procesa. U načelu obuhvaća ovakve djelatnosti u prirodnim znanostima te u društvenim i humanističkim znanostima.

Osim toga, uključuje i vrijednost kupljene odnosno prodane nematerijalne imovine koja je nastala kao rezultat ovakvih djelatnosti (npr. patenti, autorska prava (copyright), industrijski procesi).

Uključuje također:

- laboratorijske i druge usluge, analize, dijagnostike, projekte, studije i elaborate
- kliničko ispitivanje lijekova u zdravstvenim institucijama,
- registracija lijekova i medicinskih proizvoda kod nadležnih zdravstvenih institucija odnosno agencija

Ne uključuje:

- tehničke usluge (uključiti u 280, Arhitektonske, inženjerske i ostale tehničke usluge)

280 Arhitektonske, inženjerske i ostale tehničke usluge

Usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata, a povezane s arhitektonskim dizajnom urbanih i ostalih razvojnih projekata, s planiranjem i dizajnom projekta, s nadgledanjem izgradnje brana, mostova, zračnih luka, projekata »ključ u ruke«, s mjerenjem (npr. geodetskim), kartografijom, testiranjem i certifikacijom proizvoda te tehničkom kontrolom (npr. kalibracija).

Uključuje također:

- savjetodavne i konzultantske građevinske studije: studije o tehničkoj izvedivosti, studije o učinku projekta, elaborate analize tehničkog stanja elemenata, ispitivanje materijala, tehnička asistencija u cestogradnji i brodogradnji i sl.
- usluge građevinskog projektiranja za mehaničke i električne instalacije u zgradama
- usluge građevinskog projektiranja za industrijski proces i proizvodnju: planiranje i specifikaciju za instalacije strojeva, projekte povezani s podzemnim vodama, naftne projekte, tvornička postrojenja, sustave instrumentacije
- usluge uređenja izložbenog prostora, grafičke usluge, usluge zavarivanja, atestiranja, otkupa natječajne i aukcijske dokumentacije, nadzora i sl.
- montaže strojeva i opreme koje nisu vezane uz građevinske projekte
- zaštitarska usluga robe i imovine
- ispitivanje instalirane opreme
- tjelesna i tehnička zaštita osoba i njihove imovine

Ne uključuje:

- rudarski inženjering (uključiti u 283, Poljoprivredne, rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu, ostalo)
- usluge procjene štete (uključiti u 253, Usluge osiguranja i mirovinskih fondova)
- usluge dizajna i montaže strojeva, opreme i postrojenja (uključiti u 249, Građevinske usluge)

282 Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; zbrinjavanje otpada i uklanjanje onečišćenja

Usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata kao što su obrada i zbrinjavanje radioaktivnog i ostalog otpada, uništavanje ambalaže, uklanjanje kontaminiranoga gornjeg sloja tla, razminiranje terena, čišćenje od zagađenja zbog izlivanja nafte, obnova rudničkih lokacija, usluge dekontaminacije i sanacije i sve ostale usluge povezane s čišćenjem i obnovom okoliša.

283 Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; ostalo

Usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata, kao što su žetva, obrada usjeva, kontrola nametnika, usluge smještaja, skrbi, uzgoja i cijepjenja životinja, usluge povezane s lovom, šumarstvom, sječom drva te ribolovom, usluge proizvodnje nafte i plina, uključujući bušenje, izgradnju tornjeva, usluge popravaka, demontiranja i cementiranja izvora nafte i plina, usluge istraživanja povezane s mineralnim gorivima i rudarski inženjering i geološko mjerenje (npr. istraživanje tla).

Uključuje također:

- prerada na terenu ili rad na robu koja je uvezena bez promjene vlasništva i prerađena, ali ne i ponovno izvezena u zemlju iz koje je poslana (nego je prodana u zemlji u kojoj je prerađena ili u trećoj zemlji)
- prerada na terenu ili rad na robu koja je izvezena bez promjene vlasništva i prerađena, ali ne i ponovno uvezena u zemlju iz koje je poslana (nego je prodana u zemlji u kojoj je prerađena ili u trećoj zemlji)

284 Ostale poslovne usluge

Odnose se na razne poslovne usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata, a koje nisu dovoljno precizno objašnjene pod drugim oznakama i koriste se samo u **iznimnim** slučajevima.

Ne uključuje :

- usluge povezane s **turizmom**,
- ulazne i izlazne fakture za izaslane radnike u zemlju različitu od zemlje u kojoj imaju ugovor o radu – evidentiraju se oznakom odgovarajuće usluge
- razne bonuse – evidentiraju se oznakom odgovarajuće usluge
- korporativne troškove – raspoređuju se na konkretne usluge

288 Audio-vizualne usluge

Usluge koje se odnose na proizvodnju filmova te radijskih i televizijskih programa i snimanje glazbe

Uključuje također:

- distributivna prava na audiovizualne proizvode (npr. filmske i televizijske programe) u ograničenom razdoblju ili na ograničenom području
- distributivna prava i naknade za videoigre koje se učitavaju preko televizijskih kanala
- pretplatničke usluge za kodirane televizijske kanale, kao što su kabelsko emitiranje, emitiranje zrakom ili besplatno emitiranje
- prava glazbenih kompozitora koja su povezana s prodajom ploča i koja se plaćaju preko naplatnih društava
- prava povezana s glazbenim predstavama ili kazališnim predstavama
- prava na izvođenje kazališnih djela u inozemstvu u izvedbi kazališnih družina
- naknade koje se plaćaju rezidentnim glumcima, producentima i dr. za produkcije u inozemstvu (ili koje se plaćaju nerezidentima za rad obavljen u Republici Hrvatskoj)
- prodaja filmskih prava

895 Ostale osobne usluge; usluge obrazovanja

Odnose se na usluge između rezidenata i nerezidenata povezane s obrazovanjem kao što su:

- kotizacije za seminare, kongrese, troškovi za organiziranje konferencija i stručno osposobljavanje u inozemstvu
- održavanje dopisnih i e-tečajeva (*e-learning*)
- emitiranje obrazovnih programa
- plaćanje nastavnika koji pružaju obrazovne usluge izravno u zemlji učenika

Ne uključuje:

- rashode putnika za obrazovanje (nije predmet ovog istraživanja)

896 Ostale osobne usluge; zdravstvene usluge

Odnose se na usluge između rezidenata i nerezidenata kao npr. usluge koje pružaju liječnici, veterinari, medicinske sestre, pomoćno medicinsko osoblje i sl. kao i laboratorijske i slične usluge, pružene na daljinu ili na mjestu nesretnog događaja.

Ne uključuje:

- rashode putnika za zdravlje (nije predmet ovog istraživanja)

897 Ostale osobne usluge; kultura i razonoda, ostalo

Odnosi se na usluge između rezidenata i nerezidenata povezane s muzejima, knjižnicama, arhivima i ostalim kulturnim, sportskim i rekreacijskim djelatnostima.

Uključuje:

- međunarodne transfere profesionalnih sportaša, naknade za razvoj i formiranje sportaša
- kotizacije i naknade sportskim institucijama za nastup na međunarodnim susretima
- organiziranje modnih revija, koncerata, sportskih susreta i sl.
- nagrade na filmskim i drugom festivalima

DIO B. POSEBNE TRANSAKCIJE S INOZEMSTVOM – UPUTE**1. Kupoprodaja licenci, koncesija, franšiza i druge nematerijalne imovine**

Uključuje plaćanja koja rezultiraju iz kupoprodaje licenci, koncesija, franšiza, trgovačkih marki (trademarks) i druge nematerijalne imovine između rezidenata i nerezidenata.

Ne uključuje:

- naknade za korištenje licenci, koncesija, franšiza i druge nematerijalne imovine (šifre 891 i 892 dijela A ove Upute)
- prodaju patenata, autorskih prava i druge imovine koja je nastala kao rezultat istraživanja i razvoja (uključiti u šifru 279-Usluge istraživanja i razvoja)

2. Transferi s osnove osiguranja

Uključuje isplate šteta koje rezidentima neposredno isplaćuju nerezidentna društva za osiguranje po policama drugih rezidenata i nerezidenata.

NAPOMENA: Hrvatska osiguravateljska i reosiguravateljska društva ne izvještavaju po ovoj stavci, s obzirom da su ona uključena u statističko istraživanje o međunarodnim transakcijama povezanim s osiguranjem.

3. Naknade za najam nepokretne imovine (renta)

Uključuje naplate i plaćanja po osnovi iznajmljivanja svih vrsta nepokretne imovine između rezidenata i nerezidenata npr. zemljišta, kuća, stanova, poslovnih prostora, naftnih terminala, dalekovoda, dodjela prava na propusnost, tj. usluga dodijele kapaciteta za prijenos električne energije i sl.

Naplate i plaćanja po ovoj osnovi ne moraju uvijek sadržavati fakturu. U slučaju da se radi o renti, a ne postoji faktura, transakciju je nužno unijeti u izvješće.

4. Novčani transferi – financiranje predstavništva u inozemstvu

Uključuje novčane transakcije od domaćih trgovačkih društava prema svojim predstavništvima u inozemstvu za potrebe pokrivanja operativnih troškova, plaća i sl.

NAPOMENA:

Fakture izdane od inozemnih pružatelja usluga predstavništvu, a nisu predmet ovog dijela Upute, evidentiraju se pod odgovarajućom oznakom usluge.

5. Pokloni, pomoći, donacije i sl.

Uključuje novčane i nenovčane transfere s karakterom poklona, pomoći, donacija, nasljedstva, alimentacija, sponzoriranja sportskih natjecanja, kulturnih i drugih priredaba, novčanih dobitaka od igara na sreću, članarine i doprinose za članstvo u vjerskim, humanitarnim, znanstvenim, gospodarskim, kulturnim i drugim organizacijama i udruženjima (uključujući međunarodne organizacije)

5.a. Uključuje priljeve prikazane u točki 5., a koji se odnose isključivo na sektor Neprofitnih organizacija koje služe kućanstvima. Ovaj sektor uključuje neprofitne institucije koje služe stanovništvu i koje se uglavnom bave proizvodnjom netržišne robe i usluga namijenjenih određenim grupama stanovništva. Primjer: sindikati, vjerske organizacije, političke stranke, nevladine udruge i sl.

6. Porezi

Uključuje plaćanja raznih poreza na dohodak odnosno dobit, poreza na dodanu vrijednost ili poreza na imovinu koje rezidenti plaćaju tijelima stranih državnih uprava. Uključuje npr. poreze na kapitalnu dobit, porez na dividendu, porez na imovinu, nasljedstva i slično. Uključuje iznos PDV-a koji je iskazan na fakturama za pružene usluge.

7. Kazne i naknade

Uključuju plaćanja raznih kazni ili naknada temeljem ugovora, sudskih ili izvansudskih nagodbi ili sudskih presuda te ostala plaćanja po sudskim presudama, sudskih depozita, jamčevina, troškovi naknade za postupke arbitraže i sl. Uključuje također i zatezne kamate, penale i ostale kazne zbog nepravodobnog plaćanja.

8. Realizirane činidbene garancije

Uključuje naplatu i plaćanja po realiziranim činidbenim garancijama.

9. Povrati po uvozu/izvozu robe

Povrati sredstava na osnovi uvezene/izvezene robe kao bonus za uspješan plasman robe na tržištu.

10. Ostali transferi

Uključuje sve ostale priljeve i odljeve izvještajne jedinice iz ili u inozemstvo za koje ne postoji protučinidba (roba ili usluga), a koji nisu obuhvaćeni opisima navedenim u dijelu B ove Upute. To mogu biti npr. plaćanja pologa strane gotovine u korist računa javnobilježničkih ureda, naknade za štete nanese ljudima, imovini kao i druge naknade za štete koje nisu pokrivene policama osiguranja i sl.

11. Isplate plaća nerezidentima

Uključuju ukupan iznos plaća, dodataka na plaću i ostalih naknada na osnovi rada isplaćenih nerezidentima. Uključuje plaće, dodatke na plaće i druge naknade na osnovi rada, uključujući i doprinose u nerezidentne fondove socijalne sigurnosti koji se nerezidentu isplaćuju (izravno na njegov račun ili u njegovo ime na račun nerezidentne pravne osobe).

Uključuje plaće i druge isplate nerezidentima koji rade u Republici Hrvatskoj temeljem ugovora o radu, ugovora o dijelu, članstava u nadzornim odborima i slično.

Ne uključuje:

- **Isplate plaća nerezidentima na temelju ugovora dva poslovna subjekta o pružanju usluge u sklopu koje su i radnici kojima se u okviru ovakvog ugovora isplaćuje plaća, ali ostaju u radnom odnosu u svojoj inozemnoj matičnoj instituciji. Ovakve isplate treba uključiti u rashode po primljenim uslugama iz inozemstva, ovisno o vrsti primljene usluge.** Na primjer, ukoliko je izvještajna institucija sklopila ugovor s inozemnim društvom o primanju računalne usluge te su u sklopu tog ugovora poslani radnici na rad na određeno vrijeme u izvještajnu instituciju, eventualne isplate radnicima nisu uključene u ovu transakciju već ih treba uključiti u računalne usluge (rashod).
- Isplate plaća nerezidentima koji rade u predstavništvima u inozemstvu. Naime, plaćanja za troškove poslovanja predstavništva u inozemstvu već su obuhvaćena u USPB izvješću, u okviru posebnih transakcija (dio B., 4. Novčani transferi – financiranje predstavništva u inozemstvu).

Uključuje:

- plaće izaslanih radnika koji borave u inozemstvu dulje od godinu dana (postaju nerezidenti)

Napomena: Ova transakcija u okviru ovog upitnika može se javiti samo na strani odljeva.

13. OBRAZAC FI – PRIJAVA ULAGANJA U FINACIJSKE IZVEDENICE

PRIJAVA ULAGANJA U FINACIJSKE IZVEDENICE

Mjesec: _____

PODACI O IZVJEŠTAJNOM SUBJEKTU:

NAZIV:

MATIČNI BROJ:

OIB:

OSOBA ZA KONTAKT:

IME I PREZIME:

TELEFON:

e-adresa:

POPUNIO:

IME I PREZIME:

Mjesto i datum popunjavanja

Pečat i potpis

Osnovne upute za popunjavanje

Izvještajni subjekt u okviru ovog Upitnika je rezident – pravna ili fizička osoba u čije se ime Upitnik popunjava.

U rubriku **Mjesec** unosi se četveroznamenkasta oznaka mjeseca i godine za koji se prijava podnosi (npr. za siječanj 2009. godine unosi se 0109).

1) REALIZIRANE/DOSPJELE FINACIJSKE IZVEDENICE

Ova tablica popunjava se za sve financijske izvedenice koje su realizirane/dospjele u mjesecu za koji se podnosi izvještaj. Konkretno, u ovu tablicu unose se iznos dobitka ili gubitka kojeg je izvještajni subjekt ostvario temeljem realizacije neke financijske izvedenice. Dobitak ili gubitak izražavaju se u tisućama kuna, kao razlika između vrijednosti ugovorene financijskom izvedenicom i trenutne tržišne vrijednosti imovine na koju se izvedenica odnosi.

u tisućama kuna

– Vrsta izvedenice	– Oblik imovine na koju se izvedenica odnosi	– Realizirana dobit ili gubitak/Premija
– 1	– 2	– 3
–	–	–
–	–	–
–	–	–
–	–	–
–	–	–
–	–	–

Stupac 1. Vrsta izvedenice

Unosi se šifra vrste financijske izvedenice:

1 – Terminski ugovor – forward (*forward*)

2 – Terminski ugovor – ročnica (*futures*)

3 – Ugovor o razmjeni (*swap*)

4 – Opcija (*option*)

5 – Ostalo

Stupac 2. Oblik imovine na koju se izvedenica odnosi

1 – Roba

2 – Valuta

3 – Kamatne stope

4 – Financijski instrument

5 – Ostalo

Stupac 3. Realizirana dobit ili gubitak / Premija

Realizirana dobit ili gubitak podrazumijeva dobit ili gubitak koji proizlazi iz izvršenja financijske izvedenice. Kod opcija, ne unosi se realizirana dobit ili gubitak nego iznos plaćene ili naplaćene premije.

Realizirana dobit ili gubitak kod terminskih forward ugovora ili ročnica unosi se prilikom dospijanja pojedinog ugovora na način da se iskaže razlika između ugovorene vrijednosti i trenutne tržišne vrijednosti imovine koju ugovor pokriva na dan njegovog dospijanja. Ukoliko je izvještajni subjekt ostvario dobitak temeljem odnosa cijene iz zaključenog ugovora i trenutne tržišne cijene imovine koju ugovor pokriva, iskazuje iznos s pozitivnim predznakom i obrnuto. Vrijednost se unosi u tisućama kuna.

Kod ugovora o razmjeni, također se u tisućama kuna unosi dobit/gubitak na dan dospijanja pojedinog ugovora. Npr. ako se radi o ugovorima o razmjeni valuta (*currency swap*), treba izraziti kunksu protuvrijednost razlike u vrijednosti prodane i kupljene valute prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan dospijanja ugovora. Kod ugovora o zamjeni kamatnih stopa (*interest rate swap*), unosi se razlika koju izvještajni subjekt plaća/naplaćuje po kamatama temeljem zaključenog ugovora, u odnosu na uvjete u originalnom financijskom instrumentu kojeg ugovor pokriva.

Kad se radi o kupnji ili prodaji opcija, unosi se vrijednost plaćene (negativan predznak) ili primljene premije (pozitivan predznak) odnosno cijene.

2) NEREALIZIRANE/NEDOSPJELE FINANCIJSKE IZVEDENICE

Ova tablica unosi se za sve financijske izvedenice koje su na kraju mjeseca u posjedu izvještajnog subjekta odnosno još nisu realizirane. Konkretno, u ovu tablicu unose se iznos nerealiziranog dobitka ili gubitka temeljem vrijednosti financijske izvedenice na kraju mjeseca. Nerealizirani dobitak ili gubitak izražava se u tisućama kuna, kao razlika između vrijednosti ugovorene financijskom izvedenicom i trenutne tržišne vrijednosti imovine na koju se ugovor odnosi.

u tisućama kuna

– Vrsta izvedenice	– Oblik imovine na koju se izvedenica odnosi	– Stanje nerealizirane dobiti ili gubitka
– 1	– 2	– 3
–	–	–
–	–	–
–	–	–
–	–	–
–	–	–

Stupac 1. Vrsta izvedenice

Unosi se šifra vrste financijske izvedenice:

- 1 – Terminski ugovor – forward (*forward*)
- 2 – Terminski ugovor – ročnica (*futures*)
- 3 – Ugovor o razmjeni (*swap*)
- 4 – Opcija (*option*)
- 5 – Ostalo

Stupac 2. Oblik imovine na koju se izvedenica odnosi

- 1 – Roba
- 2 – Valuta
- 3 – Kamatne stope
- 4 – Financijski instrument
- 5 – Ostalo

Stupac 3. Stanje nerealizirane dobiti ili gubitka

Nerealizirana dobit ili gubitak podrazumijeva trenutno stanje dobiti ili gubitka financijskih izvedenica kojima izvještajni subjekt na kraju izvještajnog mjeseca raspolaže.

Nerealizirana dobit ili gubitak kod terminskih forward ugovora ili ročnica unosi se na način da se iskaže razlika između ugovorene vrijednosti i trenutne tržišne vrijednosti imovine koju ugovor pokriva na zadnji dan izvještajnog mjeseca. Ukoliko izvještajni subjekt u tom času ostvaruje dobitak temeljem odnosa cijene iz zaključenog ugovora i trenutne tržišne cijene imovine koju ugovor pokriva, iskazuje iznos s pozitivnim predznakom i obrnuto. Vrijednost se unosi u tisućama kuna.

Kod ugovora o razmjeni, također se unosi vrijednost nerealizirane dobiti/gubitka na zadnji dan izvještajnog mjeseca pojedinog ugovora u tisućama kuna. Npr. ako se radi o ugovorima o razmjeni valuta (*currency swap*), treba izraziti kunksu protuvrijednost razlike u vrijednosti prodane i kupljene valute prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na zadnji dan izvještajnog mjeseca. Kod ugovora o zamjeni kamatnih stopa (*interest rate swap*), unosi se razlika u vrijednosti koju bi izvještajni subjekt trenutno platio/naplatio po kamatama temeljem zaključenog ugovora u odnosu na uvjete u originalnom financijskom instrumentu kojeg ugovor pokriva.

14. OBRAZAC DOH-Q – UPITNIK O ISPLAĆENIM DOHOCIMA NEREZIDENTIMA
UPITNIK O ISPLAĆENIM DOHOCIMA NEREZIDENTIMA

TROMJESEČJE:

PODACI O IZVJEŠTAJNOM SUBJEKTU:

NAZIV:

MATIČNI BROJ:

ADRESA:

Upute za popunjavanje:

Izvještajni subjekti su pravne osobe rezidenti koji isplate plaću, dodatak na plaću ili druge naknade na osnovi rada nerezidentu koje su navedene u članku 83. Odluke.

Tromjesečje: Unosi se oznaka godine i tromjesečja na koje se Upitnik odnosi, npr. za prvo tromjesečje 2012. unosi se oznaka 12Q1.

OSOBA ZA KONTAKT:

IME I PREZIME:

FUNKCIJA:

TELEFON:

E-MAIL

MJESTO I DATUM:

TELEFAKS:

VLASTORUČNI POTPIS:

Tablica A. Dohodak isplaćen nerezidentima (u HRK)

Mjesec isplate	Zemlja nerezidenta	Iznos isplaćenih plaća i ostalih naknada
1	2	3

Upute za popunjavanje:

Ovaj upitnik odnosi se na dohotke (plaće) koje je izvještajni subjekt isplatio nerezidentima u razdoblju na koje se upitnik odnosi. Pojam nerezidenta definiran je člankom 2. Odluke. Članak 2 rezidente definira ovako:

1. pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, osim njihovih podružnica u inozemstvu,
2. podružnice stranih trgovačkih društava i trgovaca pojedinaca upisane u registar koji se vodi kod nadležnog tijela državne vlasti ili uprave u Republici Hrvatskoj,
3. trgovci pojedinci, obrtnici i druge fizičke osobe sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj koje samostalnim radom obavljaju gospodarsku djelatnost za koju su registrirane,
4. fizičke osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj,
5. fizičke osobe koje borave u Republici Hrvatskoj na osnovu važeće dozvole boravka u trajanju od najmanje 12 mjeseci i
6. diplomatska, konzularna i druga predstavništva Republike Hrvatske u inozemstvu koja se financiraju iz proračuna te hrvatski državljani zaposleni u tim predstavništvima i članovi njihovih obitelji.

Sve druge osobe koje nisu ovdje nisu navedene smatraju se nerezidentima. Prema tome, nerezidentima se smatraju fizičke osobe prebivalištem ili boravištem u inozemstvu, ali i one koje borave u Republici Hrvatskoj, međutim kraće od 12 mjeseci. Isplate u obliku osobnih dohodaka ovakvim osobama predmet su ovog upitnika.

Stupac 1: Unosi se oznaka godine i mjeseca (npr. za siječanj 2012. godine unosi se 201201).

Stupac 2: Unosi se troznamenasta šifra zemlje prebivališta nerezidenta prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna šifra 095. Npr. za nerezidenta s prebivalištem u Njemačkoj unosi se 276.

Stupac 3: Uključuju ukupan iznos plaća, dodataka na plaću i ostalih naknada na osnovi rada isplaćenih nerezidentima. Uključuje plaće, dodatke na plaće i druge naknade na osnovi rada, uključujući i doprinose u nerezidentne fondove socijalne sigurnosti koji se nerezidentu isplaćuju (izravno na njegov račun ili u njegovo ime na račun nerezidentne pravne osobe).

Uključuje plaće i druge isplate nerezidentima koji rade u Republici Hrvatskoj temeljem ugovora o radu, ugovora o dijelu, članstava u nadzornim odborima i slično.

Ne uključuje isplate plaća na temelju ugovora dva poslovna subjekta o pružanju usluga!

15. OBRAZAC OPL – M UPITNIK O POSLOVIMA OPLEMENJIVANJA S INOZEMSTVOM

UPITNIK O POSLOVIMA OPLEMENJIVANJA S INOZEMSTVOM

MJESEC:

PODACI O IZVJEŠTAJNOM SUBJEKTU:

NAZIV: _____

MATIČNI BROJ: _____

OIB: _____

ADRESA: _____

Opće napomene:

Izveštajne institucije u okviru ovog Upitnika su rezidenti u čije se ime popunjava ovaj upitnik.

Uslugom oplemenjivanja smatraju se operacije transformacije, dogradnje, sastavljanja, obnavljanja, poboljšanja i sl., s ciljem proizvodnje nove ili značajno poboljšane robe. To nužno ne uključuje promjenu u klasifikaciji proizvoda.

Pojam nerezidenta definiran je člankom 2. Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja. Članak 2 rezidente definira ovako:

-pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, osim njihovih podružnica u inozemstvu,

-podružnice stranih trgovačkih društava i trgovaca pojedinaca upisane u registar koji se vodi kod nadležnog tijela državne vlasti ili uprave u Republici Hrvatskoj,

-trgovci pojedinci, obrtnici i druge fizičke osobe sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj koje samostalnim radom obavljaju gospodarsku djelatnost za koju su registrirane,

-fizičke osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj,

-fizičke osobe koje borave u Republici Hrvatskoj na osnovu važeće dozvole boravka u trajanju od najmanje 12 mjeseci i diplomatska, konzularna i druga predstavništva Republike Hrvatske u inozemstvu koja se financiraju iz proračuna te hrvatski državljani zaposleni u tim predstavništvima i članovi njihovih obitelji.

Sve druge osobe koje ovdje nisu navedene smatraju se nerezidentima. Prema tome, nerezidentima se smatraju fizičke osobe s prebivalištem ili boravištem u inozemstvu, ali i one koje borave u Republici Hrvatskoj, kraće od 12 mjeseci.

Mjesec – Unosi se oznaka mjeseca i godine na koje se Upitnik odnosi, npr. za prvi mjesec 2014. unosi se oznaka 0114.

Upitnik se sastoji od 2 dijela:

A. Oplemenjivanje u Republici Hrvatskoj

Ovaj dio popunjavaju izvještajne institucije koja pružaju usluge oplemenjivanja nerezidentima.

B. Oplemenjivanje u inozemstvu

Ovaj dio popunjavaju izvještajne institucije koja primaju usluge oplemenjivanja od nerezidenata.

OSOBA ZA KONTAKT: IME I PREZIME: _____

TELEFON: _____

e-adresa _____

MJESTO I DATUM: _____

VLASTORUČNI POTPIS: _____

TELEFAKS: _____

A. Oplemenjivanje u Republici Hrvatskoj

A.1. Vrijednost robe koja se uvozi na oplemenjivanje i izvozi nakon oplemenjivanja (u kunama)

Mjesec	Vrsta transakcije	Šifra zemlje	Iznos
1	2	3	4

NAPOMENA 1: Svakim izvještajem treba prikazati eventualne ispravke podataka iz izvještaja za prethodna razdoblja ukoliko se naknadno utvrdi da je došlo do promjene vrste transakcije, zemlje ili iznosa. Npr., ukoliko se u nekom tromjesečju prijavi uvoz robe na oplemenjivanje bez promjene vlasništva (vrsta transakcije 1), a naknadno se ispostavi da će roba ostati u Republici Hrvatskoj (vrsta transakcije 3), obavezno treba poništiti početno prijavljenu šifru vrste transakcije i prijaviti novu. Poništenje se radi na način da se pogrešno prijavljena transakcija ponovi, ali s **negativnim predznakom**, a zatim se unosi nova s ispravnim obilježjima.

NAPOMENA 2: Poslovni subjekti koji nisu obveznici Intrastata za jedan ili oba toka robe, **ne popunjavaju** tablicu A1 za te tokove ali **popunjavaju** tablicu A2. U mjesecu u kojem postanu obveznici Intrastata, moraju početi popunjavati i tablicu A1.

Stupac 1 – Unosi se četveroznamenkasta oznaka mjeseca i godine (npr. za siječanj 2014. godine unosi se 0114). Relevantan je mjesec uvoza/izvoza odnosno podnošenja Intrastat obrasca ili carinske deklaracije, a ne mjesec plaćanja ili naplate.

Stupac 2 – Unosi se jedna ili više brojčanih oznaka koje označavaju odgovarajuću vrstu transakcije s robom:

1 – **roba uvezena na oplemenjivanje bez promjene vlasništva** za koju se očekuje da će se, nakon završetka procesa oplemenjivanja, vratiti u inozemstvo vlasniku robe ili nekoj trećoj osobi. U tom slučaju, u stupac 4 unosi se vrijednost uvezene robe na oplemenjivanje iz dokumenata koji je prate (**Statistička vrijednost robe** iz Intrastat obrasca ili carinske deklaracije).

2 – **roba izvezena nakon oplemenjivanja u inozemstvo vlasniku robe ili trećoj osobi** koju odredi vlasnik robe. U tom slučaju, u stupac 4 unosi se bruto vrijednost robe koja sadrži vrijednost robe prije oplemenjivanja uvećanu za dodanu vrijednost materijala i usluge pružene od strane izvještajne institucije (**Statistička vrijednost robe** iz Intrastat obrasca ili carinske deklaracije).

3 – **roba uvezena na oplemenjivanje koja ostaje u Republici Hrvatskoj**. Odnosi se na robu koja se uveze na oplemenjivanje, a nakon oplemenjivanja se ne vraća u inozemstvo, već ostaje u vlasništvu izvještajne institucije ili se prosljeđuje drugom kupcu unutar RH. U stupac 4 unosi se vrijednost uvezene robe na oplemenjivanje iz dokumenata koji je prate (**Statistička vrijednost robe** iz Intrastat obrasca ili carinske deklaracije).

Stupac 3 – Unosi se troznamenkasta šifra zemlje namjene/ispоруke iz Intrastat obrasca ili namjene/podrijetla iz carinske deklaracije prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi« Primjerice, ako se roba uvozi na oplemenjivanje iz Njemačke, unosi se šifra 276. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna šifra 095. Ukoliko je kao zemlja podrijetla u carinskoj deklaraciji navedena šifra 978 (EU), u ovaj obrazac treba unijeti zemlju otpreme/izvoza (polje 15a JCD-a).

Stupac 4 – Unosi se vrijednost robe uvezene na oplemenjivanje ili vrijednost robe izvezena nakon oplemenjivanja.

Treba prikazati ukupnu vrijednost robe, što znači da vrijednost robe nakon oplemenjivanja uključuje vrijednost uvezene robe (materijala) na oplemenjivanje uvećanu za vrijednost ugrađenog materijala i vrijednost domaće usluge (**Statistička vrijednost robe** koja je prikazana u Intrastat obrascu ili carinskoj deklaraciji prilikom uvoza/izvoza robe).

A.2. Prihod od pružene usluge oplemenjivanja (u kunama)

Mjesec	Vrsta transakcije	Šifra zemlje	Iznos
1	2	3	4

Stupac 1 – Unosi se četveroznamenkasta oznaka mjeseca i godine (npr. za siječanj 2014. godine unosi se 0114). Prikazuje se mjesec ispostavljanja fakture, a ne naplate usluge.

Stupac 2 – Unosi se jedna od ponuđenih brojčanih oznaka za vrstu transakcije:

1a – prihod od usluge oplemenjivanja za robu koja se nakon oplemenjivanja vraća u inozemstvo

1b – prihod od usluge oplemenjivanja za robu koja nakon oplemenjivanja ostaje u Republici Hrvatskoj

Stupac 3 – Unosi se troznamenkasta šifra zemlje vlasnika robe kojemu je pružena usluga oplemenjivanja prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popisi su također raspoloživi na inter-

netskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Primjerice, ako je vlasnik robe kojemu je pružena usluga rezident Njemačke, unosi se šifra 276. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna šifra 095.

Stupac 4 – Unosi se iznos koji je naveden u fakturi ispostavljenjenu vlasniku robe za obavljenju uslugu oplemenjivanja u koji obvezno treba biti uključena i vrijednost eventualno ugrađenog vlastitog materijala. Vrijednost iz fakture preračunava se u kune prema srednjem tečaju HNB-a na dan ispostavljanja fakture.

B. Oplemenjivanje u inozemstvu

B.1. Vrijednost robe koja se izvozi na oplemenjivanje i uvozi nakon oplemenjivanja u inozemstvu (u kunama)

Mjesec	Vrsta transakcije	Šifra zemlje	Iznos
1	2	3	4

NAPOMENA 1: Svakim izvještajem treba prikazati eventualne ispravke podataka iz izvještaja za prethodna razdoblja ukoliko se naknadno utvrdi da je došlo do promjene vrste transakcije, zemlje ili iznosa. Npr., ukoliko se u nekom tromesečju prijavi izvoz robe na oplemenjivanje bez promjene vlasništva (vrsta transakcije 1), a naknadno se ispostavi da će roba ostati u inozemstvu i promijeniti vlasnika (vrsta transakcije 3), obavezno treba poništiti početno prijavljenu šifru vrste transakcije i prijaviti novu. Poništenje se radi na način da se pogrešno prijavljena transakcija ponovi, ali s **negativnim predznakom**, a zatim se unosi nova s ispravnim obilježjima.

NAPOMENA 2: Poslovni subjekti koji nisu obveznici Intrastata za jedan ili oba toka robe, **ne popunjavaju** tablicu B1 za te tokove ali **popunjavaju** tablicu B2. U mjesecu u kojem postanu obveznici Intrastata, moraju početi popunjavati i tablicu B1.

Stupac 1 – Unosi se četveroznamenasta oznaka mjeseca i godine (npr. za siječanj 2014. godine unosi se 0114). Relevantan je mjesec izvoza/uvoza odnosno podnošenja Intrastat obrasca ili carinske deklaracije, a ne mjesec plaćanja ili naplate.

Stupac 2 – Unosi se jedna ili više brojeva oznaka koje označavaju odgovarajuću vrstu transakcije s robom:

1 – **roba izvezena na oplemenjivanje u inozemstvo bez promjene vlasništva**, za koju se očekuje da će se, nakon završetka procesa oplemenjivanja, vratiti izvještajnoj instituciji. U tom slučaju, u stupac 4 unosi se vrijednost izvezeno robe iz dokumenata koji je prate (**Statistička vrijednost robe** iz Intrastat obrasca ili carinske deklaracije).

2 – **roba uvezena nakon oplemenjivanja u inozemstvu vlasniku robe u Republici Hrvatskoj**. U tom slučaju, u stupac 4 unosi se bruto vrijednost robe koja uključuje vrijednost robe prije oplemenjivanja uvećanu za dodanu vrijednost materijala i usluge pružene od strane oplemenjivača u inozemstvu (**Statistička vrijednost robe** iz Intrastat obrasca ili carinske deklaracije).

2a – **roba kupljena u inozemstvu, oplemenjena u inozemstvu te nakon oplemenjivanja uvezena u Republiku Hrvatsku (šifra vrste posla 52)**. U stupac 4 unosi se vrijednost kupljene robe uvećana za vrijednost usluge oplemenjivanja obavljene u inozemstvu. (**Statistička vrijednost robe** iz Intrastat obrasca ili carinske deklaracije).

3 – **roba izvezena na oplemenjivanje koja ostaje u inozemstvu**. U tom slučaju, stupac 4 unosi se vrijednost robe

koja je izvezena na oplemenjivanje te se nakon oplemenjivanja ne vraća u Republiku Hrvatsku, već je izvještajna institucija (vlasnik robe) prodaje oplemenjivaču ili nekom drugom kupcu u inozemstvu. U tom slučaju, u stupac 4

unosi se vrijednost izvezeno robe iz dokumenata koji je prate (**Statistička vrijednost robe** iz Intrastat obrasca ili carinske deklaracije).

Stupac 3 – Unosi se troznamenasta šifra zemlje namjene/ispоруke iz Intrastat obrasca ili namjene/podrijetla iz carinske deklaracije prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Primjerice, ako se roba izvozi na oplemenjivanje u Njemačku, unosi se šifra 276. Iznimno, za Kosovo se koristi šifra 095. Ukoliko je kao zemlja podrijetla u carinskoj deklaraciji navedena šifra 978 (EU), u ovaj obrazac treba unijeti zemlju otpreme/izvoza (polje 15a JCD-a).

Stupac 4 – Unosi se vrijednost izvezeno robe na oplemenjivanje te vrijednost uvezeno robe nakon oplemenjivanja. Treba prikazati ukupnu vrijednost robe, što znači da roba nakon oplemenjivanja uključuje vrijednost izvezeno robe (materijala) na oplemenjivanje, vrijednost ugrađenog materijala i vrijednost inozemne usluge oplemenjivanja (**Statistička vrijednost robe** koja je prikazana u Intrastat obrascu ili carinskoj deklaraciji prilikom izvoza/uvoza robe).

B.2. Rashod za primljenu uslugu oplemenjivanja (u kunama)

Mjesec	Vrsta transakcije	Šifra zemlje	Iznos
1	2	3	4

Stupac 1 – Unosi se četveroznamenasta oznaka mjeseca i godine (npr. za siječanj 2014. godine unosi se 0114). Prikazuje se mjesec zaprimanja fakture, a ne plaćanja usluge.

Stupac 2 – Unosi se jedna od ponuđenih brojevanih oznaka za vrstu primljene usluge:

1a – rashod za primljenu uslugu oplemenjivanja na robi koja se vraća u Republiku Hrvatsku

1b – rashod za primljenu uslugu oplemenjivanja na robi koja nakon oplemenjivanja ostaje u inozemstvu

Stupac 3 – Unosi se troznamenasta šifra zemlje inozemnog poslovnog subjekta prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Primjerice, ako je uslugu pružio rezident iz Njemačke unosi se šifra 276. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna šifra 095.

Stupac 4 – Unosi se iznos koji je naveden u fakturi primljenoj od inozemnog pružatelja usluge oplemenjivanja. Vrijednost iz fakture preračunava se u kune prema srednjem tečaju HNB-a na dan primanja fakture.

NAPOMENA:

Unosi se eventualna dodatna napomena ili objašnjenje uz prikazane podatke.

UPUTA ZA SASTAVLJANJE IZVJEŠĆA PROPISANIH ODLUKOM O PRIKUPLJANJU PODATAKA ZA POTREBE SASTAVLJANJA PLATNE BILANCE, STANJA INOZEMNOG DUGA I STANJA MEĐUNARODNIH ULAGANJA KOJA SE HRVATSKOJ NARODNOJ BANCİ DOSTAVLJAJU U ELEKTRONIČKOM OBLIKU

I. OPĆE ODREDBE

Ovom Uputom propisuju se izvještajne tablice, oblik, sadržaj, način dostavljanja i metodološke upute za popunjavanje sljedećih izvješća:

- IU-MI – Izvješće o vlasničkim ulaganjima rezidenata u inozemstvo i nerezidenata u zemlju,
- PU-MI – Izvješće o dužničkim ulaganjima rezidenata u inozemstvo i nerezidenata u zemlju,
- INOK-DEP – Izvješće o ostalim kreditnim poslovima s inozemstvom i Izvješće o depozitnim poslovima s inozemstvom,
- KD-ZO – Mjesečno izvješće o kratkoročnim komercijalnim kreditima
- US-PB – Izvješće o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom i posebnim transakcijama s inozemstvom
- OS-HO – Transakcije rezidenata s nerezidentima povezane s osiguranjem
- OS-IO – Transakcije nerezidenata s rezidentima povezane s osiguranjem
- TR-HT – Prihodi i rashodi hrvatskih prijevoznika od pružanja transportnih usluga nerezidentima
- TR- HO – Prateće usluge u transportu inozemnim prijevoznicima i drugim nerezidentima
- TR- IT – Usluge inozemnih prijevoznika hrvatskim rezidentima
- IU-T2 – Uputnik o inozemnim vlasničkim ulaganjima (stanja i transakcije)

Izvješća iz prethodnog stavka Hrvatskoj narodnoj banci dostavljaju se u elektroničkom obliku.

II. UPUTE ZA IZRADU I DOSTAVLJANJE AGREGATNIH IZVJEŠĆA IU-MI I PU-MI

1. UVOD

Platna bilanca (BOP) sustavni je popis vrijednosti ekonomskih transakcija rezidenata jedne zemlje s inozemstvom. Sve se transakcije klasificiraju i iskazuju u skupinama: trgovina robom ili uslugama, dohodak, transferi i kapitalne (financijske) transakcije, čime je određena struktura platne bilance koja se sastoji od tekućeg računa (račun tekućih transakcija) i financijskog računa (račun financijskih transakcija). Suma salda bilance tekućih transakcija i bilance financijskih transakcija jednaka je promjeni rezervi. U slučaju nepoklapanja zbroja salda računa tekućih i financijskih transakcija s promjenom rezervi, poravnanje se obavlja na računu statističkih pogrešaka i propusta.

Međunarodna investicijska pozicija (IIP) pokazuje razinu vanjskog financiranja neke zemlje kroz stanja financijske aktive i pasive u određenom trenutku. Na strani aktive nalaze se potraživanja rezidenata od nerezidenata na osnovi izravnih vlasničkih ulaganja, portfeljna ulaganja u vlasničke instrumente, ulaganja u dužničke instrumente (obveznice, instrumente tržišta novca), financijske izvedenice i ostala ulaganja (kredit, depoziti, trgovački kredit). Na strani pasive nalaze se iste stavke, samo što više nije riječ o potraživanjima rezidenata od nerezidenata nego o dugovanjima rezidenata nerezidentima. Razlika između pasive i aktive je neto IIP (koja je negativna ako je pasiva veća od aktive). Osim navedenih stavki IIP uključuje i pozicije koje se odnose na devizne rezerve zemlje (samo aktiva).

Cilj je ovog istraživanja prikupljanje podataka na mjesečnoj osnovi za sastavljanje financijskog računa BOP-a i IIP-a u segmentu koji se odnosi na trgovinu vlasničkim i dužničkim vrijednosnim papirima te izvješća o stanjima, transakcijama i projekcijama inozemnog duga Republike Hrvatske. U tu svrhu izvještajna populacija, koju čine **kreditne institucije, investicijska društva** koja svojim klijentima pružaju usluge pohrane i administriranja financijskih instrumenata uključujući i poslove skrbništva te s tim povezane usluge u skladu s odredbama Zakona o tržištu kapitala i **Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.**, treba kreirati mjesečna izvješća IU-MI (Izvješće o vlasničkim ulaganjima rezidenata u inozemstvo i nerezidenata u zemlju) i PU-MI (Izvješće o dužničkim ulaganjima rezidenata u inozemstvo i nerezidenata u zemlju) u skladu s uputama koje se nalaze u ovom tekstu.

Izvješćima IU-MI i PU-MI prikupljaju se podaci:

1. o izravnim vlasničkim ulaganjima
2. o portfeljnim vlasničkim ulaganjima
3. o portfeljnim dužničkim ulaganjima i dijelu dužničkih ulaganja u sklopu izravnih ulaganja
4. o raspodjeli dobiti
5. o obračunatim nedospjelim kamatama (*accrual*).

2. OSNOVNI POJMOVI

Rezidenti

Pojam rezidenta definiran je člankom 2. stavkom 1. Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja (dalje u tekstu: Odluka).

Posebno se naglašava da se, za potrebe sastavljanje izvješća IU-MI i PU-MI, rezidentnost investicijskih fondova i mirovinskih fondova utvrđuje prema rezidentnosti društva za upravljanje fondom.

Sve druge osobe koje nisu navedene u članku 2. stavku 1. Odluke smatraju se **nerezidentima**.

Izravna ulaganja

Članak 9. Zakona o deviznom poslovanju definira izravna ulaganja kao »ulaganja rezidenata u inozemstvu i nerezidenata u Republici Hrvatskoj koja ulagač obavi s namjerom uspostavljanja trajnih ekonomskih odnosa i ostvarivanja znatnog utjecaja na upravljanje pravnom osobom«. Izravni vlasnički odnos ostvaruje se ulaganjem nerezidenata u temeljni kapital domaćih trgovačkih društava ili ulaganjem rezidenata u temeljni kapital inozemnih trgovačkih društava kojim se ostvaruje 10 ili više posto udjela u temeljnom kapitalu društva u koje se ulaže. Izravni vlasnički odnos (inicijalno izravno ulaganje) može se uspostaviti vlasničkim ulaganjem u novo trgovačko društvo (osnivanje) ili preuzimanjem udjela u postojećem. Nakon ostvarivanja izravnog vlasničkog odnosa izravnim ulaganjima smatraju se također:

- sva naknadna ulaganja u takvo društvo koja za rezultat imaju povećanje kapitala društva i/ili ostvarivanje dodatnog udjela u temeljnom kapitalu; izravnim ulaganjima smatraju se i ulaganja koja za rezultat imaju i povećanje neke druge komponente kapitala društva (npr. pričuva), ne nužno temeljnog kapitala,
- reinvestirana dobit, odnosno udio izravnog ulagača u dobiti trgovačkog društva koja se ne raspodjeljuje u obliku dividendi ili drugih oblika raspodjele dobiti i
- dužničke transakcije između izravnog ulagača i trgovačkog društva u koje je već izvršeno izravno ulaganje. Ovo uključuje dužničke vrijednosne papire, komercijalne kredite, financijske kredite i ostale dužničko-vjerovničke odnose. Izravnim ulaganjem ne smatra se ulaganje financijskih institucija na osnovi dužničkih transakcija vezanih uz tekuće poslovanje, već se izravnim ulaganjem smatraju samo one transakcije koje su motivirane trajnim interesom vezanim uz vlasnički odnos.

Izravnim ulaganjem ne smatra se ulaganje investicijskog fonda, brokerskog društva, mirovinskog fonda, društva za osiguranje, banke i drugih kvalificiranih ulagatelja koji su dobili odobrenje za rad od odgovarajućeg nadležnog tijela ili su subjekt nadzora na financijskom tržištu. Također, izravnim ulaganjem ne smatra se ni ulaganje novčanih sredstava radi izdavanja depozitarnih zapisa. Iznimno se izravnim ulaganjem smatra ulaganje banke u drugu banku ili financijsku instituciju čija je glavna djelatnost pružanje financijskih usluga te ulaganje društva za osiguranje u drugo društvo za osiguranje ako ulaganja ispunjavaju uvjete iz definicije izravnih ulaganja.

Ulaganja u povlaštene dionice s pravom glasa tretiraju se kao vlasnička ulaganja.

Napominjemo da skrbnik obavlja identifikaciju izravnih ulaganja samo za podatke kojima raspolaže.

Portfeljna ulaganja

Ostala vlasnička ulaganja definirana su u člankom 4. Odluke kao »sva vlasnička ulaganja nerezidenata u Republiku Hrvatsku i rezidenata u inozemstvo koja nisu izravna vlasnička ulaganja«. Misli se konkretno na vlasnička ulaganja kojima se ostvaruje manje od 10% udjela u temeljnom kapitalu društva u koje se ulaže i sva naknadna ulaganja u to društvo dok god je ukupno ostvareni udio u temeljnom kapitalu manji od 10%. Ovakva ulaganja nazivaju se **portfeljna vlasnička ulaganja**. To znači da su vlasnička ulaganja investicijskog fonda, brokerskog društva i mirovinskog fonda zapravo portfeljna vlasnička ulaganja, bez obzira na udio koji su ostvarili u temeljnom kapitalu trgovačkog društva.

Ulaganja u dužničke vrijednosne papire čiji izdavatelj i kupac nisu vlasnički povezani u smislu izravnih ulaganja čine **portfeljna dužnička ulaganja**.

Ulaganja u **povlaštene dionice bez prava glasa** tretiraju se kao dužnička portefeljna ulaganja.

Naglašavamo da je ovdje potrebno prikazivati i podatke o ulaganjima rezidentnih investitora u dužničke vrijednosne papire rezidentnih izdavatelja primarno izdanih na inozemnim tržištima (primjerice obveznice Republike Hrvatske) koje su rezidentni investitori kupili od nerezidenata. Podatke o takvim ulaganjima (primjerice stanja) potrebno je prikazivati do trenutka prodaje (ili dospijeca) promatranog vrijednosnog papira.

Ulaganja investicijskih i mirovinskih fondova jesu portefeljna ulaganja, čak i u slučajevima kada fond drži više od 10% dionica (udjela) ciljnog društva. Isto tako, **ulaganja u investicijske fondove** uvijek su portefeljna vlasnička ulaganja.

Obračunate nedospjele kamate

Obračunate nedospjele kamate onaj su dio kamata koji čini dužnikovu potencijalnu obvezu. To je dio kamata koji još nije dospio na plaćanje, ali je obveza dužnika (npr. kupac obveznice na sekundarnom tržištu plaća prodavatelju cijenu uvećanu za obračunati iznos kamata od posljednjeg plaćanja do trenutka kupnje obveznice).

Kada promatramo obveznice (uključujući obveznice izdane uz premiju ili diskont bez kupona), zapise i slične kratkoročne vrijednosne papire koji su izdani uz diskont ili premiju, razlika između nominalne cijene i cijene kod dospijeca tretira se kao obračunate nedospjele kamate tijekom trajanja obveznice. Kada su izdane uz diskont, kamate koje dospijevaju u svakom razdoblju tretiraju se kao reinvestirana vrijednost same obveznice i povećavaju vrijednost te obveznice. Taj je postupak opisan kao kapitalizacija kamata. Kada se obveznice izdaju uz premiju, iznos kamata koji se obračunava svaki mjesec smanjuje vrijednost obveznice.

Iznos obračunatih nedospjelih kamata računa se po linearnoj metodi.

Skrbnik

Pod pojmom skrbnik, a za potrebe ove Upute, smatraju se izvještajne institucije: kreditne institucije i investicijska društva koja svojim klijentima pružaju usluge pohrane i administriranja financijskih instrumenata uključujući i poslove skrbništva te s tim povezane usluge u skladu s odredbama Zakona o tržištu kapitala i Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.

Matični broj

Matični broj rezidenta pravne osobe, za potrebe ove Upute, jest matični broj koji pravnim osobama dodjeljuje Državni zavod za statistiku.

Ako se radi o rezidentima fizičkim osobama, potrebno je koristiti vrijednost 99999.

Sektor rezidenta

Sektor rezidenta predstavlja brojčana oznaka sektora rezidentnog investitora/izdavatelja. Za potrebe ovog izvještaja unosi se broj pridružen opciji koja odgovara instituciji rezidentnog investitora/izdavatelja:

1 središnja država	10 mješovita trgovačka društva (preko 50% u vlasništvu države)
2 središnji fondovi	11 privatna trgovačka društva
3 razvojne banke	12 neprofitne organizacije
4 lokalni organi uprave i fondovi	13 obrtnici i trgovci
5 središnja banka	14 kućanstva (pojedinci)
6 poslovne banke	15 međunarodne financijske institucije
7 ostale depozitne institucije	16 otvoreni investicijski fondovi
8 nedepozitne financijske institucije	17 mirovinski fondovi
9 javna trgovačka društva (100% u vlasništvu države)	

Država nerezidenta

Troznamenkasta brojčana oznaka zemlje sjedišta ili prebivališta nerezidenta prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna šifra 095.

Valuta, nominalna ili tržišna

Troznamenkasta brojčana oznaka valute u kojoj se iskazuje vrijednost promatranog vrijednosnog papira prema popisu novčanih jedinica i drugih platnih sredstava i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 2. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«.

Transakcija

Svaka kupnja ili prodaja vrijednosnog papira. Pod oznakom 'trans_nominala' misli se na nominalnu vrijednost transakcije, dok se pod oznakom 'trans_trzisna' misli na stvarno plaćeni iznos transakcije koji se može aproksimirati cijenom promatranog vrijednosnog papira s tržišta, odnosno burze. Ukoliko takva cijena trenutačno ne postoji, može se koristiti posljednja poznata cijena ili ju je moguće procijeniti na osnovi cijene sličnog vrijednosnog papira (promjena njegove cijene jednaka je promjeni cijene promatranog vrijednosnog papira u istom razdoblju).

Stanje

To je stanje na kraju izvještajnog mjeseca. Pod oznakom 'stanje_nominala' misli se na nominalnu vrijednost s kraja mjeseca, dok se pod oznakom 'stanje_trzisna' misli na vrijednost stanja prema cijeni vrijednosnog papira na posljednji dan izvještajnog mjeseca prema podacima tržišta, odnosno burze.

3. KONCEPT ISTRAŽIVANJA

Za svaku vrstu ulaganja (izravna vlasnička, portfeljna vlasnička, izravna dužnička i portfeljna dužnička) prikupljaju se podaci o stanjima, transakcijama i cjenovnim prilagodbama (ukoliko postoje). Osim toga, prikupljaju se i podaci o obračunatim nedospjelim kamatama za dužničke vrijednosne papire.

Transakcije u izvještajnom mjesecu trebaju prikazivati neto kupnje i prodaje određenog vrijednosnog papira grupirane prema transaktorima iz pojedinih država za svaku izvještajnu instituciju i pripadajući vrijednosni papir. Svaka kupnja vrijednosnog papira izvještava se s pozitivnim predznakom, dok se prodaja vrijednosnog papira izvještava s negativnim predznakom.

Izvještajna vrijednost je tržišna vrijednost, odnosno stvarno plaćeni iznos izražen u kunama (po potrebi preračunat upotrebom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke za odnosnu valutu na dan transakcije¹). Napominjemo da takva vrijednost u slučaju dužničkih vrijednosnih papira obuhvaća i obračunate nedospjele kamate. Osim o tržišnoj potrebno je izvijestiti i o nominalnoj vrijednosti vrijednosnog papira (vlasničkog i dužničkog).

Identificiranje transaktora nužno je zbog pravilnog praćenja izravnih i portfeljnih ulaganja. Primjerice, ako iz jedne države postoji nekoliko investitora od kojih su neki portfeljni, a neki izravni, iznos neto kupnji i prodaja za tu državu ne pruža dovoljno informacija za sastavljanje ciljnih izvješća. Podaci grupirani prema transaktorima omogućavaju precizno praćenje povećanja i smanjenja izravnih i portfeljnih ulaganja i posebno promjenu tipa ulaganja, što je nužno u sastavljanju IIP-a. Radi očuvanja tajnosti podataka o investorima, o svim stanjima i transakcijama koji se odnose na isti papir čiji su transaktori rezidenti jedne države treba izvijestiti na razini te države i vrste ulaganja.

Vrijednost ulaganja na posljednji dan izvještajnog mjeseca (stanje) treba biti iskazana po tržišnoj vrijednosti. Ukoliko ona nije poznata, može se koristiti samo nominalna vrijednost (tada se u stupce tržišnih vrijednosti upisuju nominalne vrijednosti). Iako je za praćenje stanja ulaganja dovoljno grupiranje po državama, podaci trebaju biti grupirani na razini vlasnika grupiranih prema državama zbog vezivanja podataka o transakcijama s podacima o stanjima. Vrijednosti trebaju biti iskazane u kunama (po potrebi preračunato po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na kraju razdoblja za odnosnu valutu).

Radi preciznijeg sastavljanja računa dohotka, ali i za potrebe financijskog računa BOP-a i sastavljanja određenih pozicija IIP-a potrebno je izvijestiti i o stečenim dohocima. Preciznije, za vlasnička ulaganja potrebni su podaci o odluci o raspodjeli dobiti kako bismo izračunali kolika je reinvestirana (zadržana) dobit te podaci o mjesecu u kome je došlo do isplate dividendi inozemnim dioničarima. Za dužnička ulaganja potrebni su podaci o obračunatim nedospjelim kamatama na razini pojedinačnog dužničkog vrijednosnog papira i države stranih investitora kojima dotične obračunate nedospjele kamate pripadaju, ili države i stranog vrijednosnog papira u koje su ulagali rezidenti.

Konačno, nužno je identificiranje rezidenta pravne osobe u izvješćima o ulaganjima nerezidenata u Hrvatsku i rezidenata u inozemstvo da bi se podaci iz tromjesečnih izvješća mogli povezati s podacima njihovih bilanci stanja ili računa dobiti i gubitka.

4. UČESTALOST ISTRAŽIVANJA I ROK DOSTAVE PODATAKA

Hrvatska narodna banka u sklopu statistike ekonomskih odnosa s inozemstvom objavljuje tromjesečne podatke BOP-a i IIP-a, ali i mjesečne podatke inozemnog duga. Svi izvori podataka financijskog računa BOP-a (pa samim tim i cjelokupnog IIP-a) koncipirani su na mjesečnoj razini pa se stoga i izvješća IU-MI i PU-MI moraju sastavljati na mjesečnoj osnovi.

Rok dostave podataka je 10 dana nakon završetka izvještajnog mjeseca.

5. MEDIJ I OBLIK DOSTAVLJANJA PODATAKA

Podaci se dostavljaju **isključivo u elektroničkom obliku** na jednom od medija tipa CD ili DVD ili putem elektroničke pošte. Ukoliko se radi o tekstualnim datotekama (*.txt), svaka tablica mora biti prikazana u posebnoj datoteci. Naziv datoteke sadrži naziv skrbnika i oznaku tablice u skladu s nazivom tablice:

(primjerice 'naziv_skrbnika_rezidenti_201101').

Tablice se kreiraju u dva oblika, a to su:

- kompatibilna baza Microsoft Access koja sadrži sve izvještajne tablice (*.mdb) ili
- tekstovna datoteka čija su polja odvojena znakom '#' (*.txt).

6. ULAGANJA NEREZIDENATA U REPUBLIKU HRVATSKU OBUHVAĆENA OVIM ISTRAŽIVANJEM

U nastavku su definirana ulaganja nerezidenata u Republiku Hrvatsku koja su obuhvaćena ovim istraživanjem. Prvo su definirana vlasnička ulaganja nerezidenata i s njima povezan tretman dobiti ili gubitka. Nakon toga su definirana dužnička ulaganja nerezidenata u Republiku Hrvatsku i na kraju tretman obračunatih nedospjelih kamata.

6.1. Izvješće o vlasničkim ulaganjima nerezidenata u Republiku Hrvatsku (IU-MI)

Ovim izvješćem prikupljaju se podaci u vlasničkim izravnim i portfeljnim ulaganjima nerezidenata u rezidente pravne osobe, ali i podaci o ulaganjima opisanim u poglavlju 7.1.

¹ Za valute koje ne postoje na tečajnici potrebno je koristiti podatke iz drugih raspoloživih izvora ili ih aproksimirati kretanjem valute s kojom promatrana valuta ima visoku korelaciju.

Tablica rezidentnih izdavatelja vlasničkih vrijednosnih papira i rezidentnih investitora u vlasničke vrijednosne papire stranih izdavatelja zajednička je za oba smjera ulaganja:

1) rezidenti_GGGGMM

- popis svih rezidentnih izdavatelja dionica ili rezidentnih investitora u strane dionice i udjele u fondovima prema evidenciji skrbnika u izvještajnom razdoblju.

Za potrebe sastavljanja izvješća o vlasničkim ulaganjima nerezidenata u rezidente potrebno je sastaviti izvješće koje sadrži sljedeće dvije tablice:

1) vrijednosni_papiri_GGGGMM

- popis svih vlasničkih vrijednosnih papira (dionica) domaćih izdavatelja i oznaka udjela u fondovima prema evidenciji skrbnika

2) strana_ulaganja_GGGGMM

- stanja i transakcije na razini vrijednosnog papira (ili udjela u fondu) i države.

Izlazne tablice

Kao što je prije definirano, postoje tri izlazne tablice po smjeru ulaganja: tablica rezidenata, tablica vrijednosnih papira i tablica stanja i transakcija.

Za potrebe praćenja vlasničkih ulaganja nerezidenata u rezidente i vlasničkih ulaganja rezidenata u nerezidente, tablica 'rezidenti_GGGGMM' obuhvaća popis rezidentnih izdavatelja dionica ili rezidentnih investitora u strane dionice čiji se papiri nalaze na skrbi u vlasništvu inozemnih investitora (za domaće izdavatelje dionica) ili domaćih investitora (koji su ulagali u strane dionice) u promatranom mjesecu.

rezidenti_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	trgovačko društvo	oznaka domaćeg trgovačkog društva – izdavatelja ili investitora (matični broj)	text, 50
	sektor	sektor rezidenta	text, 3
	naziv	naziv ili ime rezidenta	text, 255
	adresa	adresa rezidenta	text, 255
	grad	sjedište ili prebivalište rezidenta	text, 255
	pt	poštanski broj sjedišta ili prebivališta	long integer

Za vlasnička ulaganja nerezidenata u rezidente pravne osobe i/ili investicijske fondove, tablica vrijednosnih papira 'vrijednosni_papiri_GGGGMM' sadrži popis vrijednosnih papira prema evidenciji skrbnika.

Za udjele u otvorenim investicijskim fondovima ne treba navoditi veličinu emisije. U polje 'vp' upisuje se identifikator koji započinje s »HR« nakon čega slijedi oznaka fonda. Primjerice, za fond 'RBAI-U-RBAL' potrebno je upisati 'HRRBAIURBAL'.

vrijednosni_papiri_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	vp	ISIN oznaka vrijednosnog papira (izdavatelj 'trgovačko društvo')	text, 255
☒	trgovačko društvo	oznaka domaćeg trgovačkog društva – izdavatelja (matični broj)	text, 50
	opis_vp	kratak opis vrijednosnog papira (npr. redovna dionica, povlaštena dionica itd.)	text, 255
	broj	veličina emisije promatranog vrijednosnog papira	number, long integer
	nominala	nominalna vrijednost vrijednosnog papira	number, double
	nom_valuta	valuta za nominalnu vrijednost	text, 3
	trzisna	tržišna vrijednost vrijednosnog papira na kraju izvještajnog mjeseca	number, double
	trz_valuta	valuta za tržišnu vrijednost	text, 3

Za potrebe izvješćivanja o transakcijama po ulaganjima nerezidenata u rezidente pravne osobe i investicijske fondove, tablica stanja i transakcija 'strana_ulaganja_GGGGMM' treba biti grupirana na razini ključa domaće institucije, države i domaćeg vrijednosnog papira ili udjela u fondu. Tablica treba izgledati kao u nastavku.

strana_ulaganja_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	tip	izravno (di) ili portfeljno (pi) ulaganje	text, 2

☒	vp	ISIN oznaka vrijednosnog papira (izdavatelj 'trgovačko društvo')	text, 255
☒	trgovačko društvo	oznaka domaćeg trgovačkog društva (matični broj)	text, 50
☒	država	država rezidentnosti (sjedišta, prebivališta) inozemnog investitora	text, 3
	postotak_ino	suma % udjela	number, double (>=0 AND <=100)
	stanje_nominala	nominalna vrijednost ulaganja	number, double
	stanje_trzisna	tržišna vrijednost ulaganja	number, double
	trans_nominala	nominalna vrijednost transakcija	number, double
	trans_trzisna	tržišna vrijednost transakcija	number, double
	prilagodba_nominala	nominalna vrijednost prilagodbe	number, double
	prilagodba_trzisna	tržišna vrijednost prilagodbe	number, double

Zadnja tablica sadrži podatke o stanju na kraju izvještajnog razdoblja, transakcijama tijekom izvještajnog razdoblja i prilagodbama (reklasifikacija tipa ulaganja tijekom izvještajnog razdoblja). Za svaku poziciju bilježe se i nominalne i tržišne vrijednosti.

Svaka kupnja udjela bilježi se kao pozitivna vrijednost, dok se svaka prodaja bilježi kao negativna vrijednost. Ukoliko je isti investitor imao nekoliko kupnji i prodaja udjela/dionica istog domaćeg trgovačkog društva tijekom izvještajnog razdoblja, bilježi se neto vrijednost tih transakcija. Za ulaganja inozemnih investitora u otvorene investicijskim fondove ne treba prikazati udio u vlasništvu, nego se u polje 'postotak_ino' upisuje 0 (nula).

U **Prilogu 2.** uz Glavu II ove Upute prikazane su različite situacije ulaganja nerezidenata u rezidente pravne osobe koje rezultiraju promjenom inozemnih vlasničkih ulaganja. Prvih pet primjera pokazuje kako treba bilježiti određene promjene grupirane na razini države (zbog prikaza principa), dok primjer 6. pokazuje kako bilježiti promjene na razini države i vrijednosnog papira. Napominjemo da izvješća IU-MI trebaju sadržavati oznaku vrijednosnog papira (ISIN).

6.2. Izvješće o distribuciji dobiti za vlasnička ulaganja nerezidenata u Republiku Hrvatsku (IU-MI)

Osim kupnje i prodaje udjela u kapitalu (ili dionica), na vrijednost inozemnih vlasničkih ulaganja utječe i zadržana dobit.

Ukoliko skupština društva odluči da dio ili cijeli iznos ostvarene dobiti ne isplati dioničarima u obliku dividendi nego zadrži (reinvestira), vrijednost ulaganja inozemnih investitora povećava se za iznos zadržane dobiti koja se odnosi na njih u skladu s njihovim udjelom u vlasništvu. Obrnut je slučaj ako trgovačko društvo ostvari gubitak – za adekvatni dio gubitka u skladu s udjelom u kapitalu smanjit će se stanje ulaganja inozemnih investitora.

Statistika BOP-a bilježi ove vrijednosti na tekućem računu u podračunu dohotka (dohodak od vlasničkih ulaganja – dividende i zadržana dobit) i financijskom računu (izravna ulaganja – zadržana dobit). Statistika IIP-a bilježi zadržanu dobit u istoj poziciji, zajedno s podacima o izravnim ulaganjima.

Iznos zadržane dobiti/gubitka povećava/smanjuje vrijednost ukupnog kapitala trgovačkog društva. Ako u kapitalu trgovačkog društva sudjeluje inozemni investitor, u skladu s promjenama kapitala mijenjaju se stanja inozemnih izravnih ulaganja. Zato je potrebno izolirati promjene kapitala do kojih dolazi zbog zadržavanja dobiti/gubitka. Ukoliko se to ne učini, ovakve promjene bit će pripisane prilagodbama cijena što metodološki nije točno².

Osim zadržane dobiti/gubitka rezidentnih trgovačkih društava potrebno je prikazati podatke o isplatama dividendi inozemnim investitorima. Napominjemo da skrbnik ne mora popunjavati tablice definirane u poglavlju 6.2. ukoliko ne raspolaže potrebnim podacima, ali o tome mora pismeno izvijestiti Hrvatsku narodnu banku.

Izlazne tablice

Reinvestirana dobit ovisi o visini dobiti prije oporezivanja, plaćenom porezu i iznosu dividendi pa stoga za njeno pravilno izračunavanje trebamo raspolagati podacima kao što je navedeno u tablicama u nastavku.

Za izvješće o ulaganjima nerezidenata u rezidente potrebno je sastaviti sljedeće tablice:

Dobit_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća ³	6.2.1 date, short (D.M.YYYY)
6.2.2	6.2.3 trgovačko društvo	6.2.4 oznaka domaćeg trgovačkog društva	6.2.5 text, 50
	dobit_prije	iznos dobiti prije oporezivanja	number, double
	dobit_poslije	iznos dobiti nakon oporezivanja	number, double
	dividenda	iznos dividende koja se raspoređuje svim dioničarima	number, double

² Budući da izvješća sadrže podatke o stanjima i transakcijama, iznos zadržane dobiti već je sadržan u podacima o stanjima.

³ U ovu tablicu treba upisati samo one podatke koji se odnose na mjesec u kojem je donesena odluka o raspodjeli dobiti rezidentne prave osobe.

Dividende_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	trgovačko društvo	oznaka domaćeg trgovačkog društva	text, 50
☒	tip	izravno (di) ili portfeljno (pi) ulaganje	text, 2
☒	država	država rezidentnosti (sjedišta, prebivališta) inozemnog investitora	text, 3
	iznos	iznos dividendi koje su isplaćene investitorima iz dotične države	number, double

Popunjavanjem ovih tablica zapravo se registrira mjesec u kojem je donesena odluka o raspodjeli dobiti, iznos dobiti i iznos dividendi. Podaci sadrže i sve isplate dividendi inozemnim ulagačima grupirane prema tipu ulaganja i državi.

U tablicu o dobiti trgovačkog društva unosi se mjesec u kojem je donesena odluka o raspodjeli dobiti. U tablicu o dividendama unosi se mjesec u kojem se obavljaju isplate dividendi.

Nužno je rastaviti isplatu dividendi na iznose isplaćene izravnim i portfeljnim investitorima jer se dohodak od ulaganja u platnoj bilanci prati odvojeno prema tipu ulaganja, kao što će biti prikazano u **Prilogu 3.** uz Glavu II ove Upute, primjeru 8.

Budući da se izvješćima prate tržišne i nominalne vrijednosti, moguće je da razlika promjene u nominalnim stanjima i sumi transakcija u izvještajnom razdoblju iznosi upravo onoliko kolika je zadržana dobit u tom razdoblju. Udjeli pojedinih država u zadržanoj dobiti jednaki su udjelima u vlasničkoj strukturi s početka razdoblja. Međutim, ovakvo rješenje problema ne govori ništa o isplatama dividendi. Jednako tako, ako je ulaganje izvršeno u stvarima ili zamjenom dužničkog odnosa vlasničkim, neće biti zabilježene nikakve transakcije iako je došlo do promjene u stanjima.

U **Prilogu 3.** uz Glavu II ove Upute nalaze se primjeri koji ilustriraju metodologiju.

6.3. Izvješće o dužničkim ulaganjima nerezidenata u Republiku Hrvatsku (PU-MI)

Ovim izvješćem prikupljaju se podaci o dužničkim ulaganjima u okviru izravnih ulaganja i dužničkim portfeljnim ulaganjima ulaganja nerezidenata u rezidente.

Tablica rezidentnih izdavatelja dužničkih vrijednosnih papira i rezidentnih investitora u dužničke vrijednosne papire stranih izdavatelja zajednička je za oba smjera ulaganja:

1) dug_rezidenti_GGGGMM

- popis svih rezidentnih izdavatelja vrijednosnih papira ili rezidentnih investitora u strane dužničke vrijednosne papire prema evidenciji skrbnika u izvještajnom razdoblju.

Za potrebe sastavljanja izvješća o dužničkim ulaganjima nerezidenata u rezidente potrebno je sastaviti izvješće koje sadrži sljedeće dvije tablice:

1) dug_vrijednosni_papiri_GGGGMM

- popis dužničkih vrijednosnih papira domaćih izdavatelja prema evidenciji skrbnika

2) dug_strana_ulaganja_GGGGMM

- stanja i transakcije na razini vrijednosnog papira i države

Izlazne tablice

Kao što je prije definirano, postoje tri izlazne tablice po smjeru ulaganja: tablica rezidenata, tablica vrijednosnih papira i tablica stanja i transakcija.

Za potrebe praćenja dužničkih ulaganja nerezidenata u rezidente i rezidenata u nerezidente, tablica izdavatelja 'dug_rezidenti_GGGGMM' obuhvaća popis rezidentnih izdavatelja ili investitora u dužničke vrijednosne papire (domaće ili strane) čiji se papiri nalaze na skrbi, a u vlasništvu su inozemnih investitora (za domaće izdavatelje dužničkih vrijednosnih papira) ili domaćih investitora (koji su ulagali u strane dužničke vrijednosne papire) u promatranom mjesecu.

dug_rezidenti_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	trgovačko društvo	oznaka rezidenta – izdavatelja ili investitora (matični broj)	text, 50
	sektor	oznaka sektora rezidenta	text, 3
	naziv	naziv rezidenta	text, 255
	adresa	adresa rezidenta	text, 255
	grad	sjedište rezidenta	text, 255
	pt	poštanski broj sjedišta	long integer

Za dužnička ulaganja nerezidenata u rezidente, tablica vrijednosnih papira 'dug_vrijednosni_papiri_GGGGMM' sadrži popis dužničkih vrijednosnih papira prema evidenciji skrbnika. Za povlaštene dionice bez prava glasa ne treba popunjavati polja tablice koja kod ovog instrumenta nemaju smisla.

dug_vrijednosni_papiri_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	vp	ISIN oznaka vrijednosnog papira (izdavatelj 'trgovačko društvo')	text, 255
☒	trgovačko društvo	oznaka domaćeg trgovačkog društva – izdavatelja (matični broj)	text, 50
	opis_vp	kratak opis vrijednosnog papira (npr. komercijalni zapis, obveznica, diskontna obveznica itd.)	text, 255
	broj	veličina emisije promatranog vrijednosnog papira	number, long integer
	nominala	nominalna vrijednost vrijednosnog papira	number, double
	nom_valuta	valuta za nominalnu vrijednost	text, 3
	trzisna	tržišna vrijednost vrijednosnog papira na kraju izvještajnog mjeseca	number, double
	trz_valuta	valuta za tržišnu vrijednost	text, 3
	datum_izdavanja	datum izdavanja dužničkog v. p.	date, short (D.M.YYYY)
	datum_dospijeca	datum dospijeca dužničkog v. p.	date, short (D.M.YYYY)
	otplate_glavnice	broj isplata glavnice u godini*	long integer
	otplate_kamata	broj plaćanja kamata u godini*	long integer
	nominalna_stopa	nominalna godišnja kamatna stopa	number, double

* Godišnje – 1, polugodišnje – 2, tromjesečno – 4, mjesečno – 12

Za potrebe izvješćivanja o transakcijama po ulaganjima nerezidenata u rezidente, tablica stanja i transakcija 'dug_strana_ulaganja_GGGGMM' treba biti grupirana na razini ključa domaće institucije, države i domaćeg vrijednosnog papira. Tablica treba izgledati kao u nastavku.

dug_strana_ulaganja_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	tip	izravno (di) ili portfeljno (pi) ulaganje	text, 2
☒	vp	ISIN oznaka vrijednosnog papira (izdavatelj 'trgovačko društvo')	text, 255
☒	trgovačko društvo	oznaka domaćeg trgovačkog društva (matični broj)	text, 50
☒	drzava	država rezidentnosti (sjedišta, prebivališta) inozemnog investitora (Hrvatska za domaćeg investitora u domaće dužničke vrijednosne papire primarno emitirane u inozemstvu)	text, 3
	stanje_nominala	nominalna vrijednost ulaganja	number, double
	stanje_trzisna	tržišna vrijednost ulaganja	number, double
	trans_nominala	nominalna vrijednost transakcija	number, double
	trans_trzisna	tržišna vrijednost transakcija	number, double
	prilagodba_nominala	nominalna vrijednost prilagodbe	number, double
	prilagodba_trzisna	tržišna vrijednost prilagodbe	number, double

Posljednja tablica pokazuje podatke o stanju na kraju izvještajnog razdoblja, transakcijama tijekom izvještajnog razdoblja i prilagodbama (reklasifikacije tipa ulaganja tijekom izvještajnog razdoblja). Za svaku poziciju bilježi se i nominalne i tržišne vrijednosti.

Svaka kupnja dužničkog vrijednosnog papira bilježi se kao pozitivna vrijednost, dok se svaka prodaja bilježi kao negativna vrijednost. Ukoliko je isti investitor imao nekoliko kupnji i prodaja dužničkih vrijednosnih papira istog domaćeg trgovačkog društva tijekom izvještajnog razdoblja, bilježi se neto vrijednost tih transakcija.

U **Prilogu 4.** uz Glavu II ove Upute prikazane su različite situacije ulaganja nerezidenata u rezidente pravne osobe koje rezultiraju promjenom inozemnih dužničkih ulaganja. Primjeri 10. – 13. pokazuju kako treba bilježiti određene promjene grupirane na razini države (zbog prikaza principa). Primjer 14. pokazuje kako bilježiti promjene na razini države i vrijednosnog papira. Kao kod vlasničkih ulaganja, potrebno je voditi računa i o sektoru rezidenta.

Izvješća PU-MI trebaju sadržavati oznaku vrijednosnog papira (ISIN).

6.4. Izvješće o obračunatim nedospjelim kamata kod dužničkih ulaganja nerezidenata u Republiku Hrvatsku (PU-MI)

Za potrebe statistike Hrvatske narodne banke potrebno je da skrbnici u okviru svojih izvještaja dostave i podatke o tržišnim vrijednostima dužničkih vrijednosnih papira.

Hrvatska narodna banka će preuzeti podatke o tržišnim vrijednostima koje posjeduje skrbnik, bilo da su one preuzete neposredno s tržišta ili ih je skrbnik izračunao po metodama koje se tamo primjenjuju. Ukoliko skrbnik nema podatke o tržišnim vrijednostima, treba ih, za potrebe izvještavanja Hrvatske narodne banke, procijeniti po nekoj metodi. Osim toga, potrebno je izdvojiti dio koji čine obračunate nedospjele kamate (*accrued interest*) i prikazati ga u posebnim tablicama.

Ukoliko skrbnici ne raspolažu podacima o tržišnim vrijednostima pojedinih dužničkih vrijednosnih papira, potrebno ih je procijeniti na način definiran u **Prilogu 1.** uz Glavu II ove Upute. Tržišna vrijednost može se aproksimirati zbrajanjem njihove nominalne vrijednosti i procijenjene vrijednosti obračunatih nedospjelih kamata. Iznos obračunatih kamata raste između dva datuma dospijeća kupona, a u trenutku plaćanja kupona postaje jednak nuli. Nakon plaćanja ponovo se počinje povećavati i tako sve do dospijeća dužničkog vrijednosnog papira.

Jednostavnosti radi obračunate nedospjele kamate u trenutku t između dvije isplate kupona mogu se izračunati primjenom nominalne kamatne stopa na nominalnu vrijednost dužničkog vrijednosnog papira, po formuli kako slijedi:

$$AI_t = NV \cdot \left(\frac{k \cdot T}{360} \right) \cdot \left(\frac{t}{T} \right) = NV \cdot \frac{k \cdot t}{360} \quad (1)$$

gdje je

AI_t ; akumulirane kamate na dan t

NV ; nominalna vrijednost

k ; nominalna godišnja kamatna stopa

t ; kalendarski broj dana proteklih od posljednjeg isplaćenog kupona

T ; kalendarski broj dana između dvije isplate kupona

Radi pravilne reklasifikacije ulaganja i pravilnog bilježenja transakcije kupnje ili prodaje dužničkih vrijednosnih papira čija cijena uključuje i obračunate nedospjele kamate, potrebno je ovakav izračun obavljati na dnevnoj osnovi.

Napominjemo da se kod izračuna obračunatih nedospjelih kamata koristi metoda izračuna kamata kojom se obračunava 360 dana u godini i kalendarski broj dana u mjesecu.

Izlazne tablice

Tablice izlaznih podataka moraju biti sadržajno usklađene s tablicama izdavatelja i vrijednosnih papira.

Za potrebe praćenja dužničkih ulaganja nerezidenata u rezidente tablica 'accrual_GGGGMM' treba biti grupirana na razini ključa domaće institucije, države investitora i domaćeg vrijednosnog papira.

dug_accrual_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	trgovačko društvo	oznaka domaćeg izdavatelja	text, 50
☒	tip	izravno (di) ili portfeljno (pi) ulaganje	text, 2
☒	vp	ISIN oznaka vrijednosnog papira (izdavatelj 'trgovačko društvo')	text, 255
☒	država	država rezidentnosti (sjedišta, prebivališta) inozemnog investitora ili Hrvatska za domaćeg investitora u domaće dužničke vrijednosne papire primarno emitirane u inozemstvu	text, 3
	stanje_kraj	stanje obračunatih nedospjelih kamata na kraju	number, double
	iznos	iznos obračunatih nedospjelih kamata u razdoblju	number, double
	trans_nominala	nominalna vrijednost transakcije ili isplaćenih dospjelih kamata	number, double
	prilagodba_nominala	nominalna vrijednost prilagodbe	number, double

Nužno je rastaviti obračunate nedospjele kamate na iznose koji se odnose na izravna i portfeljna ulaganja jer se dohodak od ulaganja u BOP prati odvojeno prema tipu ulaganja, kao što će biti prikazano u primjeru 18.

U **Prilogu 5.** uz Glavu II ove Upute nalaze se primjeri koji ilustriraju metodologiju.

7. ULAGANJA REZIDENATA U INOZEMSTVO OBUHVAĆENA OVIM ISTRAŽIVANJEM

U nastavku su definirana ulaganja rezidenata u inozemstvo koja su obuhvaćena ovim istraživanjem. Prvo su definirana vlasnička ulaganja rezidenata i s njima povezan tretman dobiti ili gubitka. Nakon toga definirana su dužnička ulaganja rezidenata u inozemstvo i na kraju tretman obračunatih nedospjelih kamata.

7.1. Izvješće o vlasničkim ulaganjima rezidenata u inozemstvo (IU-MI)

Ovim izvješćem prikupljaju se podaci o ulaganjima opisanim u poglavlju 6.1., ali i o vlasničkim izravnim i portfeljnim ulaganjima rezidenata u nerezidente pravne osobe.

Tablica rezidentnih izdavatelja vlasničkih vrijednosnih papira i rezidentnih investitora u vlasničke vrijednosne papire stranih izdavatelja zajednička je za oba smjera ulaganja:

1) rezidenti_GGGGMM

– popis rezidentnih izdavatelja dionica ili rezidentnih investitora u strane dionice i udjele u fondovima prema evidenciji skrbnika.

Za potrebe sastavljanja izvješća o vlasničkim ulaganjima rezidenata u nerezidente potrebno je sastaviti izvješće koje sadrži sljedeće dvije tablice:

- 1) A_vrijednosni_papiri_GGGGMM
 - popis vlasničkih vrijednosnih papira (dionica) stranih izdavatelja i oznaka udjela u inozemnim fondovima prema evidenciji skrbnika
- 2) A_strana_ulaganja_GGGGMM
 - stanja i transakcije na razini vrijednosnog papira (ili udjela u fondu) i države.

Izlazne tablice

Kao što je prije definirano, postoje tri izlazne tablice po smjeru ulaganja: tablica rezidenata, tablica vrijednosnih papira i tablica stanja i transakcija.

Za potrebe praćenja vlasničkih ulaganja rezidenata u nerezidente, tablica 'rezidenti_GGGGMM' obuhvaća popis rezidentnih izdavatelja dionica ili rezidentnih investitora u strane dionice čiji se papiri nalaze na skrbi u vlasništvu inozemnih investitora (za domaće izdavatelje dionica) ili domaćih investitora (koji su ulagali u strane dionice) u promatranom mjesecu. Ova tablica definirana je u poglavlju 6.1.

Za potrebe praćenja vlasničkih ulaganja rezidenata u nerezidente pravne osobe, nije potrebno sastavljati posebnu tablicu stranih izdavatelja jer se svi potrebni podaci nalaze u tablici 'A_vrijednosni_papiri_GGGGMM'. Međutim, za takva ulaganja potrebni su nam podaci o domaćim investitorima koji se nalaze u tablici 'rezidenti_GGGGMM'. Ovdje je potrebno navesti i rezidentne fondove (primjerice investicijske ili mirovinske) koji su ulagali u vlasničke papire u inozemstvu.

Za vlasnička ulaganja rezidenata u nerezidente pravne osobe, tablica vrijednosnih papira 'A_vrijednosni_papiri_GGGGMM' sadrži popis vrijednosnih papira prema evidenciji skrbnika. Kao i u slučaju ulaganja nerezidenata u rezidentne fondove, za udjele u nerezidentnim fondovima ne treba navoditi veličinu emisije. U polje 'vp' upisuje se identifikator koji započinje s dvoslovnim oznakom zemlje u kojoj se nalazi društvo za upravljanje promatranim fondom nakon čega slijedi oznaka fonda.

A_vrijednosni_papiri_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	vp	ISIN oznaka vrijednosnog papira	text, 255
☒	država	oznaka države stranog izdavatelja	text, 3
	opis_vp	kratak opis vrijednosnog papira (npr. redovna dionica, povlaštena dionica, komercijalni zapis, obveznica, diskontna obveznica itd.)	text, 255
	broj	veličina emisije promatranog vrijednosnog papira	number, long integer
	nominala	nominalna vrijednost vrijednosnog papira	number, double
	nom_valuta	valuta za nominalnu vrijednost	text, 3
	trzisna	tržišna vrijednost vrijednosnog papira na kraju izvještajnog mjeseca	number, double
	trz_valuta	valuta za tržišnu vrijednost	text, 3

Za potrebe izvješćivanja o transakcijama po ulaganjima rezidenata u nerezidente pravne osobe i investicijske fondove, tablica stanja i transakcija 'A_strana_ulaganja_GGGGMM' treba biti grupirana na razini ključa domaće institucije, države i stranog vrijednosnog papira ili udjela u fondu. Tablica treba izgledati kao u nastavku.

A_strana_ulaganja_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	tip	izravno (di) ili portfeljno (pi) ulaganje	text, 2
☒	vp	ISIN oznaka vrijednosnog papira (izdavatelj nerezident)	text, 255
☒	trgovačko društvo	oznaka domaćeg investitora (matični broj)	text, 50
☒	država	država rezidentnosti (sjedišta, prebivališta) inozemnog izdavatelja	text, 3
	postotak_ino	suma % udjela	number, double (>=0 AND <=100)
	stanje_nominala	nominalna vrijednost ulaganja	number, double
	stanje_trzisna	tržišna vrijednost ulaganja	number, double
	trans_nominala	nominalna vrijednost transakcija	number, double
	trans_trzisna	tržišna vrijednost transakcija	number, double
	prilagodba_nominala	nominalna vrijednost prilagodbe	number, double
	prilagodba_trzisna	tržišna vrijednost prilagodbe	number, double

Kao što je vidljivo, definicija ove tablice slična je definiciji tablice 'strana_ulaganja_GGGGMM'. I ovdje se za svaku poziciju bilježe nominalne i tržišne vrijednosti.

Svaka kupnja udjela bilježi se kao pozitivna vrijednost, dok se svaka prodaja bilježi kao negativna vrijednost. Ukoliko je isti investitor imao nekoliko kupnji i prodaja udjela/dionica istog domaćeg trgovačkog društva tijekom izvještajnog razdoblja, bilježi se neto vrijednost tih transakcija. Za ulaganja rezidentnih investitora u inozemne otvorene investicijske fondove ne treba prikazati udio u vlasništvu, nego se u polje 'postotak_ino' upisuje 0 (nula).

U **Prilogu 2.** uz Glavu II ove Upute primjer 7. pokazuje pravilno prikazivanje vlasničkih ulaganja rezidenata u inozemstvo. Napominjemo da izvješća IU-MI trebaju sadržavati oznaku vrijednosnog papira (ISIN).

7.2. Izvješće o distribuciji dobiti kod vlasničkih ulaganja rezidenata u inozemstvo (IU-MI)

Osim kupnje i prodaje udjela u temeljnom kapitalu (ili dionica) na vrijednost inozemnih vlasničkih ulaganja utječe i zadržana dobit. Koncept izvješća o distribuciji dobiti za ulaganja rezidenata u inozemstvo isti je kao i kod ulaganja suprotnog smjera.

Napominjemo da skrbnik ne mora popunjavati tablice definirane u ovom poglavlju 7.2. ukoliko ne raspolaže potrebnim podacima, ali o tome mora pismeno izvjestiti Hrvatsku narodnu banku.

Izlazne tablice

I ovdje reinvestirana dobit ovisi o visini dobiti prije oporezivanja, plaćenom porezu i iznosu dividendi pa stoga za njezino pravilno izračunavanje trebamo raspolagati podacima kao što je navedeno u tablicama koje slijede.

Sadržaj izlaznih tablica definiran je u nastavku:

A_Dobit_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća ⁴	date, short (D.M.YYYY)
☒	država	država u kojoj se nalazi nerezidentno trgovačko društvo	text, 3
	dobit_prije	iznos dobiti prije oporezivanja	number, double
	dobit_poslije	iznos dobiti nakon oporezivanja	number, double
	dividenda	iznos dividende koja se raspoređuje svim dioničarima	number, double

A_Dividende_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	trgovačko društvo	matični broj rezidentnog investitora	text, 50
☒	tip	izravno (di) ili portfeljno (pi) ulaganje	text, 2
☒	država	država u kojoj se nalazi nerezidentno trgovačko društvo	text, 3
	iznos	iznos dividendi koje su isplaćene investitorima iz Republike Hrvatske	number, double

Tablice se popunjavaju na isti način kao kod suprotnog smjera ulaganja.

Kao što je opisano u poglavlju 6.2., budući da se izvješćima prate tržišne i nominalne vrijednosti, moguće je da razlika između promjene u nominalnim stanjima i sume transakcija u izvještajnom razdoblju iznosi upravo onoliko kolika je zadržana dobit u tom razdoblju. Udjeli pojedinih država u zadržanoj dobiti jednaki su udjelima u vlasničkoj strukturi s početka razdoblja. Međutim, ovakvo rješenje problema ne govori ništa o isplata dividendi. Jednako tako, ako je ulaganje izvršeno u stvarima ili zamjenom dužničkog odnosa vlasničkim, neće biti zabilježene nikakve transakcije iako je došlo do promjene u stanjima.

U **Prilogu 3.** uz Glavu II ove Upute nalaze se primjeri koji ilustriraju metodologiju.

7.3. Izvješće o dužničkim ulaganjima rezidenata u inozemstvo (PU-MI)

Ovim izvješćem prikupljaju se podaci o dužničkim ulaganjima u okviru izravnih ulaganja i portfeljnih ulaganja nerezidenata u rezidente i rezidenata u nerezidente.

Tablica rezidentnih izdavatelja dužničkih vrijednosnih papira i rezidentnih investitora u dužničke vrijednosne papire stranih izdavatelja zajednička je za oba smjera ulaganja:

1) dug_rezidenti_GGGGMM

- popis rezidentnih izdavatelja vrijednosnih papira ili rezidentnih investitora u strane dužničke vrijednosne papire prema evidenciji skrbnika u izvještajnom razdoblju.

Za potrebe sastavljanja izvješća o dužničkim ulaganjima rezidenata u nerezidente potrebno je sastaviti izvješće koje sadrži sljedeće dvije tablice:

1) dug_A_vrijednosni_papiri_GGGGMM

- popis dužničkih vrijednosnih papira (obveznica) stranih izdavatelja prema evidenciji skrbnika

2) dug_A_strana_ulaganja_GGGGMM

- stanja i transakcije na razini vrijednosnog papira i države.

⁴ U ovu tablicu treba upisati samo one podatke koji se odnose na mjesec u kome je donesena odluka o raspodjeli dobiti nerezidentne pravne osobe.

Izlazne tablice

Kao što je ranije definirano, postoje tri izlazne tablice po smjeru ulaganja: tablica rezidenata, tablica vrijednosnih papira i tablica stanja i transakcija.

Za potrebe praćenja dužničkih ulaganja nerezidenata u rezidente i rezidenata u nerezidente, tablica izdavatelja 'dug_rezidenti_GGGGMM' obuhvaća popis rezidentnih izdavatelja ili investitora u dužničke vrijednosne papire (domaće ili strane) čiji se papiri nalaze na skrbi u vlasništvu inozemnih investitora (za domaće izdavatelje dužničkih vrijednosnih papira) ili domaćih investitora (koji su ulagali u strane dužničke vrijednosne papire) u promatranom mjesecu.

dug_rezidenti_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	trgovačko društvo	oznaka rezidenta – izdavatelja ili investitora (matični broj)	text, 50
	sektor	oznaka sektora rezidenta	text, 3
	naziv	naziv rezidenta	text, 255
	adresa	adresa rezidenta	text, 255
	grad	sjedište rezidenta	text, 255
	pt	poštanski broj sjedišta	long integer

Za potrebe praćenja dužničkih ulaganja rezidenata u nerezidente nije potrebna posebna tablica nerezidentnih izdavatelja jer se svi potrebni identifikatori nalaze u tablici vrijednosnih papira 'dug_A_vrijednosni_papiri_GGGGMM'.

Za dužnička ulaganja rezidenata u nerezidente, tablica vrijednosnih papira 'dug_A_vrijednosni_papiri_GGGGMM' sadrži popis dužničkih vrijednosnih papira prema evidenciji skrbnika. Za povlaštene dionice bez prava glasa ne treba popunjavati polja koja kod ovog instrumenta nemaju smisla.

dug_A_vrijednosni_papiri_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	vp	ISIN oznaka vrijednosnog papira (izdavatelj 'trgovačko društvo')	text, 255
☒	drzava	oznaka države (sjedišta) stranog izdavatelja	text, 3
	opis_vp	kratak opis vrijednosnog papira (npr. komercijalni zapis, obveznica, diskontna obveznica itd.)	text, 255
	broj	veličina emisije promatranog vrijednosnog papira	number, long integer
	nominala	nominalna vrijednost vrijednosnog papira	number, double
	nom_valuta	valuta za nominalnu vrijednost	text, 3
	trzisna	tržišna vrijednost vrijednosnog papira na kraju izvještajnog mjeseca	number, double
	trz_valuta	valuta za tržišnu vrijednost	text, 3
	datum_izdavanja	datum izdavanja dužničkog v. p.	date, short (D.M.YYYY)
	datum_dospijeca	datum dospijeca dužničkog v. p.	date, short (D.M.YYYY)
	otplate_glavnice	broj isplata glavnice u godini*	long integer
	otplate_kamata	broj plaćanja kamata u godini*	long integer
	nominalna_stopa	nominalna godišnja kamatna stopa	number, double

Za potrebe izvješćivanja o transakcijama po ulaganjima rezidenata u nerezidente, tablica stanja i transakcija 'dug_A_strana_ulaganja_GGGGMM' treba biti grupirana na razini ključa domaće institucije, države i stranog vrijednosnog papira. Tablica treba izgledati kao u nastavku.

dug_A_strana_ulaganja_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	tip	izravno (di) ili portfeljno (pi) ulaganje	text, 2
☒	vp	ISIN oznaka vrijednosnog papira čiji izdavatelj može biti nerezident ili rezident za domaće dužničke vrijednosne papire primarno emitirane u inozemstvu	text, 255
☒	trgovačko društvo	oznaka domaćeg investitora (matični broj)	text, 50
☒	drzava	država rezidentnosti (sjedišta, prebivališta) inozemnog izdavatelja ili Hrvatska za domaće dužničke vrijednosne papire primarno emitirane u inozemstvu	text, 3
	stanje_nominala	nominalna vrijednost ulaganja	number, double

stanje_trzisna	tržišna vrijednost ulaganja	number, double
trans_nominala	nominalna vrijednost transakcija	number, double
trans_trzisna	tržišna vrijednost transakcija	number, double
prilagodba_nominala	nominalna vrijednost prilagodbe	number, double
prilagodba_trzisna	tržišna vrijednost prilagodbe	number, double

Isto kao kod izvješćivanja o ulaganjima u suprotnom smjeru, za svaku poziciju bilježe se i nominalne i tržišne vrijednosti.

Svaka kupnja dužničkog vrijednosnog papira bilježi se kao pozitivna vrijednost, dok se svaka prodaja bilježi kao negativna vrijednost. Ukoliko je isti investitor imao nekoliko kupnji i prodaja dužničkih vrijednosnih papira istog domaćeg trgovačkog društva tijekom izvještajnog razdoblja, bilježi se neto vrijednost tih transakcija.

U **Prilogu 4.** uz Glavu II ove Upute primjer 15. pokazuje pravilno bilježenje ulaganja rezidenata u dužničke vrijednosne papire nerezidentnih izdavatelja. Kao kod vlasničkih ulaganja, potrebno je voditi računa i o sektoru rezidenta.

Napominjemo da izvješća PU-MI trebaju sadržavati oznaku vrijednosnog papira (ISIN).

7.4. Izvješće o obračunatoj nedospjeloj kamati kod dužničkih ulaganja rezidenata u inozemstvo (PU-MI)

Za potrebe statistike Hrvatske narodne banke potrebno je da skrbnici u okviru svojih izvještaja dostave i podatke o tržišnim vrijednostima dužničkih vrijednosnih papira. Sve što je navedeno u poglavlju 6.4. u vezi s potrebom za podacima vrijedi i kod ovih ulaganja.

Hrvatska narodna banka će preuzeti podatke o tržišnim vrijednostima koje posjeduje skrbnik, bilo da su one preuzete neposredno sa tržišta ili ih je izračunao skrbnik po metodama koje se tamo primjenjuju. Ukoliko skrbnik nema podatke o tržišnim vrijednostima, treba ih, za potrebe izvješćivanja Hrvatske narodne banke, procijeniti po nekoj metodi. Osim toga, potrebno je izdvojiti dio koji čine obračunate nedospjele kamate (*accrued interest*) i prikazati ga u posebnim tablicama.

Ukoliko skrbnici ne raspolažu podacima o tržišnim vrijednostima pojedinih dužničkih vrijednosnih papira, potrebno ih je procijeniti na način definiran u **Prilogu 1.** uz Glavu II ove Upute. Tržišna vrijednost može se aproksimirati zbrajanjem njihove nominalne vrijednosti i procijenjene vrijednosti obračunatih nedospjelih kamata. Iznos obračunatih kamata raste između dva datuma dospijeca kupona, a u trenutku plaćanja kupona postaje jednak nuli. Nakon plaćanja ponovo se počinje povećavati i tako sve do dospijeca dužničkog vrijednosnog papira.

Jednostavnosti radi obračunate nedospjele kamate u trenutku t između dvije isplate kupona mogu se izračunati primjenom nominalne kamatne stope na nominalnu vrijednost dužničkog vrijednosnog papira, po izrazu (1) definiranom u poglavlju 6.4.

Radi pravilne reklasifikacije ulaganja i pravilnog bilježenja transakcije kupnje ili prodaje dužničkih vrijednosnih papira čija cijena uključuje i obračunate nedospjele kamate, potrebno je izračun ovih kamata obavljati na dnevnoj osnovi.

Napominjemo da se kod izračuna obračunatih nedospjelih kamata i ovdje koristi metoda izračuna kamata kojom se obračunava 360 dana u godini i kalendarski broj dana u mjesecu.

Izlazne tablice

Tablice izlaznih podataka moraju biti sadržajno usklađene s tablicama investitora i vrijednosnih papira.

Za potrebe praćenja dužničkih ulaganja rezidenata u nerezidente, tablica dug_A_accrual_GGGGMM treba biti grupirana na razini ključa domaće institucije, države izdavatelja i stranog vrijednosnog papira.

dug_A_accrual_GGGGMM

ključ	polje	opis	format
☒	datum	datum izvješća	date, short (D.M.YYYY)
☒	trgovačko društvo	oznaka domaćeg izdavatelja	text, 50
☒	tip	izravno (di) ili portfeljno (pi) ulaganje	text, 2
☒	vp	ISIN oznaka vrijednosnog papira čiji izdavatelj može biti nerezident ili rezident za domaće dužničke vrijednosne papire primarno emitirane u inozemstvu	text, 255
☒	drzava	država rezidentnosti (sjedišta, prebivališta) inozemnog izdavatelja ili Hrvatska za domaće dužničke vrijednosne papire primarno emitirane u inozemstvu	text, 3
	stanje_kraj	stanje obračunatih nedospjelih kamata na kraju	number, double
	iznos	iznos obračunatih nedospjelih kamata u razdoblju	number, double
	trans_nominala	nominalna vrijednost transakcije ili naplaćenih dospjelih kamata	number, double
	prilagodba_nominala	nominalna vrijednost prilagodbe	number, double

Nužno je rastaviti obračunate nedospjele kamate na iznose koji se odnose na izravna i portfeljna ulaganja jer se dohodak od ulaganja u BOP prati odvojeno prema tipu ulaganja, kao što će biti prikazano u primjeru 18.

U **Prilogu 5.** uz Glavu II ove Upute nalaze se primjeri koji ilustriraju metodologiju.

Prilozi uz Glavu II Upute za sastavljanje izvješća propisanih Odlukom o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja koja se Hrvatskoj narodnoj banci dostavljaju u elektroničkom obliku

Prilog 1.**Aproksimacija tržišne vrijednosti dužničkih vrijednosnih papira**

Aproksimaciju tržišne vrijednosti obveznice kojom se trguje možemo izračunati kao sadašnju vrijednost kamatnih novčanih tokova i njezine nominalne vrijednosti kada je prinos do dospelja (*yield to maturity*) korišten kao diskontna stopa. Pri vrednovanju obveznice između dva plaćanja kamata njezina vrijednost obuhvaća ukupnu cijenu obveznice koja uključuje i obračunate nedospjele kamate (*accrual*), a ne samo »čistu« ili knjigovodstvenu vrijednost koja se u bilanci stanja knjiži u stavci »investicije u vrijednosne papire«. Pri obračunu kamate se obračunavaju po originalnoj ugovorenoj kamatnoj stopi.

Općenita formula za izračun ukupne tržišne vrijednosti obveznice MV_t na dan t glasi:

$$MV_t = BV_t + AI_t = \left[\frac{C}{(1+i)^1} + \frac{C}{(1+i)^2} + \dots + \frac{C + NV}{(1+i)^N} \right] \cdot (1+i)^{\frac{t}{T}}$$

gdje je

$$AI = \frac{t}{T} \cdot C \quad \text{akumulirane kamate}$$

8. AI_t akumulirane kamate na dan t

BV_t "čista" ili knjigovodstvena vrijednost

8.1.1 $AI_t + BV_t$ ukupna ili "prljava" cijena

8.1.1.1 C iznos kupona

8.1.1.2 i prinos do dospelja (*yield to maturity*)

8.1.1.3 NV nominalna vrijednost

8.1.1.4 N broj preostalih kupona

8.1.1.5 t broj dana proteklih od posljednjeg isplaćenog kupona

8.1.1.6 T broj dana između dvije isplate kupona

Kada bi u navedenoj formuli kao diskontnu stopu koristili nominalnu stopu obveznice, a ne stopu prinosa do dospelja, tada bi razlika između aproksimirane tržišne i nominalne vrijednosti bila jednaka upravo iznosu obračunatih nedospjelih kamata.

Stvarna tržišna vrijednost na svjetskim tržištima novca i kapitala formira se iz nominalne vrijednosti dodavanjem iznosa obračunatih nedospjelih kamata te uključivanjem utjecaja tečaja i tržišnih kretanja (tržišni indeks).

Prilog 2.**Primjeri za vlasnička ulaganja rezidenata u inozemstvo i nerezidenata u zemlju (IU-MI)**

Zadatak: pokazati kako se bilježe nova ulaganja, povećanje i smanjenje postojećih ulaganja.

Primjer 1. Tijekom izvještajnog mjeseca tri inozemna investitora iz SAD-a (šifra zemlje 840) kupuju dionice domaćeg dioničkog društva. Prvi je od njih na kraju prethodnog mjeseca već imao 4% dionica i sad kupuje još 4% za 300/dionici. Drugi kupuje 9% dionica za 350/dionici (na početku mjeseca nije imao ništa). Obje transakcije kvalificiraju se kao portfeljna ulaganja jer ulagači i prije i nakon obavljene transakcije pojedinačno drže manje od 10% udjela u temeljnom kapitalu.

Treći investitor u istom je razdoblju prodao 16% udjela za 200/dionici. Na kraju prethodnog mjeseca imao je 49%. Riječ je o izravnom ulaganju. Početne tržišne i nominalne vrijednosti iste su i iznose 100/kom., dok je tržišna cijena dionice na kraju izvještajnog tromjesečja 200/kom. Udio od 1% odgovara jednoj dionici.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelu inozemnog kapitala pojedinog investitora. Pridružiti neto transakcije svakog investitora stanjima kako bi se identificirale transakcije izravnih i portfeljnih ulaganja. Sumirati transakcije i udjele prema tipu ulaganja i državi investitora.

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	tip	trg. društvo	država	%_ino	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz
31.03.10.	DI	SDAX	840	33%	3300	6600	-1600	-3200	0	0
31.03.10.	PI	SDAX	840	17%	1700	3400	1300	4350	0	0

Zadatak: pokazati kako se smanjuje postojeće izravno ulaganje od kojeg nastaju dva nova portfeljna ulaganja, ali bez reklasifikacije tipa ulaganja.

Primjer 2. Na kraju prethodnog mjeseca inozemni investitor iz Njemačke (šifra zemlje 276) imao je 21% udjela u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva (izravni ulagač). Nominalna je vrijednost ovog udjela 21, a tržišna 24. U tijeku izvještajnog mjeseca investitor je prodao 3% udjela drugom njemačkom investitoru po cijeni 12 i 7% udjela američkom investitoru po cijeni 14. Ovi investitori prije toga nisu

posjedovali udjele u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva tako da ovim transakcijama postaju portfeljni ulagači. Tržišna cijena na kraju izvještajnog razdoblja je 3/dionici.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelu inozemnog kapitala pojedinog investitora. Pridružiti neto transakcije svakog investitora stanjima kako bi se identificirale transakcije izravnih i portfeljnih ulaganja. Sumirati transakcije i udjele prema tipu ulaganja i državi investitora.

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	Tip	trg. društvo	drzava	%_ino	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz
31.03.10.	DI	SDAX	276	11%	11	33	-10	-26	0	0
31.03.10.	PI	SDAX	840	7%	7	21	7	14	0	0
31.03.10.	PI	SDAX	276	3%	3	9	3	12	0	0

Zadatak: pokazati kako se bilježe kupnje i prodaje udjela tijekom jednog izvještajnog razdoblja.

Primjer 3. Na kraju prethodnog mjeseca inozemni investitor iz Njemačke imao je 21% udjela u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva (izravni ulagač). Nominalna vrijednost ovog udjela je 21, a tržišna 24. U tijeku izvještajnog mjeseca investitor je prodao 10% po cijeni 15 domaćim investitorima koji su u istom mjesecu prodali 1% udjela drugom njemačkom investitoru po cijeni 2 i 7% udjela američkom investitoru po cijeni 14, a ta dva investitora na kraju prethodnog mjeseca nisu imali udjele u kapitalu trgovačkog društva. Ovim transakcijama oni postaju portfeljni ulagači.

Tržišna cijena na kraju izvještajnog razdoblja je 3/dionici.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelu inozemnog kapitala pojedinog investitora. Pridružiti neto transakcije svakog investitora stanjima kako bi se identificirale transakcije izravnih i portfeljnih ulaganja. Sumirati transakcije i udjele prema tipu ulaganja i državi investitora.

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	tip	trg. društvo	drzava	%_ino	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz
31.03.10.	DI	SDAX	276	11%	11	33	-10	-15	0	0
31.03.10.	PI	SDAX	840	7%	7	21	7	14	0	0
31.03.10.	PI	SDAX	276	1%	1	3	1	2	0	0

Zadatak: pokazati kako se bilježi povećanje postojećeg portfeljnog ulaganja koje postaje izravno ulaganje.

Primjer 4. Na kraju prethodnog mjeseca inozemni investitor posjedovao je 5% udjela u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva (portfeljni ulagač), jednake nominalne i tržišne vrijednosti 5. U tijeku izvještajnog mjeseca kupuje novih 7% za 14, pa postaje izravni ulagač s 12% udjela u temeljnom kapitalu. Tržišna vrijednost tog udjela na kraju izvještajnog mjeseca je 20.

Procedura: Identificirati tip ulaganja za oba razdoblja. Ukoliko je portfeljno ulaganje postalo izravno, označiti transakciju kao izravno ulaganje. U zadnja dva stupca prikazuju se prilagodbe koje su rezultat promjene stanja zbog reklasifikacije ulaganja u izvještajnom mjesecu. Prilagodbe u ovom slučaju predstavljaju razliku između stanja na kraju izvještajnog i prethodnog mjeseca koja nije rezultat promjene cijena dionica već isključivo reklasifikacije ulaganja. U ovom je slučaju vrijednost prilagodbe za portfeljna ulaganja -5 jer se za taj iznos smanjilo stanje portfeljnih ulaganja u odnosu na kraj prethodnog mjeseca zbog transakcije kojom je portfeljni ulagač postao izravni. U redak izravnih ulaganja se pod prilagodbe uvijek upisuje ista vrijednost samo suprotnog predznaka (+5).

U slučajevima kad izravno ulaganje postaje portfeljno, transakciju opet treba označiti kao izravno ulaganje, međutim prilagodbe će se sad prikazati s negativnim predznakom u retku izravnih ulaganja, a pozitivnim u retku portfeljnih ulaganja (Primjer 5.).

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	tip	trg. društvo.	drzava	%_ino	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz
31.03.10.	DI	SDAX	276	12%	12	20	7	14	+5	+5
31.03.10.	PI	SDAX	276	0%	0	0	0	0	-5	-5

Zadatak: pokazati kako se bilježe nova portfeljna ulaganja koja nastaju prodajom udjela postojećeg izravnog investitora.

Primjer 5. Na kraju prethodnog mjeseca inozemni investitor imao je 12% udjela u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva nominalne vrijednosti 12, a tržišne 24. U tijeku izvještajnog mjeseca prodao je 3% za 9, 2% za 8 i 1% za 3 drugim investitorima iz iste države. Tržišna je cijena na kraju izvještajnog razdoblja 2 po dionici.

Procedura: Identificirati tip ulaganja za oba razdoblja. Ukoliko nema promjene, označiti transakciju prema tipu ulaganja s kraja izvještajnog razdoblja. Ako je portfeljno ulaganje postalo izravno, označiti transakciju kao izravno ulaganje. Ako je izravno ulaganje postalo portfeljno, označiti transakciju kao izravno ulaganje.

Za razliku od Primjera 4., ovdje dolazi do reklasifikacije izravnih ulaganja u portfeljna ulaganja. Transakcija se prikazuje kao izravno ulaganje. Stanja portfeljnih i izravnih ulaganja mijenjaju se u odnosu na kraj prethodnog mjeseca s obzirom na reklasifikaciju ulaganja i zbog promjene

cijene dionica. U prilagodbe treba prikazati samo onaj dio koji se odnosi na reklasifikaciju. Konkretno, prilagodbe za izravna ulaganja bit će -12 jer se za toliko smanjilo njihovo stanje u korist portfeljnih ulaganja u odnosu na kraj prethodnog mjeseca. U redak portfeljnih ulaganja se pod prilagodbe upisuje ista vrijednost samo suprotnog predznaka (+12).

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	tip	trg. društvo.	drzava	%_ino	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz
31.03.10.	DI	SDAX	276	0%	0	0	-6	-20	-6	-12
31.03.10.	PI	SDAX	276	12%	12	24	6	20	6	12

U ovom primjeru izravno ulaganje jednog investitora postaje portfeljno ulaganje četiriju investitora iz iste zemlje. Iako je domaće trgovačko društvo na razini države ostalo u inozemnom vlasništvu nepromijenjenog udjela, za potrebe statistike BOP-a i IIP-a bilježimo smanjenje izravnih ulaganja i povećanje portfeljnih ulaganja uz reklasifikaciju stanja zbog promjene tipa ulaganja.

Tablica koja sadrži podatke za svakog investitora posebno i iz koje je nastala prethodna tablica:

datum	tip	trg. društvo.	drzava	%_ino	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz
31.03.10.	DI	SDAX	276	0%	0	0	-6	-20	-6	-12
31.03.10.	PI	SDAX	276	6%	6	12	0	0	6	12
31.03.10.	PI	SDAX	276	3%	3	6	3	9	0	0
31.03.10.	PI	SDAX	276	2%	2	4	2	8	0	0
31.03.10.	PI	SDAX	276	1%	1	2	1	3	0	0

Zadatak: pokazati kako se bilježe nova ulaganja te povećanje i smanjenje postojećih ulaganja na razini vrijednosnog papira.

Primjer 6. U tijeku izvještajnog mjeseca inozemni investitor iz Velike Britanije (šifra zemlje 826) kupuje 45% udjela u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva, i to 40% redovnih dionica serija A i 5% redovnih dionica serije B. Osim toga kupuje i 10% izdanja povlaštenih dionica bez prava glasa. Nominalna vrijednost ulaganja u seriju A je 1000, u seriju B je 100. Nominalna je vrijednost ulaganja u povlaštene dionice 2000. Dionice serije A plaćene su 3000, serije B 300, a povlaštene dionice 2000.

Tržišne su vrijednosti na kraju izvještajnog razdoblja redom 1500, 150 i 2200. ISIN kodovi za potrebe ovog primjera jesu R-A i R-B.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelu inozemnog kapitala pojedinog investitora, vodeći računa o pojedinom vrijednosnom papiru. Pridružiti neto transakcije svakog investitora stanjima kako bi se identificirale transakcije izravnih i portfeljnih ulaganja. Sumirati transakcije i udjele prema tipu ulaganja, državi investitora i vrijednosnom papiru.

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	tip	trg. društvo	drzava	%_ino	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz	vp
31.03.10.	DI	SDAX	826	40%	1000	1500	1000	3000	0	0	R-A
31.03.10.	DI	SDAX	826	5%	100	150	100	300	0	0	R-B

Zadatak: pokazati kako se bilježe nova ulaganja te povećanje i smanjenje postojećih ulaganja u inozemstvo.

Primjer 7. Domaći je ulagač tijekom izvještajnog mjeseca obavio nekoliko vlasničkih ulaganja. Kupio je 5% dionica jednog austrijskog dioničkog društva (šifra zemlje 040) u kojem prije nije imao nijednu dionicu. Nominalna vrijednost ovog udjela je 200, a ulagač je za njega platio 300. Drugo ulaganje odnosi se na kupnju dodatnih 3% dionica u dioničkom društvu iz Njemačke u kojem je već imao 7% udjela (nominalna vrijednost 700). Nominalna vrijednost dodatno stečenih dionica je 300, a plaćeno je 400. Treće ulaganje obavljeno je kupnjom još 10% udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva iz Velike Britanije u kojem je ulagač već imao 35% (nominalne vrijednosti 3500). Nominalna je vrijednost stečenog udjela 1000, a plaćeno je 1200.

Tržišne su cijene 1 dionice (odgovara 1% udjela u temeljnom kapitalu) na kraju prethodnog mjeseca redom 50, 120 i 100, a na kraju izvještajnog mjeseca 70, 110 i 100.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelu investitora po pojedinim državama i tipovima ulaganja. Reklasificirati portfeljna u izravna ulaganja i izračunati prilagodbe u skladu s primjerima 4. i 5. Prva transakcija kvalificira se kao portfeljno ulaganje, dok je druga izravno ulaganje jer ulagač nakon obavljene transakcije posjeduje 10% udjela u temeljnom kapitalu čime postaje izravni ulagač.

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	tip	trg. društvo	drzava	%_ino	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz
31.03.10.	DI	SDAX	826	45%	4500	4500	1000	1200	0	0
31.03.10.	DI	SDAX	276	10%	1000	1100	300	400	700	840
31.03.10.	PI	SDAX	276	0%	0	0	0	0	-700	-840
31.03.10.	PI	SDAX	040	5%	200	350	200	300	0	0

Prilog 3.**Primjeri za izvješće o distribuciji dobiti**

Zadatak: pokazati kako se bilježe dividende i zadržana dobit.

Primjer 8. Domaće trgovačko društvo poslovalo je uspješno i ostvarilo dobit koja nakon oporezivanja iznosi 100. U travnju je donesena odluka o isplati 30% dobiti u obliku dividendi i reinvestiranju ostatka. Trgovačko društvo je u djelomičnom inozemnom vlasništvu, i to: 20% u vlasništvu investitora iz Njemačke i 6% u vlasništvu investitora iz SAD. Isplata dividendi je izvršena u lipnju.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelima u temeljnom kapitalu. Registrirati odluku o raspodjeli dobiti. Distribuirati isplaćenu dividendu prema udjelima investitora vodeći računa o tipu ulaganja. Grupirati podatke na razini države.

Sadržaj izlaznih tablica u ovom primjeru:

Raspodjela dobiti

datum	trg. društvo	dobit_prije	dobit_poslije	dividenda
30.04.10.	SDAX	125	100	30

Dividende

datum	trg. društvo	tip	drzava	iznos
30.06.10.	SDAX	di	276	6
30.06.10.	SDAX	pi	SAD	1,8

Zadatak: pokazati kako se bilježi gubitak.

Primjer 9. Domaće trgovačko društvo, u čijem temeljnom kapitalu 12% udjela drži investitor iz Njemačke i 1% investitor iz Austrije ostvarilo je gubitak, koji ide na teret kapitala i iznosi 100.

Procedura: registrirati gubitak.

Sadržaj izlaznih tablica u ovom primjeru:

Raspodjela dobiti

datum	trg. društvo	dobit_prije	dobit_poslije	dividenda
30.04.10.	SDAX	-100	-100	0

U ovom slučaju ništa ne treba zapisati u tablicu dividendi. Zadržanu dobit s negativnim predznakom (jer se radi o gubitku) izračunat će Hrvatska narodna banka kombiniranjem podataka o udjelima iz tablice stanja i transakcija s podacima iz tablice o raspodjeli dobiti.

U nastavku ćemo ilustrirati upotrebu izlaznih tablica u sastavljanju BOP-a i IIP-a. Kada bi skrbnici računali zadržanu dobit (što prema ovoj Uputi ne moraju činiti), procedurom bi trebalo identificirati tipove ulaganja prema udjelima u kapitalu, registrirati gubitak i distribuirati ga prema udjelima izravnih investitora kao negativnu zadržanu dobit. Tada bi se odgovarajući iznosi prikazali samo u tablici stanja i transakcija koja bi bila nadopunjena stupcem »zadržana dobit«.

Za navedeni primjer podaci bi se prikazali na sljedeći način (pretpostavimo da je stanje na početku razdoblja 1100, a na kraju 1000):

Prethodno razdoblje:

datum	tip	trg. društvo	drzava	%_ino	st_nom	st_trz	tr_nom	...	zd
31.03.10.	DI	SDAX	276	12%	132	132	0	...	0
31.03.10.	PI	SDAX	040	1%	11	11	0	...	0

Izvještajno razdoblje:

datum	tip	trg. društvo	drzava	%_ino	st_nom	st_trz	tr_nom	...	zd
30.04.10.	DI	SDAX	276	12%	120	120	0	...	-12
30.04.10.	PI	SDAX	040	1%	10	10	0	...	0

Prilog 4.**Primjeri za izvješće o dužničkim ulaganjima rezidenata u inozemstvo i nerezidenata u zemlju (PU-MI)**

Zadatak: pokazati kako se bilježe nova ulaganja te povećanje i smanjenje postojećih portfeljnih i izravnih dužničkih ulaganja.

Primjer 10. Tri inozemna investitora iz SAD na kraju trećeg mjeseca imaju ukupni udio 50% u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva. Neka su dva investitora portfeljni investitori koji imaju 8% i 9%, dok izravni investitor ima 33% temeljnog kapitala. Portfeljni investitori nemaju u svom portfelju obveznica domaćeg trgovačkog društva, a izravni investitor već posjeduje 30 obveznica domaćeg trgovačkog društva.

Jedan portfeljni investitor tijekom trećeg mjeseca kupio je 5 obveznica domaćeg trgovačkog društva za 300/kom., dok je drugi kupio 10 za 350/kom. Izravni je investitor u istom razdoblju prodao 10 obveznica za 250/kom. Početne su tržišne i nominalne vrijednosti iste i iznose 100/kom., dok je tržišna cijena dionice na kraju izvještajnog tromjesečja 200/kom.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelu inozemnog kapitala pojedinog investitora. Sumirati transakcije i udjele prema tipu ulaganja i državi investitora.

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	tip	trg. društvo	drzava	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz
31.03.10.	DI	SDAX	840	2000	4000	-1000	-2500	0	0
31.03.10.	PI	SDAX	840	1500	3000	1500	5000	0	0

Zadatak: pokazati kako se povećava postojeće ulaganje u dužničke vrijednosne papire uz reklasifikaciju tipa ulaganja iz portfeljnog u izravno ulaganje.

Primjer 11. Na kraju prethodnog mjeseca inozemni investitor iz Njemačke imao je 9% udjela u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva. Tijekom izvještajnog mjeseca on kupuje još 5% udjela u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva. U istom mjesecu inozemni investitor kupuje i 20 obveznica domaćeg trgovačkog društva po 150/kom., uz napomenu da već posjeduje 10 obveznica istog domaćeg trgovačkog društva koje je kupio prije dva mjeseca. Početna tržišna i nominalna vrijednost iste su i iznose 100/kom., dok je tržišna cijena obveznice na kraju izvještajnog tromjesečja 200/kom.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelu inozemnog kapitala pojedinog investitora. Sumirati transakcije i udjele prema tipu ulaganja i državi investitora.

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	tip	trg. društvo	drzava	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz
31.03.10.	DI	SDAX	276	3000	6000	2000	3000	+1000	+1000
31.03.10.	PI	SDAX	276	0	0	0	0	-1000	-1000

Zadatak: pokazati kako se bilježe kupnje i prodaje dužničkih vrijednosnih papira tijekom jednog izvještajnog razdoblja.

Primjer 12. Na kraju prethodnog tromjesečja inozemni portfeljni investitor iz Njemačke imao je 30 obveznica domaćeg trgovačkog društva nominalne vrijednosti 100, a tržišne vrijednosti 120/kom. Tijekom izvještajnog tromjesečja investitor je prodao 10 obveznica domaćim investitorima po cijeni 130/kom. koji su u istom izvještajnom razdoblju prodali 5 obveznica drugom njemačkom investitoru (koji posjeduje 13% udjela u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva i 5 obveznica istog domaćeg trgovačkog društva) po cijeni 150/kom., a ostalih 5 obveznica američkom investitoru (koji u istom domaćem trgovačkom društvu posjeduje 11% udjela i 10 obveznica domaćeg trgovačkog društva) po cijeni 170/kom. Na kraju prethodnog razdoblja nominalna cijena svih obveznica je 100/kom., a tržišna 120/kom. Tržišna je cijena na kraju izvještajnog razdoblja 200/kom.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelu inozemnog kapitala pojedinog investitora. Sumirati transakcije i udjele prema tipu ulaganja i državi investitora.

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	tip	trg. društvo	drzava	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz
31.03.10.	PI	SDAX	276	2000	4000	-1000	-1300	0	0
31.03.10.	DI	SDAX	840	1500	3000	+500	+850	0	0
31.03.10.	DI	SDAX	276	1000	2000	+500	+750	0	0

Zadatak: pokazati kako se bilježe nova portfeljna dužnička ulaganja koja nastaju prodajom udjela postojećeg izravnog investitora.

Primjer 13. Inozemni *investitor 1* koji je na kraju prošlog razdoblja imao 12% udjela u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva prodao je 7% udjela *investitoru 2* iz iste države koji već posjeduje 2 obveznice domaćeg trgovačkog društva. Inozemni *investitor 1* na kraju prošlog razdoblja posjedovao je 10 obveznica domaćeg trgovačkog društva (obveznice na kraju prethodnog razdoblja imaju nominalnu vrijednost 100/kom. i tržišnu 130/kom.). Tržišna je cijena na kraju izvještajnog razdoblja 150/kom.

Procedura: Identificirati tip ulaganja za oba razdoblja. Ukoliko nema promjene, označiti transakciju prema tipu ulaganja s kraja izvještajnog razdoblja. Ako je portfeljno ulaganje postalo izravno, označiti transakciju kao izravno ulaganje. Ako je izravno ulaganje postalo portfeljno, označiti transakciju kao portfeljno ulaganje. U oba slučaja s negativnim predznakom prikazati prilagodbu u vrijednosti početnog stanja prethodnog razdoblja (u tom tipu ulaganja) i istu pozitivnu vrijednost u prilagodbama novog tipa ulaganja.

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	tip	trg. društvo	drzava	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz
31.03.10.	DI	SDAX	276	0	0	0	0	-1000	-1300
31.03.10.	PI	SDAX	276	1200	1800	0	0	+1000	+1300

U ovom primjeru izravno ulaganje jednog investitora postaje portfeljno ulaganje bez ikakve transakcije s dužničkim vrijednosnim papirima. Iako je domaće trgovačko društvo na razini države ostalo u inozemnom vlasništvu nepromijenjenog udjela, za potrebe statistike BOP-a i IIP-a bilježimo smanjenje izravnih ulaganja i povećanje portfeljnih ulaganja uz reklasifikaciju stanja zbog promjene tipa ulaganja.

Zadatak: pokazati kako se bilježe nova ulaganja te povećanje i smanjenje postojećih ulaganja na razini pojedinog dužničkog vrijednosnog papira.

Primjer 14. Inozemni investitor na kraju prethodnog razdoblja posjeduje 25% udjela u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva te 15 obveznica serije A (nominalne i tržišne vrijednosti 100/kom.) i 10 obveznica serije B (nominalne i tržišne vrijednosti 110/kom.). U izvještajnom razdoblju investitor kupuje još 7 obveznica serije A i prodaje 5 obveznica serije B. Serija A plaćena je 200/kom., a serija B prodana za 250/kom. Na kraju izvještajnog razdoblja tržišne vrijednosti obveznica iz serije A su 250/kom., a iz serije B 300/kom.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelu inozemnog kapitala pojedinog investitora, vodeći računa o pojedinom vrijednosnom papiru. Sumirati transakcije i udjele prema tipu ulaganja, državi investitora i vrijednosnom papiru.

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	tip	trg. društvo	drzava	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz	vp
31.03.10.	DI	SDAX	826	2200	5500	+700	+1400	0	0	O-A
31.03.10.	DI	SDAX	826	550	1500	-550	-1250	0	0	O-B

Zadatak: pokazati kako se bilježe nova ulaganja rezidenata u dužničke vrijednosne papire koje su izdali nerezidenti te povećanje i smanjenje takvih postojećih ulaganja na razini pojedinog dužničkog vrijednosnog papira.

Primjer 15. Domaći investitor, u čijem temeljnom kapitalu na kraju prethodnog razdoblja strano trgovačko društvo posjeduje 25% udjela, ima 15 obveznica serije A (nominalne i tržišne vrijednosti 100/kom.) i 10 obveznica serije B (nominalne i tržišne vrijednosti 110/kom.) tog stranog trgovačkog društva. U izvještajnom razdoblju domaći investitor kupuje još 7 obveznica serije A i prodaje 5 obveznica serije B istog stranog trgovačkog društva. Serija A plaćena je 200/kom., a serija B prodana za 250/kom. Na kraju izvještajnog razdoblja tržišne vrijednosti obveznica iz serije A su 250/kom., a iz serije B 300/kom.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelu inozemnog kapitala pojedinog investitora, vodeći računa o pojedinom vrijednosnom papiru. Sumirati transakcije i udjele prema tipu ulaganja, državi investitora i vrijednosnom papiru.

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	tip	trg. društvo	drzava	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz	vp
31.03.10.	DI	SDAX	826	2200	5500	+700	+1400	0	0	O-A
31.03.10.	DI	SDAX	826	550	1500	-550	-1250	0	0	O-B

Prilog 5.

Primjeri za Izvješće o obračunatim nedospjelim kamatama kod dužničkih ulaganja (PU-MI)

Zadatak: pokazati kako se bilježe obračunate nedospjele kamate u trenutku između dva datuma isplate kuponskih kamata.

Primjer 16. Na kraju izvještajnog razdoblja inozemni portfeljni investitor iz Njemačke imao je 10 obveznica domaćeg trgovačkog društva nominalne vrijednosti 1000, a tržišne vrijednosti 1200/kom. Predmetne obveznice imaju nominalnu stopu 10% godišnje (360 dana) uz tromjesečnu isplatu kuponskih kamata (stvarni broj dana u tromjesečju). Također se zna da im je posljednji kupon 31.3.2010. te da im je od tog dana počeo obračun novog kupona. Na kraju ovog izvještajnog razdoblja (31.5.2010.) prošao je 61 dan od isplate prethodnog kupona pa za to vrijeme treba obračunati kamate. Tržišna je cijena na kraju izvještajnog razdoblja 1300/kom.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelima u kapitalu. Registrirati obračunate nedospjele kamate. Distribuirati obračunate nedospjele kamate prema udjelima investitora vodeći računa o tipu ulaganja. Grupirati podatke na razini države.

Sadržaj izlazne tablice u ovom primjeru:

datum	trg. društvo	tip	vp	drzava	st_kraj	iznos obračunate kamate	tr_nom	p_nom
31.05.10.	SDAX	pi	O-A	276	169,4	86,1	0	0

Prema formuli (1) u ovom primjeru obračunate nedospjele kamate u izvještajnom razdoblju od jednog mjeseca (za 10 obveznica) iznose:

$$AI_{31} = 10 \cdot \left[1000 \cdot \left(\frac{0,10 \cdot 91}{360} \right) \cdot \left(\frac{31}{91} \right) \right] = 86,1$$

Početno stanje obračunatih nedospjelih kamata u izvještajnom mjesecu (stanje 30.4.2010.) bilo je 83,3; iznos obračunat u svibnju iznosi 86,1 pa slijedi da je stanje na kraju izvještajnog razdoblja (stanje 31.5.2010.) jednako 169,4.

Analogno se navedeni izračun primjenjuje i u ostalim primjerima.

Zadatak: pokazati kako se bilježe obračunate nedospjele kamate kada između dva datuma izvještaja dođe do reklasifikacije ulaganja iz portfeljnog u izravno.

Primjer 17. U temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva investitor iz SAD-a drži 9% udjela, a istovremeno posjeduje i 5 obveznica serije A istog trgovačkog društva (nominalne vrijednosti 1000, izdane uz 10% nominalne kamatne stope godišnje uz polugodišnju isplatu kuponskih kamata), dok investitor iz Austrije ima 3% udjela u temeljnom kapitalu i 10 obveznica serije B istog trgovačkog društva (nominalne vrijednosti 800, izdane uz 8% nominalne kamatne stope godišnje uz godišnju isplatu kuponskih kamata).

Kuponi obveznice A isplaćuju se 30. lipnja i 31. prosinca, a kuponi obveznice B 31. prosinca. Izvještaj se izrađuje za 31. kolovoz.

Investitor iz SAD tijekom izvještajnog mjeseca povećava svoj udio u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva na 15%.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelima u temeljnom kapitalu. Registrirati obračunate nedospjele kamate. Distribuirati obračunate nedospjele kamate prema udjelima investitora vodeći računa o tipu ulaganja. Grupirati podatke na razini države.

Sadržaj izlaznih tablica u ovom primjeru:

datum	trg. društvo	tip	vp	drzava	st_kraj	iznos obračunate kamate	tr_nom	p_nom
31.08.10.	SDAX	pi	O-B	040	432,0	+55,1	0	0
31.08.10.	SDAX	pi	O-A	840	0	+43,05	0	-86,1
31.08.10.	SDAX	di	O-A	840	86,1	0	0	+86,1

Zadatak: pokazati kako se bilježe obračunate nedospjele kamate kada između dva datuma izvještaja inozemni investitor proda domaće dužničke vrijednosne papire drugom inozemnom investitoru.

Primjer 18. Domaće trgovačko društvo je u 5%-tnom vlasništvu *investitora 1* iz Njemačke koji posjeduje i 10 obveznica tog trgovačkog društva nominalne vrijednosti 500, izdane uz 7% nominalne kamatne stope godišnje uz polugodišnju isplatu kuponskih kamata. Dana 20. svibnja *investitor 2* iz Austrije, koji ujedno drži 20% udjela u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva, ali ne posjeduje njegove obveznice, kupuje od *investitora 1* 5 obveznica domaćeg trgovačkog društva.

Kuponi obveznice isplaćuju se 31. ožujka i 30. rujna. Izvještaj se izrađuje za 31. svibanj.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelima u temeljnom kapitalu. Registrirati obračunate nedospjele kamate. Distribuirati obračunate nedospjele kamate prema udjelima investitora vodeći računa o tipu ulaganja i datumu prodaje vrijednosnog papira. Grupirati podatke na razini države.

Sadržaj izlaznih tablica u ovom primjeru:

datum	trg. društvo	tip	vp	drzava	st_kraj	iznos obračunate kamate	tr_nom	p_nom
31.05.10.	SDAX	pi	O-A	276	29,7	+24,8	-24,3	0
31.05.10.	SDAX	di	O-A	040	29,7	+5,3	+24,3	0

Portfeljni investitor 20.5.2010. prodaje 5 obveznica pa njegov iznos obračunatih kamata u svibnju iznosi:

$$AI_{31} = 10 \cdot \left[500 \cdot \left(\frac{0,07 \cdot 31}{360} \right) \right] - 5 \cdot \left[500 \cdot \left(\frac{0,07 \cdot 11}{360} \right) \right] = 30,1 - 5,3 = 24,8$$

Međutim, cijeli iznos kamata obračunatih od posljednje isplate kupona na 5 obveznica prodanih u svibnju u potpunosti pripada izravnom investitoru, kupcu tih obveznica i predstavlja stanje na kraju izvještajnog razdoblja te iznosi:

$$AI_{61} = 5 \cdot 500 \cdot 0,07 \cdot (30 + 31) / 360 = 29,7$$

a iznos transakcije kupnje kod izravnog investitora odgovara iznosu koji je obračunat na kupljene obveznice od prethodnog kupona do trenutka prodaje:

$$AI_{50} = 5 \cdot 500 \cdot 0,07 \cdot (30 + 20) / 360 = 24,3$$

Analogno, transakcija prodaje kod portfeljnog investitora iznosi -24,3, a stanje na kraju izvještajnog razdoblja za portfeljnog investitora jednako je kamatama obračunatima u travnju i svibnju na preostalih 5 obveznica koje su ostale u vlasništvu portfeljnog investitora na kraju izvještajnog razdoblja i iznosi:

$$AI_{61} = 5 \cdot 500 \cdot 0,07 \cdot (30 + 31) / 360 = 29,7$$

Iznos kamata koje su direktnom investitoru obračunate u svibnju iznosi:

$$AI_{11} = 5 \cdot 500 \cdot 0,07 \cdot 11 / 360 = 5,3$$

Drugim riječima, postupak izračuna za portfeljnog investitora u svibnju izgleda ovako:

Početno stanje:	$29,2 = 10 * \left(500 * \frac{0,07 * 30}{360} \right)$
Obračunata kamata:	$24,8 = 10 * \left(500 * \frac{0,07 * 20}{360} \right) + 5 * \left(500 * \frac{0,07 * 11}{360} \right)$
Transakcije:	$-24,3 = -5 * \left(500 * \frac{0,07 * 30}{360} \right) - 5 * \left(500 * \frac{0,07 * 20}{360} \right)$
Završno stanje:	$29,7 = 10 * \left(500 * \frac{0,07 * 30}{360} \right) + 10 * \left(500 * \frac{0,07 * 20}{360} \right) + 5 * \left(500 * \frac{0,07 * 11}{360} \right) - 5 * \left(500 * \frac{0,07 * 30}{360} \right) - 5 * \left(500 * \frac{0,07 * 20}{360} \right)$

dok za izravnog investitora imamo:

Početno stanje:	0
Obračunata kamata:	$5,35 = 5 * \left(500 * \frac{0,07 * 11}{360} \right)$
Transakcije:	$24,3 = 5 * \left(500 * \frac{0,07 * 30}{360} \right) + 5 * \left(500 * \frac{0,07 * 20}{360} \right)$
Završno stanje:	$29,7 = 0 + 5 * \left(500 * \frac{0,07 * 11}{360} \right) + 5 * \left(500 * \frac{0,07 * 30}{360} \right) + 5 * \left(500 * \frac{0,07 * 20}{360} \right)$

Zadatak: pokazati kako se bilježe otplate kupona.

Primjer 19. Inozemni investitor iz Velike Britanije na kraju veljače 2010. posjeduje 5% udjela u temeljnom kapitalu domaćeg trgovačkog društva te 20 obveznica istog domaćeg trgovačkog društva. U izvještajnom razdoblju (ožujak 2010.) inozemni investitor iz Austrije, koji ot-prije posjeduje 12% udjela u temeljnom kapitalu istog domaćeg trgovačkog društva i 30 obveznica tog trgovačkog društva, 20.3.2010. prodaje domaćem trgovačkom društvu 10 obveznica za 120/kom. Nominalna i tržišna vrijednost tih obveznica na kraju prethodnog razdoblja iznosi 100/kom.

Na kraju ožujka 2010. obveznicama dospijeva kupon iznosa 15/kom. Prethodna isplata bila je 31.12.2010. Kamatna stopa iznos 10% godišnje. Na kraju ožujka tržišna vrijednost obveznica iznosi 90/kom.

Procedura: Identificirati tipove ulaganja prema udjelu inozemnog kapitala pojedinog investitora, vodeći računa o pojedinom vrijednosnom papiru. Registrirati obračunate nedospjele kamate. Sumirati transakcije i dužničke vrijednosne papire prema tipu ulaganja, državi investitora i vrijednosnom papiru.

Registrirati isplatu kupona (smanjenje glavnice i obračunatih nedospjelih kamata).

Sadržaj izlazne tablice dug_strana_ulaganja u ovom primjeru:

datum	tip	trg. društvo	drzava	st_nom	st_trz	tr_nom	tr_trz	p_nom	p_trz
31.03.10.	PI	SDAX	826	1750,6	1800	-249,4	-249,4	0	0
31.03.10.	DI	SDAX	040	1750,6	1800	-1249,4	-1449,4	0	0

Obrazloženje:

Ako znamo da kupon (A) iznosi 15/kom., onda slijedi da je dio glavnice (G) u tom kuponu jednak:

$$G = A - NV \cdot \frac{k \cdot t}{360} = 15 - 100 \cdot \frac{0,10 \cdot 91}{360} = 12,47$$

Stanje duga po tim obveznicama na kraju ožujka umanjeno je za dospjele glavnice. Portfeljni i izravni investitor na kraju ožujka posjeduju po 20 obveznica pa je za oba stanje duga isto: nominalno $1750,6 = 20 \cdot (100 - 12,47)$, a tržišno $1800 = 20 \cdot 90$.

Portfeljni investitor na kraju ožujka, kod dospijeća kupona, registrira transakciju nominalne i tržišne vrijednosti $-249,4 = 20 \cdot (-12,47)$.

Izravni je investitor, osim dospijeća kupona za 20 obveznica, u ožujku obavio i prodaju 10 obveznica po cijeni od 120. Nominalna vrijednost njegovih transakcija u ožujku iznosi $1249,4 = 20 \cdot 12,47 + 10 \cdot 100$, a tržišna $1449,4 = 20 \cdot 12,47 + 10 \cdot 120$.

Sadržaj izlazne tablice 'dug_accrual' u ovom primjeru:

datum	trg. društvo	tip	vp	drzava	st_kraj	iznos obračunatih kamata	tr_nom	p_nom
31.03.10.	SDAX	pi	O-A	826	0	+17,2	-50,6	0
31.03.10.	SDAX	di	O-A	040	0	+22,8	-72,8	0

U ovom primjeru transakcija izravnog investitora djelomično je rezultat prodaje 10 obveznica, a djelomično dospijeća kupona za 20 obveznica. Dakle, ukupna transakcija izravnog investitora u prethodnoj tablici rezultat je sljedećih transakcija:

datum	trg. društvo	tip	vp	drzava	st_kraj	iznos obračunate kamate	tr_nom	p_nom
31.03.10.	SDAX	di	O-A	040	50,6	+22,8	-22,2	0
1.trans.= prodaja								
31.03.10.	SDAX	di	O-A	040	0		-50,6	0
2.trans.= dospijeće								

Obrazloženje:

U siječnju i veljači 2010. (razdoblje od $31 + 29 = 60$ dana) obračunate su kamate na ukupno 50 obveznica pa stanje obračunatih nedospjelih kamata na početku ožujka 2010. iznosi:

$$AI_{60} = 50 \cdot \left[100 \cdot \left(\frac{0,10 \cdot 60}{360} \right) \right] = 83,3$$

Od toga je portfeljni investitor akumulirao 33,3, a izravni investitor 50 obračunatih kamata.

U ožujku je portfeljnom investitoru obračunato još 17,2 kamata pa se njegove ukupne obračunate kamate na kraju tromjesečja iznosile 50,6.

Izravni investitor 20.3.2010. prodaje 10 obveznica pa je njegov iznos obračunatih kamata u ožujku jednak:

$$AI_{31} = 30 \cdot \left[100 \cdot \left(\frac{0,10 \cdot 31}{360} \right) \right] - 10 \cdot \left[100 \cdot \left(\frac{0,10 \cdot 11}{360} \right) \right] = 25,83 - 3,05 = 22,8$$

Napominjemo da cijeli tromjesečni iznos obračunatih kamata na 10 obveznica, koje su prodane u ožujku, u potpunosti pripada kupcu tih obveznica. Budući da se radi o kupcu rezidentu, taj dio ne vidi se u izvještajnoj tablici⁵.

Istovremeno, kamate obračunate u siječnju, veljači i ožujku koje uistinu pripadaju izravnom investitoru vidljive su u našoj tablici i predstavljale bi stanje na kraju izvještajnog razdoblja da istovremeno ne dospijeva kupon. One iznose:

$$AI_{91} = 20 \cdot 100 \cdot 0,10 \cdot (31 + 29 + 31) / 360 = 50,6$$

Transakcija prodaje kod izravnog investitora odgovara iznosu koji je obračunat na prodane obveznice od prethodnog kupona do trenutka prodaje i iznosi:

$$AI_{91} = -[10 \cdot 100 \cdot 0,10 \cdot (31 + 29 + 20) / 360] = -22,2$$

⁵ Taj iznos je

$$AI_{91} = 10 \cdot 100 \cdot 0,10 \cdot (31 + 29 + 31) / 360 = 25,3$$

Drugim riječima, postupak izračuna za portfeljnog investitora u svibnju izgleda ovako:

Početno stanje:	$33,3 = 20 * \left(100 * \frac{0,10 * (31 + 29)}{360} \right)$
Obračunata kamata:	$17,2 = 20 * \left(100 * \frac{0,10 * 31}{360} \right)$
Transakcije:	$-50,6 = -20 * \left(100 * \frac{0,10 * (31 + 29)}{360} \right) - 20 * \left(100 * \frac{0,10 * 31}{360} \right)$
Završno stanje:	$0 = 20 * \left(100 * \frac{0,10 * (31 + 29)}{360} \right) + 20 * \left(100 * \frac{0,10 * 31}{360} \right) -$ $- 20 * \left(100 * \frac{0,10 * (31 + 29)}{360} \right) - 20 * \left(100 * \frac{0,10 * 31}{360} \right)$

dok za izravnog investitora imamo:

Početno stanje:	$50 = 30 * \left(100 * \frac{0,10 * (31 + 29)}{360} \right)$
Obračunata kamata:	$22,8 = 30 * \left(100 * \frac{0,10 * 20}{360} \right) + 20 * \left(100 * \frac{0,10 * 11}{360} \right)$
Transakcije:	$-72,8 = -10 * \left(100 * \frac{0,10 * (31 + 29)}{360} \right) - 10 * \left(100 * \frac{0,10 * 20}{360} \right) -$ $- 20 * \left(100 * \frac{0,10 * (31 + 29 + 31)}{360} \right)$
Završno stanje:	$0 = 30 * \left(100 * \frac{0,10 * (31 + 29)}{360} \right) +$ $+ 30 * \left(100 * \frac{0,10 * 20}{360} \right) + 20 * \left(100 * \frac{0,10 * 11}{360} \right) -$ $- 10 * \left(100 * \frac{0,10 * (31 + 29)}{360} \right) - 10 * \left(100 * \frac{0,10 * 20}{360} \right) -$ $- 20 * \left(100 * \frac{0,10 * (31 + 29 + 31)}{360} \right)$

III. UPUTE ZA IZRADU I DOSTAVLJANJE IZVJEŠĆA O OSTALIM KREDITNIM POSLOVIMA S INOZEMSTVOM I IZVJEŠĆA O DEPOZITNIM POSLOVIMA S INOZEMSTVOM (INOK-DEP)

1. SVRHA

Ova je Uputa sastavni dio Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja, a njome se detaljno propisuje sadržaj izvještajnih slogova, izrada izvještaja, ugrađivanje formalnih i logičkih kontrola sadržaja sloga te dostavljanje podataka o inozemnom dugu i inozemnim potraživanjima obveznicima dostavljanja izvještaja INOK-DEP. Obveznici dostavljanja izvještaja INOK-DEP dužni su sastavljati mjesečna izvještaja u skladu s Odlukom i uputama koje se nalaze u ovom tekstu te ih dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci na propisani način i u propisanim rokovima.

2. UVOD

Hrvatska narodna banka, u skladu s odredbama članka 7. Zakona o službenoj statistici jedan je od nositelja službene statistike te prema odredbama članka 14. spomenutog Zakona, kao i posebnih zakona, obavlja poslove službene statistike u sadržaju i rokovima određenima Programom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske i Godišnjim provedbenim planom.

U skladu s odredbama članka 66. Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci, radi ostvarivanja ciljeva i zadataka utvrđenih navedenim Zakonom, Hrvatska narodna banka pribavlja i statistički obrađuje podatke te posebnom odlukom utvrđuje popis statističkih podataka i osobe koje će ih dostavljati kao i oblike izvješćivanja.

Na temelju članka 49. Zakona o deviznom poslovanju, Hrvatska narodna banka izrađuje projekciju platne bilance Republike Hrvatske kao analitičku podlogu za utvrđivanje zadataka monetarne i devizne politike te prati njezino ostvarenje. Ovim je člankom također propisana i obveza rezidenata da (posredno ili neposredno) izvješćuju Hrvatsku narodnu banku o poslovima i transakcijama s inozemstvom radi praćenja ostvarenja projekcije platne bilance.

Također, člankom 53. istog Zakona propisana je i obveza rezidenata da Hrvatsku narodnu banku izvješćuju o kreditnim poslovima zaključenim s inozemstvom u skladu s propisanim načinima i rokovima izvješćivanja.

Mjesečnim izvješćima INOK-DEP prikupljaju se podaci:

- o stanjima,
- o transakcijama,
- o vrijednosnim prilagodbama i
- o ostalim prilagodbama,

i to za sljedeća obilježja dužničkih instrumenata:

1. glavnice,
2. kamate,
3. kašnjenje glavnice,
4. kašnjenje kamata,
5. ugovorenu neiskorištenu glavnice,
6. zatezne kamate i
7. troškove.

3. OPĆI POJMOVI

U ovom se dijelu teksta ukratko pojašnjavaju osnovni pojmovi nužni za pravilno razumijevanje izvješćivanja u okviru izvještaja INOK-DEP.

3.1. Inozemni dug

U skladu s međunarodnim statističkim standardima (*External Debt Statistics – Guide for Compilers and Users*, MMF, 2013.) inozemni se dug definira kao stanje obveza na osnovi glavnice i/ili kamata koje u određenom trenutku od dužnika potražuje vjerovnik, pri čemu je jedan od sudionika odnosa rezident, a drugi nerezident. Stanje inozemnog duga pritom obuhvaća obveze na osnovi nedospjele glavnice, obračunatih nedospjelih kamata kao i dospelje neplaćene glavnice i kamata.

Zadatak je statistike inozemnog duga pomoću izvještaja INOK-DEP obuhvatiti podatke o nastalim dužničko-vjerovničkim odnosima rezidenata RH s nerezidentima (bez obzira na to je li rezident dužnik ili vjerovnik) na temelju nekog od niza postojećih dužničkih instrumenata. Izvješćivanje putem izvještaja INOK-DEP pritom ne obuhvaća sljedeće oblike dužničko-vjerovničkih odnosa:

- kratkoročne komercijalne kredite,
- uvjetovane dužničke obveze (jamstva i garancije),
- udjele rezidenta u sindiciranom kreditu koji drugom rezidentu odobrava međunarodni sindikat monetarnih financijskih institucija i
- ulaganja rezidenata u dužničke vrijednosne papire nerezidentnih izdavatelja (bez obzira na to jesu li kupljeni na domaćem ili inozemnom tržištu).

Izvještaje INOK-DEP, ovisno o ulozi rezidenta u dužničko-vjerovničkom odnosu, obuhvaća podatke:

- o kreditnim poslovima s inozemstvom – na strani pasive,
- o kreditnim poslovima s inozemstvom – na strani aktive i
- o depozitnim poslovima s inozemstvom – na strani aktive.

Inozemni dug – pasiva uključuje sve dužničke odnose rezidenata – obveznika izvješćivanja s nerezidentima. Izvješćivanje o obvezama po dužničkim instrumentima prema inozemstvu u okviru ovog izvještaja uključuje obveze s osnove:

- izdanih dužničkih vrijednosnih papira neovisno o ugovorenom roku dospelja,
- dugoročnih komercijalnih kredita,
- primljenih i danih dugoročnih avansa,
- ostalih kreditnih poslova,
- ugovora o financijskom leasingu,
- sindiciranih kredita zaključenih sa sindikatima monetarnih financijskih institucija,
- ugovora o faktoringu i forfajtingu,
- repo ugovora,
- hibridnih i podređenih instrumenata,
- *cash poolinga*
- sekuritizacije,
- i svih ostalih oblika obveza po dužničkim instrumentima.

Analogno, inozemni dug – aktiva (inozemna potraživanja) uključuje sva potraživanja rezidenta – obveznika izvješćivanja od nerezidenata na osnovi bilo koje od spomenutih kategorija dužničko-vjerovničkih instrumenata.

Depozitni poslovi s inozemstvom (aktiva) obuhvaćaju potraživanja rezidenta – obveznika izvješćivanja po depozitima po viđenju,

oročenim depozitima te transakcijskim računima u nerezidentnim financijskim institucijama.

3.2. Definicija rezidentnosti

U skladu s člankom 2. Odluke rezidentima se smatraju:

- pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, osim njihovih podružnica u inozemstvu,
- podružnice stranih trgovačkih društava i trgovaca pojedinaca upisane u registar koji se vodi kod nadležnog tijela državne vlasti ili uprave u Republici Hrvatskoj,
- trgovci pojedinci, obrtnici i druge fizičke osobe sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj koje samostalnim radom obavljaju gospodarsku djelatnost za koju su registrirane (u nastavku teksta: poduzetnici pojedinci),
- fizičke osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj,
- fizičke osobe koje u Republici Hrvatskoj borave na osnovi važeće dozvole boravka u trajanju od najmanje 12 mjeseci, osim diplomatskih i konzularnih predstavnika stranih zemalja te članova njihovih obitelji i
- diplomatska, konzularna i druga predstavništva Republike Hrvatske u inozemstvu koja se financiraju iz proračuna te hrvatski državljani zaposleni u tim predstavništvima i članovi njihovih obitelji.

Sve druge osobe koje nisu navedene u prethodnom stavku smatraju se nerezidentima.

3.3. Izravna ulaganja

3.3.1 Neposredna izravna ulaganja

Članak 9. Zakona o deviznom poslovanju definira izravna ulaganja kao ulaganja rezidenata u inozemstvu i nerezidenata u Republici Hrvatskoj koja ulagač obavi s namjerom uspostavljanja trajnih ekonomskih odnosa i ostvarivanja znatnog utjecaja na upravljanje pravnom osobom.

Namjera uspostavljanja trajnog ekonomskog odnosa iskazuje se ulaganjem u temeljni kapital trgovačkog društva kojim se ostvaruje 10 ili više posto udjela u temeljnom kapitalu, odnosno glasačkim pravima društva u koje se ulaže. Izravni ulagački odnos (inicijalno izravno ulaganje) može se uspostaviti ulaganjem u novo trgovačko društvo (osnivanje) ili stjecanjem udjela u postojećem.

Nakon što je inicijalnim ulaganjem uspostavljen izravni ulagački odnos, izravnim ulaganjima smatraju se također:

- sva naknadna ulaganja u takvo društvo koja za rezultat imaju povećanje kapitala društva i/ili ostvarivanje dodatnog udjela u temeljnom kapitalu (izravnim ulaganjima smatraju se i ulaganja koja za rezultat imaju i povećanje neke druge komponente kapitala društva, npr. pričuva, ne nužno temeljnog kapitala),
- reinvestirana dobit, odnosno udio izravnog ulagača u dobiti trgovačkog društva koja se ne raspodjeljuje u obliku dividendi ili drugih oblika raspodjele dobiti i
- dužničke transakcije između izravnog ulagača i trgovačkog društva u koje je već izvršeno izravno ulaganje. Ovo uključuje dužničke vrijednosne papire, dugoročne komercijalne kredite, financijske kredite i ostale dužničko-vjerovničke odnose.

Nakon što je jednom uspostavljen izravni ulagački odnos izravnog ulagača i društva u koje je izvršeno ulaganje sve je naknadne dužničko-vjerovničke odnose ova dva subjekta potrebno u okviru statistike inozemnog duga zasebno klasificirati u okviru sektora IZRAVNA ULAGANJA. S aspekta statistike inozemnog duga stoga je iznimno

važno ispravno odrediti postoji li izravni ulagački odnos između rezidenta i nerezidenta koji uspostavljaju dužničko-vjerovnički odnos.

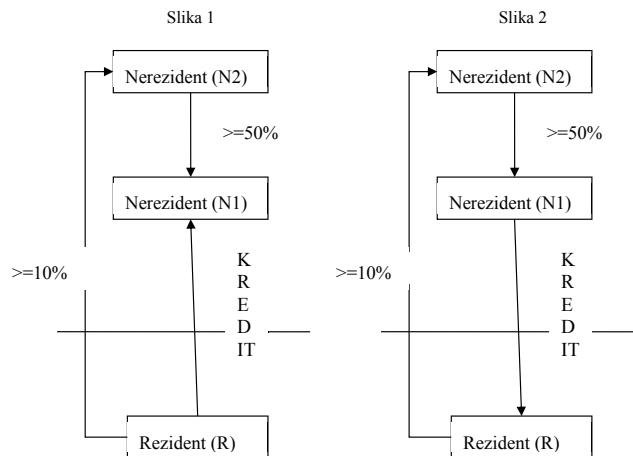
3.3.2 Posredna izravna ulaganja

Posredno izravno ulaganje ostvaruje se prilikom zaključenja dužničko-vjerovničkog odnosa između rezidenta i nerezidenta koji nisu izravno povezani ulaganjem u temeljni kapital (dakle nema povezanosti s 10% ili više udjela u temeljnom kapitalu), ali postoji posredna ulagačka povezanost.

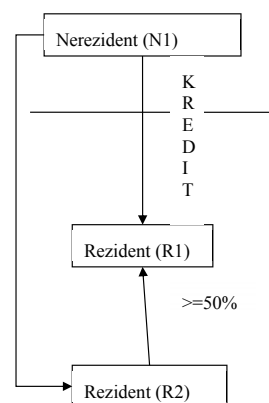
Prema statističkim standardima, smatra se da posredna izravna ulagačka povezanost preko trećeg pravnog subjekta postoji ukoliko jedan od sudionika dužničko-vjerovničkog odnosa (rezident ili nerezident) drži 50% ili više udjela u temeljnom kapitalu trećeg subjekta koji istovremeno ima status izravnog ulagača (10% ili više udjela u temeljnom kapitalu) u jednom od sudionika dužničko-vjerovničkog odnosa.

Pravilno razvrstavanje dužničkih instrumenata s obzirom na postojanje posredne izravne ulagačke povezanosti jednako kao i neposrednog izravnog ulagačkog odnosa za statistiku inozemnog duga i platne bilance iznimno je bitno radi pravilnog sektoriziranja ovih dužničkih instrumenata.

Primjer: Rezident (R) odobrava kredit nerezidentu (N1). Među njima ne postoji izravna ulagačka povezanost. Međutim, rezident (R) ima status izravnog ulagača u nerezidenta (N2) koji istovremeno drži 50% ili više udjela u temeljnom kapitalu nerezidenta (N1) (Slika 1).

Slika 3

Rezident (R) zadužuje se kod nerezidenta (N1). Među njima ne postoji izravna ulagačka povezanost. Međutim, rezident (R) ima status

izravnog ulagača u nerezidenta (N2) koji istovremeno drži 50% ili više udjela u temeljnom kapitalu nerezidenta (N1) (Slika 2).

Rezident (R) zadužuje se kod nerezidenta (N1). Među njima ne postoji izravna ulagačka povezanost. Međutim, nerezident (N1) ima status izravnog ulagača u rezidenta (R2) koji istovremeno drži 50% ili više udjela u temeljnom kapitalu rezidenta (R1) (Slika 3).

Navedeni primjeri ne prikazuju sve moguće kombinacije posrednih izravnih ulagačkih odnosa, već se nastoji istaknuti činjenica da se posredna izravna ulagačka povezanost uspostavlja preko trećeg subjekta s kojim mora postojati ulagački odnos s 50% ili više udjela u temeljnom kapitalu.

3.3.3 Izravna ulaganja između horizontalno povezanih trgovačkih društava

Osim neposrednih i posrednih izravnih ulaganja, kao posebnu skupinu potrebno je pratiti i horizontalno povezana trgovačka društva (eng. fellow enterprises).

Horizontalno povezana trgovačka društva, jesu trgovačka društva koja kontrolira ili na koje ima utjecaj isti neposredni ili posredni izravni ulagatelj, pri čemu nijedno horizontalno povezano društvo ne kontrolira niti ima utjecaj na drugo horizontalno povezano društvo.

Jednostavnije rečeno, horizontalno povezanim društvima smatraju se sva društva koja imaju istog »konačnog zajedničkog vlasnika«. Ako se ovakva društva nalaze u različitim ekonomijama, odnosno, jedno društvo je rezident, a drugo nerezident, smatra se da među njima postoji odnos izravnih ulaganja koji je kao takav potrebno pratiti u okviru statistike inozemnog duga i statistike platne bilance. Izvješćivanje u okviru izvješća INOK-DEP obavlja se putem izvještajnog sloga. U nastavku teksta detaljno se pojašnjavaju struktura i elementi izvještajnog sloga.

4. KONCEPT IZVJEŠĆIVANJA

Izvješćivanje o dužničko-vjerovničkim odnosima s inozemstvom (odobrenja i zaduženja) obavlja se pomoću izvješća INOK-DEP pojedinačno za svaki zaključen dužničko-vjerovnički odnos.

Iznimno za pojedine vrste dužničkih instrumenata za koje bi pojedinačno izvješćivanje zbog njihove brojnosti ili dinamike događanja bilo suvišno, postoji mogućnost agregiranog izvješćivanja. Instrumenti čija priroda može zahtijevati agregirano izvješćivanje jesu:

- repo ugovori,
- faktoring i forfajting,
- cash pooling i
- sekuritizacija.

Agregirano izvješćivanje podrazumijeva agregiranje svakog od navedenih instrumenata na razini obilježja koja se prikupljaju u slogu dužničkog instrumenta. Tako će se primjerice moći agregirati svi depoziti koje rezident drži kod sektora banaka u eurima u Sjedinjenim Američkim Državama, a koji su oročeni na 3 mjeseca i slično.

U slučaju agregiranog izvješćivanja neka od obilježja instrumenta u slogu popunjavat će se na drugačiji način, odnosno neće se uopće popunjavati, o čemu će se detaljnije govoriti u dijelu upute koji definira način popunjavanja pojedinih elemenata sloga.

Svaki pojedinačni ili agregirani instrument jedinstveno će se odrediti identifikatorom dužničkog instrumenta koji će po zadanim pravilima generirati sam obveznik izvješćivanja. Jedinstveno definirani identifikator instrumenta definira se u Tablici 2. Instrumenti te ostaje nepromijenjen dok traje zaključen dužničko-vjerovnički

odnos. U slučaju agregiranog izvješćivanja definirani identifikator postoji sve dok postoji makar jedan od instrumenata koji udovoljava definiciji agregata.

Izvješćivanje u okviru izvješća INOK-DEP podrazumijeva mjesečno dostavljanje podataka dostavljanjem slogova putem pet izvještajnih tablica. To su:

Tablica 1. Osobe za kontakt (u nastavku teksta: T1)

Tablica 2. Instrumenti (u nastavku teksta: T2)

Tablica 3. Stanja i transakcije (u nastavku teksta: T3)

Tablica 4. Planovi otplate (u nastavku teksta: T4)

Tablica 5. Nerezidenti (u nastavku teksta: T5)

Tablica 6. Dužnički vrijednosni papiri (u nastavku teksta: T6).

Tablica 1. Osobe za kontakt sadrži podatke o odgovornoj osobi obveznika za izvješćivanje te o osobi odgovornoj za operativno sastavljanje i dostavljanje izvješća i suradnju s Hrvatskom narodnom bankom. Ova se tablica dostavlja obvezno pri slanju prvog izvješća i svaki put kad dođe do promjene neke od odgovornih osoba obveznika za izvješćivanje.

Tablica 2. Instrumenti sadrži podatke o zaključenim dužničko-vjerovničkim odnosima na temelju kojih se u bazi podataka Hrvatske narodne banke obavlja agregiranje i grupiranje instrumenata za izvještajne potrebe. Ova se tablica obvezno dostavlja pri prvom izvješćivanju, svaki put kada se promijeni neko od obilježja već zaključenih instrumenata te u slučaju zaključivanja novog dužničko-vjerovničkog odnosa. Ukoliko u izvještajnom mjesecu nema izmjena obilježja već zaključenih instrumenata niti je zaključen novi dužničko-vjerovnički odnos, u tom se izvještajnom razdoblju ova tablica neće dostavljati. Dakle, u Tablicu 2. podatak o dužničko-vjerovničkom instrumentu uključuje se u mjesecu u kojem je zaključen iako možda u tom istom mjesecu neće uslijediti korištenje ili plaćanje troškova ili kamata.

Tablica 3. Stanja i transakcije sadrži podatke o završnim stanjima i o transakcijama po dužničkim instrumentima tijekom izvještajnog mjeseca. Ova se tablica obvezatno dostavlja u svakom izvještajnom razdoblju jer, čak i ako nema promjena uvjetovanih plaćanjem glavnice ili kamata, dolazi do promjene u stanju obračunatih nedospjelih kamata i tržišnim stanjima instrumenata kojima se trguje na uređenim tržištima novca i kapitala. Tablica se dostavlja za sve dužničko-vjerovničke instrumente koji u prethodnom mjesecu nisu otplaćeni odnosno za koje u podatku o završnom stanju postoji stanje glavnice ili stanje kašnjenja glavnice ili stanje ugovorene neiskorištene glavnice.

Tablica 4. Planovi otplate sadrži podatke o planu otplate glavnice i kamata po kalendarskim mjesecima do kraja ugovorenog otplatnog razdoblja. Ova se tablica obvezatno dostavlja svaki mjesec za instrumente za koje obveznik izvješćuje agregirano jer Hrvatska narodna banka u ovim slučajevima ne poznaje dinamiku otplate svakog pojedinačnog instrumenta. Dostavljanje ove tablice obvezno je također u svakom mjesecom izvješću i za revolving kreditne linije odnosno za sve instrumente za koje obveznik odabire model dostavljanja plana otplate. Ukoliko je obveznik odabrao jedan od ponuđenih modaliteta za plan otplate glavnice i kamata prema kojem Hrvatska narodna banka obavlja izračun plana otplate, nije obavezan dostavljati T4.

Tablica 5. Nerezidenti sadržava informacije o nerezidentu s kojim se zaključuje dužničko-vjerovnički odnos. U ovoj će se tablici dostavljati podaci o sektoru, državi i ulagačkoj povezanosti s nerezidentom. Ukoliko je nerezident monetarna financijska institucija s područja EU ili međunarodna financijska institucija potrebno ga

je dodatno označiti šifrom nerezidenta. U smislu ove Upute monetarnom financijskom institucijom smatraju se kreditne institucije i otvoreni novčani fondovi. Za nerezidenta se u slučaju pasivnog instrumenta (zaduženja) unosi udio s kojim sudjeluje u kreditu odobrenom rezidentu. Zadana vrijednost ovog polja iznosi 100% osim u slučaju sindiciranog kredita zaduženja koji rezidentu odobravaju nerezidentne monetarne financijske institucije. U tom se slučaju za jedan identifikator (dužnički instrument – sindicirani kredit) dostavlja više slogova s podacima nerezidenata, pri čemu se udjel svakog sudionika sindikata popunjava pripadajućim podatkom o iznosu sudjelovanja u sindiciranom kreditu. Putem ove će se tablice omogućiti geografska distribucija inozemnog duga kao i sektorsko definiranje nerezidenata.

Tablica 6. Dužnički vrijednosni papiri sadržava dodatne informacije o dužničkom vrijednosnom papiru koji je rezident izdao na stranom tržištu. Popunjava se samo za identifikatore koji se odnose na taj instrument i popunjava se samo jednom, odnosno pri prijavi izdanja dužničkog vrijednosnog papira.

5. IZVJEŠTAJNO RAZDOBLJE I ROK DOSTAVE IZVJEŠĆA

Neovisno o broju nastalih promjena stanja ili transakcija obveznik izvješćivanja dužan je dostaviti izvješće INOK-DEP svakog mjeseca, osim za instrumente s nultom kamatnom stopom kod kojih u toku mjeseca nije bilo nikakvih promjena. Izvještajni mjesec pritom obuhvaća kalendarski mjesec od prvog do posljednjeg dana uključujući prvi i posljednji dan. Dostava izvješća podrazumijeva obveznu dostavu Tablice 3. Stanja i transakcije te preostalih izvještajnih tablica po potrebi, kao što je već navedeno.

Rok za dostavu izvješća propisan je člankom 46. Odluke, prema kojem je obveznik podatke za proteklo izvještajno razdoblje obavezan dostaviti najkasnije 10 (deset) radnih dana nakon isteka izvještajnog razdoblja.

6. NAČIN DOSTAVLJANJA IZVJEŠĆA

Obveznici dostavljanja izvješća INOK-DEP obvezni su izvješće dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci isključivo telekomunikacijskim putem. U tu svrhu Hrvatska narodna banka je izradila aplikaciju (<https://www.hnb.hr>) pomoću koje obveznici, koristeći se internet-skom tehnologijom i sigurnom vezom za prijenos podataka, dostavljaju podatke putem datoteke u zadanom (.INO) obliku.

U okviru aplikacije Hrvatska narodna banka će obveznicima izvješćivanja dodijeliti korisničko ime i lozinku koji su nužni za pristup aplikaciji.

Iznimno, ukoliko server Hrvatske narodne banke ne funkcionira, podaci se Hrvatskoj narodnoj banci moraju dostaviti i na nekom drugom mediju za digitalni prijenos podataka.

Podaci se dostavljaju u datoteci sljedećih standardnih karakteristika:

- format ASCII
- kodna stranica CP1250 (LATIN2)
- slogovi prema tablicama 1, 2, 3, 4 i 5
- svako obilježje unutar sloga, uključujući i posljednje, bez obzira na to postoji li sadržaj ili ne, odjeljuje se delimiterom #
- svaki slog završava delimiterom CRLF (X0D0A).

Brojčana (numerička) polja (N), predviđena za unos vrijednosti, imaju definiranu maksimalnu duljinu od 15 znakova te ih nije potrebno popunjavati vodećim nulama, već se unose stvarni brojevi.

Slovo-brojčana (alfanumerička) polja (AN) također imaju definirane maksimalne duljine, a popunjavaju se slijeva, bez vodećih praznina.

Ako se slogovi dostavljaju u datoteci svako obilježje unutar sloga obvezno se odvaja »delimiterom«, tj. razdjelnikom # kako bi se omogućilo ispravno učitavanje podataka sloga. Ova se oznaka postavlja i ukoliko je obilježje prazno, tj. ne sadrži podatak (ako je polje neobavezno) te iza zadnjeg obilježja sloga.

Posebno napominjemo da se matični brojevi unose bez vodećih nula, odnosno da se nula na početku unosi samo ukoliko je ona sastavni dio matičnog broja (npr. MB1 01234567 i MB2 1234567 dva su različita matična broja dvaju različitih trgovačkih društava). OIB se unosi sa svih 11 znamenaka.

Hrvatska narodna banka obveznicima izvješćivanja stavlja na raspolaganje formatirane Excel tablice čiji je format prikazan u **Prilogu 4.** uz Glavu III ove Upute, a pomoću kojih se vrši unos i pretvaranje u zadani format datoteke za prijenos. Ove su tablice, kao i tekst ove Upute, dostupne na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke www.hnb.hr.

Naziv datoteke formira se pomoću sljedećih elemenata:

- matičnog broja (koji trgovačkom društvu dodjeljuje DZS)
- razdoblja u kojem se podaci dostavljaju, odnosno godine i mjeseca u formatu GGGGMM
- rednog broj datoteke koja se dostavlja u izvještajnom mjesecu
- broja slogova koji sadrži datoteka odnosno tablica.

Dijelovi od kojih se naziv datoteke formira razdvajaju se pritom znakom minus »-«. Tako će npr. naziv datoteke izgledati ovako: 01234567-200701-01-55. Dakle, radi se o trgovačkom društvu matičnog broja 01234567, koje dostavlja podatke u siječnju 2007. godine prvi put i datoteka (u slogovima svih izvještajnih tablica) sadrži ukupno 55 slogova (popunjenih redaka).

Oznaka matičnog broja u nazivu datoteke koristit će se za međusobno povezivanje podataka izvještajnih tablica za jednog obveznika izvješćivanja.

Broj slogova znači ukupan broj slogova odnosno redaka koji se dostavlja u predmetnoj datoteci odnosno Excel tablici. Ovaj element naziva datoteke koristi se kao kontrolno polje za provjeru jesu li svi poslani slogovi i zaprimljeni u Hrvatskoj narodnoj banci.

Redni broj datoteke namijenjen je lakšem praćenju podataka koje dostavlja obveznik izvješćivanja. Tako će obveznik prvu dostavljenu datoteku označiti rednim brojem 1. Međutim, ukoliko dostavljena datoteka sadrži formalne pogreške, smatra se da obveznik izvješće nije dostavio jer se formalno pogrešne datoteke ne preuzimaju u bazu podataka Hrvatske narodne banke te će obveznik izvješćivanja pri ponovljenoj dostavi datoteke s otklonjenim formalnim pogreškama ponoviti naziv datoteke s rednim brojem 1.

Ukoliko je datoteka prihvaćena u bazu podataka Hrvatske narodne banke i nakon toga su konstatirane logičke pogreške, pri ponovnoj dostavi datoteke s ispravljenim logičkim pogreškama obveznik izvješćivanja datoteku označava rednim brojem 2. Dakle, druga i svaka eventualna daljnja datoteka koja se dostavlja u izvještajnom mjesecu, a koja predstavlja ispravljanje logičkih pogrešaka ili ispravljanje pogrešnih podataka u slogu koje konstatira sam obveznik, nosit će redni broj datoteke povećan za jedan u odnosu na prethodno dostavljenu.

Označavanjem datoteke rednim brojem omogućit će se praćenje redoslijeda dostavljenih datoteka, lakše komuniciranje s obveznikom pozivanjem na određenu datoteku koja sadrži pogrešku te praćenje dinamike kojom obveznik popravljajući pogrešno dostavljene podatke.

Svaka datoteka koja se dostavlja Hrvatskoj narodnoj banci nosi oznaku rednog broja unutar izvještajnog mjeseca. Ukoliko je datoteka odbijena iz formalnih razloga, pri ponovnoj dostavi datoteke ponavlja se i redni broj datoteke jer se datoteka koja sadrži formalne pogreške uopće ne preuzima u bazu podataka Hrvatske narodne banke. Obveznik izvješćivanja obavezan je u najkraćem mogućem roku, a najkasnije istovremeno s dostavom podataka za novo izvještajno razdoblje, dostaviti ispravljene podatke za prethodno razdoblje. Ukoliko pogrešno dostavljeni podaci prethodnih razdoblja nisu dopunjeni slogovima koji ih ispravljaju, neće biti moguće ni preuzimanje podataka za novo izvještajno razdoblje te će se smatrati da oni nisu ni dostavljeni.

7. NAČIN GENERIRANJA LOZINKE ZA PRISTUP APLIKACIJI INOK-DEP

Na temelju prijavljenih kreditnih ili depozitnih poslova, odnosno na temelju zahtjeva za dodjelu korisničkog imena i lozinke, Hrvatska narodna banka će na dostavljenu e-adresu nominiranoj osobi dostaviti korisničko ime i lozinku za inicijalni pristup aplikaciji INOK-DEP.

Lozinka se dodjeljuje za svakog obveznika izvješćivanja – pravnu osobu. Dakle istu lozinku mogu prilikom pristupa aplikaciji koristiti osobe čije će podatke obveznik izvješćivanja pri prvoj dostavi podataka putem novog sustava navesti u Tablici 1. Osobe za kontakt. Hrvatska narodna banka obveznicima izvješćivanja također putem posebne procedure omogućuje izmjenu korisničkog imena i lozinke. Naime, s obzirom na fluktuaciju radnika, i iz jedne pravne osobe u drugu i s jednog radnog mjesta na drugo unutar istog trgovačkog društva, može se pojaviti potreba izmjene korisničkog imena i lozinke.

Odluka o potrebi promjene korisničkog imena i lozinke odnosno e-adrese za kontakt u Tablici 1. pri tome leži na obvezniku izvješćivanja. Naime, o promjeni odgovorne osobe ili osobe odgovorne za dostavu podataka obveznik izvješćivanja obavještava Hrvatsku narodnu banku dostavom novih podataka Tablice 1. Isto tako, ukoliko smatra potrebnim, pristupa proceduri za izmjenu korisničkog imena i lozinke, u skladu s uputama za proceduru, te mijenja korisničko ime i lozinku.

Odgovornost je obveznika izvješćivanja da promjenom korisničkog imena i lozinke neovlaštenim osobama zapriječi pristup aplikaciji i podacima koje dostavlja.

8. PRAVILA POVJERLJIVOSTI

Zaprimljena izvješća INOK-DEP prikupljena u skladu s odredbama Odluke Hrvatska narodna banka upotrebljava radi praćenja ostvarenja platne bilance Republike Hrvatske, stanja inozemnog duga Republike Hrvatske i stanja međunarodnih ulaganja Republike Hrvatske. Zaprimljene podatke Hrvatska narodna banka dužna je čuvati u skladu sa Zakonom o službenoj statistici te ih ne može dostavljati trećim osobama osim ukoliko zakonskim odredbama nije drugačije određeno.

Dostavljene podatke Hrvatska narodna banka može javnosti učiniti dostupnima samo u agregiranom obliku.

Obveznici izvješćivanja pristupaju aplikaciji za dostavu izvješća INOK-DEP koristeći se korisničkim imenom i lozinkom. Lozinku za inicijalni pristup aplikaciji za svakog će obveznika izvješćivanja odrediti Hrvatska narodna banka. Nakon inicijalnog pristupa aplikaciji svaki će obveznik izvješćivanja, sljedeći proceduru izmjene lozinke, moći promijeniti dodijeljenu lozinku.

Radi osiguranja podataka koja se ovim izvješćem dostavljaju nužno je da odgovorna osoba (OS1) svakog obveznika izvješćivanja vodi brigu o tome tko ima pristup lozinci i postoji li potreba promjene lozinke kako bi se pristup aplikaciji onemogućio neovlaštenim osobama. Odgovornost je svakog obveznika izvješćivanja da neovlaštenim osobama onemogućiti pristup korisničkom imenu i lozinci.

9. PRIHVAT PODATAKA U HRVATSKOJ NARODNOJ BANCII

Nakon prihvata podataka koje obveznici dostave Hrvatskoj narodnoj banci, Hrvatska narodna banka će provesti formalnu kontrolu ispravnosti dostavljenih podataka. Formalna kontrola pritom podrazumijeva provjeru odgovara li uneseni sadržaj obilježja instrumenata sadržaju »šifarnika«, tj. mogućih vrijednosti za određena polja (npr. nepostojeći matični broj u nazivu datoteke, nepostojeći modalitet unutar obilježja i sl.).

Ukoliko podaci ne udovoljavaju uvjetima formalne kontrole (minimalni uvjeti ispravnosti), neće se moći preuzeti u bazu podataka Hrvatske narodne banke i smatrat će se kao da podaci nisu ni dostavljeni. Istovremeno sustav generira e-poruku za obveznika izvješćivanja. Porukom se obveznik izvješćivanja upozorava da putem aplikacije preuzme datoteku koja će sadržavati poruke o pogreškama koje su ustanovljene formalnom kontrolom dostavljenih podataka.

U **Prilogu 6.** uz Glavu III ove Upute sadržane su formalne kontrole koje se provode pri preuzimanju datoteke s podacima izvješća INOK-DEP.

Ukoliko dostavljeni podaci udovolje uvjetima formalne kontrole, preuzimaju se u bazu podataka Hrvatske narodne banke i u sljedećem koraku prolaze logičku kontrolu.

Logička kontrola podrazumijeva prije svega provjeru dostavljenih numeričkih podataka odnosno provjere dostavljenih podataka o stanjima i transakcijama kao i dodatne provjere polja sa šifarnicima (matični brojevi garanta, šifre nerezidentne monetarne financijske institucije) i slično.

10. DEFINICIJE SLOGOVA I ULAZNIH IZVJEŠTAJNIH TABLICA IZVJEŠĆA INOK

10.1. Tablica 1. Osobe za kontakt

Ova tablica sadržava podatke o odgovornoj osobi i osobi koja operativno sastavlja podatke izvješća INOK-DEP. U slučaju potrebe za dodatnim pojašnjenjima dostavljenih podataka, ili u slučaju da podaci uopće nisu dostavljeni, zaposlenici Hrvatske narodne banke kontaktirat će osobe čiji su podaci navedeni u ovoj tablici.

Slog u tablici jedan čine sljedeća obilježja:

1. Oznaka izvješća

Ovo obilježje popunjava se oznakom T1.

2. Vrsta sloga

Ovo obilježje popunjava se za svaki slog.

U ovo obilježje unosi se modalitet kojim se definira vrsta sloga koji se dostavlja:

01 redovan

02 storno.

3. Oznaka osobe – ovo obilježje popunjava se jednim od sljedećih modaliteta:

OS1 – odgovorna osoba

OS2 – osoba koja izrađuje i dostavlja izvješća.

Odgovorna osoba (OS1) smatrat će se odgovornom za sprječavanje pristupa neovlaštenih osoba aplikaciji i dostavljenim podacima

izvješća INOK-DEP. U tu svrhu nužno je da odgovorna osoba korištenje korisničkog imena i lozinke omogući isključivo ovlaštenim osobama.

4. Ime i prezime

Ovo obilježje popunjava se imenom i prezimenom osobe, pri čemu se ime i prezime razdvajaju **jednim** praznim mjestom.

5. Telefon

Ovo obilježje popunjava se u zadanom formatu: pozivni broj, broj telefona, pri čemu su tri znamenke rezervirane za pozivni broj (grad ili mobilna mreža), a preostale znamenke za broj telefona.

6. Telefaks

Ovo obilježje popunjava se u jednakom formatu kao i broj telefona.

7. E-adresa

Ovo se obilježje popunjava podatkom o e-adresi odgovorne osobe ili osobe koja operativno sastavlja izvješća.

8. Datum početka odgovornosti

Podaci dostavljeni u ovoj tablici koristit će se za automatsko dostavljanje e-poruka kojima rezultira proces prihvata podataka u Hrvatskoj narodnoj banci, kao i u slučaju ako zaposlenici Hrvatske narodne banke budu imali potrebe za kontaktiranjem vezanim uz izvješće INOK-DEP.

Tablica u nastavku donosi definiciju izgleda sloga u tablici T1:

Broj	Naziv polja	Tip polja	Maks. duljina polja	Sadržaj polja
1.	Oznaka izvješća	AN	2	T1
2.	Vrsta sloga	AN	2	
3.	Oznaka osobe	AN	3	
4.	Ime i prezime	AN	50	
5.	Telefon	AN	10	
6.	Telefaks	AN	10	
7.	E-adresa	AN	30	
8.	Datum početka odgovornosti	N	6	GGGGMM

Izvještajni slog Tablice 1. Osobe za kontakt izgledao bi kako slijedi:

Oznaka tablice	Vrsta sloga	Oznaka osobe	Ime i prezime	Telefon	Telefaks
T1	01	OS1	Marko Marić	014565655	014565555

E-adresa	Datum
Marko.Maric@zg.htnet.hr	200701

Ovaj slog prikazuje podatke tablice jedan za pravni subjekt i njegovu odgovornu osobu.

10.2. Tablica 2. Instrumenti

Ova tablica sadrži podatke o obilježjima zaključenog dužničko-vjerovničkog instrumenta. Podaci iz ove tablice koristit će se kao kriteriji za agregiranje izvješća statistike inozemnog duga te za kontrolu dostavljenih podataka o stanjima i transakcijama u odnosu na nominalni iznos kredita.

U nastavku navodimo obilježja koja čine slog Tablice 2. Instrumenti i modalitete kojima se popunjavaju obilježja sloga.

1. Oznaka izvješća

Ovo obilježje popunjava se oznakom T2.

2. Razdoblje

U ovo se polje unosi podatak o razdoblju od kada se primjenjuju dostavljeni podaci određenog instrumenta. Unosi se podatak u formatu GGGGMM, godina i mjesec, npr. 200702.

Ovo obilježje omogućuje praćenje instrumenta tijekom vremena. Tako će npr. kod instrumenta koji je zaključen 200612 s određenim karakteristikama, ovo razdoblje označiti od kada ovaj instrument postoji sa svim svojim karakteristikama.

Ukoliko je primjerice došlo do izmjene ugovorenog iznosa instrumenta, za isti će se instrument dostaviti novi slog koji će, uz ostale nepromijenjene podatke, sadržavati i izmijenjeni podatak o ugovorenom iznosu instrumenta te razdoblje od kada se ovaj podatak primjenjuje, npr. 200703, koje odgovara mjesecu zaključenja aneksa ugovora kojim je dogovoreno povećanje iznosa.

Prilikom prve prijave novog instrumenta obilježje razdoblje označuje i razdoblje zaključenja instrumenta jer je o instrumentu izvješćivanje potrebno započeti od trenutka zaključenja ugovora.

3. Identifikator instrumenta

To je jedinstveni ključ za svaki instrument o kojem se izvješćuje pojedinačno ili agregirano.

Identifikator – jedinstveni ključ generira se pri prvom izvješćivanju o instrumentu i sve do konačne otplate pri izvješćivanju o tom instrumentu koristi se isti identifikator. Jednom upotrijebljeni identifikator obveznik izvješćivanja ne smije ponovno dodjeljivati novom instrumentu.

Identifikator instrumentu dodjeljuje sam obveznik izvješćivanja određivanjem rednog broja instrumenta i oznake toga je li instrument aktivan ili pasivan, odnosno čini li zaduženje u inozemstvu ili potraživanje od inozemstva.

Tako će primjerice identifikator za dugoročni kredit zaduženja zaključen 25.12.2006. koji je pedeset peti ugovor koji je društvo zaključilo, glasiti P00055.

Za svakog obveznika izvješćivanja format identifikatora osigurava 10.000 brojeva za instrumente u aktivni i isto toliko u pasivi.

4. Osnova izvješćivanja

Ovo obilježje popunjava se obvezno za svaki identifikator izborom jednog od modaliteta:

01 pojedinačno

02 agregirano.

Modalitet 01 – pojedinačno označuje da izvješćivanje za određeni identifikator podrazumijeva jedan dužničko-vjerovnički instrument.

Modalitet 02 – agregirano označuje da izvješćivanje za određeni identifikator podrazumijeva skupinu dužničko-vjerovničkih instrumenata istih karakteristika, koje se za izvještajne svrhe agregiraju.

Odabir modaliteta 02 – agregirano u ovom obilježju ujedno znači da će obveznici izvješćivanja biti obvezni dostaviti planove otplate glavnice i kamata odnosno da neće biti obvezni popuniti obilježje iznos. Ova ograničenja neće se primjenjivati samo ukoliko je uz modalitet 02 kao vrsta instrumenta odabrano 13 – sekuritizacija.

5. Vrsta sloga

Ovo obilježje popunjava se za svaki slog.

U ovo obilježje unosi se modalitet kojim se definira vrsta sloga koji se dostavlja:

01 redovan

02 storno.

Svaki od modaliteta upućuje na vrstu podatka koji se dostavlja. Prilikom prve dostave podatka obveznik upisuje modalitet 01 – redovan. Ukoliko datoteka u kojoj je slog dostavljen nije prihvaćena u bazu podataka HNB-a zbog formalne pogreške, pri ponovnoj dostavi datoteke svi slogovi označuju se ponovno kao redovni slogovi – 01.

Ako je slog prihvaćen u bazu Hrvatske narodne banke, ali je obveznik zaprimio poruku o logičkoj pogrešci koju slog sadrži, ili je sam obveznik konstatirao pogrešno popunjeno neko od obilježja, obavezan je za svaki pogrešan slog dostaviti dva nova sloga.

Jedan će slog u obilježju »Vrsta sloga« imati odabran modalitet 02 – storno i sadržavati vrijednosti svih obilježja posve identične prije dostavljenom slogu koji je automatizmom pri konstatiranju logičke pogreške dobio oznaku pogrešnog sloga.

Drugi slog u obilježju »Vrsta sloga« imat će oznaku 01 – redovan. Obilježja ovog sloga popunjavaju se podacima koji sadrže ispravljane logičke pogreške iz prije dostavljenih podataka, odnosno točnim podatkom.

Ukoliko obveznik izvješćivanja dostavi slog podataka za neki instrument koji sadrži vrijednosti svih obilježja popunjene podacima identičnima već postojećem slogu u bazi, dostavljeni slog neće moći biti prihvaćen u bazu podataka. Drugim riječima nije moguće da za jedan instrument postoje dva identična sloga podataka koja se odnose na isto razdoblje.

Primjer:

U prvoj datoteci dostavljenoj za izvještajno razdoblje 200703 šezdeseti slog sadržavao je logičku pogrešku: »završno stanje ne odgovara dostavljenim podacima o transakcijama«.

Ponovnim dostavljanjem podataka obveznik dostavlja slog u Tablici 3. koji sadrži oznaku 02 – storno i ponovljene podatke iz prethodne dostave te novi slog s oznakom 01 – redovno, koji se odnosi na isto razdoblje 200703 i sadrži npr. ispravljen podatak o otplati glavnice.

Ako obveznik izvješćivanja uoči da je pri izvješćivanju o nekom instrumentu pogrešno popunio neko od obilježja instrumenta (npr. pogrešno je označena država nerezidenta), pogrešku će ispraviti na identičan način kao što je opisano za slučaj logičke pogreške. Obveznik će dostaviti 02 – storno slog s podacima identičnim onom slogu koji je prije dostavio i želi izmijeniti te novi 01 – redovan slog koji sadrži podatke svih obilježja kao i ispravljeni podatak obilježja za koje je konstatirana pogreška.

Detaljniji opis procedure izmjene i ispravaka podataka dan je u **Prilogu 5.** uz Glavu III ove Upute.

6. Vrsta instrumenta

Unosi se dvoznamenkasta numerička oznaka koja označuje vrstu dužničko-vjerovničkog instrumenta:

- 01 oročeni depozit
- 02 kredit (uključuje i hibridne i podređene ugovore, tj. »ugovore o kapitalu«)
- 03 revolving kreditna linija
- 04 sindicirani kredit (samo ukoliko je kreditor sindikat banaka)
- 05 dugoročni trgovački kredit/avans
- 06 robni kredit (financiranje kupnje robe ili usluge zaključene između kupca i dobavljača od strane treće osobe)
- 07 financijski leasing
- 08 vrijednosni papir (instrument tržišta novca ili kapitala)
- 09 repo ugovor

10 faktoring/forfajting

11 *cash pooling*

12 sekuritizacija

13 sredstva na transakcijskom računu i depoziti po viđenju (*a vista*)

99 ostalo.

Sindicirani krediti

U slučaju ugovaranja sindiciranog kredita zaduženja potrebno je u Tablici 5. Nerezidenti specificirati udio u sindikatu za svaku monetarnu financijsku instituciju (banku) sudionicu sindikata. Na temelju podataka o udjelima pojedinih monetarnih financijskih institucija Hrvatska narodna banka će za izvještajne potrebe podatke stanja, transakcija i planova otplate glavnice i kamata distribuirati po geografskim i ekonomskim regijama...

Ukoliko rezident sudjeluje kao kreditor u sindiciranom kreditu pri čemu je korisnik kredita drugi rezident za takav kredit ne postoji obveza izvješćivanja u okviru ovog izvješća.

Ukoliko rezident sudjeluje kao kreditor u sindiciranom kreditu, pri čemu je korisnik kredita nerezident, obveznik izvješćivanja – sudionik sindikata izvješćuje u okviru ovog izvješća samo o svom udjelu u kreditu i tretira kredit kao svaki drugi financijski kredit odobrenja. Dakle obilježje »Vrsta instrumenta« popunit će oznakom modaliteta 02 – kredit, iznos kredita odgovarat će udjelu u sindikatu i u T5 podaci nerezidenta popunjavaju se podacima nerezidenta dužnika u sindiciranom kreditu (nikako agenta sindikata na kojeg se eventualno upućuju sredstva udjela u kreditu!). Jednako tako sve promjene stanja potraživanja po kreditu uvjetovane sekundarnim tržištem (kupnja i prodaja udjela u takvom sindiciranom kreditu) prikazivat će se u T3 u obilježju »Kupnja/prodaja«, a ne u obilježjima »Korištenje« ili »Otplata«.

U okviru izvješća INOK-DEP nije potrebno izvješćivati o kupnjama i prodajama dužničkih vrijednosnih papira nerezidentnih izdavatelja zato što su rezidenti o ovim poslovima obvezni izvješćivati putem izvješća PU-UDP za vrijednosne papire koje ne drže na skrbi kod skrbnika u RH odnosno izvješća PU-MI koje su obvezni dostavljati skrbnici s područja RH.

7. Osiguranje izvozne agencije

Ovo obilježje popunjava se odabirom jednog od modaliteta:

01 da

02 ne.

Oznaka da je kredit osiguran od strane izvozne agencije zemlje kreditora upućuje, uz uvjet da je izvorni rok dospjeća duži od godinu dana, na činjenicu da je podoban za eventualne pregovore o reprogramiranju. Ovo obilježje koristi se samo kao indikativni podatak o prirodi instrumenta.

8. ISIN

Ukoliko je u obilježju »Vrsta instrumenta« odabran modalitet 09 – vrijednosni papir, u ovo se obilježje unosi se podatak o jedinstvenoj ISIN oznaci vrijednosnog papira.

Ako se radi o vrijednosnom papiru koji nema ISIN (mjenice, certifikati o depozitu i sl.) u ovo će se obilježje upisati jedinstvena oznaka konstruirana na način da prve dvije pozicije čine dvoslovnu oznaku države u kojoj je rezident izdao takav vrijednosni papir te u nastavku slijedi oznaka da se radi o ostalim vrijednosnim papirima »DEOSTA000000«.

Međunarodni jedinstveni identifikacijski broj (ISIN) jest oznaka vrijednosnog papira određena u skladu s međunarodnim ISO standar-

dima i koristi se u međunarodnom trgovanju vrijednosnim papiri-ma. ISO standardi propisuju jedinstveni način označavanja različitih vrsta vrijednosnih papira, kako bi se u međunarodnom trgovanju postigla transparentnost.

9. Rok – izvorno dospijeće

Izvorno dospijeće odnosi se na fiksno razdoblje trajanja financijskog instrumenta. Drugim riječima, pod ugovorenim (izvornim) rokom dospijeća podrazumijeva se razdoblje od datuma puštanja kredita u tečaj, tj. korištenja kredita do datuma dospijeća kredita s jednokratnim dospijećem, odnosno za kredite koji se otplaćuju u ratama do datuma dospijeća posljednje rate.

Vrijednost obilježja izražava se u mjesecima, pri čemu se broj mjeseci izračunava tako da svaki mjesec ima kalendarski broj dana. Za ovo su obilježje predviđene najviše 4 znamenke (9999 mjeseci).

Primjer: Izvorno dospijeće mjeri se u mjesecima, pri čemu svaki mjesec ima kalendarski broj dana. Drugim riječima, broj dana koji će činiti jedan mjesec ovisi o konkretnom slučaju. Za potrebe ilustracije zamislimo kratkoročni kredit koji je odobren na 29 dana:

1. kredit je odobren 12.2.2007. – veljača ima 28 dana; izvorno dospijeće je duže od kalendarskog broja dana ($29/28 > 1$) pa se upisuje modalitet »2«;

2. kredit je odobren 12.2.2008. – veljača ima 29 dana; izvorno dospijeće je isto kao i kalendarski broj dana veljače ($29/29 = 1$) pa se upisuje modalitet »1«;

3. svi ostali mjeseci – izvorno dospijeće je kraće od kalendarskog broja dana ($29/30 < 1$ i $29/31 < 1$) pa se upisuje modalitet »1«.

U slučaju da je kao vrsta instrumenta odabran faktoring i forfajting, u obilježje izvorno dospijeće upisuje se podatak koji označava razdoblje od trenutka zaključenja ugovora o faktoringu ili forfajtingu do konačnog dospijeća otkupljenog potraživanja. U jednu skupinu izvještajnih instrumenata, ukoliko je odabrano agregirano izvješćivanje, u ovom slučaju mogu se agregirati svi ugovori o faktoringu koji obuhvaćaju primjerice otkup mjenica za koje je od trenutka otkupa do dospijeća preostalo 120 dana. Dakle skupinu mogu činiti mjenice čije je izvorno dospijeće bilo različito, ali su i ugovori o otkupu sklopljeni na različiti dan životnog vijeka mjenice, međutim svima je od dana zaključenja ugovora do konačnog dospijeća preostalo 120 dana. Što se tiče depozita po viđenju (*a vista*) i sredstava na transakcijskim računima, u rok dospijeća upisuje se »1«.

10. Garant

Ovo obilježje popunjava se matičnim brojem ukoliko je obveza rezidenta dužnika dodatno osigurana garancijom drugog rezidenta. Ako za podmirenje obveze rezidenta garanciju izdaje nerezident, ovo se polje popunjava zbirnom oznakom za sve nerezidente »ND0000000«.

Matični broj rezidenta garanta za potrebe ove Upute jest matični broj koji pravnim osobama dodjeljuje Državni zavod za statistiku.

Pojam garancije pri popunjavanju ovog obilježja obuhvaća sve instrumente koji mogu poslužiti kao instrument osiguranja otplate dužničke obveze kao što su garancija, jamstvo, mjenica, akreditiv, hipoteka i sl.

11. Vrsta kamatne stope

Ovo obilježje popunjava se unosom dvoznamenkaste numeričke oznake koja određuje vrstu ugovorene kamatne stope, ukoliko je

plaćanje kamata ugovoreno, po kojoj se obavlja izračun kamata koje je dužnik obavezan platiti:

- 01 bez kamata
- 02 fiksna stopa
- 03 EURIBOR
- 04 LIBOR
- 05 ZIBOR
- 97 ostale vrste fiksnih stopa (npr. dvije fiksne stope i sl.)
- 98 ostale varijabilne stope
- 99 ostalo

U slučaju kada se kao vrsta kamatne stope odabere modalitet 97 – ostale vrste fiksnih stopa obilježje »Visina kamatne stope« popunjava se podatkom o pretežnoj stopi.

U slučaju kada se kao vrsta kamatne stope odabere modalitet 98 – ostale vrste varijabilnih stopa, obilježje »Visina kamatne stope« popunjava se podatkom o trenutnoj vrijednosti varijabilne stope. Ukoliko se varijabilna stopa bazira na nekoj od pojedinačno navedenih vrsta stopa (npr. varijabilna kamatna stopa bazirana na EURIBOR-u), ispravno je kao vrstu kamatne stope označiti EURIBOR, a kao visinu kamatne stope upisati podatak o odstupanju ugovorne stope od EURIBOR-a.

Kad se kao vrsta kamatne stope odabere modalitet 99 – ostalo, u obilježje »Visina kamatne stope« unosi se trenutna vrijednost ugovorene stope (koja uključuje i eventualni promjenjivi i fiksni dio).

12. Visina kamatne stope

Obilježje se popunjava unosom postotka na dvije decimale.

Ukoliko je u prethodnom obilježju odabran modalitet 01 – bez kamata, ovo obilježje popunjava se iznosom 0,00%.

U slučaju odabira bilo kojeg od preostalih modaliteta, u ovo se obilježje unosi podatak o visini ugovorene kamatne stope.

Uneseni postotak označava visinu ugovorene fiksne stope, odnosno ukoliko odabrani modalitet predstavlja neku od varijabilnih kamatnih stopa, uneseni postotak predstavlja maržu koja se zaračunava uz trenutnu vrijednost ugovorene varijabilne stope ili trenutnu vrijednost nespomenute varijabilne stope

13. Valuta otplate ili indeksacije

Raščlamba po valutama instrumenta osigurava u okviru statistike inozemnog duga izračun tokova inozemnog duga usklađenih za tečajne promjene. Jednako tako na temelju ovog obilježja instrumenti se klasificiraju u valutnoj strukturi inozemnog duga/potraživanja.

Ovo obilježje popunjava se oznakom valute u kojoj se instrument otplaćuje. Ako je instrument ugovoren i otplaćuje se u jednoj valuti, ali je otplata indeksirana uz vrijednost druge valute, ovo obilježje popunjava se oznakom valute indeksacije jer je u toj valuti fiksirana dužnička obaveza.

Tako će se primjerice za kredit koji je ugovoren u kunama i plativ u kunama, ali čija je otplata valutnom klauzulom vezana uz eure (dakle, indeksirana u odnosu na tečaj eura), ovo obilježje popuniti oznakom valute EUR. Naime, realna dužnička obveza predstavlja eursku obvezu i u skladu sa standardima statistike inozemnog duga tretira se kao obveza u eurima te u valutnoj strukturi također čini dio eurskih kredita. Izvješćivanje Hrvatske narodne banke iz navedenog razloga, kako bi se korektno moglo pratiti stanje duga po ovom kreditu, mora biti u eurima iako se plaćanja obavljaju u kunama.

Obilježje »Valuta otplate ili indeksacije« popunjava se odabirom neke od troslovnih oznaka valuta definiranih u Prilogu 2. Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa koji sadržava popis valuta. Popis je također raspoloživ na internetskoj stranici Hrvatske narodne banke u dokumentu »INOK-DEP-prilozi i popisi«.

Obilježje »Valuta otplate ili indeksacije« jedino je obilježje čija izmjena nije moguća. Naime, ukoliko za ugovoreni dužnički instrument dođe do promjene valute otplate ili indeksacije, ovu je promjenu potrebno provesti kroz T3 Stanja i transakcije na način da se postojeći instrument u valuti npr. eurima prikaže otplaćenim i istovremeno otvori novi dužnički instrument u T2 i T5 (s novim identifikatorom) u novoj valuti – primjerice švicarskim francima te prikaže njegovo korištenje u T3 u iznosu koji je ugovoren između dužnika i vjerovnika. Dakle u slučaju promjene valute instrumenta radi se zapravo o zatvaranju jednog i otvaranju novog dužničkog instrumenta.

14. Valuta ugovaranja

Obilježje »Valuta ugovaranja« popunjava se odabirom neke od troslovnih oznaka valuta prema popisu novčanih jedinica i drugih platnih sredstava i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 2. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«.

Ukoliko je valuta otplate odnosno indeksacije različita od valute ugovaranja instrumenta, upisuje se oznaka valute različita od one odabrane u obilježju »Valuta otplate ili indeksacije«.

Ako je kredit ugovoren u jednoj, a plativ u drugoj valuti, u ovom će se obilježju odabirom troznamenaste numeričke oznake valute naznačiti valuta ugovaranja.

Tako će se u opisanom slučaju kredita ugovorenog u kunama i plativog u kunama, ali indeksiranog uz eure, ovo obilježje popuniti oznakom HRK. Ovo obilježje osigurava u kategorijama statistike inozemnog duga prepoznavanje inozemnog duga plativog u domaćoj valuti, ali vezanog uz tečaj strane valute (*foreign currency linked debt*).

15. Iznos

U ovo obilježje unosi se podatak o ugovorenom nominalnom iznosu dužničkog instrumenta u jedinicama valute otplate odnosno indeksacije na dvije decimale.

Popunjavanje ovog obilježje obvezno je za sve instrumente za koje se izvješćuje pojedinačno, osim za instrument 13 – sredstva na transakcijskim računima i depoziti po viđenju (*a vista*). Za agregirano izvješćivanje popunjavanje je obvezno ako je u obilježju »Vrsta instrumenta« odabran modalitet 12 – sekuritizacija.

Ukoliko se o instrumentima izvješćuje agregirano (repo ugovori, oročeni depoziti, faktoring i forfajting), unos ovog podatka nije obavezan.

16. Način izračuna plana

U nastavku slijedi skupina obilježja kojom se definiraju planovi otplate glavnice ili kamata.

U prvom obilježju ove skupine obveznik izvješćivanja odabire modalitet izračuna plana. Ponudeni modaliteti podrazumijevaju obvezu dostavljanja planova otplate glavnice ili kamate od strane obveznika izvješćivanja ili odabir jednog od modaliteta na temelju kojih će, prema elementima iz preostalih obilježja ove skupine, izračun plana otplate obavljati Hrvatska narodna banka. Detaljniji prikaz algoritama za izračun plana otplate sadržan je u **Prilogu 3.** uz Glavu III ove Upute.

Ukoliko je obveznik odabrao modalitet dostave planova otplate obavezan je mjesečno dostavljati plan otplate glavnice i kamata. Pritom plan se otplate glavnice dostavlja samo za vrstu iznosa stanje glavnice koja se za tekući mjesec izvješćuje u Tablici 3. i pripadajuće kamate. Dostavljeni plan otplate za glavnice pritom mora zadovoljiti osnovnu logičku kontrolu da suma plana otplate glavnice mora odgovarati stanju glavnice izvještajnog mjeseca iz Tablice 3.

Napominjemo da je za instrumente za koje izvješćuje agregirano (repo, oročeni depozit, *cash pooling*, faktoring i forfajting) obveznik dužan odabrati modalitet 01 – dostava plana jednako kao i u slučaju da je kao vrsta instrumenta odabran modalitet 03 – revolving kreditna linija.

Za instrument »sekuritizacija«, koji također podrazumijeva agregirano izvješćivanje zbog prirode ovog instrumenta, odabire se kao i za sve preostale instrumente bilo koji od ponuđenih modela izrade plana otplate.

Za instrument 13 – sredstva na transakcijskim računima i depozit po viđenju (*a vista*) ovo se obilježje ne popunjava.

Ukoliko je u obilježju »Način izračuna plana« odabran modalitet 01 – dostava plana, obveznik nije dužan dostaviti podatke za preostala obilježja ove skupine.

Pri odabiru bilo kojeg od preostalih modaliteta obilježja »Način izračuna plana« obveznik je dužan dostaviti podatke i za preostala obilježja ove skupine.

Obilježje »Način izračuna plana« popunjava se unosom dvoznamenaste oznake modaliteta dostave podataka o planovima otplate glavnice/kamata.

01 dostava plana

02 izračun – jednokratno

03 izračun – varijabilni anuitet s konstantnom otplatnom kvotom

04 izračun – konstantni anuitet s varijabilnom otplatnom kvotom

Rezidenti obveznici izvješćivanja obvezni su i kod odabira modaliteta koji znači izračun plana od strane Hrvatske narodne banke naknadno izvješćivati o svakoj eventualnoj promjeni elemenata za izračun plana dostavljanjem podataka s izmjenom sloga u Tablici 2. Instrumenti kako bi Hrvatska narodna banka mogla plan otplate automatski revidirati u skladu s nastalim promjenama (primjerice u slučaju prolongiranja roka otplate i slično). Primjeri popunjavanja ovog obilježja u slučaju izmjene elemenata bitnih za izračun plana bit će detaljnije prikazani u **Prilogu 3.** uz Glavu III ove Upute.

Sva obilježja u nastavku koja se odnose na podatke plana otplate obvezni su popuniti obveznici izvješćivanja koji su odabrali neki od modaliteta za koje izračun plana obavlja Hrvatska narodna banka.

17. Frekvencija otplate glavnice

U ovo obilježje unosi se odabrana dvoznamenasta numerička oznaka:

01 mjesečno

02 tromjesečno

03 polugodišnje

04 godišnje

05 jednokratno.

Za instrument 13 – sredstva na transakcijskim računima i depozit po viđenju (*a vista*) ovo se obilježje ne popunjava.

18. Datum plaćanja glavnice

Ovo se obilježje popunjava unosom prvog mjeseca u kojem započinje plaćanje glavnice u formatu GGGGMM.

Za instrument 13 – sredstva na transakcijskim računima i depozit po viđenju (*a vista*) ovo se obilježje ne popunjava.

19. Broj rata glavnice

U ovo se obilježje unosi troznamenasta numerička oznaka broja rata otplate glavnice (npr. 8 rata – 8; 36 rata – 36; 120 rata – 120). Za instrument 13 – sredstva na transakcijskim računima i depozit po viđenju (*a vista*) ovo se obilježje ne popunjava.

20. Frekvencija otplate kamata

U ovo obilježje unosi se odabrana dvoznamenkasta numerička oznaka:

- 01 mjesečno
- 02 tromjesečno
- 03 polugodišnje
- 04 godišnje
- 05 jednokratno.

Za instrument 13 – sredstva na transakcijskim računima i depozit po viđenju (*a vista*) ovo se obilježje ne popunjava.

21. Datum plaćanja kamata

Ovo se obilježje popunjava unosom prvog mjeseca u kojem započinje plaćanje kamata u formatu GGGGMM.

Za instrument 13 – sredstva na transakcijskim računima i depozit po viđenju (*a vista*) ovo se obilježje ne popunjava.

22. Broj rata kamata

Za instrument 13 – sredstva na transakcijskim računima i depozit po viđenju (*a vista*) ovo se obilježje ne popunjava.

U ovo se obilježje unosi troznamenasta numerička oznaka broja rata otplate kamata (analogno kao kod glavnice).

Tablica u nastavku donosi osnovne informatičke definicije obilježja sloga u tablici obilježja instrumenta:

Broj	Naziv polja	Tip polja	Maks. duljina polja	Sadržaj polja
1.	Oznaka izvješća	AN	2	T2
2.	Razdoblje	AN	6	GGGGMM
3.	Identifikator	AN	6	
4.	Osnova izvješćivanja	AN	2	
5.	Vrsta sloga	AN	2	
6.	Vrsta instrumenta	AN	2	
7.	Osiguranje izvozne agencije	AN	2	
8.	ISIN	AN	12	
9.	Rok – izvorno dospijeće	AN	4	
10.	Garant	AN	9	
11.	Vrsta kamatne stope	AN	2	
12.	Visina kamatne stope	N	10	Postotak na dvije decimale
13.	Valuta otplate ili indeksacije	AN	3	
14.	Valuta ugovaranja	AN	3	
15.	Iznos	N	15	
16.	Način izračuna plana	AN	2	
17.	Frekvencija otplate glavnice	AN	2	
18.	Datum plaćanja glavnice	AN	8	GGGGMM
19.	Broj rata glavnice	AN	2	
20.	Frekvencija otplate kamata	AN	2	
21.	Datum plaćanja kamata	AN	8	GGGGMM
22.	Broj rata kamata	AN	2	

Primjerice slog Tablice 2. za jedan instrument izgledao bi kako slijedi:

Oznaka izvješća	Razdoblje	Identifikator	Osnova izvješćivanja	Vrsta sloga	Vrsta instrumenta	Osiguranje izvozne agencije
T2	200701	P00055	01	01	02	02

ISIN	Rok – izvorno dospijeće	Garant	Vrsta kamatne stope	Visina kamatne stope
	126	ND00000000	03	2,22

Valuta otplate ili indeksacije	Valuta ugovaranja	Iznos	Način izračuna plana	Frekvencija otplate glavnice	Datum plaćanja glavnice
EUR	EUR	100.000,00	03	01	200706

Broj rata glavnice	Frekvencija otplate kamata	Datum plaćanja kamata	Broj rata kamata
120	01	200706	120

Slog sadrži podatke o pasivnom dužničkom instrumentu pod oznakom P00055 za koji se izvješćuje pojedinačno. Dostavlja se redovan slog za ovaj instrument koji nastaje u siječnju 2007. godine. Riječ je o dugoročnom kreditu u iznosu 100.000 EUR zaključenom na 10 godina sa 6 mjeseci počeka (izvorno dospijeće je 126 mjeseci, a broj rata glavnice 120). Ugovorena je mjesečna otplate i za glavicu i za kamate, pri čemu se plan izračunava po modelu konstantnog anuiteta s varijabilnom otplatnom kvotom.

10.3. Tablica 3. Stanja i transakcije

Ovom se tablicom prikupljaju podaci o stanjima te o transakcijama inozemnog duga koji se prikazuju na kapitalnom računu platne bilance RH i na tekućem računu u dijelu dohotka kada je riječ o tokovima kamata.

Za svaki instrument iz tablice instrumenata (T2) izvješćuje se u ovoj tablici o završnom stanju izvještajnog mjeseca te o transakcijskim i netransakcijskim promjenama koje rezultiraju promjenom stanja.

Transakcijske promjene pritom obuhvaćaju tokove korištenja, otplate glavnice i plaćanja kamata.

Netransakcijske promjene obuhvaćaju:

- vrijednosne prilagodbe i
- ostale prilagodbe.

Vrijednosne promjene mogu biti uzrokovane:

- otpisom ili djelomičnim otpisom duga,
- promjenom cijene (kod instrumenata koji kotiraju na uređenim tržištima novca ili kapitala) i
- promjenom deviznih tečajeva.

Ostale prilagodbe (*other adjustments*) pozicija su koja se koristi za prikaz reklasifikacije instrumenta zbog promjene nekog od osnovnih izvještajnih kriterija u statistici inozemnog duga, a to su:

- ugovoreni rok instrumenta (dugoročno/kratkoročno),
- priroda dužničko-vjerovničkog odnosa (nema ulagačke povezanosti ili postoji izravni ili posredni ulagački odnos) i
- sektorska pripadnost rezidenta (dužnika ili vjerovnika).

Kako bi se omogućilo pravilno prikazivanje stanja i transakcija u statistici inozemnog duga, obveznici izvješćivanja će putem tablice stanja i transakcija dostavljati podatke o stanjima, transakcijskim promjenama te o otpisima u dijelu netransakcijskih promjena.

Budući da je izvješćem INOK-DEP predviđeno izvješćivanje u valuti otplate ili indeksacije instrumenta, Hrvatska narodna banka će na temelju raspoloživih podataka iz tablice instrumenata (T2) izračunavati promjene uvjetovane promjenom deviznih tečajeva.

Jednako tako na temelju dostavljenih podataka o izmjenama nekog od obilježja instrumenata u Tablici 2. Hrvatska narodna banka će izračunavati ostale prilagodbe.

Tablica stanja i transakcija sadrži dakle iznose s opisom. Obilježja koja sadrži slog Tablica 3 opisat ćemo ukratko u nastavku.

1. Oznaka izvješća

Ovo se obilježje popunjava oznakom tablice koja se dostavlja – T3.

2. Razdoblje

U ovom se obilježju dostavlja oznaka razdoblja za koje se izvješće dostavlja. Razdoblje se označuje oznakom godine i izvještajnog mjeseca u formatu GGGGMM, npr. 200703.

Uobičajeno će u jednoj datoteci svi slogovi prikazivati transakcije iz prethodnog mjeseca. Primjerice početkom travnja dostavljaju se podaci za ožujak. Međutim, ukoliko je obveznik izvješćivanja uočio pogrešno dostavljen podatak, moguće je da uz slogove koji se odnose na prethodni mjesec datoteka sadrži i slogove za neki drugi izvještajni mjesec. Primjerice u travnju se dostavlja slog koji ispravlja podatke za siječanj.

3. Identifikator

Identifikator je obilježje koje jednoznačno određuje svaki instrument za obveznika izvješćivanja i generira se po zadanim pravilima.

U ovom se polju označuje instrument za koji se dostavljaju podaci o stanjima i transakcijama. Oznaka identifikatora ključ je na temelju kojeg se podaci iz tablice stanja i transakcija povezuju s tablicom instrumenata.

Logičkom kontrolom provjeravat će je li svaki od identifikatora iz ove tablice sadržan u tablici instrumenata.

4. Vrsta sloga

Ovo obilježje popunjava se za svaki slog.

U ovo obilježje unosi se modalitet kojim se definira vrsta sloga koji se dostavlja:

- 01 redovan
- 02 storno.

5. Vrsta iznosa

Ovo obilježje predstavlja vrstu obveze po pojedinom (ili agregiranom) dužničkom instrumentu za koju se izvješćuje o stanjima i promjenama nastalima u tijeku izvještajnog mjeseca, a unosi se kao dvoznamenkasta numerička šifra pridružena odgovarajućoj opciji:

- 01 glavnica
- 02 kamate
- 03 kašnjenje glavnice
- 04 kašnjenje kamata
- 05 ugovorena neiskorištena glavnica
- 06 zatezne kamate
- 07 troškovi.

Tablica 3. u **Prilogu 4.** uz Glavu III ove Upute prikazuje za koje će se vrste iznosa u pojedinim obilježjima T3 izvješćivati o iznosu transakcijske odnosno netransakcijske promjene, naravno ukoliko se

dogodila takva promjena po dužničkom instrumentu u izvještajnom mjesecu.

Podaci o iznosu koji se dostavljaju po pojedinim obilježjima pritom moraju biti pozitivni brojevi (>0).

6. Korištenje

Iznos korištenja dostavlja se samo za četiri osnovne vrste iznosa: glavnica, kamate, kašnjenje glavnice i kašnjenje kamata. Pritom iznos korištenja za svako od navedenih obilježja prikazuje iznos za koji se povećava stanje pojedine vrste iznosa konkretnog dužničkog instrumenta.

Iznosi u ovom obilježju mogu biti samo pozitivni brojevi.

• Vrsta iznosa: glavnica

Iznos korištenja glavnice u izvještajnom mjesecu predstavlja povećanje stanja nedospjele glavnice:

- zbog povlačenja sredstava odobrenog kreditnog iznosa,
- zbog isporuke robe ili usluga,
- zbog plaćanja određenog iznosa od strane kreditora po nalogu dužnika trećoj osobi (npr. korištenje kredita za refinanciranje postojeće kreditne obaveze, korištenje kredita za otkup vlastitih dužničkih papira...) i
- zbog drugih oblika povećavanja potraživanja/duga kao što su cesija, preuzimanje duga, prodaja potraživanja...

Ukoliko dužnički instrument predstavlja emisiju vrijednosnih papira, korištenje čini priljev sredstava na osnovi izdanih vrijednosnih papira.

• Vrsta iznosa: kamata

Korištenje za ovu vrstu iznosa predstavlja iznos obračunatih nedospjelih kamata koji je obračunat za izvještajni mjesec.

Primjer:

Kamate se obračunavaju mjesečno i dospijevaju 15. u mjesecu, kada dospijeva i plaćanje glavnice.

Stanje obračunatih nedospjelih kamata na početku mjeseca (na kraju prethodnog mjeseca) odgovara dijelu kamata obračunatom za 15 dana prethodnog izvještajnog mjeseca.

Korištenje kamata tekućeg izvještajnog mjeseca sastoji se od obračunatih nedospjelih kamata za cijeli izvještajni mjesec, pri čemu se kamate do 15. u mjesecu obračunavaju na stanje glavnice s početka mjeseca, dok se za drugih 15 dana do kraja mjeseca obračunavaju na stanje glavnice umanjeno za iznos rate koja dospijeva u tijeku mjeseca.

Istovremeno, s opisanim prikazom stanja i korištenja u izvještajnom mjesecu prikazat će se otplata kamata 15. u mjesecu koje će rezultirati smanjenjem početnog stanja obračunatih nedospjelih kamata tako da će ono na kraju izvještajnog mjeseca odgovarati iznosu korištenja obračunatih nedospjelih kamata za 15 dana novog obračunskog razdoblja kamata koje je započelo 15. dana izvještajnog mjeseca.

• Vrsta iznosa: kašnjenje glavnice

Iznos korištenja za ovu vrstu iznosa predstavlja glavnice koje su dospjele tijekom izvještajnog mjeseca, a nisu podmirene o dospijeću (odnosno do kraja izvještajnog mjeseca), pri čemu se ovaj iznos istovremeno prikazuje i u obilježju »Otplata« za vrstu iznosa glavnica.

• Vrsta iznosa: kašnjenje kamata

Iznos korištenja za ovu vrstu iznosa predstavlja kamate koje su dospjele tijekom izvještajnog mjeseca, a nisu podmirene, pri čemu se ovaj iznos istovremeno prikazuje i u obilježju »Otplata« za vrstu iznosa kamate.

7. Otplata

Otplate su iznos za koji se umanjuje stanje po nekoj od četiri osnovne vrste iznosa koje se prate u ovom izvješće, a to su: glavnica, kamate, kašnjenje glavnice i kašnjenje kamata. Istovremeno otplata se prikazuje i za vrstu iznosa troškovi i zatezne kamate. Ove se dvije vrste iznosa ne prate kroz stanja već samo u transakcijama plaćanja. Na taj se način omogućuje procjena cijene zaduživanja u inozemstvu (koja uz ugovorene kamate uključuje i troškove). Osim toga prate se zatezne kamate koje kreditor obračunava za zakašnjele obveze.

• Vrsta iznosa: glavnica

Otplata glavnice predstavlja iznose glavnice plaćene tijekom izvještajnog mjeseca, pri čemu su navedeni iznosi imali i dospijeće u izvještajnom mjesecu, ili su plaćeni prijevremeno.

U ovom obilježju potrebno je prikazati otplatu (umanjenje stanja nedospjele glavnice) i za iznose koji su dospijevali u tom izvještajnom mjesecu, ali nisu podmireni (nastanak kašnjenja) uz istovremeno prikazivanje ovog iznosa u obilježju »Korištenje« za vrstu iznosa kašnjenje glavnice.

Dakle, iznosi prikazani u obilježju »Otplata« prikazuju svako smanjenje obveze na osnovi nedospjelih iznosa glavnice.

Termin »otplata« glavnice pri tome uz klasičnu otplatu s računa dužnika po instrumentu podrazumijeva i druge oblike »plaćanja« koji rezultiraju smanjenjem stanja nedospjele glavnice kao što su:

- izvoz robe ili usluge,
- prijeboj međusobnih dugovanja i potraživanja,
- prijenos potraživanja na drugog vjerovnika,
- preuzimanje duga od drugog dužnika,
- podmirenje obveze od strane garanta,
- podmirenje obveze od strane treće osobe po nalogu dužnika (asignacija) i
- umanjeње nedospjele glavnice radi nastanka kašnjenja glavnice.

Bilo kojim od navedenih načina otplate moguće je podmiriti obvezu i za preostale vrste iznosa ovisno o dogovoru dužnika i vjerovnika.

• Vrsta iznosa: kamate

Otplata kamata predstavlja iznos plaćanja tijekom izvještajnog mjeseca za kamate koje su dospijevale u toku izvještajnog mjeseca, ili su plaćene unaprijed. U ovom se obilježju (kao i kod glavnice) prikazuje umanjeње i za iznose kamata koji nisu podmireni, ali su dospijevali u izvještajnom mjesecu, pri čemu je istovremeno potrebno prikazati za taj iznos korištenje u vrsti iznosa kašnjenje kamata. Kao i za glavicu oblici plaćanja, tj. umanjenja ove obveze podrazumijevaju sve spomenute oblike umanjenja obveze na osnovi kamata.

• Vrsta iznosa: kašnjenje glavnice

Iznos otplate za vrstu iznosa kašnjenje glavnice predstavljat će iznose kojima se umanjuje stanje zakašnjele glavnice koja je dospijevala u razdobljima koja su prethodila izvještajnom mjesecu, a plaćanje se obavlja tijekom izvještajnog mjeseca.

• Vrsta iznosa: kašnjenje kamata

Iznos otplate za vrstu iznosa kašnjenje kamata predstavljat će iznose kojima se umanjuje stanje zakašnjele kamata koje su dospijevale u razdobljima koja su prethodila izvještajnom, a plaćanje se obavlja tijekom izvještajnog mjeseca.

Kroz obilježje »Otplata« prate se i plaćanja troškova za ugovoreni dužnički instrument kao i plaćanja zateznih kamata.

8. Pretvaranje duga u kapital (debt/equity swap)

Iznos prikazan u ovom obilježju predstavlja specifičan oblik umanjenja obveze po dužničkom instrumentu kojim dužnik i vjerovnik

ugovaraju da se potraživanje na osnovi dospjele i/ili nedospjele glavnice i/ili dospjelih i/ili obračunatih nedospjelih kamata zamjenjuje povećanjem udjela vjerovnika u kapitalu (temeljnog kapitalu ili pričuvama) dužnika.

9. Otpust (oprost) duga

Iznos prikazan u ovom obilježju predstavlja specifičan oblik umanjenja obveze po dužničkom instrumentu kojim dužnik i vjerovnik ugovaraju da se potraživanje na osnovi dospjele i/ili nedospjele glavnice i/ili dospjelih i/ili obračunatih nedospjelih kamata otpušta.

10. Otpis, diskont, rabat

Iznos prikazan u ovom obilježju predstavlja specifičan oblik umanjenja obveze po dužničkom instrumentu u slučaju da vjerovnik jednostranom odlukom dužniku otpiše dio ili cijelo potraživanje, odnosno odobri popust ili rabat za uvezenu robu ili usluge.

Iznos otpisa, diskonta ili rabata može obuhvatiti ovisno o odluci vjerovnika iznose dospjele i/ili nedospjele glavnice i/ili dospjelih i/ili obračunatih nedospjelih kamata.

Iznosi otpisa, diskonta i rabata predstavljaju netransakcijske promjene stanja za pojedinu vrstu iznosa te su stoga izdvojene i nužno ih je prikazivati kao zasebno obilježje.

U skladu s ekonomskom prirodom logično je očekivati da se otpis može pojaviti na strani aktive kao otpis dijela ili cijelog iznosa potraživanja jednostranom odlukom vjerovnika, odnosno da se diskont ili rabat mogu pojaviti i na strani pasive, ali isključivo vezano za potraživanja na osnovi robe i usluga.

11. Završno stanje

Stanje, kao i svi ostali iznosi, navodi se u valuti otplate odnosno valuti uz koju je instrument indeksiran, a koja je za svaki identifikator definirana u T2.

Stanje se prati prema nominalnom iznosu dužničke obveze i izračunava na završni datum izvještajnog razdoblja. Završni datum je posljednji dan izvještajnog mjeseca primjerice 31. ožujka ili 28. veljače.

• Vrsta iznosa: glavnica

Iznos stanja za vrstu iznosa glavnica izračunava se kao iznos iskorištene glavnice po dužničkom instrumentu umanjen za iznos zakašnjele ili otpisane glavnice. Završno stanje glavnice (ZSG), dakle, predstavlja iznos nedospjele glavnice i izračunava se tako da se na završno stanje prethodnog izvještajnog mjeseca (ZSG_{t-1}) pribroje transakcije korištenja tekućeg mjeseca, dok se transakcije otplate oduzimaju.

$$ZSG_t = ZSG_{t-1} + \text{Korištenje}_t - \text{Otplata}_t$$

Pritom Otplata obuhvaća sve oblike umanjenja obveze na osnovi glavnice, tj. obilježja »Otplata«, »Debt/equity swap«, »Oprost« i »Otpis« tijekom izvještajnog mjeseca.

Na temelju ove formule provodi se kontrola dostavljenih podataka.

• Vrsta iznosa: kamate

Iznos stanja za ovo obilježje predstavlja stanje obračunatih nedospjelih kamata (vremenska razgraničenja kamata) na završni izvještajni datum.

U skladu s metodološkim standardima u statistici inozemnog duga smatra se da kamate kontinuirano dospijevaju i povećavaju vrijednost instrumenta u podlozi sve do trenutka njihova plaćanja.

Kako bi ovo bilo moguće, potrebno je zasebno pratiti stanje kamata (obračunatih nedospjelih kamata) odnosno kumuliranje obveze po kamatama (korištenje kamata) i smanjenje obveze po kamatama (obilježja otplate kamata).

• Vrsta iznosa: kašnjenje glavnice

Iznos stanja kašnjenja glavnice predstavlja iznos dospjele neplaćene glavnice po određenom dužničkom instrumentu na završni dan izvještajnog mjeseca. Kako za glavicu tako i za kašnjenje glavnice završno stanje izvještajnog mjeseca mora proizlaziti iz dostavljenih podataka u prethodnim razdobljima.

$$SKG_t = SKG_{t-1} + \text{Korištenje}_t - \text{Otplata}_t$$

• Vrsta iznosa: kašnjenje kamata

Iznos stanja kašnjenja kamata predstavlja stanje dospjelih neplaćenih kamata po određenom dužničkom instrumentu na završni dan izvještajnog mjeseca.

• Vrsta iznosa: ugovorena neiskorištena glavnica

Iznos stanja ugovorene neiskorištene glavnice za određeni dužnički instrument predstavlja stanje glavnice koja dužniku stoji na raspolaganju za korištenje na završni dan izvještajnog mjeseca. Stanje ugovorene neiskorištene glavnice predstavlja razliku ugovorenog iznosa instrumenta i kumulativa korištene glavnice do kraja izvještajnog razdoblja za koje se izvješće dostavlja.

Ako je dužnički instrument u cijelosti neiskorišten i dužnik po njemu odustaje od njegova korištenja, instrument je potrebno »stornirati« iz baze podataka. Odustajanje od korištenja kredita obveznik će prikazati dostavljanjem sloga izvještajne tablice 3, u kojem će se stanje ugovorene neiskorištene glavnice u izvještajnom mjesecu u kojem je donesena odluka o odustajanju od korištenja svesti na 0. Na taj će način kredit postati podoban za zatvaranje u bazi podataka Hrvatske narodne banke jer mu je stanje glavnice, kašnjenja glavnice i ugovorene neiskorištene glavnice = 0.

12. Indeks tržišne vrijednosti

Indeks tržišne vrijednosti podatak je koji se koristi za procjenu tržišne vrijednosti duga/za instrumente koji kotiraju na uređenim tržištima novca i kapitala.

Podatak se unosi kao pozitivan broj sa 4 decimalna mjesta.

Iznos indeksa manji od 1 pokazuje da je tržišna vrijednost instrumenta manja od nominalne, dok indeks veći od 1 predstavlja instrument koji na tržištu vrijedi više od nominalnog iznosa.

Ovo se obilježje popunjava samo za vrstu iznosa glavnica. Ovo se obilježje obvezno popunjava samo za vrijednosne papire izdane na inozemnim tržištima.

Tablica u nastavku donosi osnovne informatičke definicije obilježja sloga u tablici obilježja instrumenta:

Broj	Naziv polja	Tip polja	Maks. duljina polja	Sadržaj polja
1.	Oznaka izvješća	AN	2	T3
2.	Razdoblje izvješća	AN	6	GGGMM
3.	Identifikator	AN	10	
4.	Vrsta sloga	AN	2	
5.	Vrsta iznosa	AN	2	
6.	Korištenje	N	15	Iznos na dvije decimale
7.	Otplata	N	15	Iznos na dvije decimale
8.	Pretvaranje duga u kapital (<i>debt/equity swap</i>)	N	15	Iznos na dvije decimale
9.	Oprost duga	N	15	Iznos na dvije decimale
10.	Otpis, diskont, rabat	N	15	Iznos na dvije decimale
11.	Završno stanje	N	15	Iznos na dvije decimale
12.	Indeks tržišne vrijednosti	N	15	Iznos na četiri decimale

Izgled sloga u ovoj tablici bio bi kako slijedi:

Oznaka izvješća	Razdoblje izvješća	Identifikator	Vrsta sloga	Vrsta iznosa	Korištenje	Otplata
T3	200703	P00055	01	01	100000,00	
T3	200703	P00055	01	02		1000,00
T3	200703	P00055	01	06		150,00

Pretvaranje duga u kapital	Oprost duga	Otpis, diskont, rabat	Završno stanje	Indeks tržišne vrijednosti
			1000000,00	
			32,26	

Slog prikazuje korištenje glavnice u iznosu od 100.000,00 za instrument P00055, koje se odnosi na izvještajno razdoblje za ožujak 2007. godine. U istom su razdoblju za isti instrument plaćene kamate u iznosu od 10.000,00 te troškovi u iznosu od 150. Navedene transakcije rezultirale su završnim stanjem instrumenta za glavicu u iznosu od 1.000.000,00 i kamate (stanje obračunatih nedospjelih kamata od 32,26). Budući da iznosi za preostale vrste iznosa (kašnjenje glavnice i kamata te zatezne kamate) ne postoje, ta se obilježja ne popunjavaju.

10.4. Tablica 4. Planovi otplate

Ukoliko je u Tablici 2., u obilježju »Način izračuna plana« odabran modalitet 01 – dostava plana, obveznik izvješćivanja obavezan je svaki mjesec dostavljati Tablicu 4., koja sadrži plan otplate koji odgovara stanju (nedospjele) glavnice i pripadajućih kamata za svaki dužnički instrument za koji je odabran ovaj model dostave podataka o planovima.

Dostava plana otplate podrazumijeva prikaz dinamike dospijevanja glavnice i kamata za čitavo razdoblje trajanja dužničkog instrumenta. Plan otplate prvi se put dostavlja prilikom prvog korištenja dužničkog instrumenta, dakle prilikom formiranja stanja glavnice.

Ukoliko je za instrument odabran neki od preostalih modaliteta obilježja »Način izračuna plana« iz T2, obveznik ne dostavlja T4, ali je obavezan u T2 prijaviti promjenu bilo kojeg od elemenata bitnih za izračun plana, npr. vrste kamatne stope, prolongiranje ugovorenog roka otplate i sl.

Izvještajni slog Tablice 4. čine sljedeća obilježja:

1. Oznaka izvješća

Ovo se obilježje popunjava oznakom tablice koja se dostavlja – T4.

2. Identifikator

Identifikator je obilježje koje se jednoznačno određuje svaki instrument za obveznika izvješćivanja i generira se po pravilima zadanim u Tablici 2. Instrumenti.

U ovom se polju označuje instrument za koji se dostavljaju podaci o stanjima i transakcijama. Oznaka identifikatora ključ je na temelju kojeg se podaci iz tablice planova otplate povezuju s tablicom instrumenata i tablicom stanja i transakcija.

Formalnom kontrolom provjeravat će se je li svaki od identifikatora iz ove tablice sadržan u tablici instrumenata.

3. Vrsta plana

Predstavlja vrstu obveze po pojedinom (ili agregiranom) dužničkom instrumentu za koju se dostavljaju podaci o planu otplate, a unosi se kao dvoznamenkasta numerička oznaka:

01 glavnica

02 kamate.

4. Razdoblje dospijeca

U ovom se obilježju dostavlja oznaka razdoblja u kojem dospijeva iznos glavnice ili kamata. Razdoblje se označuje oznakom godine i mjeseca u formatu GGGGMM, npr. 200703.

5. Iznos

U ovo se polje unosi iznos dospijeca glavnice ili kamata u određenom razdoblju. Iznos se unosi u zadanom formatu s decimalnim zarezom i dva decimalna mjesta.

Tablica u nastavku donosi osnovne informatičke definicije obilježja sloga u tablici stanja i transakcija:

Broj	Naziv polja	Tip polja	Maks. duljina polja	Sadržaj polja
1.	Oznaka izvješća	AN	2	T4
2.	Identifikator	AN	10	
3.	Vrsta plana	AN	2	
4.	Razdoblje dospijeca	AN	6	GGGGMM
5.	Iznos	N	15	Iznos na dvije decimale

Izvršajni slogovi Tablice 4. izgledali bi kako slijedi:

Oznaka izvješća	Identifikator	Vrsta plana	Razdoblje dospijeca	Iznos
T4	P00055	01	200803	10000,00
T4	P00055	01	200806	10000,00
T4	P00055	01	200809	10000,00
T4	P00055	01	200812	10000,00
T4	P00055	01	200903	10000,00
T4	P00055	01	200906	10000,00
T4	P00055	01	200909	10000,00
T4	P00055	01	200912	10000,00
T4	P00055	02	200803	1500,00
T4	P00055	02	200806	1312,50
T4	P00055	02	200809	1125,00
T4	P00055	02	200812	937,50
T4	P00055	02	200903	750,00
T4	P00055	02	200906	562,50
T4	P00055	02	200909	375,00
T4	P00055	02	200912	187,50

Slogovi dakle prikazuju plan otplate glavnice i kamata za dužnički instrument s identifikatorom P00055. Plan se dostavlja jer je dužnički instrument revolving kreditna linija.

U **Prilogu 3.** uz Glavu III ove Upute prikazani su algoritmi koje će Hrvatska narodna banka koristiti prilikom izračuna plana otplate glavnice i kamata za instrumente za koje je obveznik izvršavanja odabrao jedan od ponuđenih modaliteta izračuna plana.

10.5. Tablica 5. Nerezidenti

Tablica 5. koristi se za dostavljanje podataka o nerezidentu – protustranci pri ugovaranju dužničko-vjerovničkog odnosa. Uz osnovne podatke o državi, sektoru i ulagačkoj povezanosti s nerezidentom, ukoliko je nerezident monetarna financijska institucija s područja EU, ova tablica mora sadržavati i dodatnu identifikaciju nerezidenta šifrom nerezidenta.

Osim navedenog ova tablica omogućuje utvrđivanje udjela s kojim nerezidentne monetarne financijske institucije sudjeluju u odobravanju sindiciranih kredita putem obilježja »Udio u kreditu«.

Popunjavanje ove tablice obvezno je za svaki dužnički instrument prilikom njegove prve prijave kao i prilikom izmjene podataka o nerezidentu.

Izvršajni slog Tablice 5. čine sljedeća obilježja:

1. Oznaka izvješća

Ovo se obilježje popunjava oznakom tablice koja se dostavlja – T5.

2. Vrsta sloga

Ovo obilježje popunjava se za svaki slog.

U ovo obilježje unosi se modalitet kojim se definira vrsta sloga koji se dostavlja:

01 redovan

02 storno.

3. Identifikator

Identifikator je obilježje kojim se jednoznačno određuje svaki instrument za obveznika izvršavanja i generira se po pravilima zadanima u Tablici 2. Instrumenti.

U ovom se polju označuje instrument za koji se dostavljaju podaci o nerezidentima. Oznaka identifikatora ključ je temeljem kojeg se podaci iz Tablice 5. povezuju s tablicom instrumenata, tablicom stanja i transakcija i tablicom planova otplate.

Formalnom kontrolom provjeravat će se je li svaki od identifikatora iz ove tablice sadržan u tablici instrumenata.

4. Razdoblje

Ovim se obilježjem definira razdoblje od kojeg se primjenjuju podaci za određenog kreditora. Podatak se unosi u formatu GGGGMM.

Ukoliko se primjerice naknadno promijeni struktura kreditora, dostavlja se novi slog, koji sadrži novi podatak o kreditoru i razdoblju od kojeg se podatak primjenjuje. Tako će primjerice u slučaju da neki kreditor poveća ili smanji svoj udio u kreditu, novi slog sadržavati podatak o razdoblju od kojeg se primjenjuje novi iznos s kojim kreditor sudjeluje u odobrenom kreditu. Istovremeno s povećanjem udjela jednog kreditora mora se prijaviti odgovarajuća promjena odnosno smanjenje udjela drugoga kreditora kako bi suma udjela uvijek bila 100(%)

Ako kreditor prestaje biti sudionik sindiciranog kredita, dostavlja se slog u kojem će od razdoblja npr. 200709 iznos udjela ovog kreditora iznositi 0,00.

5. Država (ili međunarodna institucija)

Sastavljanje statistike inozemnog duga i platne bilance zahtijeva geografsku identifikaciju nerezidenata prema državama odnosno identifikaciju određenih međunarodnih institucija u skladu s posebnim popisom.

Ovo obilježje popunjava se prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«.

Obilježje se popunjava unosom dvoslovne oznake države ili međunarodne financijske institucije sa spomenutih popisa. Iznimno, za Kosovo se unosi oznaka XK.

6. Sektor

Sastavljanje statistike inozemnog duga i platne bilance zahtijeva sektorsku identifikaciju protustranaka sa sjedištem izvan Republike Hr-

vatske u skladu sa standardima sektorizacije propisanim Sustavom nacionalnih računa SNA 2008 i Europskim sustavom nacionalnih i regionalnih računa ESA 2010, kao i priručnicima za sastavljanje platne bilance i statistike inozemnog duga.

Unosi se dvoznamenkasta brojčana oznaka koja označuje sektor nerezidenta u skladu s definicijama sektora iz ESA 2010:

01 Nefinancijska društva

02 Središnja banka (ovaj modalitet zahtijeva i popunjavanje šifre nerezidenta za središnje banke koje su u Europskoj uniji)

03 Društva koja primaju depozite osim središnje banke (ovaj modalitet zahtijeva i popunjavanje šifre nerezidenta za monetarne financijske institucije koje su u Europskoj uniji prema posebnom popisu koji objavljuje ECB, a raspoloživom na poveznici:

http://www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/general/html/daily_list.en.html, kao i na web stranici HNB u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«).

23 Novčani fondovi (ovaj modalitet zahtijeva i popunjavanje šifre nerezidenta za monetarne financijske institucije koje su u Europskoj uniji prema posebnom popisu koji objavljuje ECB, a raspoloživom na poveznici:

http://www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/general/html/daily_list.en.html, kao i na web stranici HNB u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«).

04 Ostali financijski posrednici, osim društava za osiguranje i mirovinskih fondova

24 Nenovčani investicijski fondovi

05 Financijske pomoćne institucije

06 Osiguravajuća društva

16 Mirovinski fondovi

07 Središnja država

08 Savezna država

09 Lokalna država

10 Fondovi socijalne sigurnosti

11 Kućanstva

12 Neprofitne institucije koje služe stanovništvu

13 Međunarodne institucije (ovaj modalitet zahtijeva i popunjavanje šifre nerezidenta za međunarodnu instituciju prema posebnom popisu međunarodnih institucija iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«

99 Rezident (samo u slučaju rezidentih sudionika međunarodnog sindiciranog kredita)

Izbor modaliteta obilježja, odnosno sektora nerezidenta, obavlja se svrstavanjem pojedinog nerezidenta u skladu s definicijama sektora nerezidenata iz **Priloga 1.** uz Glavu III ove Upute. Ukoliko se kao sudionik sindiciranog kredita pojavi rezidentna monetarna financijska institucija, u ovo se obilježje unosi modalitet 99 Rezident.

7. Šifra

Ovo obilježje se za banke, novčane fondove i središnje banke s područja Europske unije popunjava u skladu s »Popisom monetarnih financijskih institucija i ostalih institucija za zemlje EU«, koji objavljuje Europska središnja banka na internetskoj stranici:

http://www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/general/html/daily_list.en.html.

Također, popunjava se i šifra međunarodne institucije sukladno popisu međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat.

Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«.

8. Ulažacki odnos

Ovim obilježjem identificira se eventualna ulagačka povezanost izvještajne institucije rezidenta i protustranke.

Detaljnije pojašnjenje pojmova izravni i posredni ulagač koji determiniraju vrstu ulagačke povezanosti rezidenta i nerezidenta dano je u uvodnom dijelu teksta ove Upute.

Obilježje se popunjava unosom dvoznamenkaste numeričke oznake odnosno odabirom jednog od ponuđenih modaliteta:

01 rezident je izravni ulagač u nerezidenta (ima udjel u temeljnom kapitalu nerezidenta od 10% ili više)

02 nerezident je izravni ulagač u rezidenta (ima udjel u temeljnom kapitalu rezidenta od 10% ili više)

03 rezident je posredni ulagač u nerezidenta

04 nerezident je posredni ulagač u rezidenta

05 ne postoji ulagačka povezanost

06 rezident i nerezident su horizontalno povezana društva

Ako se kao sudionik sindikata kreditora pojavi rezidentna monetarna financijska institucija, u ovo se polje obavezno upisuje modalitet 05.

9. Udio

U ovo se obilježje unosi udio kojim nerezident sudjeluje u dužničkom instrumentu. Ovo polje ima definiranu vrijednost 100,00% za sve kredite osim ukoliko je kao vrsta instrumenta označen sindicirani kredit zaduženja. U tom slučaju unosi se udio kojim svaki od kreditora sudjeluje u zaključenom sindiciranom kreditu. Udio se unosi kao postotni iznos s dva decimalna mjesta.

U slučaju sindiciranih kredita potrebno je u T5 Nerezidenti specificirati udio u sindikatu za svaku monetarnu financijsku instituciju (banku) sudionicu sindikata. Na temelju podataka o udjelima pojedinih monetarnih financijskih institucija podaci stanja, transakcija i planova otplate glavnice i kamata distribuirat će se po geografskim regijama za izvještajne potrebe.

Ako je kao vrsta instrumenta označen sindicirani kredit u smjeru zaduženja (identifikator instrumenta započinje s P), obveznik izvješćivanja kao iznos kredita u Tablici 2. navodi ukupno ugovoreni iznos, dok se u Tablici 5. dostavlja podatak o udjelu svake od sudionica sindikata u svoti kredita. Ukoliko se kao **sudionici sindiciranog kredita** zaduženja pojavljuju i **rezidentne** monetarne financijske institucije, njihove je udjele također potrebno identificirati u ovoj tablici na način da se kao država kreditor upisuje HR i matični broj rezidentne monetarne financijske institucije (HR01234567). U slučaju domaće sudionice sindiciranog kredita obilježje ulagački odnos popunjava se odabirom modaliteta 05 – ne postoji ulagački odnos, a obilježje sektor popunjava se odabirom modaliteta 99 Rezident.

Broj	Naziv polja	Tip polja	Maks. duljina polja	Sadržaj polja
1.	Oznaka izvješća	AN	2	T5
2.	Vrsta sloga	AN	2	
3.	Identifikator	AN	6	

4.	Razdoblje	AN	6	GGGGMM
5.	Država	A	2	
6.	Sektor	AN	2	
7.	Šifra	AN	13	prema popisu ESB-a/oznaka HR s matičnim brojem rezidenta
8.	Ulagački odnos	AN	2	
9.	Udio	N		Postotak na dva decimalna mjesta

Primjer sloga Tablice 5. u nastavku prikazuje strukturu kreditora za dužnički instrument P00055. Strukturu čine 3 monetarne financijske institucije iz inozemstva i jedna koja je rezident RH. Podaci za sve kreditore sudionike sindikata primjenjuju se počevši od siječnja 2007. godine.

Oznaka izvješća	Identifikator	Razdoblje	Država	Sektor	Šifra
T5	P00055	200701	BE	03	BEABERBE21
T5	P00055	200701	FR	03	FR40298457
T5	P00055	200701	BE	03	BE1991003822
T5	P00055	200701	HR	99	HR01234567

10.6. Tablica 6. Dužnički vrijednosni papiri

Tablica 6. popunjava se samo za identifikatore koje se odnose na izdane dužničke vrijednosne papire u inozemstvu, a koristi se za dostavljanje dodatnih podataka o dužničkom vrijednosnom papiru koji nisu sadržani u Tablici T2.

Popunjavanje ove tablice obvezno je za svaki dužnički vrijednosni papir (u daljem tekstu: DVP) prilikom njegove prve prijave kao i prilikom izmjene nekog od podataka.

Izvještajni slog Tablice 6. čine sljedeća obilježja:

1. Oznaka izvješća

Ovo se obilježje popunjava oznakom tablice koja se dostavlja – T6.

2. Vrsta sloga

Ovo obilježje popunjava se za svaki slog.

U ovo obilježje unosi se modalitet kojim se definira vrsta sloga koji se dostavlja:

01 redovan

02 storno.

3. Identifikator

Identifikator je obilježje kojim se jednoznačno određuje svaki instrument za obveznika izvješćivanja i generira se po pravilima zadanim u Tablici 2. Instrumenti.

U ovom se polju označuje instrument za koji se dostavljaju podaci o DVP. Oznaka identifikatora ključ je temeljem kojeg se podaci iz Tablice 6. povezuju s tablicom instrumenata, tablicom stanja i transakcija i tablicom planova otplate.

Formalnom kontrolom provjeravat će se je li svaki od identifikatora iz ove tablice sadržan u tablici instrumenata.

4. Razdoblje

Ovim se obilježjem definira razdoblje od kojeg se primjenjuju podaci za određeni DVP. Podatak se unosi u formatu GGGGMM.

Ukoliko se primjerice naknadno promijeni neki od podataka vezan uz konkretni DVP, dostavlja se novi slog, koji sadrži novi podatak o izmijenjenom obilježju i razdoblju od kojeg se podatak primjenjuje.

5. CFI oznaka (kod)

U ovo se obilježje upisuje CFI oznaka. CFI oznaka je šesteroslovnna oznaka određena ISO/CD 10962 standardom koji klasificira vrijednosni papir odnosno financijski instrument. Prvo slovo označava osnovnu vrstu financijskog instrumenta, drugo slovo označava po bližu podvrstu financijskog instrumenta, a daljnja slova predstavljaju razne druge karakteristike financijskog instrumenta. CFI oznaku na emisionom tržištu dodjeljuje ovlaštena nacionalna agencija za dodjelu oznaka vrijednosnih papira.

6. Cijena izdanja

U ovo se obilježje upisuje cijena vrijednosnog papira kod izdanja. Upisuje se u kao postotak s 4 decimalna mjesta, ali bez oznake postotka; odnosno npr. za izdanje uz diskont od 0,081% upisuje se 99,9190 ili za izdanje uz premiju od 0,0545% upisuje se 100,0545. Ako nema ni diskonta, niti premije, upisuje se 100,0000.

7. Država depozitorija

U ovo se obilježje upisuje dvoslovnna oznaka države u kojoj je depozitorij u kojemu se vodi dužnički vrijednosni papir prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne anke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«.

8. Ugrađena izvedenica (derivat)

U ovo se obilježje upisuje modalitet obilježja koji označava postojanje ili nepostojanje ugrađenog derivata, odnosno izvedenice. Ugrađeni derivat je neodvojiva komponenta financijskog instrumenta, u skladu s MRS-om 39 – Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje. Napomena: Izvedenica povezana s DVP koja se ugovorno može odvojiti od same vrijednosnice ili ima različitu ugovornu stranu nego ta vrijednosnica nije ugrađeni derivat, nego zaseban financijski instrument koji se u ovoj tablici prikazuje kao vezana izvedenica.

Mogući modaliteti ovog obilježja su:

01 DVP ima ugrađenu izvedenicu

02 DVP nema ugrađenu izvedenicu

9. Odnosna varijabla ugrađenog derivata

U ovo se obilježje upisuje odnosna (engl. underlying) varijabla ugrađene izvedenice. To je varijabla na osnovi čije se promjene vrijednosti mijenja vrijednost izvedenice ili financijskog instrumenta s ugrađenim derivatom. Ovim se obilježjem označavaju različite vrste izvedenih financijskih instrumenata.

Moguća obilježja i njihova značenja:

01 – kamatna stopa;

02 – tečaj;

03 – tečaj i kamatna stopa. Ovaj modalitet vrijednosti obilježja upisuje se kod valutno-kamatnih ugovora o razmjeni (engl. cross-currency interest rate swaps);

04 – cijena vlasničkih vrijednosnih papira;

05 – kredit;

06 – roba;

07 – indeks. Ovaj modalitet obuhvaća burzovne indekse ili fiksne košarice vlasničkih ili dužničkih instrumenata;

08 – kratkoročni dužnički vrijednosni papir (instrument novčanog tržišta). Ovaj modalitet odabire se samo za transakcije short selling;

09 – dugoročni dužnički vrijednosni papir. Ovaj modalitet odabire se samo za transakcije short selling;

10 – vlasnički vrijednosni papir. Ovaj modalitet odabire se samo za transakcije short selling;

99 – ostale odnosne varijable ili kombinacije varijabla.

10. Vezana izvedenica (derivat)

Upisuje se, odnosno Odabire se modalitet obilježja koji označava postojanje ili nepostojanje povezanog derivata, odnosno izvedenice. Povezana izvedenica je izvedenica povezana s DVP, ali koja se ugovorno može odvojiti od same vrijednosnice ili ima različitu ugovornu stranu nego ta vrijednosnica.

Mogući modaliteti su:

01 – DVP ima vezanu izvedenicu

02 – DVP nema vezanu izvedenicu

11. Odnosna varijabla vezanog derivata

U ovo se obilježje upisuje odnosna (engl. underlying) varijabla povezane izvedenice. To je varijabla na osnovi čije se promjene vrijednosti mijenja vrijednost izvedenice ili financijskog instrumenta s povezanim derivatom. Ovim se obilježjem označavaju različite vrste izvedenih financijskih instrumenata.

Moguća obilježja i njihova značenja:

01 – kamatna stopa;

02 – tečaj;

03 – tečaj i kamatna stopa. Ovaj modalitet vrijednosti obilježja upisuje se kod valutno-kamatnih ugovora o razmjeni (engl. cross-currency interest rate swaps);

04 – cijena vlasničkih vrijednosnih papira;

05 – kredit;

06 – roba;

07 – indeks. Ovaj modalitet obuhvaća burzovne indekse ili fiksne košarice vlasničkih ili dužničkih instrumenata;

08 – kratkoročni dužnički vrijednosni papir (instrument novčanog tržišta). Ovaj modalitet odabire se samo za transakcije short selling;

09 – dugoročni dužnički vrijednosni papir. Ovaj modalitet odabire se samo za transakcije short selling;

10 – vlasnički vrijednosni papir. Ovaj modalitet odabire se samo za transakcije short selling;

99 – ostale odnosne varijable ili kombinacije varijabla.

Prilozi uz Glavu III Upute za sastavljanje izvješća propisanih Odlukom o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja koja se Hrvatskoj narodnoj banci dostavljaju u elektroničkom obliku

Prilog 1. Definicije sektora nerezidenata

Definicije sektora nerezidenata temelje se Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa ESA 2010., kao i na njima sukladnim definicijama propisanim u Odluci o statističkoj klasifikaciji institucionalnih sektora 2010. – SKIS 2010. koju je donio Hrvatski zavod za statistiku. (u daljem tekstu: SKIS 2010.)

01 Nefinancijska društva

Sektor nefinancijskih društava sastoji se od institucionalnih jedinica koje su neovisni pravni subjekti i tržišni proizvođači te čija je glavna aktivnost proizvodnja dobara i nefinancijskih usluga. Sektor nefinancijskih društava također uključuje i nefinancijska kvazi-društva (Prema SKIS 2010, sve jedinice uključene u sektor 11).

02 Središnja banka

Podsektor središnja banka se sastoji od svih financijskih i kvazi-društava, čija je glavna funkcija emisija primarnog novca, održavanje unutarnje i vanjske valutne vrijednosti i držanje svih dijelova međunarodnih državnih rezervi (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u podsektor 121).

03 Društva koja primaju depozite osim središnje banke

Podsektor društava koja primaju depozite osim središnje banke obuhvaća sva financijska i kvazi-društva, osim onih razvrstanih u podsektore središnje banke i novčanih fondova, koje prvenstveno obavljaju financijsko posredovanje i čije se poslovanje sastoji od primanja depozita i/ili sličnih nadomjestaka za depozite od institucionalnih jedinica, dakle ne samo od monetarnih financijskih institucija, te odobravanja zajmova i/ili ulaganja u vrijednosnice za vlastiti račun. (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u podsektor 122).

23 Novčani fondovi

Podsektor novčanih fondova sastoji se od svih financijskih društava i kvazi-društava, osim onih razvrstanih u podsektorima središnje banke i kreditnih ustanova, koje prvenstveno obavljaju financijsko posredovanje. Njihovo poslovanje sastoji se od izdavanja udjela ili jedinica u investicijskim fondovima kao sličnih nadomjestaka za depozite od institucionalnih jedinica te, za vlastiti račun, ulaganje prvenstveno u udjele/jedinice novčanih fondova, kratkoročne dužničke instrumente i/ili depozite. (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u podsektor 123).

04 Ostali financijski posrednici, osim društava za osiguranje i mirovinskih fondova

Podsektor ostalih financijskih posrednika osim osiguravajućih društava i mirovinskih fondova sastoji se od svih financijskih društava i kvazi-društava koji prvenstveno obavljaju financijsko posredovanje preuzimanjem obveza u oblicima koji nisu gotovina, depoziti ili udjeli u investicijskim fondovima ili u vezi sa sustavima osiguranja, mirovinskog osiguranja i standardiziranih jamstava od institucionalnih jedinica. (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u podsektor 125).

24 Nenovčani investicijski fondovi

Podsektor nenovčanih investicijskih fondova sastoji se od svih oblika kolektivnog ulaganja, osim onih razvrstanih u podsektor novčanih fondova, a koji prvenstveno obavljaju financijsko posredovanje. Njihovo poslovanje sastoji se od izdavanja udjela ili jedinica u investicijskim fondovima koji nisu slični nadomjestci za depozite i, za vlastiti račun, ulaganja prvenstveno u financijsku aktivu osim kratkoročne financijske aktive i nefinancijske aktive (obično nekretnine). (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u podsektor 124).

05 Financijske pomoćne institucije

Ova grupa sektora nerezidenata obuhvaća dva podsektora: pomoćne financijske institucije i društva koja se bave prijenosom financijskih sredstava.

Podsektor pomoćnih financijskih institucija sastoji se od svih financijskih i kvazi-društava koja prvenstveno obavljaju djelatnosti usko povezane s financijskim posredovanjem, ali koja sama po sebi nisu

financijski posrednici. (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u podsektor 126).

Podsektor društava koja se bave prijenosom financijskih sredstava i zajmodavaca sastoji se od svih financijskih i kvazi-društava koji se ne bave niti financijskim posredovanjem niti pružanjem pomoćnih financijskih usluga te ako većina njihove aktive ili pasive nije predmet transakcija na otvorenim tržištima. (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u podsektor 127).

06 Osiguravajuća društva

Podsektor osiguravajućih društava sastoji se od svih financijskih i kvazi-društava koji se prvenstveno bave financijskim posredovanjem kao posljedica udruživanja rizika uglavnom u obliku izravnog osiguranja ili reosiguranja. (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u podsektor 128).

16 Mirovinski fondovi

Podsektor mirovinskih fondova sastoji se od svih financijskih i kvazi-društava koja prvenstveno obavljaju poslove financijskog posredovanja kao rezultat udruživanja socijalnih rizika i potreba osiguranih (socijalno osiguranje). Mirovinski fondovi kao oblici socijalnog osiguranja osiguravaju dohodak u mirovini te često mirovine nakon smrti i invalidnosti. (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u podsektor 129).

07 Središnja država

Ovaj podsektor uključuje sve državne upravne odjele i ostale središnje agencije čija se nadležnost obično prostire na cijelo ekonomsko područje, osim upravljanja fondovima socijalne sigurnosti. (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u podsektor 1311).

08 Savezna država

Ovaj se podsektor sastoji od onih vrsta javne uprave koje predstavljaju zasebne institucionalne jedinice i izvršavaju određene upravne funkcije na nižoj razini od središnje države, a višoj od upravnih institucionalnih jedinica na lokalnoj razini, osim upravljanja fondovima socijalne sigurnosti. (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u podsektor 1312).

09 Lokalna država

Ovaj podsektor uključuje one vrste javne uprave čija se nadležnost ograničava samo na lokalni dio ekonomskog područja, osim lokalnih agencija fondova socijalne sigurnosti. (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u podsektor 1313).

10 Fondovi socijalne sigurnosti

Podsektor fondova socijalne sigurnosti uključuje središnje, savezne i lokalne institucionalne jedinice čija se glavna aktivnost sastoji od pružanja socijalnih naknada i koje zadovoljavaju sljedeća dva kriterija:

(a) po zakonu ili po propisima su određene skupine stanovništva obvezne sudjelovati u sustavu ili plaćati doprinose; i

(b) ukupna država je odgovorna za upravljanje institucijama u pogledu određivanja ili odobravanja doprinosa i naknada, neovisno o svojoj ulozi nadzornog tijela ili poslodavca.

Iznos doprinosa koji plaća određena osoba obično nije izravno povezan s rizikom kojem je ta osoba izložena.

Prema SKIS 2010, obuhvaća jedinice uključene u podsektor 1314.

11 Kućanstva

Sektor kućanstava sastoji se od pojedinaca ili grupa pojedinaca kao potrošača i poduzetnika koji proizvode tržišna dobra i nefinancijske i financijske usluge (tržišni proizvođači) pod uvjetom da dobra i usluge ne proizvode zasebni subjekti koji se tretiraju kao kvazi-društva.

Ovaj sektor uključuje i pojedince ili grupe pojedinaca u ulozi proizvođača dobara i nefinancijskih usluga za isključivo vlastitu finalnu uporabu. (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u sektor 14).

12 Neprofitne ustanove koje služe kućanstvima

Sektor neprofitne ustanove koje služe kućanstvima sastoji se od neprofitnih ustanova koje su zasebni pravni subjekti, koje služe kućanstvima i koje su privatni netržišni proizvođači. Njihovi glavni izvori su dobrovoljni prilozi kućanstava u gotovini ili u naturi u njihovoj ulozi potrošača, uplate sredstava ukupne države i vlasnički dohodci. (Prema SKIS 2010, jedinice uključene u sektor 15).

13 Međunarodne institucije

Međunarodne institucije koje su osnovane od strane više država ili drugih međunarodnih institucija, te su subjekt međunarodnog prava. Popis tih institucija raspoloživ je na internetskoj stranici Hrvatske narodne banke, u dokumentu INOK-DEP-prilozi i popis.

Prilog 2. Definicije instrumenata

01 Oročeni depozit

Oročeni depoziti u smislu ove Upute odnose se na novčana sredstva izvještajne institucije kod drugih monetarnih financijskih institucija, čije se upotrebe deponent/izvještajna institucija odriče na određeno ugovoreno vrijeme. Sredstva oročenih depozita ne mogu se koristiti za plaćanja. Oročenim depozitom smatra se i ugovor o depozitu na neodređeno vrijeme uz otkazni rok.

02 Kredit

Kredit predstavlja kreiranje financijske aktive na temelju ugovora sklopljenog između kreditora i dužnika kojim kreditor dužniku odobrava sredstava. Ovisno o namjeni korištenja odobrenih sredstava kredit može biti potrošački, stambeni, hipotekarni, kredit za refinanciranje i dr. U ovu kategoriju uključuju se i »hibridni i podređeni instrumenti« ili »ugovori o kapitalu«, tj. krediti odobreni od pravne osobe povezane na temelju izravnih ulaganja koji imaju određene karakteristike kapitala i knjigovodstveno čine kategoriju rezervi, međutim suštinski predstavljaju ugovor o kreditu s obvezom povrata glavnice i/ili kamata.

03 Revolving kreditna linija

Revolving kredit je sporazum po kojem davatelj kredita stavlja određeni iznos novčanih sredstava na raspolaganje klijentu s tim da ih korisnik kredita može koristiti u svakom trenutku u obliku kontinuiranih kratkoročnih kredita. Kredit se odobrava kao revolving iznos. Svako korištenje smanjuje raspoloživa sredstva, a vraćanje kredita obnavlja ih do prvotnog revolving iznosa.

04 Sindicirani kredit

Sindicirani krediti posebna su vrsta financijskih kredita u čijem odobravanju sudjeluju dva ili više davatelja kredita – sudionika sindikata. Svaki od sudionika sindiciranog kredita u iznosu kredita sudjeluje sa svojim udjelom. Jedan od sudionika kredita uobičajeno preuzima ulogu agenta iako postoje i slučajevi da agent sindiciranog kredita nije i sam sudionik sindikata kreditora. Agent je zadužen za koordinaciju međusobnih odnosa između korisnika kredita i svih sudionika u sindikatu.

05 Dugoročni trgovački kredit/avans

Ugovor o kupnji ili prodaji robe ili usluga sklopljen između kupca i prodavatelja robe ili usluga kojim je ugovoreno plaćanje robe ili usluge u roku dužem od jedne godine odnosno plaćanje unaprijed uz ugovoreni rok isporuke duži od jedne godine.

06 Robni kredit

Financiranje kupnje ili prodaje robe ili usluga ugovorene između kupca i prodavatelja od treće strane. Treća strana koja financira ugovorenu kupnju ili prodaju robe ili usluga pritom može biti banka ili bilo koje nefinancijsko trgovačko društvo. Izdavanje ove vrste kredita kao posebne vrste kreditnih poslova omogućuje praćenje šireg koncepta »*trade related credits*«, tj. kreditnih poslova vezanih izravno ili posredno uz trgovinu robom. U ovu kategoriju kredita ubrajaju se i faktoring i forfajting.

07 Financijski najam (leasing)

Financijski najam (leasing) je ugovor kojim zakonski vlasnik trajnog dobra (»davatelj leasinga«) daje u najam predmetnu imovinu trećoj strani (»primatelj leasinga«) na rok koji čini gotovo cijeli, ako ne i cijeli životni ekonomski vijek imovine, u zamjenu za obroke plaćanja koji pokrivaju trošak dobra uvećan za uračunati kamatni trošak. Smatra se da primatelj leasinga u stvari prima sve koristi koje proizlaze iz korištenja navedenog dobra i da snosi troškove i rizike povezane s vlasništvom. U izvještajne svrhe financijski se najam smatra kreditom koji davatelj leasinga daje primatelju leasinga (i primatelju leasinga omogućava kupnju trajnog dobra). Imovina (trajno dobro) koja je dana primatelju leasinga ne knjiži se u bilanci davatelja leasinga.

08 Vrijednosni papir

Vrijednosni papir je kratkoročni ili dugoročni dužnički instrument (s izvornim rokom dospijeća do ili preko jedne godine) kojim se trguje na tržištu novca ili kapitala. Kupac izdanog vrijednosnog papira (obveznice, komercijalnog zapisa, certifikata o depozitu i sl.) posuđuje iznos na koji izdani papir glasi njegovu izdavatelju, a izdavatelj vrijednosnog papira jamči da će tijekom utvrđenog razdoblja imatelju tog papira plaćati utvrđeni iznos kamata te o dospijeću isplatiti iznos na koji izdani papir glasi (nominalnu vrijednost).

09 Repo ugovor

Krediti na osnovi repo poslova protustavka su novčanih sredstava primljenih u zamjenu za vrijednosne papire/zlato koje su izvještajne institucije prodale po određenoj cijeni uz čvrstu obvezu ponovne kupnje istih (ili sličnih) vrijednosnih papira/zlata po fiksnoj cijeni na određeni budući datum. Iznosi koje su primile izvještajne institucije u zamjenu za vrijednosne papire/zlato, a koji su preneseni nekoj trećoj strani (»privremeni stjecatelj«) klasificiraju se u okviru »ugovora o ponovnoj kupnji« kada postoji čvrsta obveza, a ne samo mogućnost, izvršenja obratne operacije. To podrazumijeva da izvještajne institucije zadržavaju efektivno (ekonomsko) vlasništvo nad osnovnim vrijednosnim papirima/zlatom tijekom operacije. U tom smislu, prijenos zakonskog vlasništva nije relevantna stavka za utvrđivanje postupanja s operacijama koje nalikuju repo operacijama.

10 Faktoring i forfajting

Faktoring je specifičan oblik kratkoročnog financiranja na temelju prodaje kratkoročne, obično neosigurane aktive (prvenstveno potraživanja od kupaca – bez sredstava osiguranja plaćanja) faktoru. Faktor otkupljuje potraživanja od kupaca i drugih dužnika po određenoj kamatnoj stopi koja je uvećana za manji iznos premije rizika kao i za proviziju za eventualne druge usluge faktora te snosi rizik naplate takvih potraživanja. Ukoliko ugovor o faktoringu uključuje samo financiranje, ali ne i odgovornost faktora za naplatu od dužnika (kupca robe ili usluga), tada se kao protustranka navodi prodavatelj potraživanja. Suprotno tome, ako ugovor o faktoringu pored financiranja uključuje i odgovornost faktora za naplatu tražbine od dužnika (kupca robe ili usluge), onda se kao protustranka navodi kupac robe ili usluge. Forfajting je kupnja potraživanja bez prava regresa prema

prodavatelju u slučaju nemogućnosti naplate po dospijeću. Instrumenti forfajtinga jesu akceptirane i avalirane mjenice što su ih izdali kreditno sposobni kupci uz klauzulu »bez prava regresa«. U procesu forfajtinga rokovi dospijeća potraživanja duži su od godinu dana.

11 Cash pooling

Cash pooling je specifičan financijski proizvod koji omogućuje da se pozitivna i negativna salda na bankovnim računima različitih poslovnih subjekata ujedinjavaju (promatraju kao zbirni saldo). Uobičajeno se na ovaj način prelijevaju dnevni viškovi i manjkovi po računima tvrtki unutar iste grupe. Ukoliko se viškovi/manjkovi prelijevaju od rezidenta nerezidentnim članicama grupe, transakcije je potrebno pratiti kao potraživanje od ili dug prema inozemstvu.

Zaključno, ako se radi o koncentraciji novčanih sredstva na glavni račun poola – odnosno o »Zero Balance« ili »Target Balance« modelu cash poolinga (sa stvarnim transferom sredstava od rezidenta nerezidentu/nerezidentima ili u suprotnom smjeru) izvještajno se takav posao smatra kreditnim poslom s inozemstvom (zaduženja i/ili odobrenja) i potrebno ga je specificirati kao instrument 11-Cash pooling.

Ako se radi o obračunskom ujedinjavanju sredstava između rezidenta i nerezidenata (Notional/virtual cash pooling) bez stvarnog transfera sredstava, pri čemu rezident u svakom trenutku u potpunosti i neograničeno raspolaze sredstvima na računu otvorenom u inozemnoj financijskoj instituciji uključenom u obračunsko ujedinjavanje (»notional« cash pooling) ovakav se tip posla u izvještajnom smislu smatra depozitnim poslom i prati se kao instrument 13-sredstva na transakcijskim računima.

12 Sekuritizacija

Sekuritizaciju (engl. securitization) čine nove tehnike financiranja u kojima se klasični oblici potraživanja preobražavaju u nove odnose izdavanjem vrijednosnih papira. Tehnikom sekuritizacije nelikvidna ili »zaleđena« potraživanja (dijelovi aktive) transformiraju se u utržive instrumente financijskog tržišta. U procesu sekuritizacije na osnovi skupa potraživanja jedne institucije ili korporacije emitiraju se udjelni papiri na taj skup potraživanja ili obveznice kojima se kupcima novoemitiranih vrijednosnih papira obećavaju priljevi po otplatama standardnog sekuritiziranog potraživanja i prinosi (kamate) koji će se na temelju prihoda od standardnog potraživanja tijekom vremena ostvarivati. Ako je u posao sekuritizacije potraživanja uključena i treća osoba (specijalizirana financijska institucija ili trust), ona za svoje usluge zaračunava provizije. Kod sekuritizacije potraživanja jedna se vrsta potraživanja pretvara u obvezu koja će biti ispunjavana u iznosima, dospijećima, dinamici isplata glavnice i prinosa i sa svim drugim karakteristikama koje vrijede za sekuritizirano potraživanje. Emitirane obveze utemeljene su, a njihovo ispunjavanje osigurano dijelom aktive korporacije ili financijskim plasmanima sličnih karakteristika u aktivni financijskih organizacija (*asset-backed securities* – vrijednosni papiri utemeljeni na aktivu). U okviru inozemnog duga potrebno je pratiti slučajeve prijenosa dijela aktive na nerezidentnu specijaliziranu financijsku instituciju osnovanu za provođenje sekuritizacije ili izdavanje vrijednosnog papira na nerezidentnom tržištu od strane rezidenta inicijatora sekuritizacije, odnosno rezidentne specijalizirane financijske institucije osnovane za provođenje sekuritizacije.

13 Sredstva na transakcijskim računima i depoziti po viđenju (a vista)

Transakcijski računi, u smislu ove Upute, jesu svi računi preko kojih se vrši određeno plaćanje ili na koje se primaju uplate. Depoziti po

viđenju (*a vista*), u smislu ove Upute, svi su ugovori o depozitu kod kojih nije ugovoren rok oročenja, nego su raspoloživi po viđenju, bez najave i kaznenih uvjeta. U skladu s navedenim, kod ovog se instrumenta izvještava o novčanim sredstvima izvještajne institucije na transakcijskim računima kod nerezidentnih financijskih institucija ili o novčanim sredstvima depozita po viđenju (*a vista*) položenih kod nerezidentnih financijskih institucija.

Prilog 3. Algoritmi za izračun plana

U ovom ćemo prilogu na nekoliko primjera prikazati na koji će način i primjenom kojih algoritama Hrvatska narodna banka izračunavati planove otplate glavnice i kamata u slučaju da obveznik izvješćivanja u obilježju način izračuna plana odabere jedan od ponuđenih modaliteta izračuna plana. U svim modelima izračune će Hrvatska narodna banka obavljati primjenom njemačke metode za broj dana obračuna, tj. 30 dana za mjesec i 360 dana za godinu.

Način izračuna plana otplate = 02 – jednokratno

Primjena ovog algoritma podrazumijeva jednokratno dospelje glavnice na ugovoreni datum, dok se za izračun plana otplate kamata primjenjuju parametri koje obveznik izvješćivanja odabere u obilježjima Tablice 2.

Primjer u nastavku prikazuje izračun plana otplate za kreditni posao ugovoren u lipnju 2007. godine u iznosu od 100.000,00 EUR s jednokratnim dospeljem glavnice u lipnju 2010. godine. Ugovorena je primjena fiksne kamatne stope u iznosu od 5,5%, pri čemu se kamate plaćaju polugodišnjom dinamikom u 6 rata sve do konačne otplate glavnice.

Obilježja sloga Tablice 2. Instrumenti za opisani slučaj bit će popunjena kako slijedi:

Primjer izračun plana model 02 – jednokratna otplata

Vrsta kamatne stope	Visina kamatne stope	Valuta otplate	Iznos	Način izračuna plana	Frekvencija otplate glavnice	Datum plaćanja glavnice
02	5,5	EUR	100.000,00	02	05	201006

Broj rata glavnice	Frekvencija otplate kamata	Datum plaćanja kamata	Broj rata kamata
1	03	200712	6

Glavnica dospijeva u cijelom iznosu na dogovoreni datum, dok se za izračun plana otplate kamata primjenjuje sljedeći algoritam:

$$I_{k_2} = C_0 \cdot p/100 \cdot d_{k_2}/g_{k_2}$$

Iznos kredita u valuti otplate (C_0):	100.000,00
Broj rata glavnice (n_1):	1
Datum plaćanja glavnice:	201006
Vrsta kamatne stope:	fiksna
Visina kamatne stope (p):	5,50
Frekvencija otplate kamata (m_2):	2
Broj rata kamata (n_2):	6
Prvi datum plaćanja kamata:	200712
k_1 (k_2) ... redni broj rate glavnice (kamata)	
d_{k_2} ... broj dana između dva obračuna kamata	180 (polugodišnji obračun)
g_{k_2} ... broj dana između dva obračuna glavnice	360 (godina)

Izračun:

Datum	Korištenje	Otpl. glavnice	k_1	Stanje duga	k_2	Pl. kamata
200706	100.000,00			100.000,00		
200712			1	100.000,00	1	2.750,00
200806			1	100.000,00	2	2.750,00
200812			1	100.000,00	3	2.750,00
200906			1	100.000,00	4	2.750,00
200912			1	100.000,00	5	2.750,00
201006		100.000,00	1	0,00	6	2.750,00
		100.000,00				16.500,00

Način izračuna plana otplate = 03 – anuitet s konstantnom otplatnom kvotom

Primjena ovog algoritma podrazumijeva plan otplate glavnice u jednakim ratama prema ugovorenoj dinamici plaćanja, dok se plan otplate kamata izračunava na padajući dug u skladu s obavljenim otplatama glavnice i dogovorenom dinamikom plaćanja kamata.

Primjer: anuitet s konstantnom otplatnom kvotom i jednakim intervalima plaćanja glavnice i kamata

Primjer u nastavku prikazuje izračun plana otplate za kreditni posao ugovoren u lipnju 2007. godine u iznosu od 500.000,00 EUR. Ugovorena je otplata glavnice u šest jednakih polugodišnjih rata i otplata kamata jednakom dinamikom, tj. u šest polugodišnjih rata uz primjenu ugovorene kamatne stope 6-mjesečnog EURIBOR-a uvećan za iznos fiksne marže od 1,1%.

Obilježja sloga Tablice 2. Instrumenti za opisani slučaj bit će popunjena kako slijedi:

Tablica 2. Instrumenti

Primjer izračun plana model 03 – anuitet s konstantnom otplatnom kvotom

Vrsta kamatne stope	Visina kamatne stope	Valuta otplate	Iznos	Način izračuna plana	Frekvencija otplate glavnice	Datum plaćanja glavnice
03	1,1	EUR	500.000,00	03	03	200712

Broj rata glavnice	Frekvencija otplate kamata	Datum plaćanja kamata	Broj rata kamata
6	03	200712	6

Otplata glavnice se temelji na ukupnom iznosu kredita.

Iznos kredita u valuti otplate (C_0):	500.000,00
Broj rata glavnice (n_1):	6
Prvi datum otplate glavnice:	200712
Vrsta kamatne stope:	EURIBOR (4,00)
Visina kamatne stope (p):	1,10
Broj rata kamata (n_2):	6
Prvi datum plaćanja kamata:	200712
k_1 (k_2) ... redni broj rate glavnice (kamata)	
d_{k_1} (d_{k_2}) ... broj dana između dva obračuna glavnice (kamata)	180 (polugodišnje)
g = broj dana u godini	360

Izračun:

– glavnice	$R = C_0 / n_1$	
– kamata	$I_{k_{2i}} = ((C_0 - (k_{1i} - 1) \cdot R) \cdot (p/100) \cdot (d_{k_2}/g))$	$k_{1i} = 1, 2, \dots, 6$ $k_{2i} = 1, 2, \dots, 6$

Pri izračunu svi se iznosi zaokružuju na dva decimalna mjesta, dok se usklađenje razlike obavlja na posljednjoj rati.

Datum	Korištenje	Otpl. glavnice	k_{1i}	Stanje duga	k_{2i}	Pl. kamata
200706	500.000,00			500.000,00		
200712		83.333,33	1	416.666,67	1	12.750,00
200806		83.333,33	2	333.333,33	2	10.625,00
200812		83.333,33	3	250.000,00	3	8.500,00
200906		83.333,33	4	166.666,67	4	6.375,00
200912		83.333,33	5	83.333,33	5	4.250,00
201006		83.333,35	6	0,00	6	2.125,00
		500.000,00				44.625,00

Primjer 2: anuitet s konstantnom otplatnom kvotom i različitim intervalima plaćanja glavnice i kamata

U prosincu 2006. ugovoren je kredit u iznosu od 5.000.000,00 EUR. Otplata je ugovorena uz 2 godine počeka za glavicu i zatim otplatu u 4 jednake polugodišnje rate. Ugovoreno je također plaćanje kamata tromjesečnom dinamikom uz primjenu fiksne kamatne stope od 8,22%

Obilježja sloga Tablice 2. Instrumenti za opisani slučaj bit će popunjena kako slijedi:

Tablica 2. Instrumenti

Primjer izračun plana model 03 – anuitet s konstantnom otplatnom kvotom

Vrsta kamatne stope	Visina kamatne stope	Valuta otplate	Iznos	Način izračuna plana	Frekvencija otplate glavnice	Datum plaćanja glavnice
02	8,22	EUR	5.000.000,00	03	03	200812

Broj rata glavnice	Frekvencija otplate kamata	Datum plaćanja kamata	Broj rata kamata
4	02	200803	20

Otplata glavnice temelji se na ukupnom iznosu kredita.

Iznos kredita u valuti otplate (C_0): 5.000.000,00
 Broj rata glavnice (n_1): 4
 Prvi datum otplate glavnice: 200812
 Vrsta kamatne stope: fiksna stopa
 Visina kamatne stope (p): 8,22
 Broj rata kamata (n_2): 20
 Prvi datum plaćanja kamata: 200803
 k_1 (k_2) ... redni broj rate glavnice (kamata)
 d_{k1} ... broj dana između dva obračuna glavnice 180 (polugodišnje)
 d_{k2} ... broj dana između dva obračuna kamata 90 (tromjesečno)
 g = broj dana u godini 360

Izračun:

– glavnice $R = C_0 / n_1$

– kamata $I_{k2i} = ((C_0 - (k_{1i} - 1) \cdot R) \cdot (p/100) \cdot (d_{k2}/g))$ $k_{1i} = 1, 2, \dots, 4$
 $k_{2i} = 1, 2, \dots, 20$

Pri izračunu svi se iznosi zaokružuju na dva decimalna mjesta, dok se usklađenje razlike obavlja na posljednjoj rati.

04 Način izračuna plana otplate = anuitet s varijabilnom otplatnom kvotom

Primjena ovog algoritma podrazumijeva plan otplate u jednakim anuitetima, pri čemu se udio glavnice i kamata u anuitetu mijenja tijekom vremena. Kao i u prethodnom slučaju moguće je da pri izračunu anuiteta dinamika plaćanja glavnice i kamata bude različita.

Primjer 1: anuitet s varijabilnom otplatnom kvotom i jednakim intervalima plaćanja glavnice i kamata

U prosincu 2006. ugovoren je kredit u iznosu od 5.000.000,00 EUR. Otplata je ugovorena u 20 jednakih tromjesečnih anuiteta s varijabilnom otplatnom kvotom. Ugovoren je također obračun kamata primjenom fiksne kamatne stope od 8,22% u jednakim vremenskim intervalima kao i glavnica.

Obilježja sloga Tablice 2. Instrumenti za opisani slučaj bit će popunjena kako slijedi:

Tablica 2. Instrumenti

Primjer izračun plana model 04 – anuitet s varijabilnom otplatnom kvotom

Vrsta kamatne stope	Visina kamatne stope	Valuta otplate	Iznos	Način izračuna plana	Frekvencija otplate glavnice	Datum plaćanja glavnice
02	8,22	EUR	5.000.000,00	04	02	200803

Broj rata glavnice	Frekvencija otplate kamata	Datum plaćanja kamata	Broj rata kamata
20	02	200803	20

Otplata glavnice temelji se na ukupnom iznosu kredita.

Iznos kredita u valuti otplate (C_0): 5.000.000,00
 Broj rata glavnice (n_1): 20
 Prvi datum otplate glavnice: 200803
 Vrsta kamatne stope: fiksna stopa
 Visina kamatne stope (p): 8,22
 Broj rata kamata (n_2): 20
 Prvi datum plaćanja kamata: 200803
 k_1 (k_2) ... redni broj rate glavnice (kamata)
 d_{k1} ... broj dana između dva obračuna glavnice 90 (tromjesečno)
 d_{k2} ... broj dana između dva obračuna kamata 90 (tromjesečno)
 g = broj dana u godini 360
 k ... broj obračuna glavnice (kamata)
 d_{k1} (d_{k2}) ... broj dana između dva obračuna glavnice (kamata)

Izračun:

– anuiteta $a = C_0 \cdot (1 + p/100 \cdot d/g)^n \cdot (1 + p/100 \cdot d/g - 1) / ((1 + p/100 \cdot d/g)^n - 1)$
 – glavnice $R_{ki} = a / (1 + p/100 \cdot d/g)^{(1+n-k_i)}$, $k_i = 1, 2, \dots, 20$
 – kamata $I_{ki} = C_{ki-1} \cdot (p/100) \cdot (d/g)$, $k_i = 1, 2, \dots, 20$

Izmjene parametara plana otplate i izvornog roka dospijeca instrumenta

U slučaju da je za dužnički instrument evidentiran izvješćem INOK-DEP došlo do ugovorne promjene uvjeta otplate, nove je uvjete otplate potrebno prijaviti izmjenom parametara u T2. Izmijenjeni parametri za izračun plana otplate vrijede od datuma sklapanja aneksa ugovora kojim su definirani, i primjenjuju se na zatečeno stanje

glavnice. Pretpostavimo da je izvorno ugovoren kreditni posao u iznosu od 2.000.000,00 EUR s rokom otplate od 4 godine u jednakim polugodišnjim ratama. Nakon isteka prve godine zatečeno stanje glavnice iznosi 1.500.000,00 EUR. Za preostalu glavicu ugovoreno je prolongiranje otplate za još dvije godine. U T2 izvorno prijavljeni instrument prijavljen je na sljedeći način (navodimo samo obilježja bitna za izračun plana otplate glavnice):

Oznaka izvješća	Razdoblje	Identifikator	Vrsta sloga	Vrsta instrumenta		Rok – izvorno dospijeće
T2	200612	P00100	01	02	...	48

	Valuta otplate ili indeksacije	Iznos
...	EUR	2.000.000,00

Način izračuna plana	Frekvencija otplate glavnice	Datum plaćanja glavnice	Broj rata glavnice
03	03	200706	8

Nakon isteka prve godine otplaćen je iznos glavnice od 500.000,00 EUR i prikazano stanje glavnice u T3 od 1.500.000,00 EUR. Zaključeni aneks ugovora potrebno je u T2 prikazati kako slijedi:

Oznaka izvješća	Razdoblje	Identifikator	Vrsta sloga	Vrsta instrumenta		Rok – izvorno dospijeće
T2	200801	P00100	01	02	...	72

	Valuta otplate ili indeksacije	Iznos
...	EUR	2.000.000,00

Način izračuna plana	Frekvencija otplate glavnice	Datum plaćanja glavnice	Broj rata glavnice
03	03	200806	10

Prijavljena izmjena odnosi se na isti dužnički instrument, ali izmjena se primjenjuje od siječnja 2008. godine. Prolongiranim rokom otplate mijenja se ukupno izvorno dospijeće instrumenta i ono nakon izmjene iznosi ukupno 72 mjeseca odnosno 6 godina. Uvjeti otplate koje je potrebno prikazati u T2 odnose se **isključivo na buduće razdoblje i zatečeno stanje glavnice**. Dakle, otplata glavnice (1.500.000,00 EUR) za 5 preostalih godina trajanja kredita (1 je već prošla i otplaćeno je 500.000,00 EUR) dogovorena je i nadalje u jednakim polugodišnjim ratama glavnice, pri čemu prva rata dospijeva u lipnju 2008. godine, a zadnja u prosincu 2012. godine, što iznosi ukupno 10 polugodišnjih rata glavnice u iznosu od 150.000,00 EUR.

Prilog 4. Excel tablice za dostavu podataka

Tablica 1. Osobe za kontakt

Oznaka izvješća	Vrsta sloga	Datum poč. odgovornosti	Oznaka osobe	Ime i prezime	Telefon	Telefaks	E-adresa

Tablica 2. Instrumenti

-1. dio-

Oznaka izvješća	Vrsta sloga	Identifikator	Razdoblje	Osnova izvješćivanja	Vrsta instrumenta	Osiguranje izvorne agencije	ISIN	Rok – izvorno dospijeće u mjesecima	Garant

Tablica 2. Instrumenti

-2. dio-

Vrsta kamatne stope	Visina kamatne stope (%)	Valuta otplate	Valuta ugovaranja	Iznos	Način izračuna plana

Tablica 2. Instrumenti

-3. dio-

Frekvencija otplate glavnice	Prvi datum plaćanja glavnice	Broj rata glavnice	Frekvencija otplate kamata	Prvi datum plaćanja kamata	Broj rata kamata	Ostatak vrijednosti

Tablica 3. Stanja i transakcije

Oznaka izvješća	Vrsta sloga	Identifikator	Razdoblje	Vrsta iznosa	Korištenje	Otplata	Pretvaranje duga u kapital	Otpust duga	Otpis, diskont, rabat	Završno stanje	Indeks tržišne vrijednosti
				Glavnica	√	√	√	√	√	√	√
				Kamata	√	√	√	√	√	√	
				Kašnjenje glavnice	√	√	√	√	√	√	
				Kašnjenje kamata	√	√	√	√	√	√	
				Ugovorena neiskorištena glavnica						√	
				Zatezne kamate		√	√	√	√		
				Troškovi		√					

Tablica 4. Planovi otplate

Oznaka izvješća	Identifikator	Razdoblje dospijanja	Vrsta plana	Iznos

Tablica 5. Podaci o nerezidentu

Oznaka izvješća	Vrsta sloga	Identifikator	Razdoblje	Država nerezidenta	Sektor nerezidenta	Šifra nerezidenta	Ulagački odnos	Udio nerezidenta u kreditu (%)

Tablica 6. Dužnički vrijednosni papiri

Oznaka izvješća	Vrsta sloga	Identifikator	Razdoblje	CFI oznaka (kod)	Cijena izdanja	Država depozitorija	Ugrađena izvedenica	Odnosna varijabla UI	Vezana izvedenica	Odnosna varijabla VI

Prilog 5. Procedure ispravaka dostavljenih podataka i dostavljanja novih podataka po već prijavljenim instrumentima

Sustav razlikuje dvije procedure kojima se postojeći podaci o instrumentima evidentiranim u bazi podataka Hrvatske narodne banke mogu mijenjati.

1. Ukoliko je konstatirana pogreška u prijavljenim podacima, bilo od strane Hrvatske narodne banke provođenjem logičkih kontrola bilo od strane samog obveznika izvješćivanja konstatiranjem da je neko obilježje pogrešno popunjeno, pristupa se storniranju postojećeg sloga i prijavi novog sloga za isto razdoblje važenja podataka.

2. Ako je zbog aneksa ugovora došlo do promjene nekog od obilježja već postojećeg instrumenta, prijavljuje se izmjena podataka u bazi dostavljanjem novog podatka.

1. Primjeri za ispravak pogrešnih podataka

Ukoliko je obveznik izvješćivanja dostavio u Hrvatskoj narodnoj banci podatke za određeni instrument za koji je konstatirano pogrešno popunjeno obilježje, primjerice Ime i prezime u Tablici 1. Osobe za kontakt. Kako bi se pogrešno popunjeni slog ispravio, obveznik će u Hrvatsku narodnu banku dostaviti novu datoteku (Excel

tablicu) koja će u svom nazivu sadržavati oznaku rednog broja uvećanu za 1 u odnosu na prethodno dostavljenu datoteku. Primjerice prva dostavljena datoteka nosi oznaku: 01234567-200701-01-100. Obveznik je konstatirao da je pogrešno upisan podatak o imenu i prezimenu u slogu Tablice 1. i dostavlja novu datoteku koja sadrži samo dva sloga. Nova datoteka nosi naziv: 01234567-200701-02-2. Nova datoteka mora za svaki slog za koji se ispravlja podatak sadržavati po dva sloga. Prvi slog sadrži u svim obilježjima podatke identične već dostavljenom slogu u inicijalnoj datoteci osim u obilježju »Vrsta sloga«, koji mora imati vrijednost 02 – storno. Na taj će se način postojeći slog u bazi sa svim dostavljenim podacima proglasiti nevažećim. Nakon što je storniranje provedeno, moguće je u bazu podataka prihvatiti novi slog koji se odnosi na isto razdoblje primjene, s ispravljenim podatkom koji se odnosi na ime i prezime osobe za kontakt. Izgled slogova za opisani slučaj bio bi kako slijedi: Inicijalno dostavljeni slog u datoteci: 01234567-200701-01-100

Oznaka tablice	Vrsta sloga	Oznaka osobe	Datum	Ime i prezime	Telefon	Telefaks
T1	01	OS1	200701	Marko Marić	014565655	014565555

E-adresa

Marko.Maric@zg.htnet.hr

Dostavljeni slogovi u datoteci koja sadrži ispravljene podatke: 01234567-200701-02-2.

Oznaka tablice	Vrsta sloga	Oznaka osobe	Datum	Ime i prezime	Telefon	Telefaks
T1	02	OS1	200701	Marko Marić	014565655	014565555

E-adresa

Marko.Maric@zg.htnet.hr

Oznaka tablice	Vrsta sloga	Oznaka osobe	Datum	Ime i prezime	Telefon	Telefaks
T1	01	OS1	200701	Luka Marić	014565655	014565555

E-adresa

Marko.Maric@zg.htnet.hr

Dakle, kako bi se pogrešno popunjeno obilježje u slogu izmijenilo, potrebno je ponoviti dostavu identičnog sloga uz oznaku vrste sloga 02 – storno te istovremeno dostaviti novi redovan slog koji sadrži ispravne podatke. Bitno je pritom u istoj datoteci dostaviti storno slog i novi slog s ispravljenim podatkom.

2. Primjeri dostave novih podataka o instrumentu

Ukoliko je u naknadnom ugovaranju između rezidenta i nerezidenta došlo do izmjene nekog od obilježja instrumenta, nastalu promjenu potrebno je evidentirati i u bazi podataka Hrvatske narodne banke. Budući da se ovdje radi o promjeni koja stupa na snagu kako je ugovorom određeno, potrebno je i u bazi podataka evidentirati putem obilježja »Razdoblje« upravo tu činjenicu, tj. promjenu na instrumentu koja se primjenjuje od vremena kada je ugovorena.

Primjer 1. Povećanje iznosa kredita zbog kapitalizacije kamata

Ako je primjerice ugovoren iznos kredita od 100.000,00 EUR u siječnju 2006., a aneksom ugovora u siječnju 2007. iznos kredita povećan za 50.000 EUR, što uključuje kapitalizaciju kamata za proteklu godinu u iznosu od 6.000,00 EUR i novu glavnica koja se dužniku stavlja na raspolaganje.

U izvješću za siječanj 2006. u datoteci naziva 01234567-200702-01-100 obveznik je u Tablici 2. dostavio slog za ovaj instrument sljedećeg sadržaja:

Oznaka izvješća	Razdoblje	Identifikator	Vrsta sloga	Vrsta instrumenta	Osiguranje izvozne agencije
T2	200601	P00055	01	02	

ISIN	Rok – izvorno dospijeće	Matični broj garanta	Vrsta kamatne stope	Visina ugovorene kamatne stope
	126	ND00000000	03	2,22

Valuta nominacije	Valuta plaćanja	Iznos	Način izračuna plana	Frekvencija otplate glavnice	Datum plaćanja glavnice
EUR		100000,00	03	01	200702

Broj rata glavnice	Frekvencija otplate kamata	Datum plaćanja kamata	Broj rata kamata
120	01	200702	120

U siječnju 2007. obveznik dostavlja sljedeći slog koji odražava ugovorene izmjene:

Oznaka izvješća	Razdoblje	Identifikator	Vrsta sloga	Vrsta instrumenta	Osiguranje izvozne agencije
T2	200701	P00055	01	02	

ISIN	Rok – izvorno dospijeće	Matični broj garanta	Vrsta kamatne stope	Visina ugovorene kamatne stope
	126	ND00000000	03	2,22

Valuta nominacije	Valuta plaćanja	Iznos	Način izračuna plana	Frekvencija otplate glavnice	Datum plaćanja glavnice
EUR		150000,00	03	01	200702

Broj rata glavnice	Frekvencija otplate kamata	Datum plaćanja kamata	Broj rata kamata
120	01	200702	120

Dostavljeni slog za postojeći instrument evidentiran u bazi s identifikatorom P00055 pokazuje povećanje iznosa kredita na 150.000,00 EUR, koje se primjenjuje od siječnja 2007. Skrenimo ovdje pozornost na činjenicu da će u slučaju promjene iznosa kredita možda biti nužno izmijeniti i parametre za izračun plana otplate kao i da će kapitalizacija kamata zahtijevati prikaz otplate kamata u Tablici 3. i istovremenog korištenja u vrsti iznosa glavnica. Primjer ovakve izmjene podataka instrumenta bit će prikazan u nizu primjera koji ćemo priložiti ovoj Uputi.

Primjer 2. Izmjene podataka sindiciranih kredita.

U slučaju kada neki od sudionika sindikata proda svoj udio i prestaje biti kreditor, potrebno je dostavom dva nova sloga prikazati nastalu promjenu u strukturi kreditora. Naime za kreditora koji »izlazi« iz sindikata potrebno je dostaviti novi slog, koji će imati u obilježju »Razdoblje« naznačen mjesec od kojeg se izmjena primjenjuje te u obilježju »Udio« novi podatak, tj. udio kreditora koji iznosi 0%. Za novog kreditora dostavlja se slog koji će imati obilježje »Razdoblje« popunjeno istim razdobljem kao kreditor koji »izlazi« iz sindikata kreditora te obilježje »Udio« iznosom udjela koji je preuzeo od drugih kreditora. Suma svih udjela sudionika kredita u određenom razdoblju pritom naravno mora iznositi 100%.

Primjerice slogovi Tablice 5. Nerezidenti za instrument P00100 zaključen u siječnju 2007. dostavljeni su u sljedećem obliku.

Oznaka izvješća	Identifikator	Razdoblje	Država	Sektor	Šifra	Ulažacki odnos	Udio
T5	P00055	200701	BE	03	BEABERBE21	05	25,00%
T5	P00055	200701	FR	03	FR40298457	05	30,00%
T5	P00055	200701	BE	03	BE1991003822	05	30,00%
T5	P00055	200701	HR	99	HR01234567	05	15,00%

U rujnu 2007. izmijenjena je struktura kreditora na način da kreditor BE1991003822 prodaje svoj udio, pri čemu se kao novi kreditor javlja GB0445, koji preuzima 15% udjela u kreditu dok preostalih 15% preuzima kreditor BEABERBE21. U podacima koje dostavlja za rujnu 2007. obveznik dostavlja sljedeće slogove:

Oznaka izvješća	Identifikator	Razdoblje	Država	Sektor	Šifra	Ulažacki odnos	Udio
T5	P00055	200709	BE	03	BEABERBE21	05	40,00%
T5	P00055	200709	BE	03	BE1991003822	05	0,00%
T5	P00055	200709	GB	03	GB0445	05	15,00%

Slogovi dostavljeni u rujnu odnose se samo na kreditore kod kojih je došlo do promjene podataka, tj. nove kreditore koji se prvi put javljaju. Za kreditore kod kojih nije došlo do promjene u podacima, ne dostavljaju se slogovi niti bi mogli biti prihvaćeni u bazu podataka jer identični slogovi za njih već postoje u bazi podataka.

3. Primjer »storniranja« kredita – odustajanja od korištenja prijavljenog kreditnog posla

Kreditni je posao zaključen primjerice u prosincu 2006. godine. Dostavljen je slog u T2 Instrumenti u siječnju 2007. nakon isteka mjeseca zaključenja. U siječnju je također dostavljena i T3 Stanja i transakcije, koja sadrži slogove i za novi ugovor iz prosinca, pri čemu je samo podatak za stanje ugovorene neiskorištene glavnice > 0. T3 dostavljena je sukcesivno sve do rujna 2007. kada je odlučeno da se od korištenja kredita odustaje.

T3 svakog mjesečnog izvješća INOK-DEP za predmetni kredit sadrži slogove koji imaju stanja 0 osim sloga za stanje ugovorene neiskorištene glavnice.

U izvješću koje se dostavlja u listopadu nakon što je u rujnu donesena odluka o odustajanju od korištenja kredita potrebno je ponovno dostaviti slogove u kojima će i stanje ugovorene neiskorištene glavnice iznositi 0. Na taj će način kreditni posao u bazi udovoljiti uvjetima »zatvorenog« kredita koji sva stanja ima svedena na 0. Tako se u idućim izvještajnim razdobljima za ovaj kreditni posao neće očekivati podatak.

Prilog 6.

Obilježja izvještajnih tablica i logičke kontrole

Tablica 1. Osobe za kontakt						
Red. br. obilježja	Obilježje	Sadržaj polja/modaliteti	Tip polja	Maks. duljina polja/ OBVEZNA DULJINA	Obveznost polja	Objašnjenje/kontrola
1	Oznaka izvješća	T1	AN	2	O	
2	Vrsta sloga	01 redovan 02 storno	AN	2	O	
3	Datum početka odgovornosti	G G G G M M	N	6	O	
4	Oznaka osobe	OS1 OS2	AN	3	O	
5	Ime i prezime		AN	50	O	
6	Telefon		AN	10	O	
7	Telefaks		AN	10	N	
8	E-adresa		AN	30	N	

Tablica 2. Instrumenti – 1. dio						
	Obilježje	Sadržaj polja/modaliteti	Tip polja	Maks. duljina polja/ OBVEZNA DULJINA	Obvezatnost polja	Objašnjenje/kontrola
1	Oznaka izvješća	T2	AN	2	O	
2	Vrsta sloga	01 redovan 02 storno	AN	2	O	
3	Identifikator	A00000 /P00000	AN	6	O	
4	Razdoblje	G G G G M M	AN	6	O	
5	Osnova izvještavanja	01 pojedinačno 02 agregirano	AN	2	O	

6	Vrsta instrumenta	01 oročeni depozit	AN	2	O	
		02 kredit				
		03 revolving kreditna linija				
		04 sindicirani kredit				
		05 dugoročni trgovački kredit/avans				
		06 robni kredit				
		07 financijski leasing				
		08 vrijednosni papir				
		09 repo ugovor				
		10 faktoring/forfajting				
		11 cash pooling				
		12 sekuritizacija				
		13 sredstva na tr. račun i depoziti po viđenju (a vista)				
		99 ostalo				

Tablica 2. Instrumenti – 2. dio

	Obilježje	Sadržaj polja/modaliteti	Tip polja	Maks. duljina polja/OBVEZNA DULJINA	Obvezatnost polja	Objašnjenje/kontrola
7	Osiguranje izvozne agencije	01 da 02 ne	AN	2	N	unijeti ako je ugovoreno
8	ISIN		AN	12	UO	obavezan je ukoliko je vrsta instrumenta = vrijednosni papir
9	Rok – izvorno dospijeće		AN	4	O	unijeti broj mjeseci izvornog dospijeća, a ako se radi o depozitu po viđenju ili transakcijskom računu, unijeti 1
10	Garant	RPS = registar poslovnih subjekata	AN	9	N	unijeti ako je ugovoreno
11	Vrsta kamatne stope	01 bez kamata	AN	2	O	
		02 fiksna stopa				
		03 EURIBOR				
		04 LIBOR				
		05 ZIBOR				
		97 ostale vrste fiksnih stopa				
		98 ostale varijabilne stope				
		99 ostalo				
12	Visina kamatne stope	postotak na četiri decimale	N	10	UO	ne popunjava se ako je vrsta kamatne stope 01 – beskamatni

Tablica 2. Instrumenti – 3. dio

	Obilježje	Sadržaj polja/modaliteti	Tip polja	Maks. duljina polja/OBVEZNA DULJINA	Obvezatnost polja	Objašnjenje/kontrola
13	Valuta otplate ili indeksacije	šifarnik valuta	AN	3	O	
14	Valuta ugovaranja	šifarnik valuta	AN	3	N	unijeti ako je ugovoreno
15	Iznos	iznos na dvije decimale	N	15	UO	obavezan osim za instrument = 13, također nije obavezan za osnovu izvještavanja = 02
16	Način izračuna plana	01 dostava plana	AN	2	UO	ukoliko je osnova izvještavanja = 02 i vrsta instrumenta ≠ 12, ovo obilježje mora imati vrijednost = 01 ili ako je osnova izvještavanja = 01 i vrsta instrumenta = 03, ovo obilježje mora imati vrijednost 01, za instr. = 13 prazno
		02 izračun – jednokratno				
		03 izračun – anuitet s konstantnom otplatnom kvotom				
		04 izračun – anuitet s varijabilnom otplatnom kvotom				
17	Frekvencija otplate glavnice	01 mjesečno	AN	2	UO	ako je način izrade plana ≠ 01, popunjavanje polja je obvezno, za instr. = 13 prazno
		02 tromjesečno				
		03 polugodišnje				
		04 godišnje				
		05 jednokratno				

Tablica 2. Instrumenti – 4. dio

	Obilježje	Sadržaj polja/mo- daliteti	Tip polja	Maks. duljina polja/ OBVEZNA DULJINA	Obvezat- nost polja	Objašnjenje/kontrola
18	Datum plaćanja glavnice	GGGGMM	AN	6	UO	ako je način izrade plana ≠ 01, popunjavanje polja je obvezno, za instr. = 13 prazno
19	Broj rata glavnice		N	4	UO	ako je način izrade plana ≠ 01, popunjavanje polja je obvezno, za instr. = 13 prazno
20	Frekvencija otplate kamata	01 mjesečno	AN	2	UO	ako je način izrade plana ≠ 01 i vrsta kamatne stope ≠ 01, popunjavanje polja je obvezno, za instr. = 13 prazno
		02 tromjesečno				
		03 polugodišnje				
		04 godišnje				
		05 jednokratno				
21	Datum plaćanja kamata	GGGGMM	AN	6	UO	ako je način izrade plana ≠ 01 i vrsta kamatne stope ≠ 01, popunjavanje polja je obvezno, za instr. = 13 prazno
22	Broj rata kamata		N	4	UO	ako je način izrade plana ≠ 01 i vrsta kamatne stope ≠ 01, popunjavanje polja je obvezno, za instr. = 13 prazno
23	Ostatak vrijednosti		N	15	N	unijeti ako je ugovoreno

Tablica 3. Stanja i transakcije – 1. dio

	Obilježje	Sadržaj polja/mo- daliteti	Tip polja	Maks. duljina polja/ OBVEZNA DULJINA	Obvezat- nost polja	Objašnjenje/kontrola
1	Oznaka izvješća	T3	AN	2	O	
2	Vrsta sloga	01 redovan	AN	2	O	
		02 storno				
3	Identifikator	A00000 /P00000	AN	6	O	za svaki identifikator iz T3 mora postojati slog u T2
4	Razdoblje izvješća	GGGGMM	AN	6	O	
5	Vrsta iznosa	01 glavnica	AN	2	O	
		02 kamate				
		03 kašnjenje glav- nice				
		04 kašnjenje kamata				
		05 zatezne kamate				
		06 troškovi				
		07 ugovorena nei- skorištena glavnica				
6	Korištenje	0,00	N	15	N	> 0, osim ako se odnosi na prolongiranje obveze prethodno evidentirane kao zakašnjela obveza
7	Otplata	0,00	N	15	N	> 0, osim ako se odnosi na prolongiranje obveze prethodno evidentirane kao zakašnjela obveza
8	Pretvaranje duga u kapital (debt/equity swap)	0,00	N	15	N	mora biti > 0
9	Otpust (oprost) duga	0,00	N	15	N	mora biti > 0

Tablica 3. Stanja i transakcije – 2. dio

	Obilježje	Sadržaj polja/mo- daliteti	Tip polja	Maks. duljina polja/ OBVEZNA DULJINA	Obvezat- nost polja	Objašnjenje/kontrola
10	Otpis, diskont, rabat	0,00	N	15	N	mora biti >0
11	Završno stanje	0,00	N	15	UO	ako je vrsta iznosa ≠ 05 i ≠ 06, mora biti >= 0
12	Indeks tržišne vrijednosti	0,0000	N	15	UO	broj s 4 decimalna mjesta, obvezno za vrstu instru- menta 09 – vrijednosni papir koji ima u obilježju ISIN podatak ≠ «**OSTA000000».

Tablica 4. Planovi otplate

	Obilježje	Sadržaj polja/mo- daliteti	Tip polja	Maks. duljina polja/ OBVEZNA DULJINA	Obvezatnost polja	Objašnjenje/kontrola
1	Oznaka izvješća	T4	AN	2	O	
2	Identifikator	A00000 /P00000	AN	6	O	
3	Razdoblje dospijanja	GGGGMM	AN	6	O	
4	Vrsta plana	01 glavnica	AN	2	O	
		02 kamate				
5	Iznos	0,00	N	15	O	

Tablica 5 – Nerezidenti – 1. dio

R.br.	Obilježje	Sadržaj polja/Modaliteti	Tip polja	Max. duljina polja/ OBVEZNA DULJINA	Obveznost polja	Objašnjenje
1	Oznaka izvješća	T5	AN	2	O	
2	Vrsta sloga	01 redovan 02 storno	AN	2	O	
3	Identifikator	A00000 /P00000	AN	6	O	
4	Razdoblje	GGGGMM	AN	6	O	
5	Država nerezidenta	prema šifarniku država i međunarodnih institucija	A	2	O	mora biti HR ako je sektor 99
6	Sektor nerezidenta	01 Nefinancijska društva 02 Središnja banka 03 Društva koja primaju depozite osim središnje banke 23 Novčani fondovi 04 Ostali financijski posrednici, osim osigur. društava i MF 24 Nenovčani investicijski fondovi 05 Financijske pomoćne institucije 06 Osiguravajuća društva 16 Mirovinski fondovi 07 Središnja država 08 Savezna država 09 Lokalna država 10 Fondovi socijalne sigurnosti 11 Kućanstva 12 Neprofitne institucije koje služe stanovništvu 13 Međunarodne institucije 99 Rezident	AN	2	O	

Tablica 5. Nerezidenti – 2. dio

	Obilježje	Sadržaj polja/modaliteti	Tip polja	Maks. duljina polja/ OBVEZNA DULJINA	Obvezatnost polja	Objašnjenje
7	Šifra nerezidenta	prema objašnjenju	AN	13	U	popunjava se samo ukoliko je sektor kreditora = 02 ili 03 i država kreditora = EU odnosno ukoliko je sektor 13, upisuje se šifra međunarodne institucije
8	Ulagački odnos	01 rezident je izravni ulagač u nerezidenta (ima udjel u tem. kapitalu nerezidenta od 10% ili više) 02 nerezident je izravni ulagač u rezidenta (ima udjel tem. kapitalu rezidenta od 10% ili više) 03 rezident je posredni ulagač u nerezidenta 04 nerezident je posredni ulagač u rezidenta 05 ne postoji ulagačka povezanost 06 rezident i nerezident su horizontalno povezani	AN	2	O	model 05 popunjava se i uvijek kada je kreditor rezident RH
9	Udio (%)	100,00%	N	15	O	

Tablica 6 – Dužnički vrijednosni papiri – 1. dio

R. br. obilježja	Obilježje	Sadržaj polja/Modaliteti	Tip polja	Max. duljina polja/ OBVEZNA DULJINA	Obveznost polja	Objašnjenje
1	Oznaka izvješća	T6	AN	2	O	
2	Vrsta sloga	01 – redovan 02 – storno	AN	2	O	
3	Identifikator	P00000	AN	6	O	
4	Razdoblje	GGGGMM	AN	6	O	

5	CFI oznaka (kod)	XXXXXX	A	6	U	
6	Cijena izdanja (%)	???,???	N	8	O	
7	Država depozitorija	prema šifarniku država	A	2	O	
8	Ugrađena izvedenica (derivat)	01 DVP ima ugrađeni derivat 02 DVP nema ugrađeni derivat	AN	2	O	
9	Odnosna varijabla ugrađenog derivata	01 – kamatna stopa 02 – tečaj 03 – tečaj i kamatna stopa 04 – cijena vlasničkih vrijednosnih papira 05 – kredit 06 – roba 07 – indeks 08 – kratkoročni dužnički vrijednosni papir 09 – dugoročni dužnički vrijednosni papir 10 – vlasnički vrijednosni papir 99 – ostale odnosne varijable ili kombinacije varijabla	AN	2	O	

Tablica 6 – Dužnički vrijednosni papiri – 2. dio

R.br. obilježja	Obilježje	Sadržaj polja/Modaliteti	Tip polja	Max. duljina polja/ OBVEZNA DULJINA	Obveznost polja	Objašnjenje
10	Vezana izvedenica (derivat)	01 DVP ima povezani derivat 02 DVP nema povezani derivat	AN	2	O	
11	Odnosna varijabla vezanog derivata	01 – kamatna stopa 02 – tečaj 03 – tečaj i kamatna stopa 04 – cijena vlasničkih vrijednosnih papira 05 – kredit 06 – roba 07 – indeks 08 – kratkoročni dužnički vrijednosni papir 09 – dugoročni dužnički vrijednosni papir 10 – vlasnički vrijednosni papir 99 – ostale odnosne varijable ili kombinacije varijabla	AN	2	O	

IV. UPUTE ZA IZRADU I DOSTAVLJANJE MJESEČNOG IZVJEŠĆA O KRATKOROČNIM KOMERCIJALNIM KREDITIMA (KD-ZO)

1. SVRHA

Ovom uputom se detaljno propisuje sadržaj izvještajnih slogova, izrada izvješća, ugrađivanje formalnih i logičkih kontrola sadržaja sloga te dostavljanje podataka o inozemnim kratkoročnim komercijalnim kreditima obveznicima dostavljanja izvješća KD-ZO.

Obveznici dostavljanja izvješća KD-ZO dužni su sastavljati mjesečna izvješća u skladu s Odlukom i ovim uputama te ih dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci na propisani način i u propisanim rokovima.

2. UVOD

Prema čl. 11. Zakona o deviznom poslovanju trgovački ili komercijalni krediti su odgode plaćanja, odnosno plaćanja unaprijed robe i usluga.

Trgovački krediti predstavljaju potraživanja i obveze koje nastaju direktnim odobravanjem kredita od strane kupaca i dobavljača za transakcije u robama i uslugama i/ili avansnim plaćanjima koja su povezana s takvim transakcijama.

Kratkoročni komercijalni krediti za potrebe izvještavanja obuhvaćaju odgode plaćanja s ugovorenim rokom plaćanja od 8 dana do 12 mjeseci (uključujući i 12 mjeseci), odnosno plaćanja unaprijed do 12 mjeseci (uključujući i 12 mjeseci), ugovorena izravno između kupca i dobavljača, za robe i usluge odnosno plaćanje investicijskih radova. Uvoz/izvoz uz gotovinsko plaćanje, dugoročnu odgodu plaćanja (više od 12 mjeseci) kao ni dugoročni avansi nisu predmet izvještavanja u ovom izvješću, osim u dijelu izvještavanja ukupnog uvoza/izvoza izvještajnog mjeseca.

3. KONCEPT IZVJEŠĆIVANJA

Obveznici dostavljanja podataka izvješća »KD-ZO« su svi rezidenti odabrani sukladno odredbama Odluke. Ukoliko je rezident odabran u uzorak i pisanim putem obaviješten o obvezi izvješćivanja o kratkoročnim trgovačkim kreditima, obavezan je mjesečno izvješćivati. Izvješćivanje o kratkoročnim trgovačkim kreditima s inozemstvom (odobrenja i zaduženja) obavlja se putem izvješća »KD-ZO«.

Izvjешćivanje u okviru izvješća »KD-ZO« podrazumijeva mjesečno dostavljanje datoteke izvješća koja se kreira iz Excel tablice predložka putem internet aplikacije Hrvatske narodne banke na adresi <https://www.hnb.hr/>, a sadrži tri izvještajne tablice:

Tablica 1 – Osobe za kontakt (u daljnjem tekstu T1)

Tablica 2 – Ukupni uvoz i ukupni izvoz (u daljnjem tekstu T2)

Tablica 3 – Stanja i transakcije (u daljnjem tekstu T3)

4. DEFINICIJA SLOGOVA I ULAZNIH IZVJEŠTAJNIH TABLICA

Tablica 1. OSOBE ZA KONTAKT

Tablica »Osobe za kontakt« sadrži podatke o odgovornoj osobi obveznika za izvješćivanje te o osobi odgovornoj za operativno savjetovanje, dostavljanje izvješća i suradnju s Hrvatskom narodnom bankom. Ova se tablica dostavlja obvezno prilikom prvog izvješća i svaki puta kad dođe do promjene neke od odgovornih osoba obveznika za izvješćivanje.

Slog u tablici čine sljedeća obilježja:

1. Oznaka izvješća

Ovo obilježje popunjava se oznakom tablice koja se dostavlja- T1.

2. Oznaka sloga

Ovo obilježje popunjava se za svaki slog.

U ovo obilježje unosi se modalitet kojim se definira vrsta sloga koji se dostavlja:

01 redovan

02 storno

3. Oznaka osobe – ovo obilježje popunjava se jednim od sljedećih modaliteta:

OS1 – Odgovorna osoba

OS2 – Osoba koja izrađuje i dostavlja izvješća

Odgovorna osoba (OS1) smatrat će se odgovornom za sprječavanje pristupa aplikaciji i dostavljenim podacima »KD-ZO« izvješća neovlaštenim osobama. U ovu svrhu nužno je da odgovorna osoba korištenje korisničkog imena i lozinke omogući isključivo ovlaštenim osobama.

4. Datum početka odgovornosti

Podaci dostavljeni u ovoj tablici koristit će se za automatsko dostavljanje e-mail poruka kojima rezultira proces prihvata podataka u Hrvatskoj narodnoj banci kao i u slučaju potrebe kontaktiranja od strane djelatnika Hrvatske narodne banke vezano za izvješće »KD-ZO«.

5. Ime i prezime

Ovo obilježje popunjava se imenom i prezimenom osobe pri čemu se ime i prezime razdvajaju **jednim** praznim mjestom.

6. Telefon

Ovo obilježje popunjava se u zadanom formatu Pozivni broj, broj telefona pri čemu su tri znamenke rezervirane za pozivni broj (grad ili mobilna mreža) a preostale znamenke za broj telefona.

7. Telefaks

Ovo obilježje popunjava je u jednakom formatu kao i broj telefona.

8. E-mail adresa

Ovo se obilježje popunjava podatkom o e-mail adresi odgovorne osobe ili osobe koja operativno sastavlja izvješća.

Tablica u nastavku donosi definiciju izgleda sloga u tablici T1:

Red. br. obilježja	Obilježje	Tip polja	Max. duljina polja	Sadržaj polja/Modaliteti
1	Oznaka izvješća	AN	2	T1
2	Oznaka sloga	AN	2	
3	Oznaka osobe	AN	3	
4	Datum početka odgovornosti	N	6	GGGGMM
5	Ime i prezime	AN	50	
6	Telefon	AN	10	
7	Telefaks	AN	10	
8	E-adresa	AN	30	

Izvještajni slog Tablice 1. Osobe za kontakt izgledao bi kako slijedi:

Oznaka izvješća	Oznaka sloga	Oznaka osobe	Datum početka odgovornosti	Ime i prezime
T1	01	OS1	201101	Ivan Ivančić
T1	01	OS2	201101	Marija Marić

Broj telefona	Broj telefaksa	E-mail adresa
011234567	011234567	ivan.ivancic@bit.hr
011234568	011234567	marija.maric@bit.hr

Tablica 2. UKUPNI UVOZ I UKUPNI IZVOZ

Tablica »Ukupni uvoz i ukupni izvoz« sadrži podatke o ukupnom uvozu i ukupnom izvozu u izvještajnom mjesecu. Ova se tablica obavezno dostavlja u svakom izvještajnom razdoblju.

Izvještajni slog Tablice 2. čine sljedeća obilježja:

1. Oznaka izvješća

Ovo obilježje popunjava se oznakom T2.

2. Oznaka sloga

Ovo obilježje popunjava se za svaki slog.

U ovo obilježje unosi se modalitet kojim se definira vrsta sloga koji se dostavlja.

01 redovan

02 storno

3. Razdoblje

U ovo se polje unosi podatak o razdoblju za koje se dostavljanju podaci. Unosi se podatak u formatu GGGGMM godina i mjesec; npr. 201010.

4. Ukupan uvoz

Ovo obilježje popunjava se iznosom ukupno ostvarenog uvoza roba i usluga u izvještajnom razdoblju bez obzira na način plaćanja (gotovinsko plaćanje, dani kratkoročni avansi i odgode plaćanja, dugoročni avansi i odgode plaćanja, krediti).

Vrijednosti se iskazuju u kunskoj protuvrijednosti.

5. Ukupan izvoz

Ovo obilježje popunjava se iznosom ukupnog izvoza roba i usluga u izvještajnom razdoblju bez obzira na način plaćanja (gotovinsko plaćanje, primljeni kratkoročni avansi i odgode plaćanja, dugoročni avansi i odgode plaćanja, krediti).

Vrijednosti se iskazuju u kunskoj protuvrijednosti.

Tablica u nastavku donosi osnovne informatičke definicije obilježja sloga u tablici T2:

Red. br. obilježja	Obilježje	Tip polja	Max. duljina polja	Sadržaj polja/Modaliteti
1	Oznaka izvješća	AN	2	T2
2	Oznaka sloga	AN	2	
3	Razdoblje	AN	6	GGGGMM
4	Ukupan uvoz	N	15	Iznos na dvije decimale
5	Ukupan izvoz	N	15	Iznos na dvije decimale

Primjer izgleda izvještajnog sloga tablice »Ukupan uvoz i ukupan izvoz«:

Oznaka izvješća	Oznaka sloga	Razdoblje	Ukupan uvoz	Ukupan izvoz
T2	01	201101	555.000,00	200.000,00

Tablica 3. STANJA I TRANSAKCIJE

Tablica »Stanja i transakcije« sadrži podatke o nerezidentu te stanjima i transakcijama izvještajnog mjeseca za svaki pojedini instrument uvoza i izvoza. Podaci u tablici su agregirani na razini države i sektora nerezidenta. Ova se tablica obavezno dostavlja u svakom izvještajnom razdoblju čak i ako nema promjena uvjetovanih korištenjem ili otplatom.

U nastavku navodimo obilježja koja čine slog Tablice 3. i modalitete kojima se popunjavaju obilježja sloga.

1. Oznaka izvješća

Ovo obilježje popunjava se oznakom izvješća – T3.

2. Vrsta sloga

Ovo obilježje popunjava se za svaki slog.

U ovo obilježje unosi se modalitet kojim se definira vrsta sloga koji se dostavlja.

01 redovan

02 storno

3. Razdoblje izvješća

U ovo se polje unosi podatak o razdoblju za koje se primjenjuju dostavljeni podaci. Unosi se podatak u formatu GGGGMM godina i mjesec; npr. 201010.

4. Oznaka segmenta izvještavanja

Ovo obilježje popunjava se obvezno izborom jednog od modaliteta:

01 uvoz

02 izvoz

5. Vrsta instrumenta

Unosi se dvoznamenkasta numerička oznaka koja označava vrstu instrumenta:

01 dani avansi za uvoz roba i usluga

02 uvoz robe i usluga s odgodom plaćanja 0-6 mjeseci

03 uvoz robe i usluga s odgodom plaćanja 6-12 mjeseci

04 primljeni avansi za izvoz roba i usluga

05 izvoz robe i usluga s odgodom naplate 0-6 mjeseci

06 izvoz robe i usluga s odgodom naplate 6-12 mjeseci

Ukoliko je izabran segment uvoza potrebno je odabrati instrument 01, 02 ili 03.

Ukoliko je pak odabran izvoz potrebno je odabrati između instrumenata 04, 05 ili 06.

6. Država nerezidenta

Za sastavljanje ovog izvješća potrebno je izvršiti geografsku identifikaciju nerezidenata prema određenim skupinama država.

Ovo obilježje popunjava se utvrđenom dvoslovnim oznakom u skladu s popisom u tablici T3. Stanja i transakcije i popisom u listu.

7. Sektor nerezidenta

Sastavljanje statistike inozemnog duga i platne bilance zahtijeva sektorsku identifikaciju protustrana sa sjedištem izvan Republike Hrvatske u skladu sa standardima sektorizacije propisanim Sustavom nacionalnih računa SNA 2008 i Europskim sustavom nacionalnih računa ESA 2010, kao i priručnicima za sastavljanje platne bilance i statistike inozemnog duga.

Unosi se dvoznamenkasta brojana oznaka koja označava sektor nerezidenta sukladno definicijama sektora iz ESA 2010:

01 Nefinancijska društva

02 Središnja banka (ovaj modalitet zahtijeva i popunjavanje obilježja šifra nerezidenta)

03 Ostale monetarne financijske institucije (ovaj modalitet zahtijeva i popunjavanje obilježja šifra nerezidenta)

04 Ostali financijski posrednici, osim osiguravajućih društava i mirovinskih fondova

05 Financijske pomoćne institucije

06 Društva za osiguranje i mirovinski fondovi

07 Središnja država

08 Federalna država

09 Lokalna država

10 Fondovi socijalnog osiguranja

11 Stanovništvo

12 Neprofitne institucije koje služe stanovništvu služe kućanstvima

8. Tip ulaganja

Sastavljanje statistike inozemnog duga i platne bilance zahtijeva identifikaciju vlasničke povezanosti između izvještajne institucije rezidenta i nerezidentne protustrane.

Unosi se dvoznamenkasta brojana oznaka koja označava da li između izvještajne institucije i nerezidenta postoji izravna vlasnička povezanost (vlasnički udjel od 10% i više) ili nema izravne vlasničke povezanosti (ne postoji vlasnički udjel ili postoji vlasnički udjel manji od 10%):

01 Ostala ulaganja (ne postoji ulagačka povezanost kupaca/dobavljača – vlasnički udjel manji od 10%)

02 Izravna ulaganja (postoji ulagačka povezanost kupaca/dobavljača – vlasnički udjel jednak ili veći od 10%)

9. Završno stanje prethodnog mjeseca

Završno stanje prethodnog mjeseca se prati po pojedinom instrumentu, državi i sektoru nerezidenta i predstavlja iznos zaduženja ili odobrenja za uvoz ili izvoz roba i usluga na zadnji datum mjeseca koji prethodi izvještajnom mjesecu. Na primjer kod izvještavanja za rujan 2010. završno stanje prethodnog mjeseca je stanje 31. kolovoza 2010.

Vrijednosti u inozemnoj valuti iskazuju se u kunskoj protuvrijednosti.

Za iskazivanje završnog stanja prethodnog mjeseca primjenjuje se srednji tečaj Hrvatske narodne banke na zadnji dan prethodnog razdoblja.

10. Korištenja (nastanak obveze ili potraživanja)

Korištenje je svaki nastanak obveze ili potraživanja, a prati se po pojedinom instrumentu, državi i sektoru nerezidenta.

Iznos korištenja prikazuje iznos za koji se povećava stanje pojedine vrste instrumenta.

Korištenja mogu biti:

- primljeni avansi kod izvoza roba
- nastanak potraživanja po odgodama plaćanja kod izvoza roba
- nastanak obveze po odgodama plaćanja kod uvoza roba
- dani avansi kod uvoza roba

Za iskazivanje transakcija primjenjuje se tekući tečaj Hrvatske narodne banke na dan transakcije.

11. Otplate (prestanak obveze ili potraživanja)

Otplate predstavljaju iznos za koji se umanjuje stanje po nekom instrumentu tj.

predstavljaju iznose podmirene obveze ili potraživanja u toku izvještajnog mjeseca, a prati se po pojedinom instrumentu, državi i sektoru nerezidenta.

Otplate mogu biti:

- realizacija izvoza po primljenim avansima
- smanjenje potraživanja po odgodama plaćanja kod izvoza roba
- smanjenje obveze po odgodama plaćanja kod uvoza roba
- realizacija uvoza po danim avansima.

Za iskazivanje transakcija primjenjuje se tekući tečaj Hrvatske narodne banke na dan transakcije.

12. Završno stanje

Završno stanje se prati po pojedinom instrumentu i predstavlja iznos zaduženja ili odobrenja za uvoz ili izvoz roba i usluga na završni datum izvještajnog razdoblja. Završni datum predstavlja posljednji dan izvještajnog mjeseca.

Vrijednosti u inozemnoj valuti iskazuju se u kunskoj protuvrijednosti.

Za iskazivanje završnih stanja instrumenta primjenjuje se srednji tečaj Hrvatske narodne banke na zadnji dan izvještajnog razdoblja (npr. završno stanje u siječnju 2010. je stanje na dan 31. siječnja 2010. g.).

Tablica u nastavku donosi definiciju izgleda sloga u tablici T1:

Red. br. obilježja	Obilježje	Tip polja	Max. duljina polja	Sadržaj polja/Modaliteti
1	Oznaka izvješća	AN	2	T3
2	Oznaka sloga	AN	2	
3	Razdoblje izvješća	AN	6	GGGGMM
4	Oznaka segmenta izvještavanja	AN	2	
5	Vrsta instrumenta	AN	2	
6	Država nerezidenta	A	2	prema izborniku i popisu zemalja Europske unije
7	Sektor nerezidenta			sektor nerezidenta sukladno šifarniku ESA 2010

8	Tip ulaganja	AN	2	
9	Završno stanje prethodnog mjeseca	N	15	Iznos na dvije decimale
10	Korištenje (nastanak obveze ili potraživanja)	N	15	Iznos na dvije decimale
11	Otplata (prestanak obveze ili potraživanja)	N	15	Iznos na dvije decimale
12	Završno stanje	N	15	Iznos na dvije decimale

Primjer izgleda izvještajnog sloga tablice »Stanja i transakcije«:

Oznaka izvješća	Oznaka sloga	Razdoblje	Oznaka segmenta izvještavanja	Vrsta instrumenta	Država nerezidenta	Sektor nerezidenta
T3	01	201101	01	01	GB	01
T3	01	201101	01	02	AT	01
T3	01	201101	01	02	DE	01
T3	01	201101	02	05	DE	01
T3	01	201101	02	05	GB	01

Tip ulaganja	Završno stanje prethodnog mjeseca	Korištenje (nastanak obveze ili potraživanja)	Otplata (prestanak obveze ili potraživanja)	Završno stanje
01	40.000,00	50.000,00	60.000,00	30.000,00
01	320.000,00	400.000,00	520.000,00	200.000,00
02	200.000,00	130.000,00	300.000,00	30.000,00
01	90.000,00	100.000,00	80.000,00	110.000,00
01	50.000,00	30.000,00	50.000,00	30.000,00

5. IZVJEŠTAJNO RAZDOBLJE I ROK DOSTAVE IZVJEŠĆA

Neovisno o broju nastalih promjena stanja ili transakcija obveznik izvješćivanja dužan je dostaviti izvješće »KD-ZO« mjesečno. Izvještajni mjesec pri tome obuhvaća kalendarski mjesec od prvog do posljednjeg dana uključujući prvi i posljednji dan. Dostava izvješća podrazumijeva obveznu dostavu Tablica 2 – »Ukupni uvoz i ukupni izvoz« i 3 – »Stanja i transakcije« te po potrebi Tablice 1 – »Osobe za kontakt«.

Rok za dostavu izvješća propisan je člankom 41. Odluke sukladno kojem je obveznik podatke za proteklo izvještajno razdoblje obavezan dostaviti najkasnije 20 (dvadeset) radnih dana po isteku izvještajnog razdoblja.

6. NAČIN DOSTAVLJANJA IZVJEŠĆA

Obveznici dostavljanja izvješća »KD-ZO« obvezni su izvješće dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci isključivo telekomunikacijskim putem. U ovu svrhu koristiti će se aplikacija na adresi <https://www.hnb.hr/> putem koje obveznici korištenjem internet tehnologije i sigurne veze za prijenos podataka dostavljaju podatke putem datoteke u zadanom obliku.

U okviru aplikacije Hrvatska narodna banka će obveznicima izvješćivanja dodijeliti korisničko ime i lozinku koji su nužni za pristup aplikaciji.

Iznimno, u slučaju tehničkih poteškoća sa strane Hrvatske narodne banke, podaci se Hrvatskoj narodnoj banci moraju dostaviti i na nekom drugom mediju za digitalni prijenos podataka.

Podaci se dostavljaju u datoteci sljedećih standardnih karakteristika:

- format .xml
- kodna stranica CP1250 (LATIN2)
- slogovi prema tablicama 1, 2, i 3
- svako obilježje unutar sloga, uključujući i posljednje, bez obzira da li sadržaj postoji ili ne odjeljuje se delimiterom #
- svaki slog završava delimiterom CRLF (X0D0A)

Numerička polja (N), predviđena za unos vrijednosti, imaju definiranu maksimalnu duljinu od 15 znakova te ih nije potrebno popunjavati vodećim nulama već se unose stvarni brojevi.

Alfa numerička polja (AN) također imaju definirane maksimalne duljine, a popunjavaju se slijeva, bez vodećih praznina.

Hrvatska narodna banka će obveznicima izvješćivanja staviti na raspolaganje formatirani Excel dokument predloška čiji je format i ugrađene kontrole prikazan u točki 11. ove upute, a putem kojih će se vršiti unos i pretvaranje u zadani format datoteke za prijenos. Ove će tablice, kao i tekst ove Upute, biti dostupne na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke www.hnb.hr.

Naziv datoteke formira se korištenjem sljedećih elemenata:

- OIB (koji poduzeću dodjeljuje Porezna uprava)
- razdoblje u kojem se podaci dostavljaju godina i mjesec u formatu GGGGMM
- redni broj datoteke koja se dostavlja u izvještajnom mjesecu

Xml datoteka, kao i njen naziv formira se automatski pritiskom na akcijski gumb u listu »Kreiranje datoteke«, a npr. izgledati će ovako: KDZO-01234567890-201212-01. xml. U navedenom primjeru radi se o trgovačkom društvu čiji je OIB 01234567890 koje dostavlja podatke u prosincu 2012. godine po prvi puta.

Redni broj datoteke namijenjen je lakšem praćenju podataka koje dostavlja obveznik izvješćivanja. Tako će obveznik prvu dostavljenu datoteku označiti rednim brojem 1. Međutim, ukoliko dostavljena datoteka sadrži formalne pogreške smatra se kako obveznik izvješće nije niti dostavio budući se formalno pogrešne datoteke ne preuzimaju u bazu podataka Hrvatske narodne banke te će obveznik izvješćivanja pri ponovljenoj dostavi datoteke s otklonjenim formalnim pogreškama ponoviti naziv datoteke s rednim brojem 1.

Ukoliko je datoteka prihvaćena u bazu podataka Hrvatske narodne banke i nakon toga su konstatirane logičke pogreške pri ponovnoj dostavi datoteke s ispravljenim logičkim pogreškama obveznik izvješćivanja datoteku označava rednim brojem 2. Dakle, druga i svaka eventualna daljnja datoteka koja se dostavlja u izvještajnom mjesecu, a koja predstavlja ispravljanje logičkih pogrešaka ili ispravljanje pogrešnih podataka u slogu koje konstatira sam obveznik nositi će redni broj datoteke povećan za jedan u odnosu na prethodno dostavljenu.

Označavanjem rednog broja datoteke omogućiti će se praćenje redoslijeda dostavljenih datoteka, lakše komuniciranje s obveznikom referiranjem na određenu datoteku koja sadrži pogrešku, te praćenje dinamike kojom obveznik popravljajući pogrešno dostavljene podatke. Ponovimo; svaka datoteka koja se dostavlja Hrvatskoj narodnoj banci nosi oznaku rednog broja unutar izvještajnog mjeseca. Ukoliko je datoteka odbijena iz formalnih razloga pri ponovnoj dostavi datoteke ponavlja se i redni broj datoteke jer se datoteka koja sadrži formalne pogreške uopće ne preuzima u bazu podataka Hrvatske narodne banke.

Obveznik izvješćivanja obavezan je u najranijem mogućem roku, a najkasnije istovremeno s dostavom podataka za novo izvještajno razdoblje dostaviti ispravljene podatke prethodnog razdoblja. Uko-

liko pogrešno dostavljeni podaci prethodnih razdoblja nisu dopunjeni slogovima koji ih ispravljaju neće biti moguće niti preuzimanje podataka za novo izvještajno razdoblje te će se smatrati da isti nisu niti dostavljeni.

7. NAČIN GENERIRANJA LOZINKE ZA PRISTUP APLIKACIJI »KD-ZO«

Djelatnici Hrvatske narodne banke će, prije no što novi sustav izvješćivanja stupi na snagu, u kontaktima s odabranim uzorkom obveznika izvješćivanja prikupiti podatke o osobi za inicijalni kontakt. Temeljem prikupljenih podataka na dostavljenu e-mail adresu Hrvatska narodna banka će nominiranoj osobi dostaviti korisničko ime i lozinku za inicijalni pristup aplikaciji KD-ZO.

Lozinka se dodjeljuje za svakog obveznika izvješćivanja – pravnu osobu. Dakle istu lozinku mogu prilikom pristupa aplikaciji koristiti osobe čije će podatke obveznik izvješćivanja pri prvoj dostavi podataka putem novog sustava navesti u Tablici 1. – »Osobe za kontakt«. Hrvatska narodna banka obveznicima izvješćivanja također putem posebne procedure omogućuje izmjenu lozinke.

Naime, obzirom na fluktuaciju djelatnika, kako iz jedne pravne osobe u drugu, tako i s jednog radnog mjesta na drugo u okviru istog trgovačkog društva, očekujemo da će se pojaviti potreba izmjene lozinke, a možda i korisničkog imena.

Odluka o potrebi promjene korisničkog imena i lozinke odnosno e-mail adrese pri tome leži na obvezniku izvješćivanja. Naime, o promjeni odgovorne osobe ili osobe odgovorne za dostavu podataka obveznik izvješćivanja obavještava Hrvatsku narodnu banku dostavom novih podataka Tablice 1. Istovremeno, ukoliko smatra potrebnim, pristupom proceduri za izmjenu lozinke u aplikaciji za dostavu podataka, sukladno uputama procedure, mijenja lozinku. Isto tako ako smatra nužnim izvršiti i izmjenu korisničkog imena, treba uputiti zahtjev Hrvatskoj narodnoj banci.

Odgovornost je obveznika izvješćivanja da promjenom korisničkog imena i lozinke zapriječi pristup aplikaciji i podacima koje dostavlja neovlaštenim osobama.

8. PRAVILA POVJERLJIVOSTI

Zaprimljena izvješća »KD-ZO« prikupljena sukladno odredbama Odluke Hrvatska narodna banka koristi radi praćenja ostvarenja platne bilance Republike Hrvatske, stanja inozemnog duga Republike Hrvatske i stanja međunarodnih ulaganja Republike Hrvatske. Zaprimljene podatke Hrvatska narodna banka čuva u skladu s Zakonom o službenoj statistici, te ih ne može dostavljati trećim osobama osim ukoliko zakonskim odredbama nije drugačije određeno.

Dostavljene podatke Hrvatska narodna banka može javnosti učiniti dostupnima samo u agregatnom obliku.

Obveznici izvješćivanja pristupaju aplikaciji za dostavu izvješća »KD-ZO« korištenjem korisničkog imena i lozinke. Lozinku za inicijalni pristup aplikaciji za svakog će obveznika izvješćivanja odrediti Hrvatska narodna banka. Nakon inicijalnog pristupa aplikaciji kroz proceduru izmjene lozinke svaki će obveznik izvješćivanja moći promijeniti dodijeljenu lozinku.

9. PRIHVAT PODATAKA U HRVATSKOJ NARODNOJ BANC

Po prijehu podataka koje obveznici dostave Hrvatskoj narodnoj banci, Hrvatska narodna banka će provesti formalnu kontrolu

ispravnosti dostavljenih podataka. Formalna kontrola pri tome podrazumijeva provjeru da li uneseni sadržaj obilježja instrumenata odgovara sadržaju »šifarnika« tj. mogućih vrijednosti za određena polja (npr. nepostojeći OIB u nazivu datoteke, nepostojeći modalitet unutar obilježja i sl....).

Ukoliko podaci ne udovoljavaju uvjetima formalne kontrole (minimalni uvjeti ispravnosti) neće se moći preuzeti u bazu podataka Hrvatske narodne banke i smatrat će se kao da podaci nisu niti dostavljeni. Istovremeno sustav generira ekransku poruku za obveznika izvješćivanja kojom ga obavještava da datoteka nije zaprimljena.

Ukoliko dostavljeni podaci udovolje uvjetima formalne kontrole preuzimaju se u bazu podataka Hrvatske narodne banke i u slijedećem koraku prolaze logičku kontrolu.

Logička kontrola podrazumijeva, prije svega, provjeru dostavljenih numeričkih podataka odnosno provjere dostavljenih podataka o stanjima i transakcijama kao i dodatne provjere polja sa šifarnicima i slično.

Nakon logičkih kontrola, ukoliko je potrebno, porukom se obveznik izvješćivanja upozorava da putem aplikacije preuzme datoteku koja će sadržavati poruke o greškama koje su ustanovljene formalnom i logičkom kontrolom dostavljenih podataka.

10. PRIMJER DOSTAVE PODATAKA U TABLICI T3

U siječnju je poduzeće »Y«, od obrtnika »A« iz Mađarske, uvezlo robe s odgodom plaćanja od 6-12 mjeseci u vrijednosti 300.000 kn. U istom razdoblju je od privatnih nepovezanih poduzeća »B« i »C« iz Mađarske uvezeno robe u vrijednosti 500.000 kn, odnosno 400.000 kn s odgodom plaćanja od 6-12 mjeseci.

U veljači je od obrtnika »A« uvezeno još robe s odgodom plaćanja 6-12 mjeseci u vrijednosti 50.000 kn te mu je otplaćeno 30.000 kn. U istom razdoblju poduzeću »B« i otplaćeno je 25.000 kn, a poduzeću »C« 40.000 kn.

U siječnju je poduzeće »Y«, obrtniku »D« iz Švicarske izvezlo robu s odgodom plaćanja od 6-12 mjeseci u vrijednosti od 250.000 kn. Također je privatnom poduzeću »E« iz Bosne i Hercegovine, u kojem ima vlasnički udio 25%, izvezlo robu s odgodom plaćanja do 6 mjeseci u vrijednosti 400.000 kn.

U veljači je poduzeću »E« izvezlo s odgodom plaćanja do 6 mjeseci robu u iznosu 75.000 kn. Tada je od istog poduzeća naplaćeno 45.000 kn. U veljači je još nepovezanim poduzećima »F«, »G« i »H« iz Bosne i Hercegovine, s odgodom plaćanja od 6-12 mjeseci, izvezla roba u vrijednosti 200.000 kn, 150.000 kn, odnosno 300.000 kn. Tada je također od obrtnika »D« naplaćeno 25.000 kn.

Oznaka izvješća	Oznaka sloga	Razdoblje	Oznaka segmenta izvješćivanja	Vrsta instrumenta	Država nerezidenta	Sektor nerezidenta	Tip ulaganja
T3	01	201102	01	03	EU	11	01
T3	01	201102	01	03	EU	01	01
T3	01	201102	02	06	OS	11	01
T3	01	201102	02	05	OS	01	02
T3	01	201102	02	06	OS	01	01

Završno stanje prethodnog mjeseca	Korištenje (nastanak obveze)	Otplata (prestanak obveze)	Završno stanje
300.000,00	50.000,00	30.000,00	320.000,00
900.000,00		65.000,00	835.000,00
250.000,00		25.000,00	225.000,00
400.000,00	75.000,00	45.000,00	43.000,00
0,00	650.000,00		650.000,00

11. OBILJEŽJA IZVJEŠTAJNIH TABLICA I LOGIČKE KONTROLE

A. Tablica "Osobe za kontakt"

Tablica 1 - Osobe za kontakt							
Ključ	Red.br. obilježja	Obilježje	Sadržaj polja /Modaliteti	Tip polja	Max. duljina polja	Obveznost polja	Objašnjenje /Kontrola
✓	1	Oznaka izvješća	T1	AN	2	O	
	2	Oznaka sloga	01-redovan 02-storno	AN	2	O	
✓	3	Oznaka osobe	OS1 OS2	AN	3	O	
	4	Datum početka odgovornosti	G G G G M M	N	6	O	
	5	Ime i prezime		AN	30	O	
	6	Telefon		AN	10	O	
	7	Telefaks		AN	10	N	
✓	8	E-adresa		AN	30	N	

B. Tablica "Ukupan uvoz i ukupni izvoz"

Tablica 2 - Ukupan uvoz i ukupni izvoz							
Ključ		Obilježje	Sadržaj polja /Modaliteti	Tip polja	Max. duljina polja	Obveznost polja	Objašnjenje /Kontrola
	1	Oznaka izvješća	T2	AN	2	O	
✓			01-redovan				
	2	Oznaka sloga	02-storno	AN	2	O	
✓	3	Razdoblje	G G G G M M	AN	6	O	
	4	Ukupan Uvoz	0,00	N	15	O	ne smije biti <0
	5	Ukupan izvoz	0,00	N	15	O	ne smije biti <0

Tablica 3: "Stanja i transakcije"

Tablica 3 - Stanja i transakcije							
Ključ		Obilježje	Sadržaj polja /Modaliteti	Tip polja	Max. duljina polja	Obveznost polja	Objašnjenje /Kontrola
	1	Oznaka izvješća	T3	AN	2	O	
✓			01-redovan				
	2	Oznaka sloga	02-storno	AN	2	O	
✓	3	Razdoblje izvješća	G G G G M M	AN	6	O	
✓	4	Oznaka segmenta izvještavanja	01 uvoz 02 izvoz	AN	2	O	
✓	5	Vrsta instrumenta	01 dani avansi za uvoz robe I usluga 02 uvoz robe I usluga s odgodom plaćanja 0-6 mjeseci 03 uvoz robe I usluga s odgodom plaćanja 6-12 mjeseci 04 primljeni avansi za izvoz robe I usluga 05 izvoz robe I usluga s odgodom naplate 0-6 mjeseci 06 izvoz robe I usluga s odgodom naplate 6-12 mjeseci	AN	2	O	ukoliko je Oznaka segmenta izvještavanja=01 Vrsta instrumenta ne smije biti 04,05 ili 06; ukoliko je Oznaka segmenta izvještavanja=02 Vrsta instrumenta ne smije biti 01, 02 ili 03
✓	6	Država nerezidenta	EU države članice EU OS ostale države	A	2	O	
✓	7	Sektor nerezidenta	sektor nerezidenta sukladno šifarniku ESA 2010 01 Nefinancijska društva 02 Središnja banka 03 Ostale monetarne financijske institucije 04 Ostali financijski posrednici, osim osiguravajućih društava i mirovinskih fondova 05 Financijske pomoćne institucije 06 Osiguravajuća društva i mirovinski fondovi 07 Središnja država 08 Federalna država 09 Lokalna država 10 Fondovi socijalnog osiguranja 11 Stanovništvo 12 Neprofitne institucije koje služe stanovništvu služe kućanstvima	AN	2	O	
	8	Tip ulaganja	01 Ostala ulaganja (ne postoji izravna vlasnička povezanost kupaca/dobavljača - vlasnički udjel manji od 10%) 02 Direktna ulaganja (postoji vlasnička povezanost kupaca/dobavljača - vlasnički udjel jednak ili veći od 10%)	AN	2	O	
	9	Završno stanje prethodnog mjeseca	0,00	N	15	O	ne smije biti <0
	10	Korištenje (nastanak obveze ili potraživanja)	0,00	N	15	O	
	11	Otplata (prestanak obveze ili potraživanja)	0,00	N	15	O	
	12	Završno stanje	0,00	N	15	O	ne smije biti <0

V. UPUTA ZA IZVJEŠTAVANJE O PRIHODIMA I RASHODIMA OD RAZMJENE USLUGA S INOZEMSTVOM I POSEBNIM TRANSAKCIJAMA S INOZEMSTVOM (US-PB)

1. Opće napomene

Izvršajna jedinica je institucija u čije se ime izvještaj popunjava.

Sve transakcije koje su predmet ovog izvještaja moraju biti posljedica odnosa između izvještajnog subjekta i nerezidenta. Poslovni odnosi s rezidentima nisu predmet ovog izvještaja. Pojam **rezidenta** odnosno **nerezidenta** definiran je u Članku 2. Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja.⁶ Ulaskom Hrvatske u Europsku Uniju, tretman inozemstva ostaje isti.

⁶ Pod pojmom rezidenta, u smislu određaba ove Odluke, smatraju se:

- pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, osim njihovih podružnica u inozemstvu
- podružnice stranih trgovačkih društava i trgovaca pojedinaca upisane u registar koji se vodi kod nadležnog tijela državne vlasti ili uprave u Republici Hrvatskoj,
- trgovci pojedinci, obrtnici i druge fizičke osobe sa sjedištem odnosno prebivalištem u Republici Hrvatskoj koje samostalnim radom obavljaju gospodarsku djelatnost za koju su registrirane,
- fizičke osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj,
- fizičke osobe koje borave u Republici Hrvatskoj na osnovu važeće dozvole boravka u trajanju od najmanje 12 mjeseci i
- diplomatska, konzularna i druga predstavništva Republike Hrvatske u inozemstvu koja se financiraju iz proračuna te hrvatski državljani zaposleni u tim predstavništvima i članovi njihovih obitelji.

Izvještaj se sastoji od dva dijela:

1.1. Prihodi i rashodi od razmjene usluga s inozemstvom (Tablice 2 i 3)

U ovaj dio izvještaja podaci se unose na obračunskom principu, odnosno evidentiraju se u trenutku nastanka prihoda/potraživanja odnosno obveze/rashoda, a ne u trenutku plaćanja odnosno naplate. Drugim riječima, prihodi i rashodi od usluga evidentiraju se u pravilu na temelju fakture prema inozemstvu, odnosno iz inozemstva ili obračunatih prihoda i rashoda s inozemstvom ukoliko faktura nije izdana. Podaci se prikazuju u izvještajnom razdoblju (mjesecu, tromjesečju) u kojem je usluga obavljena, odnosno faktura izdana/primljena.

Iznimno, u slučajevima kad je usluga obavljena, ali je ne prati faktura, već kao temelj za naplatu služi ugovor, obračun ili sličan dokument, prihodi ili rashodi evidentiraju se temeljem takvog dokumenta. U slučajevima da uslugu prema inozemstvu obavi domaća podružnica, a primatelju usluge fakturira je matična institucija iz inozemstva, prihod od usluge podružnica također treba prijaviti bez obzira što nije samostalno izdala fakturu niti će je naplatiti. U tom slučaju, podloga za evidenciju je iznos s fakture koju matično poduzeće izdaje trećoj osobi. Obrnuto, ako inozemna podružnica domaćeg poduzeća obavi uslugu trećoj osobi u inozemstvu, a uslugu fakturira i naplati domaće matično poduzeće, takvu fakturu ne treba prikazivati kao prihod! Ovakve transakcije posebno se prikazuju u okviru istraživanja o transakcijama između matičnih poduzeća i podružnica (obrazac IU-P).

Transakcije se izražavaju u kunama, a pri preračunavanju se koristi srednji tečaj Hrvatske narodne banke na dan fakture.

U izvještaj je potrebno unijeti sve usluge koje je izvještajna jedinica obavila za nerezidenta i za to mu izdala fakturu (prihodi) ili obrnuto (rashodi), osim usluga vezanih uz turizam. Detaljan opis usluga koje su vezane uz turizam, kao i detaljan opis svake pojedinačne usluge koju treba uključiti u izvješće, nalazi se u dijelu A. ove upute.

1.2. Posebne transakcije s inozemstvom (Tablice 4 i 5)

U ovom dijelu prikazuju se transakcije s inozemstvom sljedećeg karaktera:

- kupoprodaja licenci, koncesija, franšiza i druge nematerijalne imovine
- transferi s osnove osiguranja
- renta (naknade za najam nepokretne imovine)
- novčani transferi – financiranje predstavništava u inozemstvu
- pokloni, pomoći, donacije i sl.
- porezi na dohodak, porezi na imovinu i dr.
- kazne i naknade
- realizirane činidbene garancije
- povrati po uvozu/ izvozu robe
- ostali transferi
- isplate plaća nerezidentima.

Ove se transakcije prikazuju u izvještajnom razdoblju (mjesecu ili tromjesečju) u kojem je transakcija obavljena. Transakcije se izražavaju u kunama, a pri preračunavanju iznosa iz originalnih valuta koristi se srednji tečaj Hrvatske narodne banke na dan transakcije.

Detaljan opis svih transakcija koje se prikazuju u ovom dijelu izvještaja nalazi se u dijelu B. ove upute.

Napomena: Transakcije evidentirane u B dijelu ne mogu ujedno biti sadržane u dijelu A ove upute. Drugim riječima, posebne transakcije nisu transakcije koje su vezane za plaćanje usluga iz dijela A.

2. Upute za popunjavanje izvještajnih tablica

Izvještajne tablice (tablice USLUGE) nalaze se na internetskoj stranici Hrvatske narodne banke <http://www.hnb.hr/propisi/odluke-platna-bilanca/h-odluke-platne-bilance.htm>

Prije popunjavanja, tablice USLUGE je potrebno snimiti lokalno na računalo.

Podaci o prihodima i rashodima unose se za svako izvještajno razdoblje zasebno, a ne kumulativno. Na primjer, kod mjesečnih obveznika podaci za 3. mjesec sadrže samo one fakture koje su primljene ili izdane u razdoblju od 1. ožujka do 31. ožujka.

Tablica 1. Osoba za kontakt

Ova tablica sadrži podatke o osobama koje su odgovorne za dostavljanje podataka. U slučaju potrebe dodatnih pojašnjenja dostavljenih podataka, ispravka već dostavljenih podataka ili u slučaju da podaci uopće nisu dostavljeni, djelatnici Direkcije za opću ekonomsku statistiku i statistiku odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke kontaktirat će osobe čiji su podaci navedeni u ovoj tablici.

Sva obilježja u Tablici 1 popunjavaju se za dvije osobe:

- osobu koja je popunila tablicu (OS1) i
- odgovornu osobu (OS2)

Slogovi u Tablici 1. sadrže sljedeća obilježja:

1. Oznaka osobe

U ovom polju se s padajuće liste odabire »OS1-izvještaj popunio/la« ili »OS2-odgovorna osoba« ovisno za koju osobu se podaci popunjavaju. Važno je napomenuti da su podaci za obje osobe obvezni. Ukoliko je osoba koja popunjava izvještaj ujedno i odgovorna osoba, podaci se moraju popuniti u dva retka. Ovo polje je polje obveznog unosa te ukoliko ostane prazno, datoteku neće biti moguće dostaviti.

2. Ime i prezime

Ovo obilježje popunjava se imenom i prezimenom pri čemu se ime i prezime razdvaja jednim praznim mjestom. Ovo polje je polje obveznog unosa te ukoliko ostane prazno, datoteku neće biti moguće dostaviti.

3. Broj telefona

Ovo obilježje popunjava se u zadanom formatu: pozivni broj, broj telefona, pri čemu su tri znamenke rezervirane za pozivni broj (grad ili mobilna mreža), a preostalih 9 znamenaka za broj telefona. Ovo polje je polje obveznog unosa te ukoliko ostane prazno, datoteku neće biti moguće dostaviti.

4. Broj telefaksa

Ovo obilježje popunjava se u jednakom formatu kao i broj telefona.

5. E-mail adresa

Ovo obilježje popunjava se podatkom o E-mail adresi osobe za kontakt. E-mail adresa unesena u ovom polju je adresa na koju će biti slane potvrde o primitku datoteke. Važno je provjeriti da li je adresa ispravno upisana jer u protivnome potvrda neće biti dostavljena. Ovo polje je polje obveznog unosa te ukoliko ostane prazno, datoteku neće biti moguće dostaviti.

Napomena: Promjene u kontakt podacima za odgovorne osobe ili za osobe koje izvještaj popunjavaju evidentirati će se tako da se u idućem izvještajnom razdoblju unesu podaci za nove osobe. Pritom nije potrebno mijenjati podatke o korisničkom računu (zaporka i korisničko ime koje je inicijalno dodijeljeno) jer su podaci o kori-

sničkom računu vezani za OIB izvještajne institucije, a ne za osobu. Ukoliko se kontakt podaci ne mijenjaju, tablica 1 ostaje ista.

Tablica 2. Prihodi od razmjene usluga s inozemstvom

Ova tablica sadrži podatke o prihodima koje su rezidenti ostvarili od pružanja usluga nerezidentima.

Slog u Tablici 2 sadrži sljedeća obilježja:

1. Vrsta obavljene usluge-oznaka

Ovo obilježje popunjava se troznamenkastom oznakom usluge i njezinim nazivom s padajuće liste pružanjem koje su ostvareni prihodi u odnosima s inozemstvom. Detaljan opis svih usluga s padajuće liste nalazi se u dijelu A. ove upute.

2. Zemlja-oznaka

Ovo obilježje popunjava se dvoslovčanom oznakom države i njezinim imenom s padajuće liste prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna oznaka XK.

3. Iznos HRK

U ovo se polje unosi iznos preračunat u kune na datum fakture po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke.

Tablica 3. Rashodi od razmjene usluga s inozemstvom

Ova tablica sadrži podatke o rashodima koje su rezidenti ostvarili primanjem usluga od nerezidenata.

Slog u Tablici 3 sadrži sljedeća obilježja:

1. Vrsta obavljene usluge-oznaka

Ovo obilježje popunjava se troznamenkastom oznakom usluge i njezinim nazivom s padajuće liste primanjem koje su ostvareni rashodi u odnosima s inozemstvom. Detaljan opis svih usluga s padajuće liste nalazi se u dijelu A. ove upute.

2. Zemlja-oznaka

Ovo obilježje popunjava se dvoslovčanom oznakom države i njezinim imenom s padajuće liste prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna oznaka XK.

3. Iznos HRK

U ovo se polje unosi iznos preračunat u kune na datum fakture po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke.

Napomena: Svaki slog u tablici potrebno je popuniti. Ukoliko postoji više faktura koje imaju istu zemlju i istu vrstu usluge, mogu se zbrojiti i unijeti kao jedan slog.

Napomena: U polja *Vrsta obavljene usluge-oznaka* i *Zemlja-oznaka* predviđeno je upisivanje vrijednosti s pridruženih padajućih lista. Svojevoljno upisivanje nekih drugih vrijednosti u navedena polja, rezultat će nemogućnošću prihvaćanja izvještaja u bazu u Hrvatskoj narodnoj banci.

Tablica 4. Posebne transakcije s inozemstvom – priljevi

Ova tablica sadrži podatke o priljevima koje su rezidenti ostvarili isključivo po transakcijama koje su navedene i opisane u dijelu B. ove upute.

Slog u Tablici 4 sadrži sljedeća obilježja:

1. Vrsta priljeva

Ovo obilježje popunjava se brojčanom oznakom vrste priljeva i njegovim opisom s padajuće liste.

2. Zemlja-oznaka

Ovo obilježje popunjava se dvoslovčanom oznakom države i njezinim imenom s padajuće liste prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna oznaka XK.

3. Iznos HRK

U ovo se polje unosi iznos preračunat u kune na dan transakcije po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke.

Tablica 5. Posebne transakcije s inozemstvom – odljevi

Ova tablica sadrži podatke o odljevima koje su rezidenti ostvarili po transakcijama koje su navedene i opisane u dijelu B. ove upute.

Slog u Tablici 5 sadrži sljedeća obilježja:

1. Vrsta odljeva

Ovo obilježje popunjava se brojčanom oznakom vrste odljeva i njegovim opisom s padajuće liste.

2. Zemlja-oznaka

Ovo obilježje popunjava se dvoslovčanom oznakom države i njezinim imenom s padajuće liste prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna oznaka XK.

3. Iznos HRK

U ovo se polje unosi iznos preračunat u kune na dan transakcije po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke.

Napomena: U polja *Vrsta priljeva*, *Vrsta odljeva* i *Zemlja-oznaka* predviđeno je upisivanje vrijednosti s pridruženih padajućih lista. Svojevoljno upisivanje nekih drugih vrijednosti u navedena polja, rezultat će nemogućnošću prihvaćanja izvještaja u bazu u Hrvatskoj narodnoj banci.

Tablica 6. Kreiranje datoteke

U Tablici 6 potrebno je popuniti polja:

- zeleno polje – u ovo polje unosi se matični broj izvještajne institucije u formatu od 8 znamenaka (s vodećom nulom)
- narančasto polje – u ovo polje unosi se OIB izvještajne institucije u formatu od 11 znamenaka
- žuto polje – u ovo polje unosi se godina, a u polju pored s padajuće liste odabire se mjesec ili tromjesečje za koji se podaci dostavljaju (mjesečni obveznici odabiru mjesec, dok tromjesečni odabiru Q1, Q2, Q3 ili Q4)
- plavo polje – u ovo polje unosi se redni broj podnošenja izvještaja za predmetno izvještajno razdoblje. Ovo polje je bitno prilikom evidentiranja ispravaka.

Nakon što su podaci uneseni u tablice, potrebno je popunjenu Excel datoteku »tablice usluge« (<http://www.hnb.hr/propisi/odluke-platna-bilanca/h-tablice-usluge.xls>) pretvoriti u tekstnu datoteku. Pretvaranje se obavlja u radnom listu »Kreiranje datoteke« u kojem je opisan sam postupak (za pretvaranje u tekstnu datoteku potrebno je omo-

gućiti makronaredbe). Tako kreirana tekstna datoteka automatski se sprema u istu mapu kao i prvotna Excel datoteka i spremna je za slanje u Hrvatsku narodnu banku putem Web aplikacije koja se nalazi na stranici <https://www.hnb.hr>.

Detaljne Upute za rad s aplikacijom za dostavu datoteka s podacima o prihodima i rashodima od razmjene usluga s inozemstvom, kao i najčešća pitanja i odgovori nalaze se na internetskoj stranici Hrvatske narodne banke <http://www.hnb.hr/propisi/odluke-platna-bilanca/h-odluke-platne-balance.htm>

3. POSEBNE NAPOMENE

3.1. Ispravak poslanog izvještaja

U slučaju da dođe do promjene u izvještaju koji je već poslan (storno fakture, odobrenje i sl.) omogućeno je višestruko slanje datoteke. Dakle, ukoliko dođe do promjene u izvještaju koji je već poslan, Excel datoteku s ispravljenim podacima možete ponovno poslati s time da u »Tablici 6 Kreiranje datoteke« u plavo polje trebate upisati redni broj slanja izvještaja za predmetno izvještajno razdoblje.

Potrebno je naglasiti da se kao ispravak šalje kompletna datoteka, a ne datoteka koja sadrži samo ispravljeni podatak!

3.2. Slučaj da u izvještajnom razdoblju nije bilo prometa

Ukoliko u izvještajnom razdoblju nije bilo prometa, izvještaj svejedno treba poslati. U tom slučaju, Tablice 2, 3, 4 i 5 biti će prazne, dok se Tablice 1 i 6 trebaju popuniti te se takav izvještaj šalje po istom postupku.

3.3. Promjena kontakt osobe

Korisnički račun vezan je za OIB izvještajne institucije i služi samo za prijenos podataka. S obzirom na to, korisnički račun se izdaje samo jedan i može ga koristiti više osoba. Nova kontakt osoba svoje će podatke unijeti u izvještajnu tablicu te će novi podaci time biti preneseni u našu evidenciju. Pritom nije potrebno obavještavati HNB o promjenama kontakt osoba.

DIO A. IZVJEŠĆE O PRIHODIMA I RASHODIMA OD RAZMJENE USLUGA S INOZEMSTVOM – OPIS POJEDINAČNIH USLUGA

Predmet ovog dijela istraživanja su sve usluge za koje je izdana/prilježena faktura u odnosima s nerezidentima, osim usluga vezanih uz **turizam**, a to su:

- usluge smještaja, organizaciju izleta, krstarenja, usluge prijevoza u turističke svrhe, usluge turističke animacije i sl., osim usluga smještaja na plovilima (uključiti u 272, Usluge najma, uključujući usluge operativnog leasinga)
- plaćanja povezana sa službenim putovanjima u inozemstvo osim kotizacija za seminare i kongrese te naknada za obrazovne programe i stručno osposobljavanje koji su opisani šifrom 895

Sve ostale usluge treba uključiti u izvješće i rasporediti prema opisima koji slijede:

102 Usluge popravaka i održavanja imovine

Odnosi se na popravke i održavanje (servisiranje) imovine, bez obzira na lokaciju na kojoj se usluga pruža. Pod vrijednošću usluge podrazumijeva se vrijednost obavljenog posla, a ne vrijednost imovine nakon obavljenih usluga. U vrijednost usluge treba uključiti vrijednost materijala koji se eventualno ugrađuje.

Uključuje:

- remont ili dokiranje brodova (najam prostora za smještaj broda za obavljanje određenih završnih radova ili popravaka na brodu)

te otklanjanje štete nastale na plovilu kao i bilo kakve druge popravke na brodovima i ostalim transportnim sredstvima

- redovne kontrole i održavanje zrakoplova i letjelica (nakon odgovarajućeg naleta) uključivši i tekuće popravke zrakoplova i letjelica
- popravak strojeva i pokretne robe (npr. automobila) u garantnom i izvangarantnom roku
- ostale popravke i održavanje bez razlike radi li se o manjim popravcima ili popravcima koji povećavaju efikasnost ili iskoristivost imovine odnosno produljuju njezin životni vijek.

Ne uključuje:

- popravke koje izvede građevinska i montažerska poduzeća (uključiti u 249, Građevinske usluge)
- popravke računalne opreme (uključiti u 263, Računalne usluge)
- održavanje uređaja i opreme na terminalima (luke, zračne luke, kolodvori i sl.) (uključiti u 205, Usluge prijevoza)

103 Usluge dorade robe u tuđem vlasništvu

Odnosi se na doradu, preradu i oplemenjivanje robe što uključuje rafiniranje nafte, preradu prirodnog plina, sastavljanje elektronike, šivanje, poslove dorade u brodogradnji, označavanje, pakiranje i sl. na robu u tuđem vlasništvu. Uključuje samo vrijednost usluge i korištenog materijala, a ne i vrijednost robe koja se doraduje, preraduje ili oplemenjuje.

Ne uključuje:

- montažu građevinskih elemenata (uključiti u 249, Građevinske usluge) niti montažu strojeva koji nisu vezani uz građevinske projekte (uključiti u 280, Arhitektonske, inženjerske i ostale tehničke usluge)

205 Usluge prijevoza

Odnosi se na postupak prijevoza ljudi i tereta s jedne lokacije na drugu kao i na sve povezane pomoćne i prateće usluge. Obuhvaća:

Prijevoz tereta: prijevoz tereta u vlasništvu nerezidenta u međunarodnom prometu prijevoznim sredstvima rezidenta, prijevoz tereta u vlasništvu rezidenta prijevoznim sredstvima u vlasništvu nerezidenta, prijevoz tereta u vlasništvu rezidenta unutar Hrvatske prijevoznim sredstvima nerezidenta. Uključuje i usluge utovara na prijevozno sredstvo te istovara, ako je ugovorom između vlasnika robe i prijevoznika dogovoreno da prijevoznik obavi tu uslugu, kao i iznajmljivanje prijevoznih sredstava s posadom u vlasništvu rezidenta nerezidentima za prijevoz tereta i obratno, usluga pri tranzitu struje, usluga prijevoza pošte u ime poštanskih ureda i kurirskih tvrtki.

Prijevoz putnika: prijevoz nerezidenata u međunarodnom prometu prijevoznim sredstvima u vlasništvu rezidenta, prijevoz rezidenata prijevoznim sredstvima nerezidenta, prijevoz putnika unutar Republike Hrvatske prijevoznim sredstvima u vlasništvu nerezidenta. Uključuju se prateći troškovi koji nastaju sredstvima – osobna potrošnja putnika). Uključuje i iznajmljivanje prilikom prijevoza putnika (npr. troškovi za višak prtljage, za hranu i piće u prijevoznim prijevoznim sredstvima s posadom za prijevoz putnika nerezidentima koja su u vlasništvu rezidenata i obrnuto.

Ostale prateće i pomoćne usluge: sve usluge povezane s uslugama prijevoza u lukama i zračnim lukama te na kolodvorima i na drugim terminalima. Ove usluge obuhvaćaju: utovarivanje, istovarivanje, pohranjivanje, skladištenje, pakiranje, održavanje i čišćenje prijevozne opreme, manevriranje, vuču i spašavanje prijevoznih sredstava, troškovi priveza i iznajmljivanje veza (npr. godišnji vez), i tegljenje

u lukama, pilotažu, usluge otpremništva i ostale agentske usluge, marže i provizije, pristojbe za provoz i prelet te eksploatacijske troškove prijevoznika

Ne uključuje:

- usluge financijskog leasinga prijevoznog sredstva (nije predmet ovog istraživanja)
- naknade za iznajmljivanje morskih plovila, zrakoplova, željezničkih kompozicija, cestovnih vozila i ostalih transportnih sredstava bez posade odnosno najam takvih sredstava (uključiti u 272, Usluge operativnog leasinga)
- operativni najam (leasing) transportnih sredstava (uključiti u 272, Usluge operativnog leasinga)
- kurirske usluge koje pružaju kurirske tvrtke (uključiti u 959, Kurirske usluge)
- usluge prijevoza putnika koje rezidenti pružaju nerezidentima unutar svojeg teritorija (nije predmet ovog istraživanja)
- krstarenja unutar zemlje koja su dio kružnog putovanja (nije predmet ovog istraživanja)
- vrijednost isporučenog plina, nafte i električne energije (nije predmet ovog istraživanja)
- osiguranje tereta (uključiti u 253, Usluge osiguranja i mirovinskih fondova)
- robu koju prijevoznici nabavljaju u lukama (nije predmet ovog istraživanja)
- popravke željezničkih postrojenja, luka i uzletišnih postrojenja (uključiti u 249, Građevinske usluge)

205a Usluge prijevoza koje se ne odnose na prijevoz robe prilikom uvoza

Ovdje treba izdvojiti prihode i rashode koji se odnose samo na usluge prijevoza robe koje nisu vezane uz prijevoz robe prilikom uvoza!

249 Građevinske usluge

Odnose se na prihode i rashode od građevinskih usluga u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu.

Prihodi uključuju:

Prihode od građevinskih usluga koje rezidentne tvrtke obavljaju u inozemstvu npr. priprema lokacije, građevinski radovi na visokogradnji ili niskogradnji kao i instalacija i montaža strojeva, opreme i postrojenja. Osim toga, prihodna strana uključuje i rashode za robu, usluge i plaće rezidentima koje nerezidentna poduzeća ostvaruju u poslovanju s rezidentima prilikom izvođenja građevinskih radova na gradilištima u Republici Hrvatskoj.

Uključuje:

- usluge iznajmljivanja građevinske opreme ili opreme za rušenje zajedno s rukovateljem
- radove vanjskog čišćenja građevina
- građevinske popravke
- fakturiranu robu i usluge koju nerezidentna poduzeća koriste na gradilištima u Republici Hrvatskoj, a nabavljaju se od rezidenata
- naknade zaposlenima i druge zavisne troškove koje nerezidenti ostvaruju u poslovanju s rezidentima, a povezani su uz građevinske radove u Republici Hrvatskoj
- pripremu lokacije
- građevinske radove u visokogradnji i niskogradnji
- instalaciju i montažu strojeva, opreme i postrojenja

Ne uključuje:

- pripremu lokacije za rudarstvo, vađenje nafte i plina (uključiti u 283, Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; ostalo)
- uklanjanje kontaminiranoga gornjeg sloja tla (uključiti u 282, Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; zbrinjavanje otpada i uklanjanje onečišćenja)
- građevinske radove koje podružnice hrvatskih tvrtki izvođe u inozemstvu (nije predmet ovog istraživanja)

Rashodi uključuju:

Građevinske usluge koje rezidentima pružaju nerezidentna poduzeća u Republici Hrvatskoj. Osim toga, uključuje se i vrijednost robe, usluga i plaća koju rezidentnim poduzećima fakturiraju nerezidenti za uporabu na inozemnom gradilištu.

Uključuje:

- robu i usluge koje rezidentna poduzeća koriste na inozemnom gradilištu, a nabavljaju se od nerezidenata
- naknade zaposlenima i druge zavisne troškove koje nerezidenti fakturiraju rezidentima povezane uz građevinske radove u inozemstvu, uključujući i usluge smještaja radnika
- pripremu lokacije
- građevinske radove u visokogradnji ili niskogradnji
- instalaciju i montažu strojeva, opreme i postrojenja
- usluge iznajmljivanja građevinske opreme ili opreme za rušenje zajedno s rukovateljem
- radove vanjskog čišćenja građevina
- građevinske popravke

Ne uključuje:

- pripremu lokacije za rudarstvo, vađenje nafte i plina (uključiti u 283, Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; ostalo)
- uklanjanje kontaminiranoga gornjeg sloja tla (uključiti u 282, Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; zbrinjavanje otpada i uklanjanje onečišćenja)
- izgradnju tornjeva na naftnim bušotinama (uključiti u 283, Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; ostalo)
- građevinske radove koje podružnice inozemnih tvrtki izvođe u Republici Hrvatskoj (nije predmet ovog istraživanja)

253 Usluge osiguranja ili mirovinskih fondova (premije osiguranja ili potraživanja iz osiguranja)

Odnosi se na premije koje rezidentni vlasnici polica plaćaju nerezidentnim društvima za osiguranje i mirovinskim fondovima te na potraživanja iz osiguranja koja nerezidentna društva za osiguranje i mirovinski fondovi plaćaju rezidentu na temelju njegove police za pokriće osiguranog događaja. Nadalje, uključene su i pomoćne usluge u osiguranju.

Uključuje:

- životno osiguranje
- mirovinske fondove
- osiguranje prijevoza robe od krađe, štete ili potpunoga gubitka tereta
- osiguranje vozila koja se rabe za prijevoz robe
- osiguranje od posljedica nesretnog slučaja i zdravstveno osiguranje

- osiguranje na svim prijevoznim sredstvima (brodovima, kamionima itd.)
- pomorsko, avionsko i ostalo transportno osiguranje
- osiguranje od požara i ostalih oštećenja imovine
- osiguranje od novčanih gubitaka
- osiguranje od opće odgovornosti
- ostale vrste osiguranja kao što je osiguranje od nezgoda na putovanju i osiguranje povezano s kreditima i kreditnim karticama
- provizije za posredovanje i zastupanje u osiguranju te agencijske usluge
- konzultantske usluge u vezi s osiguranjem i mirovinskim osiguranjem
- usluge vrednovanja i usklađivanja
- aktuarske usluge
- usluge upravljanja spasilačkim operacijama
- pravne usluge i usluge nadzora u vezi s oštetama i povratom

Ne uključuje:

- potraživanja iz osiguranja koje rezidentu isplaćuju rezidentna društva za osiguranje za štete koju je prouzrokovao nerezident
- naknade štete iz komercijalnih odnosa (nije predmet ovog istraživanja)

NAPOMENA: Hrvatska društva za osiguranje i reosiguranje ne izvještavaju po ovoj usluzi, s obzirom da su ona uključena u Statističko istraživanje o međunarodnim transakcijama povezanim s osiguranjem.

247 Telekomunikacijske usluge

Odnose se na usluge prijenosa zvuka, slike, podataka i drugih informacija preko telefona, teleksa, telegrama, radija, tv kabela i elektromagnetskih valova, satelita, elektroničke pošte, mobilnih telefona i sl.

Uključuje:

- usluge poslovnih mreža
- telekonferencije
- prateće usluge (npr. popravak i održavanje satelita, iznajmljivanje komunikacijskih linija)
- usluge on-line pristupa internetu
- iznajmljivanje veze prema satelitu

Ne uključuje:

- usluge instalacije telekomunikacijske opreme (uključiti u 249, Građevinske usluge)
- usluge povezane s bazama podataka za pristup podacima i njihovu obradu koje osiguravaju serveri baza podataka (uključiti u 890, Informacijske usluge; ostalo)
- vrijednost informacija koje se prenose

958 Poštanske usluge

Odnose se na usluge preuzimanja, prijevoza i dostave pisama, novina, časopisa, brošura, ostalih tiskovina, omota i paketa.

Uključuje:

- poštanske šalterske usluge (kao što su prodaja poštanskih maraka, poštanskih uputnica i sl.)
- usluge iznajmljivanja poštanskih sandučića
- usluge povezane s neisporučenom poštom

Ne uključuje:

- financijske usluge koje pruža nacionalna poštanska uprava (uključiti u 260, Financijske usluge, osim usluga društava za osiguranje i mirovinskih fondova)
- usluge pripreme pošte (uključiti u 284, Ostale poslovne usluge)
- skladištenje robe i povezane usluge (uključiti u 205, Usluge prijevoza)
- poslove koje su ugovorom o međunarodnom prijevozu pošte zaključili poštanski uredi ili kurirske tvrtke, a koje obavljaju transportna poduzeća (uključiti u 205, Usluge prijevoza)

959 Kurirske usluge

Odnose se na usluge preuzimanja, prijevoza i dostave pisama, novina, časopisa, brošura, ostalih tiskovina, omota i paketa, ali za razliku od poštanskih usluga odnose se isključivo na usluge brze ili *door-to-door* dostave koje obavljaju kurirske tvrtke.

Ne uključuje:

- poslove koje su ugovorom o međunarodnom prijevozu pošte zaključili poštanski uredi ili kurirske tvrtke, a koje obavljaju transportna poduzeća (uključiti u 205, Usluge prijevoza)

260 Financijske usluge, osim usluga društava za osiguranje i mirovinskih fondova

Odnose se na sve usluge financijskog posredovanja i pomoćne usluge kao npr. provizije i naknade povezane s primanjem depozita i davanjem kredita, hipotekarnim i nehipotekarnim kreditiranjem, akreditivima, garancijama, bankovnim akceptima, kreditnim linijama i sličnim instrumentima, financijskim najmom (leasing), faktoringom, transakcijama s financijskim derivatima, pokroviteljstvom i plasiranjem izdanja, brokerskim uslugama, klirinškim plaćanjima i deviznim transakcijama. Također uključuje usluge financijskog savjetovanja, usluge skrbništva nad financijskom imovinom, usluge pohrane financijske imovine ili zlatnih poluga, usluge vezane uz spajanje i pripajanje, usluge povezane s platnim karticama, usluge upravljanja financijskom imovinom, burzovne usluge, otkup natječajne dokumentacije povezane s financijskim proizvodima, usluge određivanje kreditnog rejtinga, usluge procjene boniteta i sl.

Ne uključuje:

- operativni najam – leasing (uključiti u 272, Usluge najma, uključujući i usluge operativnog leasinga)
- nefinancijske savjetodavne usluge koje pružaju banke
- dobitke i gubitke ostvarene kupovinom ili prodajom vrijednosnih papira i financijskih derivata za vlastiti račun te kupoprodajom deviza koje banka obavlja u svoje ime i za svoj račun

263 Računalne usluge

Odnose se na usluge vezane za hardver i softver odnosno obradu podataka.

Uključuje:

- instalacija hardvera i softvera
- savjetovanje u vezi s korištenjem hardvera i softvera
- analizu, dizajn, programiranje i instalaciju sustava za neposrednu uporabu
- razvijanje, proizvodnju i isporuku softvera prilagođenog kupcu (po narudžbi)
- ostali softver kojeg je moguće skinuti s interneta odnosno pružanje dozvole korištenja takvog softvera na ograničeno vrijeme
- održavanje i popravak računala i prateće opreme

- usluge obrade podataka i virtualna podrška
- usluge izrade internetske stranice i ugošćavanja (*hostinga* odnosno nuđenja serverskog kapaciteta za ugošćavanje korisnikovih internetskih stranica)

- usluge upravljanja računalnim kapacitetima

Ne uključuje:

- isporuku softvera na mediju (CD, DVD i sl.) (nije predmet ovog upitnika)
- standardne tečajeve računalne izobrazbe (uključiti u 895, Ostale osobne usluge, kultura i razonoda; usluge obrazovanja)
- autorske i licenčne naknade za uporabu računalnih programa (uključiti u 892, Naknade za prava na korištenje intelektualnog vlasništva – patenti, licencije i ostalo)

889 Informacijske usluge; usluge novinskih agencija

Odnose se na usluge novinskih agencija kao što su npr. kupnja ili prodaja novosti, ekskluzivnih informacija, fotografija, članaka, prodaju novina i časopisa u inozemstvu u nematerijalnom obliku. Uključuje i prihode od novine i časopisa koji ne podliježu carinjenju.

Ne uključuje:

- prodaja novina i časopisa koji podliježu carinjenju

890 Informacijske usluge; ostalo

Odnose se na usluge vezane uz baze podataka kao što su koncipiranje, pohranjivanje i davanje podataka na raspolaganje on-line, na magnetskim, optičkim ili tiskanim medijima. Uključuju i web pretraživače te pretplate na novine, časopise i sl. kroz elektroničku dostavu (e-mail ili sl.), ostale on-line pristupe različitim sadržajima, arhivama, pretplate za usluge novinskih i burzovnih agencija.

891 Naknade za prava na korištenje intelektualnog vlasništva – franšize i slična prava

Odnosi se na naknade vezane uz korištenje franšiza koje uključuju i naknade za izobrazbu, pomoć, oglašavanje. Osim toga, uključuju i autorske naknade koje se plaćaju za uporabu registriranih robnih marki, tj. riječi, simbola, dizajna ili njihovih kombinacija, po kojima se proizvodi ili usluge njihova vlasnika razlikuju od proizvoda ili usluga drugih pružatelja.

Ne uključuje:

- kupnju i prodaju konkretne nematerijalne imovine (franšiza, robnih marki i sl.)

892 Naknade za prava na korištenje intelektualnog vlasništva – patenti, licencije i ostalo

Odnosi se na naknade za uporabu nematerijalne, neproizvedene i nefinancijske imovine koja proizlazi iz procesa istraživanja i razvoja kao što su patenti, industrijski procesi, naknade za uporabu prema sporazumu o licenciranju, proizvedenih originala ili prototipova (npr. prava na korištenje rukopisa i sl.), televizijska prava prijenosa sportskih, koncertnih i drugih sličnih događanja, naknada za pravo na korištenje intelektualnog vlasništva, tantijemi, naknada za korištenje licenci u industriji i sl.

Ne uključuje:

- distributivna prava na audiovizualne proizvode u ograničenom razdoblju ili području (uključiti u 288, Audiovizualne usluge)
- kupnju i prodaju rezultata istraživanja i razvoja npr. patenata, autorskih prava, industrijskih procesa i sl. (uključiti u 279, Usluge istraživanja i razvoja)

- kupnju i prodaju nematerijalne imovine kao npr. licence, koncesije, franšize, trgovačke marke ((uključiti u dio B. ove upute, šifra 1 – kupoprodaja licenci, koncesija, franšiza i druge nematerijalne imovine)

270 Usluge povezane s trgovinom; preprodaja robe (merchanting)

Preprodaja robe ili *merchanting* postoji u slučajevima kad rezident kupi robu od nerezidenta s namjerom da je preproda drugom nerezidentu uz uvjet da roba nikad ne prijeđe granicu i uđe na teritorij rezidenta. Drugim riječima, fizičko posjedovanje robe u ovom slučaju je irelevantno, međutim trgovac mora robu posjedovati u pravnom smislu između trenutaka kupnje i prodaje.

Odnosi se na provizije za robu/usluge odnosno razliku u cijeni između prodaje i kupnje koju rezident ostvari. Po ovoj usluzi izvještavaju samo institucije koje ostvaruju prihode od usluga *merchantinga*. Rashodi po ovoj usluzi nije predmet ovog istraživanja.

271 Usluge povezane s trgovinom; ostalo

Odnosi se na provizije agentima, zastupnicima i posrednicima, robnim brokerima, dilerima i komisionarima, provizije povezane s prodajom robe na aukcijama, usluge vještačenja vezane uz trgovinu, naknade posrednicima u punjenju turističkih kapaciteta i sl. Vrijedi samo za slučajeve kad osoba koja obavi uslugu ne posjeduje robu koja se prodaje.

Ne uključuje:

- brokerske usluge povezane s financijskim uslugama (uključiti u 260 Financijske usluge, osim društava za osiguranje i mirovinskih fondova)
- provizije povezane s prijevozom (uključiti u 205, Usluge prijevoza)
- posredovanje u osiguranju (uključiti u 253, Usluge osiguranja i mirovinskih fondova)

272 Usluge najma, uključujući i usluge operativnog leasinga

Odnosi se na naknade za iznajmljivanje prijevoznih sredstava bez posade i iznajmljivanje na temelju ugovora o operativnom najmu (*leasing*) prijevoznih sredstava bez posade i opreme, kao što su brodovi, zrakoplovi, cestovna motorna vozila (uključujući i *rent-a-car* usluge), željeznički kontejnerski vagoni, platforme; najam platformi i zakup domena. Također uključuje i iznajmljivanje smještajnih kapaciteta na plovilima bez posade i iznajmljivanje bilo koje druge vrste strojeva i opreme.

Ne uključuje:

- financijski najam – *leasing* (nije predmet ovog istraživanja)
- iznajmljivanje telekomunikacijskih linija ili kapaciteta (uključiti u 247, Telekomunikacijske usluge)
- iznajmljivanje prijevoznih sredstava s posadom (uključiti u 205, Usluge prijevoza)
- prodaju cestovnih motornih vozila na kredit (nije predmet ovog istraživanja)
- iznajmljivanje nekretnina npr. poslovnih prostora, zemljišta, naftnih terminala, stanova i sl. (uključiti u 2. dio izvještaja pod 3. Naknade za najam nepokretne imovine (*renta*))

275 Pravne usluge

Odnose se na usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata kao što su:

- pravno savjetovanje i zastupanje u svim pravnim, sudskim i zakonskim postupcima
- izradu nacrtu pravne dokumentacije i instrumenata

- usluge čuvanja pologa i namire
- usluge odvjetnika i javnog bilježnika uključujući odvjetničke ugovorne naknade
- usluge sudskih i sudsko/medicinskih vještačenja

Ne uključuje:

- plaćanja sudskih troškova i drugih pristojba po sudskim rješenjima i nagodbama (nije predmet ovog istraživanja)
- vrijednost pologa deponiranih kod odvjetnika ili javnih bilježnika (nije predmet ovog istraživanja)

276 Računovodstvene usluge, revizija, porezno savjetovanje

Odnose se na usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata kao što su:

- evidentiranje komercijalnih transakcija za tvrtke i ostale komitente
- provjeru računovodstvene evidencije i financijskih izvješća
- planiranje i konzultantske usluge u vezi s porezom na dobit
- pripremu poreznih dokumenata
- usluge revizije, planiranja i kontrole organizacije, poslovne politike i strategije

277 Usluge savjetovanja i upravljanja, uključujući i usluge odnosa s javnošću

Odnose se na usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata kao što su:

- usluge povezane s poboljšanjem ugleda (imidža) klijenata i njihovim odnosima s javnošću
- savjetovanja za upravljanje i osnivanje tvrtke, upravljanje tržištem, ljudskim resursima i proizvodnjom
- konzultantske usluge povezane s upravljanjem projektima
- usluge povezane s izdavanjem potvrda (certifikata)
- usluge savjetovanja i posredovanja kod sklapanja poslova s inozemstvom
- priprema i pribavljanje dokumentacije za posao (npr. priprema pomoraca za ukrcaj na strane brodove)
- korporativni troškovi vezani za upravljanje
- usluge i autorski honorari za prevođenje, objave znanstvenih članaka u časopisima i održavanje stručnih predavanja

Ne uključuje:

- usluge oglašavanja (uključiti u 278, Usluge oglašavanja, istraživanje tržišta)

278 Usluge oglašavanja, istraživanje tržišta

Odnose se na usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata kao što su:

- dizajn, kreiranje i plasiranje oglasa na tržište, usluge plakatiranja, priprema i distribucija oglednih materijala
- medijsko plasiranje (uključuje kupnju i prodaju oglasnog prostora, promidžbenog vremena te sponzorstva)
- izložbene usluge koje pružaju trgovinski sajmovi
- promociju proizvoda (uključujući katalošku prodaju i organizaciju igara na sreću)
- marketing povezan s prodajom i distribucijom izvezenih robe
- istraživanje tržišta, ispitivanje i anketiranje javnog mijenja

Ne uključuje:

- usluge odnosa s javnošću (uključiti u 277, Usluge savjetovanja, odnosi s javnošću)

279 Usluge istraživanja i razvoja

Usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata povezane s osnovnim istraživanjem, s primijenjenim istraživanjem ili s eksperimentalnim razvojem novih proizvoda i procesa. U načelu obuhvaća ovakve djelatnosti u prirodnim znanostima te u društvenim i humanističkim znanostima.

Osim toga, uključuje i vrijednost kupljene odnosno prodane nematerijalne imovine koja je nastala kao rezultat ovakvih djelatnosti (npr. patenti, autorska prava (copyright), industrijski procesi).

Uključuje također:

- laboratorijske i druge usluge, analize, dijagnostike, projekte, studije i elaborate
- kliničko ispitivanje lijekova u zdravstvenim institucijama,
- registracija lijekova i medicinskih proizvoda kod nadležnih zdravstvenih institucija odnosno agencija

Ne uključuje:

- tehničke usluge (uključiti u 280, Arhitektonske, inženjerske i ostale tehničke usluge)

280 Arhitektonske, inženjerske i ostale tehničke usluge

Usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata, a povezano s arhitektonskim dizajnom urbanih i ostalih razvojnih projekata, s planiranjem i dizajnom projekta, s nadgledanjem izgradnje brana, mostova, zračnih luka, projekata »ključ u ruke«, s mjerenjem (npr. geodetskim), kartografijom, testiranjem i certifikacijom proizvoda te tehničkom kontrolom (npr. kalibracija).

Uključuje također:

- savjetodavne i konzultantske građevinske studije: studije o tehničkoj izvedivosti, studije o učinku projekta, elaborate analize tehničkog stanja elemenata, ispitivanje materijala, tehnička asistencija u cestogradnji i brodogradnji i sl.
- usluge građevinskog projektiranja za mehaničke i električne instalacije u zgradama
- usluge građevinskog projektiranja za industrijski proces i proizvodnju: planiranje i specifikaciju za instalacije strojeva, projekte povezani s podzemnim vodama, naftne projekte, tvornička postrojenja, sustave instrumentacije
- usluge uređenja izložbenog prostora, grafičke usluge, usluge zavarivanja, atestiranja, otkupa natječajne i aukcijske dokumentacije, nadzora i sl.
- montaže strojeva i opreme koje nisu vezane uz građevinske projekte
- zaštitarska usluga robe i imovine
- ispitivanje instalirane opreme
- tjelesna i tehnička zaštita osoba i njihove imovine

Ne uključuje:

- rudarski inženjering (uključiti u 283, Poljoprivredne, rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu, ostalo)
- usluge procjene štete (uključiti u 253, Usluge osiguranja i mirovinskih fondova)
- usluge dizajna i montaže strojeva, opreme i postrojenja (uključiti u 249, Građevinske usluge)

282 Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; zbrinjavanje otpada i uklanjanje onečišćenja

Usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata kao što su obrada i zbrinjavanje radioaktivnog i ostalog otpada, uništavanje ambalaže, uklanjanje kontaminiranoga gornjeg sloja tla, razminiranje terena, čišćenje od zagađenja zbog izlivanja nafte, obnova rudničkih lokacija, usluge dekontaminacije i sanacije i sve ostale usluge povezane s čišćenjem i obnovom okoliša.

283 Poljoprivredne i rudarske usluge i ostale usluge prerade na terenu; ostalo

Usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata, kao što su žetva, obrada usjeva, kontrola nametnika, usluge smještaja, skrbi, uzgoja i cijepljenja životinja, usluge povezane s lovom, šumarstvom, sječom drva te ribolovom, usluge proizvodnje nafte i plina, uključujući bušenje, izgradnju tornjeva, usluge popravaka, demontiranja i cementiranja izvora nafte i plina, usluge istraživanja povezane s mineralnim gorivima i rudarski inženjering i geološko mjerenje (npr. istraživanje tla).

Uključuje također:

- prerada na terenu ili rad na robi koja je uvezena bez promjene vlasništva i prerađena, ali ne i ponovno izvezena u zemlju iz koje je poslana (nego je prodana u zemlji u kojoj je prerađena ili u trećoj zemlji)
- prerada na terenu ili rad na robi koja je izvezena bez promjene vlasništva i prerađena, ali ne i ponovno uvezena u zemlju iz koje je poslana (nego je prodana u zemlji u kojoj je prerađena ili u trećoj zemlji)

284 Ostale poslovne usluge

Odnose se na razne poslovne usluge koje se obavljaju između rezidenata i nerezidenata, a koje nisu dovoljno precizno objašnjene pod drugim oznakama i koriste se samo u **iznimnim** slučajevima.

Ne uključuje:

- usluge povezane s turizmom,
- ulazne i izlazne fakture za izaslane radnike u zemlju različitu od zemlje u kojoj imaju ugovor o radu – evidentiraju se oznakom odgovarajuće usluge
- razne bonuse – evidentiraju se oznakom odgovarajuće usluge
- korporativne troškove – raspoređuju se na konkretne usluge

288 Audio-vizualne usluge

Usluge koje se odnose na proizvodnju filmova te radijskih i televizijskih programa i snimanje glazbe

Uključuje:

- distributivna prava na audiovizualne proizvode (npr. filmske i televizijske programe) u ograničenom razdoblju ili na ograničenom području
- televizijska prava prijenosa sportskih, koncertnih i drugih sličnih događanja
- distributivna prava i naknade za videoigre koje se učitavaju preko televizijskih kanala
- pretplatničke usluge za kodirane televizijske kanale, kao što su kabelsko emitiranje, emitiranje zrakom ili besplatno emitiranje
- prava glazbenih kompozitora koja su povezana s prodajom ploča i koja se plaćaju preko naplatnih društava
- prava povezana s glazbenim predstavama ili kazališnim predstavama

- prava na izvođenje kazališnih djela u inozemstvu u izvedbi kazališnih družina
- naknade koje se plaćaju rezidentnim glumcima, producentima i dr. za produkcije u inozemstvu (ili koje se plaćaju nerezidentima za rad obavljen u Republici Hrvatskoj)
- prodaja filmskih prava

895 Ostale osobne usluge; usluge obrazovanja

Odnose se na usluge između rezidenata i nerezidenata povezane s obrazovanjem kao što su:

- kotizacije za seminare, kongrese, troškovi za organiziranje konferencija i stručno osposobljavanje u inozemstvu
- održavanje dopisnih i e-tečajeva (*e-learning*)
- emitiranje obrazovnih programa
- plaćanje nastavnika koji pružaju obrazovne usluge izravno u zemlji učenika

Ne uključuje:

- rashode putnika za obrazovanje (nije predmet ovog istraživanja)

896 Ostale osobne usluge; zdravstvene usluge

Odnose se na usluge između rezidenata i nerezidenata kao npr. usluge koje pružaju liječnici, veterinari, medicinske sestre, pomoćno medicinsko osoblje i sl. kao i laboratorijske i slične usluge, pružene na daljinu ili na mjestu nesretnog događaja.

Ne uključuje:

- rashode putnika za zdravlje (nije predmet ovog istraživanja)

897 Ostale osobne usluge; kultura i razonoda, ostalo

Odnosi se na usluge između rezidenata i nerezidenata povezane s muzejima, knjižnicama, arhivima i ostalim kulturnim, sportskim i rekreacijskim djelatnostima.

Uključuje:

- međunarodne transfere profesionalnih sportaša, naknade za razvoj i formiranje sportaša
- kotizacije i naknade sportskim institucijama za nastup na međunarodnim susretima
- organiziranje modnih revija, koncerata, sportskih susreta i sl.
- nagrade na filmskim i drugom festivalima

DIO B. POSEBNE TRANSAKCIJE S INOZEMSTVOM – UPUTE**1. Kupoprodaja licenci, koncesija, franšiza i druge nematerijalne imovine**

Uključuje plaćanja koja rezultiraju iz kupoprodaje licenci, koncesija, franšiza, trgovačkih marki (trademarks) i druge nematerijalne imovine između rezidenata i nerezidenata.

Ne uključuje:

- naknade za korištenje licenci, koncesija, franšiza i druge nematerijalne imovine (šifre 891 i 892 dijela A ove Upute)
- prodaju patenata, autorskih prava i druge imovine koja je nastala kao rezultat istraživanja i razvoja (uključiti u šifru 279-Usluge istraživanja i razvoja)

2. Transferi s osnove osiguranja

Uključuje isplate šteta koje rezidentima neposredno isplaćuju nerezidentna društva za osiguranje po policama drugih rezidenata i nerezidenata.

NAPOMENA: Hrvatska osiguravateljska i reosiguravateljska društva ne izvještavaju po ovoj stavci, s obzirom da su ona uključena u

Statističko istraživanje o međunarodnim transakcijama povezanim s osiguranjem.

3. Naknade za najam nepokretne imovine (renta)

Uključuje naplate i plaćanja po osnovi iznajmljivanja svih vrsta nepokretne imovine između rezidenata i nerezidenata npr. zemljišta, kuća, stanova, poslovnih prostora, naftnih terminala, dalekovoda, dodjela prava na propusnost tj. usluga dodijele kapaciteta za prijenos električne energije i sl.

Naplate i plaćanja po ovoj osnovi ne moraju uvijek sadržavati fakturu. U slučaju da se radi o renti, a ne postoji faktura, transakciju je nužno uničiti u izvješće.

4. Novčani transferi – financiranje predstavništva u inozemstvu

Uključuje novčane transakcije od domaćih trgovačkih društava prema svojim predstavništvima u inozemstvu za potrebe pokrivanja operativnih troškova, plaća i sl.

NAPOMENA: Fakteure izdane od inozemnih pružatelja usluga predstavništvu, a nisu predmet ovog dijela Upute, evidentiraju se pod odgovarajućom oznakom usluge.

5. Pokloni, pomoći, donacije i sl.

Uključuje novčane i nenovčane transfere s karakterom poklona, pomoći, donacija, nasljedstva, alimentacija, sponzoriranja sportskih natjecanja, kulturnih i drugih priredaba, novčanih dobitaka od igara na sreću, članarine i doprinose za članstvo u vjerskim, humanitarnim, znanstvenim, gospodarskim, kulturnim i drugim organizacijama i udruženjima (uključujući međunarodne organizacije)

5.a. Uključuje priljeve prikazane u točki 5., a koji se odnose isključivo na sektor Neprofitnih organizacija koje služe kućanstvima. Ovaj sektor uključuje neprofitne institucije koje služe stanovništvu i koje se uglavnom bave proizvodnjom netržišne robe i usluga namijenjenih određenim grupama stanovništva. Primjer: sindikati, vjerske organizacije, političke stranke, nevladine udruge i sl.

6. Porezi

Uključuje plaćanja raznih poreza na dohodak odnosno dobit, poreza na dodanu vrijednost ili poreza na imovinu koje rezidenti plaćaju tijelima stranih državnih uprava. Uključuje npr. poreze na kapitalnu dobit, porez na dividendu, porez na imovinu, nasljedstva i slično. Uključuje iznos PDV-a koji je iskazan na fakturama za pružene usluge.

7. Kazne i naknade

Uključuju plaćanja raznih kazni ili naknada temeljem ugovora, sudskih ili izvansudskih nagodbi ili sudskih presuda te ostala plaćanja po sudskim presudama, sudskih depozita, jamčevina, troškovi naknade za postupke arbitraže i sl. Uključuje također i zatezne kamate, penale i ostale kazne zbog nepravodobnog plaćanja.

8. Realizirane činidbene garancije

Uključuje naplatu i plaćanja po realiziranim činidbenim garancijama.

9. Povrati po uvozu/izvozu robe

Povrati sredstava na osnovi uvezene/izvezene robe kao bonus za uspješan plasman robe na tržištu.

10. Ostali transferi

Uključuje sve ostale priljeve i odljeve izvještajne jedinice iz ili u inozemstvo za koje ne postoji protučinidba (roba ili usluga), a koji nisu obuhvaćeni opisima navedenim u dijelu B ove Upute. To mogu biti npr. plaćanja pologa strane gotovine u korist računa javnobilježničkih ureda, naknade za štete nanesene ljudima, imovini kao i druge naknade za štete koje nisu pokrivene policama osiguranja i sl.

11. Isplate plaća nerezidentima

Uključuju ukupan iznos plaća, dodataka na plaću i ostalih naknada na osnovi rada isplaćenih nerezidentima. Uključuje plaće, dodatke na plaće i druge naknade na osnovi rada, uključujući i doprinose u nerezidentne fondove socijalne sigurnosti koji se nerezidentu isplaćuju (izravno na njegov račun ili u njegovo ime na račun nerezidentne pravne osobe).

Uključuje plaće i druge isplate nerezidentima koji rade u Republici Hrvatskoj temeljem ugovora o radu, ugovora o dijelu, članstava u nadzornim odborima i slično.

Ne uključuje:

- **Isplate plaća nerezidentima na temelju ugovora dva poslovna subjekta o pružanju usluge u sklopu koje su i radnici kojima se u okviru ovakvog ugovora isplaćuje plaća, ali ostaju u radnom odnosu u svojoj inozemnoj matičnoj instituciji.** Ovakve isplate treba uključiti u rashode po primljenim uslugama iz inozemstva, ovisno o vrsti primljene usluge. Na primjer, ukoliko je izvještajna institucija sklopila ugovor s inozemnim društvom o primanju računalne usluge te su u sklopu tog ugovora poslani radnici na rad na određeno vrijeme u izvještajnu instituciju, eventualne isplate radnicima nisu uključene u ovu transakciju već ih treba uključiti u računalne usluge (rashod).
- Isplate plaća nerezidentima koji rade u predstavništvima u inozemstvu. Naime, plaćanja za troškove poslovanja predstavništva u inozemstvu već su obuhvaćena u USPB izvješću, u okviru posebnih transakcija (dio B., 4. Novčani transferi – financiranje predstavništva u inozemstvu).

Uključuje:

- plaće izaslanih radnika koji borave u inozemstvu dulje od godinu dana (postaju nerezidenti)

Napomena: Ova transakcija u okviru ovog upitnika može se javiti samo na strani odljeva.

VI. UPUTA ZA POPUNJAVANJE OBRASCA OS-HO (TRANSAKCIJE REZIDENATA S NEREZIDENTIMA POVEZANE S OSIGURANJEM)

1. Opće napomene

Ovim se obrascem prikupljaju podaci o prihodima i rashodima po osnovi transakcija povezanih s osiguranjem hrvatskih društava za osiguranje i reosiguranje u poslovanju s nerezidentima. Podaci se prikupljaju tromjesečno, radi sastavljanja pozicije *Osiguranje* i drugih s njom povezanih pozicija u platnoj bilanci Republike Hrvatske, kao i radi sastavljanja međunarodne investicijske pozicije Republike Hrvatske.

Podatke je potrebno iskazivati u **trenutku izvršenja (fakturiranja) usluge, a ne u trenutku plaćanja** i to posebno za svaki mjesec tromjesečja za koje se obrazac popunjava. Osim po mjesecima, podatke je potrebno iskazati i *prema zemljama* nerezidenata kojima je pružena usluga odnosno od kojih je usluga primljena. Razdvajanje po mjesecima važno je za sastavljanje platne bilance Republike Hrvatske na mjesečnoj razini, dok je razdvajanje prema zemljama potrebno kako bi se udovoljilo zahtjevima koje postavljaju Eurostat i Europska centralna banka.

Traženi podaci trebaju biti izraženi u **tisućama kuna**, pri čemu je iznose obračunate u stranoj valuti potrebno konvertirati u kune koristeći srednji tečaj Hrvatske narodne banke u trenutku fakturiranja.

Obrazac se sastoji od pet tablica koje je potrebno popuniti u skladu s uputama koje su navedene u nastavku.

2. Popunjavanje tablica

Tablica P. Podaci o izvještajnoj instituciji

Ova tablica sadrži podatke o izvještajnoj instituciji (njezin naziv, matični broj, OIB, adresu i vrstu institucije) kao i podatke o odgovornoj osobi (njezino ime i prezime, funkciju, telefon i e-adresu).

U obilježje **Vrsta institucije** upisuje se s padajuće liste šifra vrste institucije prema sljedećem šifrniku:

- 1 – društvo za osiguranje
- 2 – društvo za reosiguranje

Tablica A. Ukupne usluge osiguranja

U ovu se tablicu unose podaci o **ukupnim** zaračunatim bruto premijama i likvidiranim štetama u bruto iznosu hrvatskih društava za osiguranje i reosiguranje (od rezidenata i nerezidenata) prema navedenim vrstama osiguranja.

U polje **Godina** u zaglavlju tablice se s padajuće liste odabire godina za koju se popunjavaju podaci.

U polje **Mjesec** u zaglavlju tablice se s padajuće liste odabire mjesec za koji se popunjavaju podaci.

U poziciju **1.1. Zaračunate bruto premije** upisuje se iznos zaračunatih bruto premija, dok se u poziciju **1.2. Likvidirane štete u bruto iznosu** upisuje bruto iznos likvidiranih šteta za osiguranje robe u prijevozu.

U poziciju **2.1. Zaračunate bruto premije** upisuje se iznos zaračunatih bruto premija, dok se u poziciju **2.2. Likvidirane štete u bruto iznosu** upisuje bruto iznos likvidiranih šteta za neživotno osiguranje.

U poziciju **3.1. Zaračunate bruto premije** upisuje se iznos zaračunatih bruto premija dok se u poziciju **3.2. Likvidirane štete u bruto iznosu** upisuje bruto iznos likvidiranih šteta za životno osiguranje.

Tablica B. Usluge osiguranja u poslovanju s nerezidentima

U ovu se tablicu unose podaci o zaračunatim bruto premijama i likvidiranim štetama u bruto iznosu hrvatskih društava za osiguranje i reosiguranje nerezidentima prema navedenim vrstama osiguranja i prema zemljama nerezidenata.

Polje **Naziv stavke** popunjava se sljedećim pozicijama s padajuće liste:

B.1.1. Osiguranje robe u prijevozu-Zaračunate bruto premije – zaračunate bruto premije nerezidentima za osiguranje robe u prijevozu.

B.1.2.1. Osiguranje robe u prijevozu-Likvidirane štete nerezidentu na temelju njegove police – likvidirane štete nerezidentima na temelju njihovih polica za osiguranje robe u prijevozu (npr. nerezident osigura robu u prijevozu kroz RH kod domaćeg osiguravatelja, pretrpi štetu i traži na temelju te police isplatu štete).

B.1.2.2. Likvidirane štete nerezidentu na temelju police rezidenta – likvidirane štete nerezidentima na temelju polica rezidenata za osiguranje robe u prijevozu (npr. rezident osigura robu kod domaćeg osiguravatelja, proda robu strancu, a ta roba bude izgubljena ili oštećena. Domaći osiguravatelj isplaćuje štetu stranom vlasniku robe na temelju police rezidenta).

B.2.1. Neživotno osiguranje-Zaračunate bruto premije – zaračunate bruto premije nerezidentima po neživotnim osiguranjima isključujući osiguranje robe u prijevozu.

B.2.2.1. Neživotno osiguranje-Likvidirane štete nerezidentu na temelju njegove police – likvidirane štete nerezidentima na temelju njihovih polica po neživotnim osiguranjima isključujući osiguranje

robe u prijevozu (npr. nerezident osigura brodicu kod domaćeg osiguravatelja, pretrpi štetu i traži na temelju te police isplatu štete).

B.2.2.2. Neživotno osiguranje-Likvidirane štete nerezidentu na temelju police rezidenta – likvidirane štete nerezidentima na temelju polica rezidenata po neživotnim osiguranjima isključujući osiguranje robe u prijevozu (npr. nerezident doživi prometnu nezgodu u RH, a krivac za nesreću je rezident koji ima policu kod domaćeg osiguravatelja. Domaći osiguravatelj isplaćuje štetu nerezidentu na temelju police rezidenta).

B.3.1. Životno osiguranje-Zaračunate bruto premije – zaračunate bruto premije za životno osiguranje.

B.3.2. Životno osiguranje-Likvidirane štete u bruto iznosu – bruto likvidirane štete za životno osiguranje.

B.3.3. Dodatne osigurane svote – uključuje dohodak od investiranja matematičke pričuve osiguranja života koji pripada nerezidentima.

4.1. Pružene pomoćne usluge – prihodi koji su domaći osiguravatelji i reosiguravatelji ostvarili od pružanja pomoćnih usluga nerezidentima. Ova pozicija obuhvaća i provizije koje su rezidentna društva za osiguranje i reosiguranje ostvarila od nerezidentnih društava za reosiguranje kao doprinos reosiguravatelja u troškovima cedenta.

4.2. Primljene pomoćne usluge – odnosi se na iznose koje su zaračunali nerezidentni posrednici i zastupnici za pomoćne usluge pružene domaćim društvima za osiguranje i reosiguranje. Ova pozicija obuhvaća i provizije koje su nerezidentni posrednici, zastupnici, društva za osiguranje i reosiguranje zaračunali hrvatskim društvima za osiguranje i reosiguranje za pribavljanje usluga osiguranja i reosiguranja.

Napomena: Pomoćne usluge obuhvaćaju usluge posredovanja i zastupanja u osiguranju koje obavljaju posrednici i zastupnici te zastupničke usluge koje su pomoć kod osiguranja, kao što su konzultantske usluge, aktuarske usluge, procjena rizika i sl. U poziciju **Pomoćne usluge** ne treba uključiti provizije po prijelaznim računima.

5.1. Premije predane u reosiguranje – premije koje su predane u reosiguranje inozemnom reosiguravatelju.

5.2. Udio reosiguranja u likvidiranim štetama – udjeli inozemnog reosiguravatelja u likvidiranim štetama.

U polje **Godina** se s padajuće liste odabire godina za koju se izvještaju podaci.

U polje **Mjesec** se s padajuće liste odabire mjesec za koji se popunjavaju podaci.

Polje **Zemlja** popunjava se troznamenkastom oznakom zemlje i njezinim imenom s padajuće liste prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna šifra 095.

U polje **Iznos** unosi se pripadajući iznos u tisućama kuna za odabranu stavku, godinu, mjesec i zemlju.

Tablica C. Transakcije po prijelaznim računima

U ovu se tablicu unose podaci o transakcijama po prijelaznim računima (Npr: nerezident prouzrokuje prometnu nezgodu u RH, a oštećeni rezident traži isplatu štete od domaćeg osiguravatelja. Domaći osiguravatelj isplaćuje štetu, ali refundira taj iznos, uvećan za proviziju, od inozemnog osiguravatelja s kojim ima korespondentni ugovor. Ukupni refundirani iznos upisuje se u poziciju **1.2. Priljev**. Obrnuti slučaj je kada rezident prouzrokuje prometnu nezgodu nerezidentu. Oštećeni nerezident traži isplatu štete od svojeg nerezidentu.

dentnog osiguravatelja. Nerezidentni osiguravatelj refundira iznos štete od rezidentnog osiguravatelja. Refundirani iznos upisuje se u poziciju 1.1. Odljev).

Polje **Naziv stavke** popunjava se sljedećim pozicijama s padajuće liste:

1.1. Odljev – ukupne vrijednosti isplata nerezidentnim osiguravajućim društvima po prijelaznim računima.

1.2. Priljev – ukupne vrijednosti naplata od nerezidentnih osiguravajućih društava po prijelaznim računima, uvećane za naplaćenu proviziju.

U polje **Godina** se s padajuće liste odabire godina za koju se popunjavaju podaci.

U polje **Mjesec** se s padajuće liste odabire mjesec za koji se popunjavaju podaci.

Polje **Zemlja** popunjava se troznamenkastom oznakom zemlje i njezinim imenom s padajuće liste prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna šifra 095.

U polje **Iznos** unosi se pripadajući iznos u tisućama kuna za odabranu stavku, godinu, mjesec i zemlju.

Bitna napomena: Molimo da sve odljeve i priljeve po prijelaznim računima ne iskazujete ni u jednoj stavci osim u Tablici C. koja je predviđena za transakcije po prijelaznim računima.

Tablica D. Stanje matematičke pričuve

U ovaj se dio obrasca unose podaci o stanju matematičke pričuve osiguranja života, i to onaj dio koji pripada **nerezidentima**.

Polje **Naziv stavke** popunjava se sljedećom pozicijom s padajuće liste:

1.1. Stanje matematičke pričuve osiguranja života – stanje matematičke pričuve osiguranja života koja pripada nerezidentima.

U polje **Godina** se s padajuće liste odabire godina za koju se izvještaju podaci.

U polje **Tromjesečje** se s padajuće liste odabire tromjesečje za koje se popunjavaju podaci.

Polje **Zemlja** popunjava se troznamenkastom oznakom zemlje i njezinim imenom s padajuće liste prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna šifra 095.

U polje **Početak tromjesečja** unosi se stanje matematičke pričuve osiguranja života koja pripada nerezidentima na početku izvještajnog tromjesečja.

U polje **Kraj tromjesečja** unosi se stanje matematičke pričuve osiguranja života koja pripada nerezidentima na kraju izvještajnog tromjesečja.

Napomena:

Društva za reosiguranje u Tablicu A. Ukupne usluge osiguranja i u Tablicu B. Usluge osiguranja u poslovanju s nerezidentima od stavke B.1.1. do stavke B.3.3. upisuju transakcije aktivnih poslova reosiguranja, dok u Tablicu B. Usluge osiguranja u poslovanju s nerezidentima u stavke B.5.1. i B.5.2. upisuju transakcije pasivnih poslova reosiguranja (retrocesiju).

VII. UPUTA ZA POPUNJAVANJE OBRASCA OS-IO (TRANSAKCIJE NEREZIDENATA S REZIDENTIMA POVEZANE S OSIGURANJEM)

1. Opće napomene

Ovim se obrascem prikupljaju podaci o uslugama osiguranja koje inozemna društva za osiguranje pružaju rezidentima. Podaci se prikupljaju tromjesečno, radi sastavljanja pozicije *Osiguranje* i drugih s njom povezanih pozicija u platnoj bilanci Republike Hrvatske, kao i radi sastavljanja međunarodne investicijske pozicije Republike Hrvatske.

Podatke je potrebno iskazivati u **trenutku izvršenja (fakturiranja) usluge, a ne u trenutku plaćanja** i to posebno za svaki mjesec tromjesečja za koje se obrazac popunjava. Osim po mjesecima, podatke je potrebno iskazati i *prema zemljama nerezidenata* kojima je pružena usluga odnosno od kojih je usluga primljena. Razdvajanje po mjesecima važno je za sastavljanje platne bilance Republike Hrvatske na mjesečnoj razini, dok je razdvajanje prema zemljama potrebno kako bi se udovoljilo zahtjevima koje postavljaju Eurostat i Europska centralna banka.

Traženi podaci trebaju biti izraženi u **tisućama kuna**, pri čemu je iznose obračunate u stranoj valuti potrebno konvertirati u kune koristeći srednji tečaj Hrvatske narodne banke u trenutku fakturiranja.

Obrazac se sastoji od dvije tablice koje je potrebno popuniti u skladu s uputama koje su navedene u nastavku.

2. Popunjavanje tablice

Tablica P. Podaci o izvještajnoj instituciji

Ova tablica sadrži podatke o izvještajnoj instituciji (njezin naziv, matični broj, OIB i adresu) kao i podatke o odgovornoj osobi (njezino ime i prezime, funkciju, telefon i e-adresu).

Tablica A. Usluge osiguranja

U ovu se tablicu unose podaci o zaračunatim bruto premijama i likvidiranim štetama u bruto iznosu koje su nerezidentna društva za osiguranje zaračunala i/ili obračunala rezidentima za neživotno i životno osiguranje, kao i podaci o pruženim i primljenim pomoćnim uslugama u poslovanju s nerezidentima.

Polje **Naziv stavke** popunjava se sljedećim pozicijama s padajuće liste:

A.1.1. *Neživotno osiguranje-Zaračunate bruto premije* – zaračunate bruto premije za neživotno osiguranje nerezidentnih društava za osiguranje rezidentima.

A.1.2. *Neživotno osiguranje-Likvidirane štete u bruto iznosu* – potraživanja rezidenata od nerezidentnih društava za osiguranje po policama neživotnih osiguranja.

A.2.1. *Životno osiguranje-Zaračunate bruto premije* – zaračunate bruto premije za životno osiguranje nerezidentnih društava za osiguranje rezidentima.

A.2.2. *Životno osiguranje-Likvidirane štete u bruto iznosu* – potraživanja rezidenata od nerezidentnih društava za osiguranje po policama životnih osiguranja.

A.3.1. *Pomoćne usluge-Pružene pomoćne usluge* – prihodi koji su rezidenti (brodari, brodogradilišta, posrednici i sl.) ostvarili od pružanja pomoćnih usluga nerezidentima. Ova pozicija obuhvaća i provizije koje su domaći posrednici ostvarili od nerezidentnih društava za osiguranje i reosiguranje za pribavljanje usluga osiguranja i reosiguranja.

A.3.2. *Pomoćne usluge-Primljene pomoćne usluge* – iznosi koje su računali nerezidenti (društva za osiguranje, brodari, brodogradilišta, posrednici i sl.) za pomoćne usluge pružene rezidentima.

Napomena: Pomoćne usluge obuhvaćaju usluge posredovanja i zastupanja u osiguranju koje obavljaju posrednici i zastupnici, te zastupničke usluge koje su pomoć kod osiguranja, kao što su konzultantske usluge, aktuarske usluge, procjena rizika, naplata odštetnih zahtjeva i sl.

U polje **Godina** se s padajuće liste odabire godina za koju se izvještaju podaci.

U polje **Mjesec** se s padajuće liste odabire mjesec za koji se popunjavaju podaci.

Polje **Zemlja** popunjava se troznamenkastom oznakom zemlje i njezinim imenom s padajuće liste prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna šifra 095.

U polje **Iznos** unosi se pripadajući iznos u tisućama kuna za odabranu stavku, godinu, mjesec i zemlju.

VIII. UPUTA ZA POPUNJAVANJE OBRASCA TR-HT (PRIHODI I RASHODI HRVATSKIH PRIJEVOZNIKA OD PRUŽANJA TRANSPORTNIH USLUGA NEREZIDENTIMA)

1. Opće napomene

Ovim obrascem prikupljaju se informacije o transportnim uslugama koje hrvatska transportna poduzeća pružaju **nerezidentima**. Ove informacije prikupljaju se tromjesečno, isključivo u svrhu kompilacije pozicije »Transport« i drugih s njom povezanih pozicija u platnoj bilanci Republike Hrvatske.

Pojam rezidenta definiran je člankom 2. stavkom 1. Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja.

Sve druge osobe koje nisu navedene u članku 2. stavku 1. Odluke smatraju se **nerezidentima**.

U ovaj obrazac informacije o prihodima i rashodima od pružanja transportnih usluga nerezidentima trebaju se iskazivati u **trenutku njihova nastanka**, a ne u trenutku plaćanja. Ove informacije trebaju biti izražene u **tisućama kuna**, pri čemu se iznosi plaćeni u stranoj valuti trebaju konvertirati u kune po tekućem tečaju (za nekonvertibilne valute treba koristiti tržišni tečaj za američki dolar (USD), koji se potom konvertira u kune). Ukoliko precizni iznosi nastalih prihoda i/ili rashoda nisu poznati, **dostatna je i pažljiva procjena njihova iznosa**.

Informacije se trebaju unositi **odvojeno za svaki mjesec tromjesečja** za koje se obrazac popunjava. Osim po mjesecima, podatke je potrebno iskazati i **prema zemljama** nerezidenata kojima je pružena usluga odnosno od kojih je usluga primljena. Razdvajanje po mjesecima važno je za sastavljanje platne bilance Republike Hrvatske na mjesečnoj razini, dok je razdvajanje prema zemljama potrebno kako bi se udovoljilo zahtjevima koje postavljaju Eurostat i Europska centralna banka.

2. Popunjavanje tablica

Tablica P. Podaci o izvještajnoj instituciji

Ova tablica sadrži podatke o izvještajnoj instituciji (njezin naziv, matični broj, OIB i adresu) kao i podatke o odgovornoj osobi i osobi koja je popunila tablicu (njezino ime i prezime, funkcija, telefon i e-adresa).

Tablica 1. Prihodi

U obilježje **Vrsta prijevoza** upisuje se s padajuće liste šifra vrste prijevoza prema sljedećem šifarniku:

1 – cestovni prijevoz	4 – zračni prijevoz	7 – prijenos električne energije
2 – pomorski prijevoz	5 – željeznički prijevoz	8 – ostalo
3 – riječni prijevoz	6 – cjevovodni prijevoz	

Ako poduzeće koje popunjava obrazac obavlja transportne usluge putem različitih vrsta prijevoza, potrebno je za svaku vrstu prijevoza zasebno popuniti vrste prihoda.

U polje **Naziv stavke** se s padajuće liste odabire vrsta prihoda za koju se popunjavaju podaci.

U dijelu **A.** unose se podaci o prihodima od prodaje putničkih karata nerezidentima (uključujući i pristojbe za prtljagu i slične pristojbe te prihode od osobne potrošnje putnika tijekom putovanja).

Obzirom da se pretpostavlja da rezidentnost putnika nije poznata, potrebno je popuniti samo poziciju A1, u koju se unosi ukupan prihod od prodaje putničkih karata u inozemstvu.

Iznimno, ako je poduzeću poznata rezidentnost svakog putnika, popunjava se i pozicija A2, u koju se unosi prihod od prodaje putničkih karata nerezidentima u RH (u tom slučaju, i u poziciju A1 upisuje se samo prihod od prodaje putničkih karata nerezidentima u inozemstvu).

U dijelu **B.** unose se podaci o prihodima od međunarodnog prijevoza robe. Izdvojeno se iskazuju prihodi vezani uz prijevoz robe koja se uvozi u RH, prijevoz robe koja se izvozi iz RH (bez obzira da li je usluga obavljena za račun rezidenta ili za račun nerezidenta) te ostali prijevoz robe za račun nerezidenta (prijevoz robe između trećih zemalja, prijevoz robe u tranzitu kroz RH, prijevoz poštanskih pošiljaka inozemnih pošiljaoca i slično).

U dijelu **C.** unose se prihodi od pružanja ostalih usluga nerezidentima. U pozicije C1., C2.1.1., C2.1.2. i C2.2. upisuju se prihodi od iznajmljivanja transportne opreme nerezidentima. U poziciju C1. unosi se trajno iznajmljivanje, pod čime se podrazumijeva iznajmljivanje opreme na vrlo dugi rok, koji približno odgovara ekonomskom vijeku te opreme. Kod iznajmljivanja opreme na kraći rok, razdvajaju se prihodi od iznajmljivanja opreme s posadom (pozicije C2.1.1. i C2.1.2., ovisno o namjeni opreme) od onog bez posade (pozicija C2.2.). U poziciju C5. unose se ostali prihodi od pružanja usluga nerezidentima, pri čemu ova pozicija treba obuhvatiti samo one usluge koje su (izravno ili neizravno) vezane uz pružanje transportnih usluga. Za ovu poziciju potrebno je prikazati i specifikaciju po elementima od kojih se sastoji. Naziv specifikacije upisuje se u polje **Napomena**.

U polje **Godina** se s padajuće liste odabire godina za koju se popunjavaju podaci.

U polje **Mjesec** se s padajuće liste odabire mjesec za koji se popunjavaju podaci.

Polje **Zemlja** popunjava se troznamenkastom oznakom zemlje i njezinim imenom s padajuće liste prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna šifra 095.

U polje **Iznos** unosi se pripadajući iznos u tisućama kuna za odbranu vrstu prijevoza, godinu, mjesec i zemlju.

Tablica 2. Rashodi

U ovom dijelu iskazuju se troškovi poduzeća koje popunjava upitnik koji su vezani uz obavljanje transportnih usluga, a koji su plaćeni (ili će biti plaćeni) *nerezidentima*.

U obilježje **Vrsta prijevoza** upisuje se s padajuće liste šifra vrste prijevoza prema sljedećem šifarniku:

1 – cestovni prijevoz	4 – zračni prijevoz	7 – prijenos električne energije
2 – pomorski prijevoz	5 – željeznički prijevoz	8 – ostalo
3 – riječni prijevoz	6 – cjevovodni prijevoz	

Ako poduzeće koje popunjava obrazac obavlja transportne usluge putem različitih vrsta prijevoza, potrebno je za svaku vrstu prijevoza zasebno popuniti vrste rashoda.

U polje **Naziv stavke** se s padajuće liste odabire vrsta rashoda za koju se popunjavaju podaci.

Pozicije D1., D2.1.1., D2.1.2. i D2.2. popunjavaju se analogno istovjetnim pozicijama u Tablici 1. *Prihodi* dijelu C (molim vidjeti upute koje se odnose na taj dio).

Pozicija D3. Manipulacija i kontrola robe uključuje usluge kao što su: ukrcavanje i iskrcavanje tereta, skladištenje, pakiranje i prepakiranje te slične usluge povezane s manipulacijom i kontrolom robe u prijevozu.

Pozicija D4. Lučke, terminalske i druge pristojbe uključuje usluge povezane s lučkim uslugama, uslugama priveza i unajmljivanja veza, aerodromske usluge, pristojbe za prelet, navigacijske usluge, usluge na željezničkoj postaji, usluge autobusnih terminala i usluge korištenja garaža, usluge parkiranja, cestarine, tunelarine i mostarine i sl.

Pozicija D5. Održavanje i manji popravci opreme uključuje usluge održavanja, čišćenja prijevoznih sredstva i opreme te manje popravke prijevoznih sredstava i opreme.

Pozicija D6. Spasilačke operacije i tegljenje uključuje usluge tegljenja, usluge pilotiranja, spasilačke operacije, usluge vučne službe i sl.

Pozicija D7. Agencijske usluge uključuje rashode koje ostvaruju rezidenti kod organizacije prijevoza, prodaje karata i sl. (npr. usluge otpremništva).

Pozicija D8. Gorivo i opskrba uključuje vrijednost goriva i ostale robe kupljenih u inozemstvu kojom se opskrbljuju prijevozna sredstva.

Pozicija D9. Nadnice inozemne posade uključuje iznose nadnica koje su plaćene posadi-nerezidentima.

Pozicija D10. treba sadržavati sve ostale troškove plaćene nerezidentima, koji su vezani uz obavljanje transportnih usluga. Ovu poziciju potrebno je i specificirati po elementima od kojih se sastoji. Naziv specifikacije upisuje se u polje *Napomena*.

U polje **Godina** se s padajuće liste odabire godina za koju se popunjavaju podaci.

U polje **Mjesec** se s padajuće liste odabire mjesec za koji se popunjavaju podaci.

Polje **Zemlja** popunjava se troznamenkastom oznakom zemlje i njezinim imenom s padajuće liste prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna šifra 095.

U polje **Iznos** unosi se pripadajući iznos u tisućama kuna za odbranu vrstu prijevoza, godinu, mjesec i zemlju.

IX. UPUTA ZA POPUNJAVANJE OBRASCA TR-HO (PRATEĆE USLUGE U TRANSPORTU INOZEMNIM PRIJEVOZNICIMA I DRUGIM NEREZIDENTIMA)

1. Opće napomene

Ovim obrascem prikupljaju se informacije o pratećim uslugama koje hrvatska poduzeća pružaju inozemnim prijevoznicima. Ove informacije prikupljaju se tromjesečno, isključivo u svrhu kompilacije pozicije »Transport« i drugih s njom povezanih pozicija u platnoj bilanci Republike Hrvatske.

Pojam rezidenta definiran je člankom 2. stavkom 1. Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja

Sve druge osobe koje nisu navedene u članku 2. stavku 1. Odluke smatraju se *nerezidentima*.

U ovom obrascu informacije o prihodima i rashodima od pružanja transportnih usluga nerezidentima trebaju se iskazivati u **trenutku njihova nastanka**, a ne u trenutku plaćanja. Ove informacije trebaju biti izražene u **tisućama kuna**, pri čemu se iznosi plaćeni u stranoj valuti trebaju konvertirati u kune po tekućem tečaju (za nekonvertibilne valute treba koristiti tržišni tečaj za američki dolar (USD), koji se potom konvertira u kune). Ukoliko precizni iznosi nastalih prihoda i/ili rashoda nisu poznati, **dostatna je i pažljiva procjena njihova iznosa**.

Informacije se trebaju unositi **odvojeno za svaki mjesec tromjesečja** za koje se obrazac popunjava. Osim po mjesecima, podatke je potrebno iskazati i *prema zemljama* nerezidenata kojima je pružena usluga odnosno od kojih je usluga primljena. Razdvajanje po mjesecima važno je za sastavljanje platne bilance Republike Hrvatske na mjesečnoj razini, dok je razdvajanje prema zemljama potrebno kako bi se udovoljilo zahtjevima koje postavljaju Eurostat i Europska centralna banka.

2. Popunjavanje tablice

Tablica P. Podaci o izvještajnoj instituciji

Ova tablica sadrži podatke o izvještajnoj instituciji (njezin naziv, matični broj, OIB, adresu i vrstu prijevoza) kao i podatke o odgovornoj osobi i osobi koja je popunila tablicu (njezino ime i prezime, funkciju, telefon i e-adresu).

Podaci

U obilježje **Vrsta prijevoza** upisuje se s padajuće liste šifra vrste prijevoza prema sljedećem šifarniku:

1 – cestovni prijevoz	4 – zračni prijevoz	7 – prijenos električne energije
2 – pomorski prijevoz	5 – željeznički prijevoz	8 – ostalo
3 – riječni prijevoz	6 – cjevovodni prijevoz	

Ako poduzeće koje popunjava obrazac obavlja transportne usluge putem različitih vrsta prijevoza, potrebno je za svaku vrstu prijevoza zasebno popuniti vrste prihoda odnosno rashoda.

U polje **Naziv stavke** se sa padajuće liste odabire vrsta prihoda i rashoda za koju se popunjavaju podaci.

Prihodi od pružanja pratećih usluga u transportu inozemnim prijevoznicima i drugim nerezidentima su:

A1. Manipulacija i kontrola robe uključuje usluge kao što su: ukrcajanje i iskrcavanje tereta, skladištenje, pakiranje i prepakiranje te slične usluge povezane s manipulacijom i kontrolom robe u prijevozu.

A2. Lučke, terminalske i druge pristojbe uključuje usluge povezane s lučkim uslugama, uslugama priveza i iznajmljivanja veza, aerodromske usluge, pristojbe za prelet, navigacijske usluge, usluge na željezničkoj postaji, usluge autobusnih terminala i usluge korištenja garaža, usluga parkiranja, cestarine, tunelarine i mostarine i sl.

A3. Održavanje i manji popravci opreme uključuje usluge održavanja, čišćenja prijevoznih sredstva i opreme te manje popravke prijevoznih sredstva i opreme.

A4. Spasilačke operacije i teglenje uključuje usluge teglenja, usluge pilotiranja, spasilačke operacije, usluge vučne službe i sl.

A5. Agencijske usluge i usluge otpremništva uključuju provizije koje ostvaruju rezidenti kod organizacije prijevoza, prodaje karata i sl.

A6. Gorivo i opskrba uključuje vrijednost goriva i ostale robe kojom se opskrbljuju nerezidentna prijevozna sredstva.

A7. treba sadržavati sve ostale prihode naplaćene od inozemnih prijevoznika, a koji su vezani uz obavljanje transportnih usluga. Ovu uslugu potrebno je i specificirati po elementima od kojih se sastoji. Naziv specifikacije upisuje se u polje *Napomena*.

Eventualni troškovi plaćeni inozemnim prijevoznicima, a koji su vezani uz obavljanje pratećih usluga u transportu upisuju se u B1. Ovu poziciju potrebno je i specificirati po elementima od kojih se sastoji. Naziv specifikacije upišite u kolonu *Napomena*.

U polje **Godina** se s padajuće liste odabire godina za koju se popunjavaju podaci.

U polje **Mjesec** se s padajuće liste odabire mjesec za koji se popunjavaju podaci.

Polje **Zemlja** popunjava se troznamenkastom oznakom zemlje i njezinim imenom s padajuće liste prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna šifra 095.

U polje **Iznos** unosi se pripadajući iznos u tisućama kuna za odabranu vrstu prijevoza, godinu, mjesec i zemlju.

X. UPUTA ZA POPUNJAVANJE OBRASCA TR-IT (USLUGE INOZEMNIH PRIJEVOZNIKA HRVATSKIM REZIDENTIMA)

1. Opće napomene

Ovim obrascem prikupljaju se informacije o pratećim uslugama koje hrvatska poduzeća pružaju inozemnim prijevoznicima. Ove informacije prikupljaju se tromjesečno, isključivo u svrhu kompilacije pozicije »Transport« i drugih s njom povezanih pozicija u platnoj bilanci Republike Hrvatske.

Pojam rezidenta definiran je člankom 2. stavkom 1. Odluke o prikupljanju podataka za potrebe sastavljanja platne bilance, stanja inozemnog duga i stanja međunarodnih ulaganja

Sve druge osobe koje nisu navedene u članku 2. stavku 1. Odluke smatraju se **nerezidentima**.

U ovom obrascu informacije o prihodima i rashodima od pružanja transportnih usluga nerezidentima trebaju se iskazivati u **trenutku njihova nastanka**, a ne u trenutku plaćanja. Ove informacije trebaju biti izražene u **tisućama kuna**, pri čemu se iznosi plaćeni u stranoj valuti trebaju konvertirati u kune po tekućem tečaju (za nekonvertibilne valute treba koristiti tržišni tečaj za američki dolar (USD), koji se potom konvertira u kune). Ukoliko precizni iznosi nastalih prihoda i/ili rashoda nisu poznati, **dostatna je i pažljiva procjena njihova iznosa**.

Informacije se trebaju unositi **odvojeno za svaki mjesec tromjesečja** za koje se obrazac popunjava. Osim po mjesecima, podatke je potrebno iskazati i *prema zemljama* nerezidenata kojima je pružena usluga odnosno od kojih je usluga primljena. Razdvajanje po mjesecima važno je za sastavljanje platne bilance Republike Hrvatske na mjesečnoj razini, dok je razdvajanje prema zemljama potrebno kako bi se udovoljilo zahtjevima koje postavljaju Eurostat i Europska centralna banka.

2. Popunjavanje tablice

Tablica P. Podaci o izvještajnoj instituciji

Ova tablica sadrži podatke o izvještajnoj instituciji (njezin naziv, matični broj, OIB, adresu i vrstu prijevoza) kao i podatke o odgovornoj osobi i osobi koja je popunila tablicu (njezino ime i prezime, funkciju, telefon i e-adresu).

Podaci

U obilježje **Vrsta prijevoza** upisuje se s padajuće liste šifra vrste prijevoza prema sljedećem šifarniku:

1 – cestovni prijevoz	4 – zračni prijevoz	7 – prijenos električne energije
2 – pomorski prijevoz	5 – željeznički prijevoz	8 – ostalo
3 – riječni prijevoz	6 – cjevovodni prijevoz	

Ako poduzeće koje popunjava upitnik obavlja transportne usluge putem različitih vrsta prijevoza, potrebno je za svaku vrstu prijevoza zasebno popuniti vrste prihoda odnosno rashoda.

U polje **Naziv stavke** se sa padajuće liste odabire vrsta prihoda i rashoda za koju se popunjavaju podaci.

U dio A. unose se podaci o prihodima inozemnih prijevoznika od prodaje putničkih karata hrvatskim rezidentima (uključujući i pristojbe za prtljagu i slične pristojbe, te prihode od osobne potrošnje

putnika tijekom putovanja). Obzirom da se pretpostavlja da rezidentnost putnika nije poznata, potrebno je popuniti samo poziciju A1., u koju se unosi ukupan prihod od prodaje putničkih karata u Republici Hrvatskoj.

Iznimno, ako je poduzeću poznata rezidentnost svakog putnika, popunjava se i pozicija A2., u koju se unosi prihod od prodaje putničkih karata hrvatskim rezidentima u inozemstvu (u tom slučaju, i u poziciju A1. upisuje se samo prihod od prodaje putničkih karata hrvatskim rezidentima u Republici Hrvatskoj).

Dio B. odnosi se na o prihode inozemnih prijevoznika od prijevoza robe hrvatskih rezidenata. U poziciju B1 unose se prihodi od prijevoza robe hrvatskih rezidenata unutar Republike Hrvatske i u tranzitu kroz druge zemlje. VAŽNO: U ovu poziciju ne unose se prihodi od prijevoza robe pri uvozu u Republiku Hrvatsku niti pri izvozu iz Republike Hrvatske.

U poziciju B2. unose se prihodi od prijevoza poštanskih pošiljki iz Republike Hrvatske u inozemstvo ili unutar Republike Hrvatske (ali ne i prihodi od prijevoza poštanskih pošiljki iz inozemstva u Republiku Hrvatsku).

U dio C. unose se eventualni prihodi inozemnih prijevoznika od pružanja ostalih usluga hrvatskim rezidentima, a koje su vezane uz pružanje transportnih usluga. Za ovu poziciju potrebno je prikazati i specifikaciju po elementima od kojih se sastoji. Naziv specifikacije upišite u kolonu *Napomena*.

U dijelu D. iskazuju se troškovi inozemnih prijevoznika pri obavljanju transportnih usluga, a koji su plaćeni (ili će biti plaćeni) hrvatskim rezidentima.

U poziciju D1. unose se agencijske provizije koje hrvatske agencije naplaćuju inozemnim prijevoznicima za prodaju njihovih usluga u Republici Hrvatskoj.

Pozicija D2. treba sadržavati sve ostale troškove inozemnih prijevoznika plaćene hrvatskim rezidentima, koji su vezani uz obavljanje transportnih usluga. Ovu poziciju potrebno je i specificirati po elementima od kojih se sastoji. Naziv specifikacije upisuje se u polje *Napomena*.

U polje *Godina* se s padajuće liste odabire godina za koju se popunjavaju podaci.

U polje *Mjesec* se s padajuće liste odabire mjesec za koji se popunjavaju podaci.

Polje *Zemlja* popunjava se troznamenastom oznakom zemlje i njezinim imenom s padajuće liste prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. Popis je također raspoloživ na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna šifra 095.

U polje *Iznos* unosi se pripadajući iznos u tisućama kuna za odabranu vrstu prijevoza, godinu, mjesec i zemlju

XI. UPUTE ZA POPUNJAVANJE TABLICA IU-T2 – UPITNIK O INOZEMNIM VLASNIČKIM ULAGANJIMA (STANJA I TRANSAKCIJE)

1. OPĆE NAPOMENE

Izvršajne tablice (tablice IU-T2) nalaze se na internetskoj stranici Hrvatske narodne banke

<http://www.hnb.hr/propisi/odluke-platna-bilanca/h-odluke-platne-bilance.htm>.

Prije popunjavanja, tablicu IU-T2 potrebno je snimiti lokalno na računalo.

Podaci se unose se za svako izvještajno razdoblje zasebno, a ne kumulativno (osim podataka u tablici A2!) Na primjer, u izvještaju za 2. tromjesečje 2015, unose se isključivo podaci koji se odnose na transakcije ili događaje koji su se dogodili u 2. tromjesečju 2015., odnosno stanja koja se odnose na kraj 2. tromjesečja 2015.

1.1. Tablica 1: Osoba za kontakte

Oznaka osobe	Ime i prezime	Broj telefona	Broj telefaksa	E-mail adresa

Ova tablica sadrži podatke o odgovornoj osobi za dostavljene podatke. U slučaju potrebe dodatnih pojašnjenja dostavljenih podataka, ispravka već dostavljenih podataka ili u slučaju da podaci uopće nisu dostavljeni, djelatnici Direkcije za opću ekonomsku statistiku i statistiku odnosa s inozemstvom Hrvatske narodne banke kontaktirati će osobe čiji su podaci navedeni u ovoj tablici.

Oznaka osobe

Ovo obilježje popunjava se podatkom iz padajuće liste, ovisno o tome radi li se o osobi za kontakte, odnosno o odgovornoj osobi. Važno je napomenuti da su oba podatka o osobama obvezna. Ukoliko je osoba koja popunjava izvještaj ujedno i odgovorna osoba, podaci se moraju popuniti u dva retka. Ovo polje je polje obveznog unosa te ukoliko ostane prazno, datoteku neće biti moguće dostaviti.

Ime i prezime

Ovo obilježje popunjava se imenom i prezimenom osobe za kontakt pri čemu se ime i prezime razdvaja jednim praznim mjestom. Ovo polje je polje obveznog unosa te ukoliko ostane prazno, datoteku neće biti moguće dostaviti.

Broj telefona

Ovo obilježje popunjava se u zadanom formatu: pozivni broj, broj telefona, pri čemu su tri znamenke rezervirane za pozivni broj (grad ili mobilna mreža), a preostale znamenke za broj telefona.

Broj telefaksa

Ovo obilježje popunjava se u jednakom formatu kao i broj telefona. Ovo polje je polje obveznog unosa te ukoliko ostane prazno, datoteku neće biti moguće dostaviti.

E-mail adresa

Ovo obilježje popunjava se podatkom o E-mail adresi osobe za kontakt. E-mail adresa unesena u ovom polju je adresa na koju će biti slane potvrde o primitku datoteke. Važno je provjeriti da li je adresa ispravno upisana jer u protivnome potvrda neće biti dostavljena. Ovo polje je polje obveznog unosa te ukoliko ostane prazno, datoteku neće biti moguće dostaviti.

Promjene u kontakt podacima za odgovorne osobe ili za osobe koje izvještaj popunjavaju evidentirati će se tako da se samo u idućem izvještajnom razdoblju unesu nove osobe. Pritom nije potrebno mijenjati podatke o korisničkom računu (zaporka i korisničko ime koje je inicijalno dodijeljeno). Ukoliko se kontakt podaci ne mijenjaju, tablica 1 ostaje ista.

Šifarnik A. Inozemni ulagači u izvještajni subjekt

Šifra inozemnog ulagača		Zemlja inozemnog ulagača*	Postotak udjela u kapitalu* (%)	Naziv i sjedište inozemnog ulagača	Djelatnost inozemnog ulagača	Način ulaska u vlasničku strukturu
Vrsta inozemnog ulaganja*	Broj inozemnog ulagača					

Ova tablica sadrži podatke o svim inozemnim vlasnicima (nerezidentima) koji na kraju izvještajnog tromjesečja imaju udjele u vlasništvu izvještajnog subjekta

Iznimno se u šifarnik upisuje i **inozemni ulagač koji izlazi iz vlasništva** izvještajnog subjekta u izvještajnom razdoblju, te se u rubriku »postotak udjela u kapitalu« upisuje nula (0). U sljedećem izvještajnom razdoblju ovog se ulagača više ne prijavljuje.

Jednom dodijeljena šifra inozemnom vlasniku, nikad se više ne može ponovno upotrijebiti za drugog inozemnog vlasnika, već se za svako novog inozemnog vlasnika mora koristiti nova šifra.

Inozemna vlasnička ulaganja se prema iznosu udjela u temeljnom kapitalu, dijele na izravna i portfeljna vlasnička ulaganja. **Izravnim vlasničkim ulaganjem** smatra se svako ulaganje kojim ulagač stječe 10 ili više posto u temeljnom kapitalu izvještajnog subjekta.

U izravna vlasnička ulaganja, osim toga, ulaze i ulaganja horizontalno povezanih poduzeća, te »obrnuta ulaganja«.

Izravna vlasnička ulaganja, horizontalna povezanost (fellow enterprises). Ovakav specifičan oblik izravnih vlasničkih ulaganja podrazumijeva ulaganja kod kojih ulagač posjeduje manje od 10% udjela u kapitalu, ako je ulagač dio iste grupe poduzeća kao i izvještajni subjekt. U ovom smislu grupu poduzeća čine pravne osobe nad kojima izravno ili neizravno upravljanje obavlja jedinstvena pravna ili fizička osoba.

Ukoliko je inozemni ulagač pravna osoba navedena u šifarniku B, (inozemna pravna osoba u kojoj izvještajni subjekt ima više od 10%), a čije ulaganja iznosi manje od 10% u izvještajni subjekt, radi se o »**obrnuto ulaganju**«, te ga se upisuje sa šifrom B iz Šifarnika A u tablicu A1.

Portfeljna vlasnička ulaganja se odnose na ulaganja kojima nerezident ostvaruje manje od 10 posto udjela u vlasništvu trgovačkog društva, a da istovremeno nije horizontalno povezano s izvještajnim subjektom.

Za portfeljna vlasnička ulaganja popunjavaju se samo rubrike označene zvjezdicom (*).

Šifra inozemnog ulagača

Ova se šifra sastavlja iz dvije rubrike: vrsta inozemnog ulaganja i broj inozemnog ulagača, a odgovara prethodno dostavljenim šiframa IUT2 i/ili IU-IP obrascu.

Vrsta inozemnog ulaganja

S padajuće liste odabire se odgovarajuća vrsta inozemnog ulaganja: A – izravno vlasničko ulaganje iz inozemstva

B – obrnuto ulaganje, izravni ulagač iz inozemstva posjeduje manje od 10% udjela izvještajnog subjekta, a naveden je u Šifarniku B jer je u većinskom vlasništvu izvještajnog subjekta

FA – horizontalno povezano poduzeće, sa zajedničkim »konačnim vlasnikom« nerezidentom

Ukoliko inozemni ulagač posjeduje manje od 10% vlasničkog udjela u izvještajnom subjektu i dio je iste grupe poduzeća kao i izvještaj-

ni subjekt, te imaju zajedničkog »konačnog vlasnika« nerezidenta, dodjeljuje mu se oznaka koja počinje slovnom oznakom FA (eng. »fellow enterprise«) .!

FB – horizontalno povezano poduzeće, sa zajedničkim »konačnim vlasnikom« rezidentom

Ukoliko inozemni ulagač posjeduje manje od 10% vlasničkog udjela u izvještajnom subjektu i dio je grupe poduzeća izvještajnog subjekta ili imaju zajedničkog »konačnog vlasnika« rezidenta, dodjeljuje mu se oznaka koja počinje slovnom oznakom FB (eng. »fellow enterprise«).

C – portfeljno vlasničko ulaganje

Broj inozemnog ulagača

Odabire se broj s padajuće liste, a koji mora odgovarati broju u šifri inozemnog ulagača koja je bila dostavljena na IU-IP obrascu, ili za prethodna izvještajna razdoblja na IU-T2 obrascu.

Kad je šifra jednom dodijeljena jednom poduzeću, nikad se više ne može ponovno upotrijebiti za drugo inozemno poduzeće, već se za svako novo poduzeće mora koristiti nova šifra!

Portfeljni inozemni vlasnici se ne prijavljuju pojedinačno, već agregirano na nivou pojedine zemlje, tako da se ovo polje ne popunjava za portfeljne ulagače.

Zemlja inozemnog ulagača

Unosi se dvoslovna oznaka zemlje u kojoj inozemni ulagač ima sjedište, prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna oznaka XK.

Postotak udjela u vlasništvu

Unosi se postotak udjela na dvije decimale, koji ima inozemni ulagač na kraju izvještajnog tromjesečja.

Za portfeljne ulagače se unosi udio u kapitalu (na dvije decimale) **za zemlje** iz kojih svaki od ulagača sudjeluje s manje od 10% u kapitalu (primjerice, ako imamo tri ulagača iz Njemačke koji imaju redom 2%, 3% i 6%, u ovu se rubriku upisuje 11%).

Naziv i sjedište inozemnog vlasnika

Unose se točan naziv i sjedište inozemnog ulagača, ne koristeći specijalne znakove (poput &)

Djelatnost inozemnog vlasnika

Unosi se NACE Rev.2 (National Classification of Economic Activities), šifra djelatnosti inozemnog ulagača od četiri znamenke. Šifra djelatnosti NACE Rev.2 odgovara šifri djelatnosti iz Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD 2007) koja se upotrebljava u Republici Hrvatskoj.

Način ulaska u vlasničku strukturu

Unosi se jedan od modaliteta ulaska inozemnog ulagača u vlasničku strukturu izvještajnog subjekta prema sljedećem šifarniku:

- 1 – osnivanjem pravne osobe (samostalno ili zajedno s drugim inozemnim ili domaćim ulagačem/ulagačima)
- 3 – preuzimanjem udjela u kapitalu u procesu privatizacije
- 4 – preuzimanjem udjela u kapitalu od drugih domaćih ili inozemnih pravnih ili fizičkih osoba

Šifarnik D. Domaća poduzeća u kojima izvještajni subjekt ima 50% ili više udjela u vlasništvu

OIB	Naziv i sjedište domaće pravne osobe	Postotak udjela u kapitalu (%)

U ovu tablicu upisuju se podaci o svim domaćim pravnim osobama u čijem kapitalu izvještajni subjekt ima 50% ili više. Pravne osobe se upisuju redom, tako da se u stupac 1 upiše njihov OIB, a zatim naziv i postotak udjela u kapitalu koji izvještajni subjekt ima u domaćoj pravnoj osobi.

Tablica A.1. IZRAVNA VLASNIČKA ULAGANJA IZ INOZEMSTVA – novčane i nenovčane transakcije

Izravna vlasnička ulaganja odnose se na ulaganja putem kojih ne-rezident nakon ostvarene transakcije ima 10 ili više posto udjela u vlasništvu trgovačkog društva.

Izravnim ulaganjima iz inozemstva smatraju se i **ulaganja inozemnog »horizontalno povezanog poduzeća«** i **»obrnuta ulaganja«**.

Traženi podaci trebaju biti izraženi u **tisućama kuna** (npr. 12.000.000,00 kuna se upisuje kao 12.000,00), pri čemu je iznose u stranoj valuti potrebno konvertirati u kune koristeći srednji tečaj Hrvatske narodne banke na datum transakcije.

Šifra inozemnog ulagača	Mjesec	Tržišna vrijednost dionica ili udjela u kapitalu (u tisućama kuna)	Vrsta vlasničkog ulaganja	Način plaćanja	Udio u temeljnom kapitalu Ostvaren transakcijom (%)

Šifra inozemnog ulagača

Ovo obilježje popunjava se šifrom iz Šifrnika A. (npr. A001, B001, FA001 ili FB001), kako je opisano u Šifrniku A. Polje je podijeljeno na ista polja kao u šifrniku te se sa padajućih lista odabiru šifre koje odgovaraju šiframa u Šifrniku A.

Mjesec

U ovo polje upisuje se šesteroznamenasta oznaka godine i mjeseca (npr. za siječanj 2015. godine unosi se šifra 201501) na koji se transakcija odnosi. Iskazuje se mjesec ulaganja, odnosno kupnje ili prodaje dionica ili udjela u kapitalu, a ne mjesec njegova ugovaranja ili upisa u registar Trgovačkog suda.

Tržišna vrijednost dionica ili udjela u kapitalu

Tržišna vrijednost dionica ili udjela u kapitalu (u tisućama kuna). U nedostatku informacija, može se koristiti knjigovodstvenom vrijednošću).

U ovo polje unosi se tržišna vrijednost dionica ili udjela u kapitalu koji su pribavljeni ovom transakcijom. Podatak se unosi u tisućama kuna (npr. 12.000.000,00 kuna se upisuje kao 12.000,00).

Ako su uplaćeni u novcu, unosi se uplaćeni iznos, bez obzira na to je li mu svrha osnivački ulog, dokapitalizacija ili je plaćen drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi (ili Hrvatskom fondu za privatizaciju) radi stjecanja dionica ili udjela u kapitalu.

Transakcije koje rezultiraju povećanjem kapitala, ali ne temeljnoga kapitala, već npr. pričuva pravne osobe, također se unose u ovaj stupac.

Za druge načine stjecanja dionica ili udjela u kapitalu (stvari, prava i licencije ili sl.) unosi se tržišna vrijednost uložene imovine (u nedostatku informacija, može se koristiti knjigovodstvenom vrijednošću).

U slučaju zamjene dužničkog odnosa vlasničkim (npr. pretvaranje kredita u udio u kapitalu), unosi se vrijednost duga koji se pretvara u temeljni kapital.

Neparticipirajuće povlaštene dionice treba izdvojiti od kupnje/prodaje običnih dionica/udjela u kapitalu i u stupac »način plaćanja« unijeti oznaku »P«.

Svaka prodaja udjela u kapitalu odnosno povlačenje inozemnoga kapitala unosi se s negativnim predznakom

Vrsta vlasničkog ulaganja

Unosi se šifra koja odgovara vrsti vlasničkog ulaganja:

- 1 – osnivački ulog
- 2a – povećanje temeljnoga kapitala
- 2b – povećanje pričuva pravne osobe
- 3 – privatizacija (otkup udjela u kapitalu od Hrvatskog fonda za privatizaciju)
- 4 – preuzimanje udjela u kapitalu od drugih pravnih ili fizičkih osoba / prodaja udjela drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi
- 5 – ostalo.

Način plaćanja

Unosi se šifra načina plaćanja dionica odnosno udjela u kapitalu prema sljedećem šifrniku

- 1 – uplata u novcu
- 3 – stvari
- 4 – prava i licencije
- 5 – zamjena dužničkog odnosa vlasničkim
- 7 – financijska imovina ili potraživanja.
- 8 – pripajanja i spajanja
- 11 – prijenos nekretnine
- 12 – prijenos vlasništva bez naknade
- P – neparticipirajuće povlaštene dionice

Prava koja proizlaze iz prava potraživanja inozemnog ulagača prema izvještajnom subjektu s osnova pozajmica ne označavaju se šifrom 4, nego 5.

Modalitet 7 – financijska imovina ili potraživanja. Podrazumijeva stjecanje vlasničkog udjela ustupanjem neke financijske imovine ili potraživanja kao npr. mjenice, dionica ili drugih vrijednosnih papira ili sličnih potraživanja, U ovo ne spadaju pozajmice povezanih poduzeća, kao niti pretvaranje potraživanja u ulog.

Modalitet 11 – prijenos nekretnine Ovdje se radi o unosu nekretnine u kapital poduzeća.

Modalitet 12, prijenos vlasništva bez naknade obuhvaća stjecanje vlasničkih udjel bez naknade, ali obavezno u stupac »Tržišna vrijednost ulaganja« treba upisati tržišnu vrijednost ili knjigovodstvenu vrijednost prenesenih udjela!

Udio u temeljnom kapitalu ostvaren transakcijom

Unosi se postotak udjela u temeljnom kapitalu izvještajnog subjekta koji je inozemni ulagač (nerezident) **stekao prikazanom transakcijom**. Ukoliko se transakcijom postotak udjela nije promijenio,

polje se ostavlja prazno. Ako je riječ o prodaji dionica odnosno udjela u kapitalu postotak se unosi s negativnim predznakom.

Napomena: Promjene pozicija kapitala u tablicama A.2. moraju biti koordinirane s podacima unesenima u Tablici A.1. Primjerice, transakcija upisana u Tablici A.1. u pravilu mora rezultirati promjenom neke pozicije kapitala u Tablici A.2. u odnosu na prethodno tromjesečje.

Tablica A.1. PORTFELJNA VLASNIČKA ULAGANJA IZ INOZEMSTVA – novčane i nenovčane transakcije

Portfeljna vlasnička ulaganja se odnose na ulaganja kojima nerezident ostvaruje manje od 10 posto udjela u vlasništvu trgovačkog društva, a da istovremeno nije horizontalno povezano s izvještajnim subjektom ili da se ne radi o »obrnutom ulaganju«, a koje se prijavljuje u tablici »A1. Izravna vlasnička ulaganja iz inozemstva«.

Traženi podaci trebaju biti izraženi u **tisućama kuna** (npr. 12.000.000,00 kuna se upisuje kao 12.000,00), pri čemu je iznose u stranoj valuti potrebno konvertirati u kune koristeći srednji tečaj Hrvatske narodne banke na datum transakcije.

Šifra inozemnog ulagača	Mjesec	Tržišna vrijednost dionica ili udjela u kapitala (u tisućama kuna)	Način plaćanja

Šifra inozemnog ulagača

Unosi se šifra iz Šifranika A, a koja ima formu C-dvoslovnja šifra zemlje, i odabire se s padajuće liste. Tako se npr. portfeljna ulaganja iz Austrije unose sa šifrom C-AT

Mjesec

U ovo polje upisuje se šesteroznamenasta oznaka godine i mjeseca (npr. za siječanj 2015. godine unosi se šifra 201501) na koji se transakcija odnosi.

Tržišna vrijednost dionica ili udjela u kapitalu (u tisućama kuna).

Za portfeljne ulagače transakcije se iskazuju agregirano na razini zemlje i mjeseca.

U ovo polje unosi se tržišna vrijednost dionica ili udjela u kapitalu koji su pribavljeni ovom transakcijom. Podatak se unosi u tisućama kuna (npr. 12.000.000,00 kuna se upisuje kao 12.000,00).

Način plaćanja

Unosi se šifra načina plaćanja dionica odnosno udjela u kapitalu prema sljedećem šifarniku:

- 1 – uplata u novcu
- 2 – maržni kredit (*margin credit*)
- 3 – stvari
- 4 – prava i licencije
- 5 – zamjena dužničkog odnosa vlasničkim
- 7 – financijska imovina ili potraživanja.
- 8 – pripajanja i spajanja.
- 11 – prijenos nekretnine
- 12 – prijenos vlasništva bez naknade
- P – neparticipirajuće povlaštene dionice

Prava koja proizlaze iz prava potraživanja inozemnog ulagača prema izvještajnom subjektu s osnova pozajmice ne označavaju se šifrom 4, nego 5.

Modalitet 7 – financijska imovina ili potraživanja. Podrazumijeva stjecanje vlasničkog udjela ustupanjem neke financijske imovine ili potraživanja kao npr. mjenice, dionica ili drugih vrijednosnih papira ili sličnih potraživanja, U ovo ne spadaju pozajmice povezanih poduzeća, kao niti pretvaranje potraživanja u ulog.

Modalitet 11 – prijenos nekretnine Ovdje se radi o unosu nekretnine u kapital poduzeća.

Modalitet 12, prijenos vlasništva bez naknade obuhvaća stjecanje vlasničkih udjel bez naknade, ali obavezno u stupac »Tržišna vrijednost ulaganja« treba upisati tržišnu vrijednost ili knjigovodstvenu vrijednost prenesenih udjela

Tablica A.2. Stanje pozicija kapitala na kraju tromjesečja

90) UPISANI TEMELJNI KAPITAL bez premija na emitirane dionice	
901) od toga, UPISANI TEMELJNI KAPITAL KOJI NIJE PLAĆEN	
91) PREMIJE NA EMITIRANE DIONICE	
92) REVALORIZACIJSKE PRIČUVE	
93) PRIČUVE (ZAKONSKE, STATUTARNE I OSTALE)	
94) ZADRŽANI DOBICI ILI PRENESENI GUBITAK	
95) NETO DOBIT (GUBITAK) TEKUĆE POSLOVNE GODINE	
95a) Dobit ili gubitak tekuće poslovne godine koji je posljedica vrijednosnih usklađivanja (Vidi upute!)	
*OSTVARENA NETO DOBIT (GUBITAK) SAMO ZA IZVJEŠTAJNO RAZDOBLJE	
9) UKUPNI KAPITAL (suma 90 – 95)	
NERASPODIJELJENA DOBIT (PRENESENI GUBITAK) POVEZANIH DRUŠTAVA IZ ŠIFRARNIKA D	

Ova tablica se popunjava za izvještajne subjekte koji imaju inozemnog vlasnika više od 10%!

U ovu se tablicu unose računovodstveni podaci poduzeća.

90) Upisani temeljni kapital (vlasnička glavnica) (u tisućama kuna)

U ovo se polje upisuje knjigovodstvena (nominalna) vrijednost bez premija na emitirane dionice.

901) Upisani temeljni kapital koji nije plaćen (u tisućama kuna)

U ovo se polje upisuje knjigovodstvena vrijednost potraživanja po upisanom, a neuplaćenom temeljnom kapitalu.

91) Premije na emitirane dionice (u tisućama kuna)

U ovo se polje upisuje razlika između nominalne i stvarne vrijednosti upisanoga temeljnog kapitala (ako su dionice/udjeli prodani stjecateljima po cijeni višoj/nizjoj od nominalne)

92) Revalorizacijske pričuve (u tisućama kuna)

U ovo se polje unosi knjigovodstvena vrijednost na kraju izvještajnog tromjesečja.

93) Pričuve (u tisućama kuna)

Unosi se knjigovodstvena vrijednost svih pričuva koje nisu rezultat revalorizacije, na kraju izvještajnog tromjesečja. Za društva za osiguranje, ova pozicija NE uključuje tehničke pričuve.

94) Zadržani dobiti ili preneseni gubitak (u tisućama kuna)

Ukupna zadržana dobit ili preneseni gubitak. Gubitak se unosi s negativnim predznakom.

95) Neto dobit (gubitak) tekuće poslovne godine (u tisućama kuna)

U ovo se polje unosi stanje dobiti ili gubitka tekuće poslovne godine, zaključno s posljednjim danom izvještajnog tromjesečja. Gubitak se unosi s negativnim predznakom.

95a) Dobit ili gubitak tekuće godine koji je posljedica vrijednosnih usklađivanja (u tisućama kuna)

Ovo polje uključuje sljedeće stanje zaključno s posljednjim danom izvještajnog tromjesečja sljedećih pozicije računovodstvenog plana:

Dobici/gubici od revalorizacija zaliha (npr. otpisi); Revalorizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine; Revalorizacija financijske imovine i obveza (npr. otpisi dugova); Realizirani i nerealizirani kapitalni dobiti/gubici; Tečajne razlike

***Ostvarena neto dobit (gubitak) samo za izvještajno razdoblje**

U ovo se polje unosi dobit ili gubitak tekućeg izvještajnog razdoblja. Izvještajna razdoblja u smislu ovog obrasca su: 1. siječnja do 31. ožujka, 1. travnja do 30. lipnja, 1. srpnja do 30. rujna, te 1. listopada do 31. prosinca.

9) Ukupni kapital (u tisućama kuna)

Ovo polje je zbroj pozicija od 90 do 95.

Neraspodijeljena dobit (preneseni gubitak) u domaćim pravnim osobama iz Šifrnika D (u tisućama kuna)

Ovu rubriku popunjavaju samo subjekti koji imaju popunjen Šifrnika D, tj. oni u čijem kapitalu najmanje jedan nerezident sudjeluje s 10% ili više (upisan u Šifrnika A. obrasca) i ako imaju najmanje 50% udjela u kapitalu najmanje jedne domaće pravne osobe!

Osim toga, ne popunjavaju je oni subjekti koji svoje udjele u kapitalu vrednuju prema metodi udjela! **Ako se koriste metodom troška ulaganja, obvezno trebaju popuniti ovu rubriku!**

Unosi se neraspodijeljena dobit/preneseni gubitak pravne osobe, a koji se po osnovi udjela u kapitalu pripisuje izvještajnom subjektu. Primjerice, ako neraspodijeljena dobit pravne osobe A na kraju izvještajnog tromjesečja iznosi 100 kuna, a izvještajni subjekt ima 50% udjela u kapitalu, onda u ovu rubriku treba upisati 50 ($100 \times 50\% = 50$)

Neraspodijeljenu dobit/preneseni gubitak čine kumulirana dobit/gubitak prethodnih poslovnih godina, uvećana/umanjena za dobit/gubitak tekuće poslovne godine.

Tablica A.4. Raspored dobiti (gubitka) prethodne poslovne godine

1. Mjesec donošenja odluke	
2. Dobit (gubitak) prije oporezivanja	
2.a. Dobit (gubitak) prije oporezivanja kao posljedica vrijednosnih usklađivanja (Vidi upute!)	
3. Dobit (gubitak) nakon oporezivanja	
4. Za raspodijeliti svim članovima (vlasnicima)	

Ova se tablica u pravilu **popunjava jednapute godišnje** u tromjesečju kad se donese odluka o raspodjeli dobiti za prethodnu poslovnu godinu ili je ustanovljen gubitak po završnom računu.

1. Mjesec donošenja odluke

Unosi se mjesec u kojem je donesena odluka o raspodjeli dobiti za prethodnu poslovnu godinu ili je ustanovljen gubitak po završnom računu.

2. Dobit prije oporezivanja (u tisućama kuna)

Unosi se ukupan iznos ostvarene dobiti/gubitka prije oporezivanja za prethodnu poslovnu godinu.

2.a. Dobit prije oporezivanja posljedica vrijednosnih usklađivanja (u tisućama kuna)

Uključuje sljedeće pozicije: Dobici/gubici od revalorizacija zaliha (npr. otpisi); Revalorizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine; Revalorizacija financijske imovine i obveza (npr. otpisi dugova); Realizirani i nerealizirani kapitalni dobiti/gubici; Tečajne razlike

3. Dobit nakon oporezivanja (u tisućama kuna)

Unosi se dio dobiti/gubitka koji uvećava/umanjuje zadržanu dobit pravne osobe. Podaci se unose u tisućama kuna

4. Za raspodijeliti svim vlasnicima (u tisućama kuna)

Odnosi se na iznos prihoda od kapitala (dividendi ili udjela u dobiti) koji se po odluci o raspodjeli dobiti isplaćuje svim (ne samo inozemnim) vlasnicima. Ovaj iznos treba uključivati i sve unaprijed isplaćene prihode od kapitala koji su vezani uz ovu raspodjelu dobiti. U ovaj redak NE unose se prihodi od kapitala koji se isplaćuju na teret zadržane dobiti prethodnih razdoblja (ili pričuva), tome služi Tablica A.5. Podaci se unose u tisućama kuna

Tablica A.5. Isplate udjela u dobiti/dividendi i zadržane dobiti prethodnih razdoblja inozemnim ulagačima

Šifra inozemnog ulagača	Mjesec	Isplaćena dividenda/udio u dobiti (u tisućama kuna)	Isplaćena zadržana dobit prethodnih godina (u tisućama kuna)

Šifra inozemnog vlasnika

Unosi se šifra iz Šifrnika A (npr. A001, FA001, C-AT). Za inozemne portfeljne vlasnike (nerezidente), transakcije se iskazuju zbirno po zemljama – sa šifrom C iz Šifrnika A.

Mjesec

Unosi se mjesec jednog od događaja iz stupaca 3 ili 4.

Isplaćena dividenda/udio u dobiti (u tisućama kuna)

Unosi se iznos isplaćene dividende/udjela u dobiti iz zadnje zaključene poslovne godine (koji nije umanjen za porez na dividendu / udjela na dobit), a koji se odnosi na inozemnog ulagača/ulagače. Ovdje se unosi i avansno isplaćena dividenda / udjel u dobiti.

Isplaćena zadržana dobit prethodnih godina (u tisućama kuna)

Unosi se iznos (koji nije umanjen za porez na dividendu / udjela na dobit) koji se po odluci pravne osobe isplaćuje inozemnom ulagaču na teret zadržane dobiti prijašnjih godina (**ne iz dobiti koja je ostvarena tijekom tekuće godine**).

Isplaćene poslovne pričuve koje se prijavljuju u A1 tablici, ne prijavljuju se u ovoj tablici!

Tablica NAPOMENA

Napomena:	
-----------	--

U rubrici Napomena treba objasniti eventualne neuobičajene pojave koje utječu na popunjavanje obrasca, a za koje izvještajni subjekt ocjeni da ih treba dodatno pojasniti.

Šifarnik B. Inozemne pravne osobe u kojima izvještajni subjekt ima udjele u kapitalu.

Šifra inozemne pravne osobe		Zemlja inozemne pravne osobe*	Postotak udjela u kapitalu* (%)	Naziv i sjedište inozemne pravne osobe	Djelatnost inozemne pravne osobe
Vrsta inozemnog ulaganja*	Broj inozemne pravne osobe				

Ova tablica sadrži podatke o svim inozemnim pravnim osobama u kojima izvještajni subjekt na kraju izvještajnog tromjesečja ima udjele u vlasništvu.

Iznimno se u šifarnik upisuje i inozemna pravna osoba iz čijeg vlasništva izvještajni subjekt izlazi u izvještajnom razdoblju te se u rubriku »postotak udjela u kapitalu« upisuje nula (0). U sljedećem izvještajnom razdoblju ova se inozemna pravna osoba više ne prijavljuje.

Jednom dodijeljena šifra inozemnoj pravnoj osobi, nikad se više ne može ponovno upotrijebiti za drugu inozemnu pravnu osobu, već se za svaku novu pravnu osobu mora koristiti nova šifra.

Inozemna vlasnička ulaganja se prema iznosu udjela u temeljnom kapitalu, dijele na **izravna i portfeljna vlasnička ulaganja**. **Izravnim vlasničkim ulaganjem** smatra se svako ulaganje kojim izvještajni subjekt stječe 10 ili više posto u temeljnom kapitalu inozemne pravne osobe.

U izravna vlasnička ulaganja, osim toga, ulaze i ulaganja u horizontalno povezana poduzeća, te »obrnuta ulaganja«.

Izravna vlasnička ulaganja, horizontalna povezanost (fellow enterprises).

Ovakav specifičan oblik izravnih vlasničkih ulaganja podrazumijeva ulaganja kod kojih izvještajni subjekt posjeduje manje od 10% udjela u kapitalu inozemne pravne osobe, koja je dio iste grupe poduzeća kao i izvještajni subjekt i imaju zajedničkog »konačnog vlasnika« nerezidenta ili je ta inozemna pravna osoba dio grupe poduzeća izvještajnog subjekta ili imaju zajedničkog »konačnog vlasnika« rezidenta. U ovom smislu grupu poduzeća čine pravne osobe nad kojima izravno ili neizravno upravljanje obavlja jedinstvena pravna ili fizička osoba.

Ukoliko je inozemna pravna osoba u koju izvještajni subjekt ulaže manje od 10% navedena u šifarniku A (inozemna pravna osoba koja u izvještajnom subjektu ima više od 10% udjela) radi se o »obrnutom ulaganju« te ga se upisuje sa šifrom A iz Šifarnika B u tablicu B1.

Portfeljna vlasnička ulaganja se odnose na ulaganja kojima izvještajni subjekt ostvaruje manje od 10 % udjela u inozemnoj pravnoj osobi, a da istovremeno ta inozemna pravna osoba nije horizontalno povezana s izvještajnim subjektom.

Za portfeljna vlasnička ulaganja popunjavaju se samo rubrike označene zvjezdicom (*).

Šifra inozemne pravne osobe

Ova se šifra sastavlja iz dvije rubrike: vrsta inozemnog ulaganja i broj inozemne pravne osobe, a odgovara prethodno dostavljenim šiframa u IU-T2 i/ili IU-IP obrascu.

Vrsta inozemnog ulaganja

S padajuće liste odabire se odgovarajuća vrsta inozemnog ulaganja.

B – inozemna pravna osoba u kojoj izvještajni subjekt ima 10% ili više udjela u kapitalu

A – obrnuto ulaganje, izvještajni subjekt posjeduje manje od 10% udjela u vlasništvu inozemne pravne osobe koja je navedena u šifarniku A (inozemna pravna osoba koja u izvještajnom subjektu ima više od 10%)

FA – horizontalno povezano poduzeće, sa zajedničkim »konačnim vlasnikom« nerezidentom

Ukoliko je inozemno poduzeće, u kojem izvještajni subjekt posjeduje manje od 10% udjela u kapitalu, dio iste grupe poduzeća kao i izvještajni subjekt i imaju zajedničkog »konačnog vlasnika« nerezidenta, dodjeljuje mu se oznaka koja počinje slovom oznakom FA (horizontalno povezano poduzeće, eng. »fellow enterprise«).

FB – horizontalno povezano poduzeće, sa zajedničkim »konačnim vlasnikom« rezidentom

Ukoliko je inozemno poduzeće, u kojem izvještajni subjekt posjeduje manje od 10% udjela u kapitalu, dio grupe poduzeća izvještajnog subjekta ili imaju zajedničkog »konačnog vlasnika« rezidenta, dodjeljuje mu se oznaka koja počinje slovom oznakom FB (horizontalno povezano poduzeće, eng. »fellow enterprise«).

C – portfeljno vlasničko ulaganje

Broj inozemne pravne osobe

Odabire se broj s padajuće liste, a koji mora odgovarati broju u šifri inozemne pravne osobe koja je bila dostavljena na IU-IP obrascu ili za prethodna izvještajna razdoblja na IU-T2 obrascu.

Kad je šifra jednom dodijeljena jednoj inozemnoj pravnoj osobi, nikad više se ne može ponovno upotrijebiti za drugu inozemnu pravnu osobu, već se za svaku novu inozemnu pravnu osobu mora koristiti nova šifra!

Portfeljna ulaganja u inozemne pravne osobe se ne prijavljuju pojedinačno, već agregirano na nivou pojedine zemlje, tako da se ovo polje ne popunjava za portfeljna ulaganja.

Zemlja inozemne pravne osobe

Unosi se dvoslovna oznaka zemlje u kojoj inozemna pravna osoba ima sjedište, prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat Popisi su također raspoređeni na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna oznaka XK.

Postotak udjela u vlasništvu

Unosi se postotak udjela na dvije decimale, koji izvještajni subjekt ima u inozemnoj pravnoj osobi na kraju izvještajnog tromjesečja.

Za portfeljna ulaganja se unosi udio u kapitalu na razini zemlje u kojoj su inozemne pravne osobe (primjerice, ako imamo tri portfeljna ulaganja u pravne osobe iz Njemačke u kojima izvještajni subjekt ima redom 2%, 3% i 6%, u ovu se rubriku upisuje za šifru C – DE 11%).

Naziv i sjedište inozemne pravne osobe

Unosi se točan naziv i sjedište inozemne pravne osobe ne koristeći specijalne znakove (poput &).

Djelatnost inozemne pravne osobe

Unosi se NACE Rev.2 (National Classification of Economic Activities), šifra djelatnosti inozemne pravne osobe od četiri znamenke. Šifra djelatnosti NACE Rev.2 odgovara šifri djelatnosti iz Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD 2007) koja se upotrebljava u Republici Hrvatskoj.

Šifarnik B.B. Inozemne pravne osobe u kojima je posredno ostvaren udio u kapitalu

Šifra inozemne pravne osobe	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Razina 4	Razina 5	Zemlja inozemne pravne osobe	Naziv i sjedište inozemne pravne osobe	Postotak udjela u kapitalu (%)

U ovu tablicu upisuju se podaci o svim inozemnim pravnim osobama u kojima izvještajni subjekt posredno ostvaruje udio u kapitalu. Ovakav odnos ostvaruje se preko inozemnih pravnih osoba u kojima je neposredno ostvaren udio u kapitalu veći od 10% (upisane u Šifarnik B.), a koje u kapitalu neke druge pravne osobe sudjeluju s 50% ili više i tako dok god vrijedi da je zadovoljen odnos od minimalno 50% vlasništva u sljedećoj pravnoj osobi.

Šifra inozemne pravne osobe

Unosi se šifra inozemne pravne osobe iz Šifarnika B (koja se sastoji od dvije oznake: vrste inozemnog ulaganja i broja inozemne pravne osobe), koja u kapitalu neke druge pravne osobe sudjeluje s 50% ili više.

Polja Razina 1 – Razina 5

Unosi se na način opisan u Primjeru 1.

Zemlja inozemne pravne osobe

Unosi se dvoslovna oznaka zemlje u kojoj inozemna pravna osoba ima sjedište, prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«.

Naziv i sjedište inozemne pravne osobe

Unosi se točan naziv i sjedište inozemne pravne osobe

Postotak udjela u kapitalu

Unosi se postotni udio koji inozemna pravna osoba iz Šifarnika B. ostvaruje u svakoj pojedinoj pravnoj osobi iz Šifarnika B.B. Primjerice, za pravne osobe šifrirane s B001-1 i B 001-2 unose se udjeli u kapitalu koje je B001 ostvario u B001-1 i B001-2.

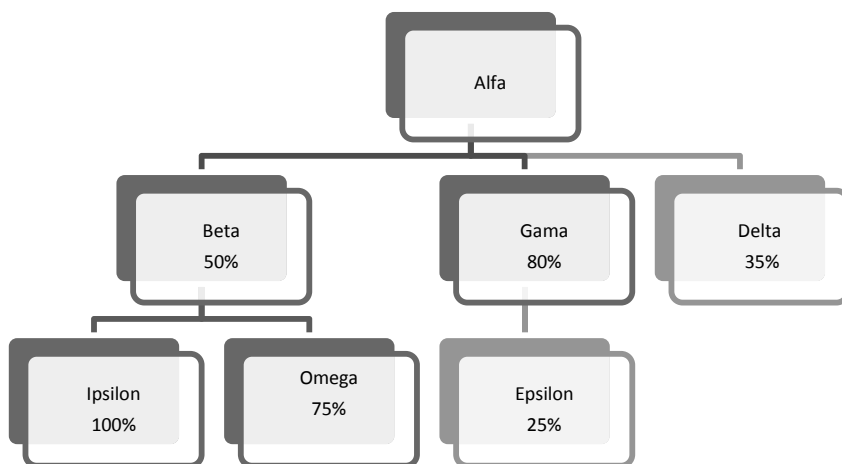
Primjer 1

Izvještajni subjekt preko pravne osobe Alfa šifrirane s B001 u Šifarniku B ostvaruje posredni udio u kapitalu u tri inozemne pravne osobe.

Pravna osoba Alfa GmbH ima 50% udjela u kapitalu austrijske pravne osobe Beta, 80% udjela u talijanskoj pravnoj osobi Gama i 35% u belgijskoj pravnoj osobi Delta (što se, budući da ne prelazi 50%, ne smatra posrednim ulaganjem pa se ne unosi u tablicu).

Pravna osoba Beta ima 100% udjela u kapitalu austrijske pravne osobe Ipsilon i 75% udjela u kapitalu njemačke pravne osobe Omega. Talijanska pravna osoba Gama ima 25% udjela u talijanskoj pravnoj osobi Epsilon (što se, budući da ne prelazi 50%, ne smatra posrednim ulaganjem).

U Šifarnik B.B. upisuju se samo Beta, Gama, Ipsilon i Omega jer u njima Alfa GmbH ostvaruje posredno udio u kapitalu.

Šifarnik B.B. izgleda ovako:

Šifra inozemne pravne osobe	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Razina 4	Razina 5	Zemlja inozemne pravne osobe	Naziv i sjedište inozemne pravne osobe	Postotak udjela u kapitalu
B001	1					AT	Beta GmbH	50
B001	2					IT	Gama	80
B001	1	1				AT	Ipsilon	100
B001	1	2				DE	Omega	75

Tablica B.1. IZRAVNA VLASNIČKA ULAGANJA U INOZEMSTVO

Izravna vlasnička ulaganja odnose se na ulaganja kojima rezident ostvaruje 10% ili više udjela u vlasništvu inozemne pravne osobe. Izravnim ulaganjima u inozemstvo smatraju se i ulaganja u horizontalno povezana poduzeća manja od 10% i obrnuta ulaganja.

Traženi podaci trebaju biti izraženi u **tisućama kuna** (npr. 12.000.000,00 kuna se upisuje kao 12.000,00), pri čemu je iznose u stranoj valuti potrebno konvertirati u kune koristeći srednji tečaj Hrvatske narodne banke na datum transakcije ili po tečaju na

zadnji dan izvještajnog tromjesečja za iskazivanje stanja na kraju tromjesečja.

Treba napomenuti da je tablica koncipirana na način da razlike konačnog i početnog stanja moraju biti objašnjene u ostalim stupcima u tablici, koja su smještena između stupaca konačnog i početnog stanja. Drugim riječima, sljedeća jednakost mora biti zadovoljena:

Novo stanje (11) = početno stanje (3) + transakcije (4) + novoostvarena dobit/gubitak (5) – potraživanja za izglasanu dividendu (6) – potraživanja za izglasanu isplatu zadržane dobiti (7) + tečajne prilagodbe (8) + cjenovne prilagodbe (9) + prilagodbe zbog reklasifikacija (10).

U zagradama su navedeni brojevi stupaca. Stupci 13 i 14 ne utječu na konačni rezultat.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	11a	11b	12	13	14
Šifra inozemne pravne osobe	ISIN	Početno stanje (isto kao stupac 11 prethodnog Q)	Promjene			Revalorizacije			Novo stanje – Ako ne postoji tržišna vrijednost, unosi se zbroj pozicija iz stupaca 11.a. i 11.b. (u tisućama kuna)	Knjigovodstvena vrijednost dionica/udjela u kapitalu u vlasništvu izvještajnog subjekta (u tisućama kuna)	Knjigovodstveno stanje neraspodijeljene dobiti/gubitka koja na osnovi udjela u kapitalu pripada izvještajnom subjektu (u tisućama kuna)	Stanje udjela u vlasništvu (%)	Naplaćena dividenda	Naplaćena ZD	
			Transakcije	Novoostvarena dobit/gubitak koja na osnovi udjela u vlasništvu pripada izvještajnom subjektu	Potraživanja za izglasanu dividendu (koja pripada izvještajnom subjektu)	Potraživanja za izglasanu isplatu zadržane dobiti (koja pripada izvještajnom subjektu)	Tečajna prilagodba	Cjenovna prilagodba							Prilagodba zbog reklasifikacije
B 001															
A 001 (reverse)															
FA 001/ FB 001 (fellows)															

Šifra inozemne pravne osobe

Ovo obilježje popunjava se šifrom iz Šifrnika B. (npr. B – 001, A – 001, FA – 001 ili FB – 001), kako je opisano u Šifrniku B. Polje je podijeljeno na ista polja u šifrniku te se s padajućih lista odabiru šifre kao u Šifrniku B.

ISIN oznaka

ISIN oznaka je jedinstvena međunarodna oznaka vrijednosnog papira. Unosi se samo ako je dionici dodijeljena ISIN oznaka.

Početno stanje

Unosi se vrijednost stanja ulaganja na početku tromjesečja. Ova vrijednost mora odgovarati konačnom stanju na kraju prethodnog kvartala! (stupac 11 prethodnog kvartala).

Transakcija

Unosi se tržišna vrijednost dionica ili udjela u kapitalu koji su pribavljeni ovom transakcijom. Ako su uplaćeni u novcu, pod tržišnom vrijednošću podrazumijeva se uplaćeni iznos.

Transakcije koje rezultiraju povećanjem kapitala, a ne povećavaju temeljni kapital, već npr. pričuve pravne osobe, također se unose u ovaj stupac.

Za druge načine stjecanja dionica/udjela u kapitalu (stvari, prava i licencije ili sl.) unosi se tržišna vrijednost uloženog sredstva. U nedostatku informacija kao tržišnom vrijednošću nefinancijskog sredstva može se koristiti knjigovodstvenom vrijednošću.

U slučaju zamjene dužničkog odnosa vlasničkim (npr. pretvaranje kredita u udio u kapitalu), unosi se vrijednost duga koji se pretvara u temeljni kapital.

Svaka prodaja udjela u kapitalu odnosno povlačenje inozemnoga kapitala, unosi se s negativnim predznakom.

Novoostvarena dobit/gubitak koja na osnovi udjela u kapitalu pripada izvještajnom subjektu

Unosi se vrijednost novoostvarene, a neisplaćene dobiti/gubitka inozemnih pravnih osoba u tom u izvještajnom tromjesečju koja se na osnovi udjela u kapitalu odnosi na izvještajni subjekt. Drugim riječima, to je razlika stanja pozicija dobiti u odnosu na prethodno tromjesečje, od kojih, međutim, treba izdvojiti razlike koje su posljedica promjene tečaja. Drugim riječima, razliku stanja treba izračunati u originalnoj valuti zemlje sjedišta inozemne pravne osobe, a onda primijeniti srednji tečaj HNB-a na posljednji dan izvještajnog tromjesečja, kako bi se izolirale tečajne razlike.

Primjerice, stanje pozicija dobiti njemačke pravne osobe Alfa GmbH u kojoj izvještajni subjekt ima 80% udjela u 2015Q1 je 100.000 eura, a u 2015Q2 150.000 eura. Pozicija »novoostvarena dobit/gubitak« za 2015Q2 računa se na sljedeći način:

150.000 EUR – 100.000 EUR = 50.000 EUR x 80% = 40.000 EUR. Na ovaj se iznos primjenjuje srednji tečaj HNB-a na posljednji dan izvještajnog tromjesečja. Pretpostavimo da je tečaj 7,5 HRK/EUR – u tom slučaju iznos koji treba upisati je 300.000 kuna (40 x 7,5) odnosno 300. Ovdje podrazumijevamo da je stanje dobiti na 2015Q2 već umanjeno za eventualno nastala potraživanja za izglasane dividende/ isplate zadržane dobiti prethodnih razdoblja. Ako to okrenemo s druge strane, stanje dobiti/gubitka (stupac 11b) u izvještajnom tromjesečju trebalo bi, u stranoj valuti, odgovarati zbroju stanja dobiti/gubitka (stupac 11b) prethodnog kvartala i novoostvarene dobiti/gubitka (stupac 7) tekućeg kvartala, umanjeno za eventualno nastala potraživanja za izglasane dividende/ isplate zadržane dobiti prethodnih razdoblja. Na ovaj se iznos primjenjuje srednji tečaj HNB-a na posljednji dan izvještajnog tromjesečja.

Osim tečajnih razlika, ovaj iznos dobiti/gubitka trebao bi isključivati eventualne revalorizacije kao npr. revalorizacija zaliha (npr. otpisi), revalorizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine, revalorizacija financijske imovine i obveza (npr. otpisi dugova), realizi-

rane i nerealizirane kapitalne dobiti/gubici i sl. Eventualne revalorizacije trebalo bi uključiti u stupac 9 – Cjenovne prilagodbe!

Potraživanja za izglasanu dividendu

Unosi se iznos potraživanja za dividendu koja će na temelju odluke o raspodjeli biti isplaćena izvještajnom subjektu. Npr. ako pravna osoba iz inozemstva izglasa dividende u iznosu od 100 EUR, a izvještajni subjekt sudjeluje u kapitalu s 50%, tada se na njega odnosi 50 EUR ($1000 \times 50/100 = 50$). Na ovaj se iznos primjenjuje srednji tečaj HNB-a na posljednji dan izvještajnog tromjesečja.

Potraživanja za izglasanu isplatu zadržane dobiti prethodnih razdoblja

Unosi se iznos potraživanja za isplatu zadržane dobiti prethodnih razdoblja koja će na temelju odluke o raspodjeli biti isplaćena izvještajnom subjektu. Na ovaj se iznos primjenjuje srednji tečaj HNB-a na posljednji dan izvještajnog tromjesečja.

Tečajna prilagodba

Unosi se razlika konačnog i početnog stanja koja nije rezultat transakcija niti drugih prilagodbi već je posljedica promjene odnosa tečaja inozemne i domaće valute.

Primjer.

Prikazano je početno stanje od 750 tis HRK (100 tis EUR, na što se primijenio srednji tečaj HNB-a na posljednji dan prethodnog izvještajnog tromjesečja za kojeg pretpostavljamo da je bio 7,5 HRK/EUR). Pretpostavimo da novih transakcija nije bilo, a tečaj je na posljednji dan tekućeg izvještajnog tromjesečja 7,6 HRK/EUR. Sada je prikazano stanje ulaganja jednako 760 tis HRK. Iznos koji se upisuje u stupac 9 kao tečajna prilagodba računa se kao: $100 \times (7,6 - 7,5) = 10$, odnosno čini razliku stanja zbog promjene tečaja. U slučaju da je tečaj na posljednji dan tekućeg izvještajnog tromjesečja 7,4 HRK/EUR: $100 \times (7,4 - 7,5) = -10$ odnosno tečajna prilagodba je jednaka -10.

Cjenovna prilagodba

Unosi se razlika u odnosu na početno stanje koja je posljedica promjene tržišne vrijednosti ulaganja. Primjenjuje se za ulaganja koja je moguće tržišno vrednovati, odnosno za koja postoji tržišna cijena. Za ulaganja koja se prikazuju temeljem knjigovodstvenog vrednovanja, cjenovna prilagodba može nastati zbog revalorizacije ulaganja! U tom slučaju, razlika dva stanja koja nije objašnjena transakcijama niti drugim prilagodbama prikazuje se kao cjenovna prilagodba.

Primjer.

Prikazano je početno stanje od 750 tis HRK (100 tis EUR, na što se primijenio srednji tečaj HNB-a na posljednji dan prethodnog izvještajnog tromjesečja za kojeg pretpostavljamo da je bio 7,5 HRK/EUR). Pretpostavimo da novih transakcija nije bilo, ali je zbog određenih tržišnih kretanja došlo do promjene vrijednosti ulaganja odnosno cijene dionica/vlasničkih udjela. Uzmimo da su tržišna kretanja bila povoljna te je vrijednost ulaganja (cijena dionice/vlasničkog udjela) porasla za 10%. Drugim riječima:

$$100.000 \text{ EUR} \times 1,1 = 110.000 \text{ EUR}$$

pa je cjenovna prilagodba jednaka:

$$110.000 \text{ EUR} - 100.000 \text{ EUR} = 10.000 \text{ EUR}$$

Ovaj iznos u kunama se prikazuje uz primjenu tečaja na prvi dan izvještajnog tromjesečja (7,5):

$$10.000 \text{ EUR} \times 7,5 = 75.000 \text{ HRK}$$

Međutim, ovdje zbog promjene tečaja imamo i tečajne prilagodbe koje se računaju:

$$(7,6 - 7,5) \times 110.000 \text{ EUR} = 11.000 \text{ HRK}$$

Konačno stanje iznosi:

$$110.000 \text{ EUR} \times 7,6 = 836.000 \text{ HRK}$$

Razlika u odnosu na početno stanje iznosi:

$$836.000 - 750.000 = 86.000 \text{ HRK}$$

što predstavlja prilagodbe cijena i tečaja, od čega su prilagodbe cijena 75.000 HRK, a tečaja 11.000 HRK

Prilagodba zbog reklasifikacije

Unose se prilagodbe koje su rezultat promjene stanja ulaganja zbog reklasifikacije ulaganja iz portfeljnog u izravno ili obrnuto. Drugim riječima, ulaganje koje je u jednom tromjesečju donosilo manje od 10%, a u drugom više od 10% udjela u vlasništvu treba u prvom tromjesečju prikazivati kao portfeljno, a u drugom kao izravno. Neusklađenosti koje proizlaze iz razlike dva stanja u tom slučaju treba prikazivati kao prilagodbe zbog reklasifikacije.

Prilagodbe u ovom slučaju predstavljaju razliku između stanja na kraju izvještajnog i prethodnog tromjesečja, koja nije rezultat niti transakcija, niti tečajnih prilagodbi, niti promjene cijena dionica već isključivo reklasifikacije ulaganja.

Primjer.

Na kraju prethodnog tromjesečja inozemni investitor posjedovao je 20% udjela u temeljnom kapitalu inozemnog trgovačkog društva (izravni ulagač), jednake nominalne i tržišne vrijednosti 100 tis EUR. U tijeku izvještajnog tromjesečja prodao je 11% za 50 tis EUR pa je tako postao portfeljni ulagač s 9% udjela u temeljnom kapitalu. Pretpostavimo da je tržišna vrijednost tog udjela na kraju izvještajnog mjeseca 50 tis EUR.

U ovom slučaju, u tekućem tromjesečju prikazujemo početno stanje (stupac 3 u tablici B.1. IZRAVNA ULAGANJA) od 750 tis HRK (100 tis EUR, na što se primijenio srednji tečaj HNB-a na posljednji dan prethodnog izvještajnog tromjesečja za kojeg pretpostavljamo da je bio 7,5 HRK/EUR), dok je u tablici B.1. PORTFELJNA ULAGANJA početno stanje (stupac 4) nula. Novom transakcijom prodaje udjela, ulaganje postaje portfeljno pa je na kraju tromjesečja stanje izravnih ulaganja nula (stupac 11 tablice B.1. IZRAVNA ULAGANJA), dok je stanje portfeljnih ulaganja (stupac 9 tablice B.1. PORTFELJNA ULAGANJA) 380 tis HRK (50 tis EUR na što se primijenio srednji tečaj HNB-a na posljednji dan tekućeg izvještajnog tromjesečja za kojeg pretpostavljamo da je bio 7,6 HRK/EUR). U tom slučaju razlika u odnosu na početno stanje iznosi + 50 tis EUR za portfeljna i - 50 tis EUR za izravna ulaganja što je posljedica reklasifikacije ulaganja iz izravnog u portfeljno pa je treba prikazati kao prilagodbu reklasifikacije. Ovaj iznos u kunama se prikazuje uz primjenu tečaja na prvi dan izvještajnog tromjesečja (7,5):

$$50.000 \times 7,5 = 375.000 \text{ HRK}$$

Prilagodbe tečaja računaju se na isti način kako je već prikazano.

Novo stanje

Unosi se stanje izravnih vlasničkih ulaganja u pravnu osobu iz stupca 1 na kraju izvještajnog tromjesečja. Konkretno, riječ je o ulaganjima u pravne osobe koje su navedene u Šifrarniku B/A. Treba unijeti tržišnu vrijednost dionica/udjela u kapitalu koje izvještajni subjekt posjeduje na kraju izvještajnog tromjesečja. Ako ne postoji tržišna vrijednost, treba unijeti zbroj pozicija 11.a i 11.b. Na ovaj se iznos primjenjuje srednji tečaj HNB-a na posljednji dan izvještajnog tromjesečja.

Napomena. Mora biti zadovoljena sljedeća jednakost:

Novo stanje (11) = početno stanje (3) + transakcije (4) + novostvorena dobit/gubitak (5) – potraživanja za izglasanu dividendu (6) – potraživanja za izglasanu isplatu zadržane dobiti (7) +

tečajne prilagodbe (8) + cjenovne prilagodbe (9) + prilagodbe zbog reklasifikacija (10).

U zgradama su navedeni brojevi stupaca. Stupci 13 i 14 ne utječu na konačni rezultat.

Knjigovodstvena vrijednost dionica/udjela u kapitalu koji pripadaju izvještajnom subjektu

Unosi se knjigovodstvena vrijednost dionica/udjela u kapitalu pravnih osoba u kojima izvještajni subjekt ima najmanje 10% udjela u kapitalu [ili manje od 10%, a ukoliko je: a) navedena pravna osoba istovremeno izravni ulagač u izvještajni subjekt (posjeduje više od 10% udjela u vlasništvu izvještajnog subjekta, šifra iz Šifarnika A); b) pravna osoba je član iste grupe kao i izvještajni subjekt i **imaju zajedničkog »konačnog vlasnika« nerezidenta** (šifra FA); c) pravna osoba je član grupe poduzeća izvještajnog subjekta **ili imaju zajedničkog »konačnog vlasnika« rezidenta**. (šifra FB)].

Ako izvještajni subjekt ovakva ulaganja vrednuje prema **metodi udjela**, ova bi pozicija trebala uključivati i neraspodijeljenu dobit koja mu se pripisuje s osnove sudjelovanja u kapitalu, pa u tom slučaju NE SMIJE popunjavati poziciju 11.b. jer je ona već obuhvaćena u ovoj rubrici!

Ako izvještajni subjekt ovakva ulaganja vrednuje prema **metodi troška ulaganja**, ova pozicija uključuje samo ulaganja u kapital, bez neraspodijeljene dobiti koja bi mu se trebala pripisati s osnove sudjelovanja u vlasništvu. U tom slučaju OBVEZNO treba popuniti poziciju 11.b.

Primjerice, ako izvještajni subjekt u nekoj inozemnoj pravnoj osobi iz Šifarnika B. ima 50% udjela u kapitalu, a ova pravna osoba na kraju izvještajnog tromjesečja ima poziciju ostvarene dobiti (zadržane dobiti prethodnih razdoblja i tekuće dobiti) jednaku protuvrijednosti od 100.000 kuna, tada se u ovu rubriku upisuje 50. ($100 \times 50\% = 50$).

Ako inozemna pravna osoba iz Šifarnika B. ima udio od 50% ili više u kapitalu drugih inozemnih pravnih osoba (iz Šifarnika B.B.), od inozemne pravne osobe iz Šifarnika B. očekuje se da sastavlja konsolidirana financijska izvješća koja bi uključivala dobit/gubitak za cijelu grupu. Prema tome, neraspodijeljena dobit/gubitak koja se upisuje u ovaj stupac mora se odnositi na neraspodijeljenu dobit/gubitak cijele grupe iz njihove konsolidirane bilance!

Knjigovodstveno stanje neraspodijeljene dobiti/gubitka koja na osnovi udjela u kapitalu pripada izvještajnom subjektu

Popunjavaju samo izvještajni subjekti koji ulaganja vrednuju prema metodi troška ulaganja!

Unosi se vrijednost neraspodijeljene dobiti/prenesenog gubitka koji se na osnovi udjela u kapitalu pripisuje izvještajnom subjektu. Primjerice, ako izvještajni subjekt u nekoj inozemnoj pravnoj osobi iz Šifarnika B. ima 50% udjela u kapitalu, a ova pravna osoba na kraju izvještajnog tromjesečja ima poziciju ostvarene dobiti (zadržane dobiti prethodnih razdoblja i tekuće dobiti) jednaku protuvrijednosti od 100.000 kuna, tada se u ovu rubriku upisuje 50. ($100 \times 50\% = 50$).

Ako inozemna pravna osoba iz Šifarnika B. ima udio od 50% ili više u kapitalu drugih inozemnih pravnih osoba (iz Šifarnika B.B.), od inozemne pravne osobe iz Šifarnika B. očekuje se da sastavlja konsolidirana financijska izvješća koja bi uključivala dobit/gubitak za cijelu grupu. Prema tome, neraspodijeljena dobit/gubitak koja se upisuje u ovaj stupac mora se odnositi na neraspodijeljenu dobit/gubitak cijele grupe iz njihove konsolidirane bilance!

Budući da se radi o neraspodijeljenoj dobiti, u trenutku izglasavanja dividendi ili zadržane dobiti, ovaj iznos se treba umanjiti za iznos izglasane dividende/izglasane isplate zadržane dobiti tj. za iznos naveden na poziciji Potraživanja za izglasanu dividendu (stupac 6) / Potraživanja za izglasanu isplatu zadržane dobiti (stupac 7).

Primjer

Izvještajni subjekt ima 80% udjela u kapitalu pravne osobe Alfa GmbH iz Njemačke (knjigovodstvena vrijednost ulaganja je 100.000 EUR).

Šifranik B. izgleda ovako:

Šifra inozemne pravne osobe		Zemlja inozemne pravne osobe	Naziv i sjedište inozemne pravne osobe	Djelatnost inozemne pravne osobe	Postotak udjela u kapitalu
Vrsta inozemnog ulaganja	Broj inozemne pravne osobe				
B	001	DE	Alfa GmbH	54	80

Pravna osoba Alfa GmbH ima 50% udjela u kapitalu austrijske pravne osobe Beta, 80% udjela u talijanskoj pravnoj osobi Gama i 35% u belgijskoj pravnoj osobi Delta. U Šifarnik B.B. upisuju se samo Beta i Gama jer u njima Alfa ima 50% ili više udjela u kapitalu!

Šifranik B.B. izgleda ovako:

Šifra inozemne pravne osobe	Razina 1	Zemlja inozemne pravne osobe	Naziv i sjedište inozemne pravne osobe	Postotak udjela u kapitalu
B001	1	AT	Beta	50
B001	2	IT	Gama	80

Na kraju prvog tromjesečja 2015. pozicija zadržane dobiti za pravnu osobu Alfa GmbH iznosi 10.000 EUR, a pozicija dobiti tekuće godine 5000 EUR. Ovo su podaci iz konsolidirane bilance koja uključuje i pravne osobe Beta odnosno Gama (ne i Delta). Pretpostavimo da ne postoji tržišna vrijednost za udjele u kapitalu pravne osobe Alfa d.d. i da je srednji tečaj HNB-a za euro na posljednji dan izvještajnog tromjesečja 7,5 HRK/EUR.

Ako izvještajni subjekt svoje udjele vrednuje prema metodi troška ulaganja, tablica B.1. IZRAVNA ULAGANJA, bez svih stupaca treba izgledati ovako:

Vrijednost ulaganja u udjele od 10% ili više		
11. Vrijednost ulaganja u udjele od 10% ili više <i>* Ako ne postoji tržišna vrijednost, unosi se zbroj pozicija iz stupaca 3.a. i 3.b.</i>	11.a. Knjigovodstvena vrijednost dionica/udjela u kapitalu koji pripadaju izvještajnom subjektu	11.b. Knjigovodstveno stanje neraspodijeljene dobiti/gubitka koja na osnovi udjela u kapitalu pripada izvještajnom subjektu
840	750	90

Stupac 11 u nedostatku tržišne vrijednosti zbraja pozicije stupaca 11.a. i 11.b. U stupac 11.a. unosi se knjigovodstvena vrijednost udjela u kapitalu, a to je 750.000 kuna (100.000 EUR). U stupac 11.b. unosi se knjigovodstvena vrijednost pozicija dobiti koji se u skladu s udjelom u kapitalu odnosi na izvještajni subjekt: 10.000 EUR zadržane dobiti plus 5.000 dobiti tekućeg razdoblja = 15.000 EUR x 80% = 12.000 EUR, što se odnosi na izvještajni subjekt. Pretvaranjem u kune po tečaju od 7,5 HRK/EUR to iznosi 90.000 kuna.

Ako izvještajni subjekt svoje udjele vrednuje prema metodi udjela, tablica B.1. IZRAVNA ULAGANJA, bez svih stupaca, treba izgledati ovako:

Vrijednost ulaganja u udjele od 10% ili više		
11. Vrijednost ulaganja u udjele od 10% ili više <i>* Ako ne postoji tržišna vrijednost, unosi se zbroj pozicija iz stupaca 3.a. i 3.b.</i>	11.a. Knjigovodstvena vrijednost dionica/udjela u kapitalu koji pripadaju izvještajnom subjektu	11b. Knjigovodstveno stanje neraspodijeljene dobiti/gubitka koja na osnovi udjela u kapitalu pripada izvještajnom subjektu
840	840	

Stanje udjela u vlasništvu (%)

Unosi se postotak udjela (na dvije decimale) izvještajnog subjekta u kapitalu inozemne pravne osobe nakon zadnje prijavljene transakcije.

Naplaćena dividenda

Unosi se stvarno primljeni iznos dividendi/udjela u dobiti koji je izvještajni subjekt primio od inozemne pravne osobe iz stupca 1.

Naplaćena zadržana dobit

Unosi se eventualna isplata zadržane dobiti prethodnih godina koju je izvještajni subjekt isplatila inozemna pravna osoba iz stupca 1.

Tablica B.1. PORTFELJNA VLASNIČKA ULAGANJA U INOZEMSTVO

Portfeljna vlasnička ulaganja koja se unose u ovu tablicu odnose se na ulaganja kojima rezident nakon ostvarene transakcije posjeduje manje od 10% udjela u vlasništvu inozemnog trgovačkog društva koje istovremeno nije horizontalno povezano s izvještajnim su-

bjektom ili da se ne radi o »obrnutom ulaganju«, a koje se prijavljuje u tablici »B1. Izravna ulaganja«.

Traženi podaci trebaju biti izraženi u **tisućama kuna** (npr. 12.000.000,00 kuna se upisuje kao 12.000,00), pri čemu je iznose u stranoj valuti potrebno konvertirati u kune koristeći srednji tečaj Hrvatske narodne banke na datum transakcije ili po tečaju na zadnji dan izvještajnog tromjesečja za iskazivanje stanja na kraju tromjesečja.

Treba napomenuti da je tablica koncipirana na način da razlike konačnog i početnog stanja moraju biti objašnjene u ostalim stupcima u tablici, koja su smještena između stupaca konačnog i početnog stanja. Drugim riječima, sljedeća jednakost mora biti zadovoljena:

Novo stanje (8) = početno stanje (3) + transakcije (4) + tečajne prilagodbe (5) + cjenovne prilagodbe (6) + prilagodbe zbog reklasifikacije (7).

U zagradama su navedeni brojevi stupaca. Stupac 9 ne utječe na konačni rezultat.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Šifra inozemne pravne osobe	ISIN	Početno stanje (isto kao stupac 10 prethodnog Q)	Promjena Transakcija	Tečajna prilagodba	Revalorizacije Cjenovna prilagodba	Prilagodba zbog reklasifikacije	Novo stanje	Naplaćena dividenda	Kod domaćeg skrbnika (DA/NE)

Šifra inozemne pravne osobe

Unosi se šifra iz Šifranika B, a koja ima formu C-dvoslovna šifra zemlje, i odabire se s padajuće liste.

ISIN

ISIN oznaka je jedinstvena međunarodna oznaka vrijednosnog papira. Unosi se samo ako je dionici dodijeljena ISIN oznaka.

Početno stanje

Unosi se vrijednost stanja ulaganja na početku tromjesečja. Ova vrijednost mora odgovarati konačnom stanju na kraju prethodnog kvartala! (stupac 8 prethodnog kvartala).

Transakcija

Unosi se tržišna vrijednost dionica ili udjela u kapitalu koji su prijavljeni ovom transakcijom. Ako su uplaćeni u novcu, pod tržišnom vrijednošću podrazumijeva se uplaćeni iznos.

Transakcije koje rezultiraju povećanjem kapitala, a ne povećavaju temeljni kapital, već npr. pričuve pravne osobe, također se unose u ovaj stupac.

Za druge načine stjecanja dionica/udjela u kapitalu (stvari, prava i licencije ili sl.) unosi se tržišna vrijednost uložene sredstva. U nedostatku informacija kao tržišnom vrijednošću nefinancijskog sredstva može se koristiti knjigovodstvenom vrijednošću.

U slučaju zamjene dužničkog odnosa vlasničkim (npr. pretvaranje kredita u udio u kapitalu), unosi se vrijednost duga koji se pretvara u temeljni kapital.

Svaka prodaja udjela u kapitalu odnosno povlačenje inozemnoga kapital, unosi se s negativnim predznakom. Napomena: Za inozemne pravne osobe u kojima izvještajni subjekt ima manje od 10% dionica ili udjela u kapitalu, a s kojima nije horizontalno povezan, nije potrebno prijavljivati svaku transakciju pojedinačno, već zbirno, na razini mjeseca i ISIN koda. Primjerice, ako je pravna osoba

u jednom mjesecu kupila dionice ili udjele u kapitalu s istim ISIN kodom, može zbrojiti sve te transakcije i prikazati ih zbirno, za taj mjesec i taj ISIN kod.

Tečajna prilagodba

Unosi se razlika u odnosu na početno stanje koja je posljedica tečajne prilagodbe.

Primjer.

Prikazano je početno stanje od 750 tis HRK (100 tis EUR, na što se primijenio srednji tečaj HNB-a na posljednji dan prethodnog izvještajnog tromjesečja za kojeg pretpostavljamo da je bio 7,5 HRK/EUR). Pretpostavimo da novih transakcija nije bilo, a tečaj je na posljednji dan tekućeg izvještajnog tromjesečja 7,6 HRK/EUR. Sada je prikazano stanje ulaganja jednako 760 tis HRK. Iznos koji se upisuje u stupac 6 kao tečajna prilagodba računa se kao: $100 \times (7,6 - 7,5) = 10$, odnosno čini razliku stanja zbog promjene tečaja. U slučaju da je tečaj na posljednji dan tekućeg izvještajnog tromjesečja 7,4 HRK/EUR: $100 \times (7,4 - 7,5) = -10$ odnosno tečajna prilagodba je jednaka -10.

Cjenovna prilagodba

Unosi se razlika u odnosu na početno stanje koja je posljedica promjene tržišne vrijednosti ulaganja.

Primjer.

Prikazano je početno stanje od 750 tis HRK (100 tis EUR, na što se primijenio srednji tečaj HNB-a na posljednji dan prethodnog izvještajnog tromjesečja za kojeg pretpostavljamo da je bio 7,5 HRK/EUR). Pretpostavimo da novih transakcija nije bilo, ali je zbog određenih tržišnih kretanja došlo do promjene vrijednosti ulaganja odnosno cijene dionica/vlasničkih udjela. Uzmimo da su tržišna kretanja bila povoljna te je vrijednost ulaganja (cijena dionice/vlasničkog udjela) porasla za 10%. Drugim riječima:

100.000 EUR x 1,1 = 110.000 EUR

pa je cjenovna prilagodba jednaka:

110.000 EUR – 100.000 EUR = 10.000 EUR

Ovaj iznos u kunama se prikazuje uz primjenu tečaja na prvi dan izvještajnog tromjesečja (7,5):

10.000 EUR x 7,5 = 75.000 HRK

Međutim, ovdje zbog promjene tečaja imamo i tečajne prilagodbe koje se računaju:

(7,6-7,5) X 110.000 EUR = 11.000 HRK

Konačno stanje iznosi:

110.000 EUR x 7,6 = 836.000 HRK

Razlika u odnosu na početno stanje iznosi:

836.000 – 750.000 = 86.000 HRK

što predstavlja prilagodbe cijena i tečaja, od čega su prilagodbe cijena 75.000 HRK, a tečaja 11.000 HRK

Prilagodba zbog reklasifikacije

Unose se prilagodbe koje su rezultat promjene stanja ulaganja zbog reklasifikacije ulaganja iz portfeljnog u izravno ili obrnuto. Drugim riječima, ulaganje koje je u jednom tromjesečju bilo ispod 10%, a u drugom iznad 10% udjela u vlasništvu treba u prvom tromjesečju prikazivati kao portfeljno, a u drugom kao izravno. Neusklađenosti koje proizlaze iz razlike dva stanja u tom slučaju treba prikazivati kao prilagodbe zbog reklasifikacije.

Prilagodbe u ovom slučaju predstavljaju razliku između stanja na kraju izvještajnog i prethodnog tromjesečja, koja nije rezultat niti transakcija niti promjene cijena dionica ili tečaja već isključivo reklasifikacije ulaganja.

Primjer.

Na kraju prethodnog tromjesečja inozemni investitor posjedovao je 20% udjela u temeljnom kapitalu inozemnog trgovačkog društva (izravni ulagač), jednake nominalne i tržišne vrijednosti 100 tis EUR. U tijeku izvještajnog tromjesečja prodao je 11% za 50 tis EUR pa je tako postao portfeljni ulagač s 9% udjela u temeljnom kapitalu. Pretpostavimo da je tržišna vrijednost tog udjela na kraju izvještajnog mjeseca 50 tis EUR.

U ovom slučaju, u tekućem tromjesečju prikazujemo početno stanje (stupac 3 u tablici B.1. IZRAVNA ULAGANJA) od 750 tis HRK (100 tis EUR, na što se primijenio srednji tečaj HNB-a na posljednji dan prethodnog izvještajnog tromjesečja za kojeg pretpostavljamo da je bio 7,5 HRK/EUR), dok je u tablici B.1. PORTFELJNA ULAGANJA početno stanje (stupac 3) nula. Novom transakcijom prodaje udjela, ulaganje postaje portfeljno pa je na kraju tromjesečja stanje izravnih ulaganja nula (stupac 11 tablice B.1. IZRAVNA ULAGANJA), dok je stanje portfeljnih ulaganja (stupac 8 tablice B.1. PORTFELJNA ULAGANJA) 380 tis HRK (50 tis EUR na što se primijenio srednji tečaj HNB-a na posljednji dan tekućeg izvještajnog tromjesečja za kojeg pretpostavljamo da je bio 7,6 HRK/EUR). U tom slučaju razlika u odnosu na početno stanje iznosi + 50 tis EUR za portfeljna i – 50 tis EUR za izravna ulaganja što je posljedica reklasifikacije ulaganja iz izravnog u portfeljno pa je treba prikazati kao prilagodbu reklasifikacije. Ovaj iznos u kunama se prikazuje uz primjenu tečaja na prvi dan izvještajnog tromjesečja (7,5):

50.000 x 7,5 = 375.000 HRK. Prilagodbe tečaja računaju se na isti način kako je već prikazano.

Novo stanje

Treba unijeti tržišnu vrijednost dionica/udjela u kapitalu koje izvještajni subjekt ima na kraju izvještajnog tromjesečja.

Treba napomenuti da je tablica koncipirana na način da razlike konačnog i početnog stanja moraju biti objašnjene u ostalim stupcima u tablici, koja su smještena između stupaca konačnog i početnog stanja. Drugim riječima, sljedeća jednakost mora biti zadovoljena:

Novo stanje (8) = početno stanje (3) + transakcije (4) + tečajne prilagodbe (5) + cjenovne prilagodbe (6) + prilagodbe zbog reklasifikacija (7).

U zgradama su navedeni brojevi stupaca. Stupac 9 ne utječe na konačni rezultat.

Naplaćena dividenda

Unosi se stvarno primljeni iznos dividendi/udjela u dobiti koji je izvještajni subjekt primio od inozemne pravne osobe iz stupca 1.

Kod domaćeg skrbnika DA/NE

DA – ako su stečene/otudene dionice, odnosno udjeli u kapitalu (bile) u skrbništvu domaćih skrbnika.

NE – ako stečene/otudene dionice, odnosno udjeli u kapitalu nisu (bile) u skrbništvu domaćih skrbnika.

Tablica B.2.1. Transakcije – izravna ulaganja

U ovu tablicu unose se transakcije iz stupca 4 – Transakcije tablice B.1. IZRAVNA ULAGANJA s prikazom mjeseca unutar izvještajnog tromjesečja u kojem se transakcija dogodila.

Šifra inozemne pravne osobe	Mjesec	Iznos	Način plaćanja	Ostvareni udio u vlasništvu (%)

Šifra inozemne pravne osobe

Ovo obilježje popunjava se šifrom iz Šifrnika B. (npr. B – 001, A – 001, FA – 001 ili FB – 001), kako je opisano u Šifrniku B. Polje je podijeljeno na ista polja u šifrniku te se s padajućih lista odabiru šifre kao u Šifrniku B.

Mjesec

Unosi se šesteroznamenasta oznaka mjeseca i godine (npr. za siječanj 2015. godine unosi se šifra201501) na koji se transakcija odnosi. Iskazuje se mjesec ulaganja, odnosno kupnje ili prodaje dionica/udjela u kapitalu, a ne mjesec njegova ugovaranja.

Iznos

Unosi se iznos unesen u tablicu B.1. IZRAVNA ULAGANJA, stupac 4 – Transakcije, koji se odnosi na prikazani mjesec i pravnu osobu.

Način plaćanja

Unosi se šifra koja odgovara vrsti vlasničkog ulaganja: 1 – uplata u novcu

2 – maržni kredit brokera

3 – stvari

4 – prava i licencije

5 – zamjena dužničkog odnosa vlasničkim/pretvaranje inozemnog potraživanja u vlasnički ulog

7 – financijska imovina ili potraživanja.

8 – pripajanja i spajanja

11 – prijenos nekretnine

12 – prijenos vlasništva bez naknade

P – neparticipirajuće povlaštene dionice

Napomena:

Prava koja proizlaze iz prava potraživanja izvještajnog subjekta prema poduzeću primatelju izravnog ulaganja s osnova pozajmica ne označavaju se šifrom 4, nego 5.

Modalitet 7 – financijska imovina ili potraživanja podrazumijeva stjecanje vlasničkog udjela ustupanjem neke financijske imovine ili potraživanja kao npr. mjenice, dionica ili drugih vrijednosnih papira ili sličnih potraživanja. U ovo ne spadaju pozajmice povezanih poduzeća, kao niti pretvaranje potraživanja u ulog.

Modalitet 11 – prijenos nekretnine. Ovdje se radi o unosu nekretnine u kapital poduzeća.

Modalitet 12 – prijenos vlasništva bez naknade obuhvaća stjecanje vlasničkih udjela bez naknade, ali obavezno u stupac Iznos upisati 0 te u stupac 11 – Vrijednost ulaganja u udjele od 10% ili više, tablice B.1. IZRAVNA ULAGANJA, treba upisati tržišnu vrijednost ili knjigovodstvenu vrijednost prenesenih udjela (zbroy stupaca 11.a.i 11.b.)!

Ostvareni udio u vlasništvu

Unosi se postotak (na dvije decimale) udjela u temeljnom kapitalu inozemne pravne osobe koji je izvještajni subjekt stekao prikazanom transakcijom. Ako je riječ o prodaji dionica/udjela u kapitalu, postotak se unosi s negativnim predznakom. **Napomena: Promjene pozicija kapitala u tablicama B.1. moraju biti koordinirane s podacima unesenima u Tablici B.2. Primjerice, transakcija upisana u Tablici B.2. u pravilu mora rezultirati promjenom neke pozicije kapitala u Tablici B.1. ili u odnosu na prethodno tromjesečje.**

Tablica B.2.2. Transakcije – portfeljna ulaganja

U ovu tablicu unose se transakcije iz stupca 4 – Transakcije tablice B.1. PORTFELJNA ULAGANJA s prikazom mjeseca unutar izvještajnog tromjesečja u kojem se transakcija dogodila.

Šifra inozemne pravne osobe	Mjesec	Iznos	Način plaćanja	Ostvareni udio u vlasništvu (%)

Šifra inozemne pravne osobe

Unosi se šifra iz Šifranika B, a koja ima formu C-dvoslovna šifra zemlje, i odabire se s padajuće liste.

Mjesec

Unosi se šestoroznamenkasta oznaka godine i mjeseca (npr. za siječanj 2015. godine unosi se šifra 201501) na koji se transakcija odnosi. Iskazuje se mjesec ulaganja, odnosno kupnje ili prodaje dionica/udjela u kapitalu, a ne mjesec njegova ugovaranja.

Način plaćanja

Unosi se šifra koja odgovara vrsti vlasničkog ulaganja

- 1 – uplata u novcu
- 2 – maržni kredit brokera
- 3 – stvari
- 4 – prava i licencije
- 5 – zamjena dužničkog odnosa vlasničkim/pretvaranje inozemnog potraživanja u vlasnički ulog
- 7 – financijska imovina ili potraživanja.
- 8 – pripajanja i spajanja
- 11 – prijenos nekretnine
- 12 – prijenos vlasništva bez naknade
- P – neparticipirajuće povlaštene dionice

Napomena:

Prava koja proizlaze iz prava potraživanja izvještajnog subjekta prema poduzeću primatelju izravnog ulaganja s osnova pozajmica ne označavaju se šifrom 4, nego 5.

Modalitet 7 – financijska imovina ili potraživanja podrazumijeva stjecanje vlasničkog udjela ustupanjem neke financijske imovine ili potraživanja kao npr. mjenice, dionica ili drugih vrijednosnih papira ili sličnih potraživanja. U ovo ne spadaju pozajmice povezanih poduzeća, kao niti pretvaranje potraživanja u ulog.

Modalitet 11 – prijenos nekretnine. Ovdje se radi o unosu nekretnine u kapital poduzeća.

Modalitet 12 – prijenos vlasništva bez naknade obuhvaća stjecanje vlasničkih udjela bez naknade, ali obavezno u stupac Iznos upisati 0 te u stupac 8 – Novo stanje, tablice B.1. PORTFELJNA ULAGANJA, treba upisati tržišnu vrijednost ili knjigovodstvenu vrijednost prenesenih udjela!

Ostvareni udio u vlasništvu

Unosi se postotak (na dvije decimale) udjela u temeljnom kapitalu inozemne pravne osobe koji je izvještajni subjekt stekao prikazanom transakcijom. Ako je riječ o prodaji dionica/udjela u kapitalu, postotak se unosi s negativnim predznakom.

Napomena: Promjene pozicija kapitala u tablicama B.1. moraju biti koordinirane s podacima unesenima u Tablici B.2. Primjerice, transakcija upisana u Tablici B.2. u pravilu mora rezultirati promjenom neke pozicije kapitala u Tablici B.1. ili u odnosu na prethodno tromjesečje.

Tablica Dodatak A. Podaci o aktivnostima inozemnih pravnih osoba u većinskom vlasništvu izvještajnog subjekta

Poslovna godina	Zemlja inozemne pravne osobe	Djelatnost (oznaka NACE)	Broj pravnih osoba	Broj zaposlenih	Prodaja (u tisućama kuna)	Troškovi zaposlenika (u tisućama kuna)	Dodana vrijednost (u tisućama kuna)	Bruto investicije u materijalnu imovinu (u tisućama kuna)	Izvoz proizvoda i usluga (u tisućama kuna)	Uvoz proizvoda i usluga (u tisućama kuna)

Obveznici popunjavanja ove tablice su izvještajni subjekti koji imaju većinski udio u kapitalu pravnih osoba u inozemstvu, ali samo ako u izvještajnom subjektu inozemna osoba nema 50% ili više udjela u kapitalu. Drugim riječima, obveznici izvještavanja samo su one pravne osobe koje zadovoljavaju oba sljedeća uvjeta:

1. imaju većinski udio u kapitalu pravne osobe sa sjedištem u inozemstvu,

2. u vlasničkoj strukturi nemaju dioničara/imatelja udjela iz inozemstva koji ima 50% ili više udjela u kapitalu. Drugim riječima, u Šifrniku A nije navedena niti jedna pravna osoba.

Ova tablica popunjava se samo jednom godišnje, u izvještaju za prvo tromjesečje tekuće godine. Iznimno, ako podaci nisu spremni, mogu se dostaviti i u izvještaju za drugo tromjesečje. Ako nema nikakvih ispravaka prethodno upisanih podataka, tablicu u izvještajima za preostala tri/dva tromjesečja treba ostaviti praznu, odnosno ne treba ponavljati već upisane podatke.

Unose se podaci za sve pravne osobe u inozemstvu čijim poslovanjem izvještajni subjekt upravlja izravno ili neizravno preko druge pravne osobe. Osnovni kriterij je upravljanje pravnom osobom, što znači da osim pravnih osoba kojima izvještajni subjekt izravno upravlja preko većinskog udjela u kapitalu, treba uključiti i sve pravne osobe u kojima ne sudjeluje izravno u kapitalu, ali upravlja njima posredno, preko neke druge pravne osobe! Pravne osobe treba podijeliti posebno prema zemlji sjedišta odnosno djelatnosti. Rubrike se popunjavaju na sljedeći način:

Poslovna godina

Unosi se godinu za koju se izvještaj podnosi (primjerice 2013.)

Zemlja inozemne pravne osobe

Unosi se dvoslovna oznaka zemlje u kojoj inozemna pravna osoba ima sjedište, prema abecednom popisu država i zemalja i njihovih oznaka objavljenom u Odluci o načinu otvaranja transakcijskih računa – Prilog 1. odnosno oznaka međunarodne institucije iz popisa međunarodnih institucija i njihovih oznaka koje objavljuje Eurostat. Popisi su također raspoloživi na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke u dokumentu »Odnosi s inozemstvom – prilozi i popisi«. Iznimno, za Kosovo se koristi posebna oznaka XK.

Djelatnost

Unosi se NACE Rev.2 (National Classification of Economic Activities), šifra djelatnosti inozemne pravne osobe od četiri znamenke. Šifra djelatnosti NACE Rev.2 odgovara šifri djelatnosti iz Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD 2007) koja se upotrebljava u Republici Hrvatskoj.

Broj pravnih osoba

Treba upisati broj pravnih osoba u pojedinoj zemlji te određenoj djelatnosti kojima izvještajni subjekt upravlja izravno ili neizravno.

Broj zaposlenika

Za sve pravne osobe iz određene zemlje i djelatnosti treba navesti podatke o ukupnom broju zaposlenika na kraju izvještajne godine.

Prodaja (u tisućama kuna)

Za sve pravne osobe iz određene zemlje i djelatnosti treba navesti podatke o ukupnim prihodima od prodaje ostvarenima u izvještajnoj godini. Iznos se upisuje u tisućama kuna.

Troškovi zaposlenika (u tisućama kuna)

Za sve pravne osobe iz određene zemlje i djelatnosti treba navesti podatke o ukupnim troškovima zaposlenih u izvještajnoj godini. Iznos se upisuje u tisućama kuna.

Dodana vrijednost (u tisućama kuna)

Za sve pravne osobe iz određene zemlje i djelatnosti treba navesti podatke o ukupnoj ostvarenoj dodanoj vrijednosti u izvještajnoj godini. Iznos se upisuje u tisućama kuna. Dodana vrijednost treba se izračunati tako da se od prihoda od prodaje oduzmu troškovi prodanih proizvoda (usluga) ili, drugim riječima, da se od prihoda od prodaje oduzme intermedijarna potrošnja.

Bruto investicije u materijalnu imovinu (u tisućama kuna)

Za sve pravne osobe iz određene zemlje i djelatnosti treba navesti podatke o ukupnim bruto investicijama u materijalnu imovinu u izvještajnoj godini. Iznos se upisuje u tisućama kuna.

Izvoz proizvoda i usluga (u tisućama kuna)

Za sve pravne osobe iz određene zemlje i djelatnosti treba navesti podatke o ukupnom izvozu proizvoda i usluga u izvještajnoj godini. Ovo se odnosi na sav izvoz uključujući i izvoz prema izvještajnom subjektu ili drugim pravnim osobama s kojima je pravna osoba povezana vlasničkim odnosima. Iznos se upisuje u tisućama kuna.

Uvoz proizvoda i usluga (u tisućama kuna)

Za sve pravne osobe iz određene zemlje i djelatnosti treba navesti podatke o ukupnom izvozu proizvoda i usluga u izvještajnoj godini. Ovo se odnosi na sav uvoz uključujući i uvoz od izvještajnog subjekta ili drugih pravnih osoba s kojima je pravna osoba povezana vlasničkim odnosima. Iznos se upisuje u tisućama kuna.

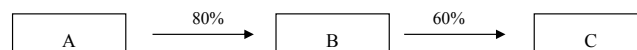
Svi iznosi izraženi u stranim valutama pretvaraju se u kune po srednjem tečaju HNB-a na posljednji dan izvještajne godine.

Napomena.

Ova statistika (Dodatak A) isključuje poduzeća u većinskom vlasništvu izvještajnog subjekta u inozemstvu, koja su neaktivna tj. nemaju niti zaposlenih niti ostvaruju prihode od prodaje. Dakle, podaci bi trebali biti prikazani samo za aktivna poduzeća u inozemstvu tj. ona koja ostvaruju prihode ili imaju barem 1 zaposlenog.

U Dodatku A šalju se podaci o aktivnostima društava u inozemstvu koja su kontrolirana od strane društva koje je većinski u domaćem vlasništvu. Domaće društvo ima kontrolu nad inozemnim ukoliko izravno ili neizravno drži više od 50% udjela u kapitalu inozemnog društva. Dakle, inozemno društvo može biti izravno ili neizravno kontrolirano od strane domaćeg društva.

Primjer neizravne kontrole.

Društvo B ima izravnu kontrolu (više od 50%) nad društvom C, ali društvo B je pod izravnom kontrolom društva A pa je društvo C neizravno kontrolirano od strane društva A. Ovo je primjer neizravnog većinskog vlasništva, koje je glavni kriterij za određivanje kontrole nad određenim društvom.

Uzmimo da je društvo A u izvještajnoj ekonomiji. Podaci koje izvještava u Dodatku A trebali bi biti konsolidirani odnosno društvo B trebalo bi producirati konsolidirane podatke za sve subjekte u svom većinskom vlasništvu tj. za sva društva u drugom, trećem koljenu itd. Obveza konsolidacije podataka postoji dok god društva imaju više od 50% udjela u nekom drugom društvu odnosno dok god vrijedi da je zadovoljen uvjet više od 50% vlasništva u sljedećoj pravnoj osobi. Lanac se prekida čim se u eventualnom slijedećem poduzeću ostvaruje 50% ili manje udjela u vlasništvu.

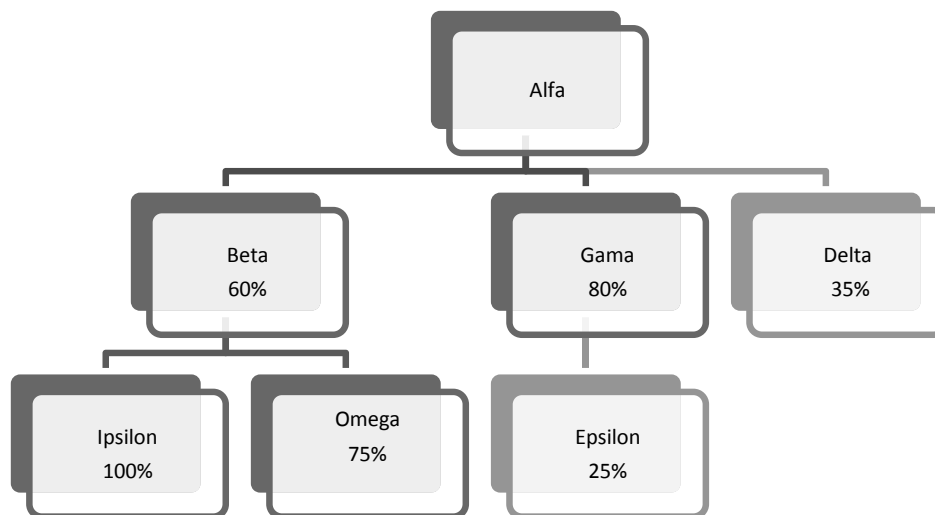
Primjer.

Izvještajni subjekt preko pravne osobe Alfa šifrirane s B001 u Šifrniku B (u kojoj izravno ostvaruje 100% udjela u kapitalu) ostvaruje neizravno udio u kapitalu u tri inozemne pravne osobe.

Pravna osoba Alfa GmbH ima 60% udjela u kapitalu austrijske pravne osobe Beta, 80% udjela u talijanskoj pravnoj osobi Gama i 35% u belgijskoj pravnoj osobi Delta (što se, budući da ne prelazi 51%, ne treba obuhvatiti u sklopu ove tablice).

Pravna osoba Beta ima 100% udjela u kapitalu austrijske pravne osobe Ipsilon i 75% udjela u kapitalu njemačke pravne osobe Omega. Talijanska pravna osoba Gama ima 25% udjela u talijanskoj pravnoj osobi Epsilon (što se, budući da ne prelazi 51%, ne treba obuhvatiti u sklopu ove tablice).

Grafički prikaz vlasničkih odnosa:

Podaci o aktivnostima poduzeća:

Pravna osoba	Zemlja inozemne pravne osobe	Djelatnost (oznaka NACE)	Broj zaposlenih	Prodaja (u tisućama kuna)
Alfa	DE	7010	10	100,00
Beta	AT	7021	5	75,00
Ipsilon	AT	7022	15	150,00
Omega	DE	6910	20	120,00
Gama	IT	7010	25	200,00

Tablica Dodatak A treba izgledati ovako:

Zemlja inozemne pravne osobe	Djelatnost (oznaka NACE)	Broj pravnih osoba	Broj zaposlenih	Prodaja (u tisućama kuna)	Troškovi zaposlenika (u tisućama kuna)	Dodana vrijednost (u tisućama kuna)	Bruto investicije u materijalnu imovinu (u tisućama kuna)	Izvoz proizvoda i usluga (u tisućama kuna)	Uvoz proizvoda i usluga (u tisućama kuna)
DE	7010	5	75	645,00	-	-	-	-	-

Dakle, kroz društvo u kojem je izravno ostvaren većinski udio u kapitalu, konsolidirano se prikazuju podaci i o ostalim društvima u kojima je kontrola ostvarena neizravno.

Kreiranje datoteke

U tablici »Kreiranje datoteke« potrebno je popuniti polja:

- ☐ narančasto polje – polje u koje se unosi OIB izvještajne institucije u formatu od 11 znamenaka
- ☐ žuto polje – polje u koje se unosi godina te se pored odabire s padajuće liste kvartal za koji se podaci dostavljaju
- ☐ plavo polje – u plavo polje se unosi redni broj podnošenja izvještaja za kvartal upisan u žutom polju. Ovo polje je bitno prilikom evidentiranja ispravaka jer će ispravljeni podaci imati redni broj slanja 2, 3....

Nakon što su podaci uneseni u tablice, potrebno je popunjenu Excel datoteku »tablice IU-T2«

(<http://www.hnb.hr/propisi/odluke-platna-bilanca/h-odluke-platne-bilance.htm>) pretvoriti u XLM datoteku. Pretvaranje se obavlja u radnom listu »Kreiranje datoteke« u kojem je opisan sam postupak (za pretvaranje u XLM datoteku potrebno je omogućiti makronaredbe). Tako kreirana tekstna datoteka automatski se sprema na istu mapu kao i prvotna Excel datoteka i spremna je za slanje u Hrvatsku narodnu banku putem Web aplikacije koja se nalazi na stranici <https://www.hnb.hr>.

Detaljne Upute za rad s aplikacijom za dostavu datoteka s podacima o inozemnim vlasničkim ulaganjima nalaze se na internetskoj stranici Hrvatske narodne banke <http://www.hnb.hr/propisi/odluke-platna-bilanca/h-odluke-platne-bilance.htm>.

Posebne napomene**Ispravak poslanog izvještaja**

U slučaju da dođe do promjene u izvještaju koji je već poslan, omogućen je višestruki unos datoteke. Dakle, ukoliko dođe do promjene u izvještaju koji je već poslan, Excel datoteku s ispravljenim podacima možete poslati još jednom s time da u »Kreiranje datoteke« u plavom polju trebate odabrati koji put šaljete izvještaj (za jedan veći od izvještaja čije promjene šaljete. Na primjer, ukoliko šaljete ispravak podataka koje ste poslali po prvi put, u plavo polje se unosi broj

2). U ispravljenoj verziji obavezno se dostavljaju podaci koji su bili točni u prethodno dostavljenoj datoteci, a za koju se šalje ispravak.

U slučaju da dođe do promjene u izvještaju koji je već poslan za razdoblje 2012 Q1 – 2013 Q4, Excel datoteku s ispravljenim podacima trebate poslati u formi koja se primjenjivala u tom razdoblju IU-T2 2012-2013. Jednako, ako se dostavljaju ispravci podataka za 2015 godinu ispravljenju datoteku se šalje preko excel datoteke IU-T2 2015. Prethodne i nova forma, a koja se primjenjuje od 2015. godine, nalaze se na web stranici HNB-a.